Incipit epiſtola Pauli ad hebreos. Capi. j.

a b Ultipharie multiſq; modis olim deus loquens prib⁹ in ꝓphe-
e tis: nouiſſime dieb⁹ iſtis:
f g locut⁹ ē nobis in filio: quē
cōſtituit heredē vniuerſo-
h i rū ꝑ quē fecit ⁊ ſecula: q̃ cū
k ſit ſplēdor glīe: ⁊ figura ſub
l m ſtātie ei⁹ portāſq; oīa vbo
vtutis ſue: purgationem
n pctōꝝ faciēs ſedet ad dex-
teram maieſtatis in excel-
o ſis tanto melior angelis ef
fectus: quanto differenti-
us ꝑ illꝭ nomē hereditauit:
p Cui eñi dixit aliqñ angelo

Multipharie ⁊c̃. Sicut p̄dictū ē apl̄s hāc epl̄am ſcripſit aliq̄bus cōuerſis ad fidē xp̄i de iudaiſmo volē-tib⁹ ſeruare legalia cū euāgelio: q̃ſi nō ſufficeret ad ſalutē gr̄a xp̄i. ⁊ iō in hac epl̄a oñdit eminentiā noui teſtamē. reſpectu veteris oñdens ꝙ vet⁹ cōpat ad nouū ſicut diſpoſitio ad formā ⁊ ſicut impfectū ad pfectū qḋ euacuat ⁊ ceſſat adueniēte pfectione vt dr̄. j. Cor. xiij. Diuidit autē h̃ epl̄a i duas ptes. ſ. i ꝓhemiū ⁊ executionē. ſecūda ps ponit ibi. Qui cū ſit ſplendor. In p̄ma āt pte ꝓponit excellentiā no. te. reſpectu veteris ex tribus. vicz ex tpe. ex legiſlatore ex modi tradēdi diuerſitate. Differētia tpis tāgit in h̃ ꝙ vet⁹ teſtm̄ olim fuit traditū. nouū āt dieb⁹ iſtꝭ nouiſſimis: gr̄a āt pficit naturā: ⁊ iō ſilr̄ ē ꝓceſſus gr̄e: ſicut ⁊ nature ſuo mō. nūc āt in cognitiōe nāli ꝓceſſus ē de cognitiōe cōfuſa ⁊ indeterminata ad determinatā ⁊ pfectā. vtz. j. phiſic. pp h̃ vt ibidē dr̄. Pueri in p̄ncipio vocāt oēs viros p̄res ⁊ oēs femīas mr̄es: poſtea diſticte cognoſcūt. ⁊ ſic ſilr̄ ē i cognitiōe ſupnāli: q̄ in ve. te. fuit cognitio impfecta. i nouo āt qḋ poſteri⁹ datū ē vitas manifeſte reuelat. Excellētia āt ex pte legiſlatoris oñdit. q̄ lʒ vtrūq; teſtm̄ ſit a deo datū. vet⁹ tñ tradidit ꝑ angelū q̄ loquebat moyſi in pſona dī Act. vij. Hic ē moyſes q̄ fuit in eccl̄ia in ſolitudīe cū āgelo q̄ loquebat ei in mōte ſynai. nouū āt teſtm̄ tradidit de⁹ ꝑ ſeipm̄. q̄ ꝑ filiū incarnatū q̄ ē vn⁹ deus cū p̄re: ⁊ h̃ excellētia no. te. ad vet⁹ tāgit cū dr̄. Qḋ de⁹ oli erat loquēs patrib⁹ in ꝓphis: in no. āt teſta. locut⁹ ē nob in filio. Excellētia āt ex mō tradēdi ē: q̄ ve. te. traditū eſt obſcure ſb velaminib⁹ ⁊ figuris. nouū āt teſt. traditū ē lucide ⁊ apte: ⁊ h̃ notat cū dr̄ Locut⁹. ſ. ē plane ⁊ ſenſibili voce ⁊ humana. Vñ ioh. xvj. dictū ē xp̄o ab apl̄is: Ecce nūc palā loq̄ris ⁊ puerbiū nullū dicis. His dictis pʒ ſnīa. a Multipharie. i. ꝑ diuerſas figuras ⁊ velamenta in ſacrificij s ⁊ ſacramētis: ⁊ hmōi q̄ erāt figure eoꝝ q̄ ſūt facta tpe xp̄i.

b Multiſq; mōis. q̄ aliqñ fit reuelatio ꝑ viſionē corporalē: ſicut Dañ. v. Apparuerūt digiti man⁹ ſcribētis i pariete. aliqñ ꝑ viſionē imaginariā. ſicut dr̄ Eſa. vj. Vidi dominū ſedentē ſup ſoliū excelſū ⁊c̃. Aliqñ ꝑ viſionē intellectualē tm̄ ſicut de dauid dr̄ in ꝓlogo ſup pſal.

c Olim de⁹ loquēs. i. ab antiq̄ ⁊ ex multo tpe paulatim aſſueſciendo vt creſcerēt hoīes in cognitiōe myſterioꝝ incarnatiōis ⁊ vitatis q̄ ꝑ xp̄m facta ē vt dr̄ Jo. j. d Patribus in ꝓphetis. q̄b⁹ angeli reuelabāt occulta diuina ⁊ ipi vlteri⁹ ppl̄o denūciabāt. e Nouiſſime dieb⁹ iſtis. i. tpe gr̄e ⁊ vitatis reuelate. f Locut⁹ ē nobis in filio. i. ꝑ filiū incarnatū. g Quē cōſtituit heredē vniuerſoꝝ. q̄ntū ad naturā aſſūptā. eo ei ipo ꝙ natura hūana vbo aſſūpta ē in vnitate ſuppoſiti: eo ipo cōſtituta ē ſup oēm creaturā. h Per quē fecit ⁊ ſecula. q̄ntū ad naturā diuinā p̄r ei opat ꝑ filiū ſicut ꝑ artē: q̄ ſm aug. fili⁹ ē ars omīpotētis dei plena rōnibus oīm viuentiū. Secula. ſūt reuolutiōes ⁊ ſpacia tempoꝝ. q̄ a patre ꝑ filiū nō ſoluʒ facta ſūt incorruptibilia ⁊ eterna a pte p⁹: ſʒ etiam corruptibilia.

Qui cū ſit ſplendor. Hic ponit executio: in q̄ declarat illud qḋ p̄miſſum eſt. ſ. eminentiā no. te. reſpectu veteris ⁊ q̄ differentia vtriuſq; teſtamēti ex pte tpis manifeſta ē: ideo hoc dimittit tāq; manifeſtū. Sʒ ſcḋm ꝓbat ⁊ declarat. ſ. eminentiā ex pte legiſlatoris: ⁊ ꝑ ꝯñs alia eminētia erit declarata: que eſt ex mō tradendi: igit executio hui⁹ epl̄e diuidit in duas ptes. quia p̄mo oñdit eminētia latoris no. te. ſcḋo oñdit q̄liter ⁊ ꝑ q̄ adherendū ē ipi legiſlatori ⁊ noue legi: ſcḋa ps incipit in principio. xj. capi. ibi. Eſt autē fides ⁊c̃. Circa p̄mū aduertendū ꝙ ve. te. traditū eſt ꝑ angelos ipi moyſi. ⁊ ꝑ moyſen ſacerdotibus. ⁊ ꝑ ſacerdotes ipi populo: ⁊ igit p̄ oñditur eminentia xp̄i legiſlatoris reſpectu angeloꝝ: ſecundo reſpectu moyſi: tercio reſpectu ſacerdotū ve. te. ſcḋa pars incipit tertio capitulo: vnde factus. tercia. v. capitulo. Omnis pōtifex. Prima adhuc in duas ptes diuidit. q̄ p̄mo p̄fert ipe xp̄s angelis. ſecūdo ex hoc cōcludit quāta reuerētia ſit exhibēda doctrine no. le. ſecūda incipit ſequēti capitulo Propterea abūdātius. Prima adhuc diuidit in duas partes q̄ p̄mo ponit excellentia chriſti ⁊ oſtēdit ꝙ ab ea deficiunt angeli: ſecūdo ꝓbatur vtrūq; ꝑ ſcripturam vete. teſtam̄. ibi. Cui eñi dixit aliquādo angeloꝝ. Excellētia autem xp̄i tangit in quatuor: p̄mo quia eſt patri coeternus. ſecūdo quia conſubſtantialis: tercio quia equalis eſt ei in poteſtate. quarto quia equalis eſt ei in dignitate. ab iſtis autem deficiunt angeli. Coeternitas autem tangitur ibi. Qui cuʒ ſit ſplendor filius eñi ꝓcedit a patre vt ſplendor a ſole qui ſplendor ē coeuus: ⁊ eſſet eternus ſi ſol eſſet eternus: ſʒ nō ſolum fili⁹ dicit ſplendor ſʒ ſplendor glorie. quia gloria eſt clara noticia cum laude: filius autem ꝓcedit a patre: ſicut noticia de noticia. q̄ filius eſt ſapientia genita: ⁊ ideo dicit ſplendor glorie. Cōſubſtantialitas autem filij ad patrem tāgit ibi. k Figura ſubſtantie eius. ⁊ accipitur hic figura ꝓ imagine. Filius eñi eſt imago naturalis ipius patris. hō autem eſt quaſi imago artificialis: pp quod magis dicit ad imaginem dei q̄ eius imago: ſicut aliter eſt imago regis in filio ſuo naturali: ⁊ in denario ſeu ſtatua. filius igitur in diuinis eſt imago naturalis: ⁊ ideo dicitur imago: vel figura ſubſtantie id eſt eiuſdem ſubſtantie cum patre ⁊ quia illa eſt indiuiſibilis: per conſequens eſt eadē ſubſtantia numero in patre ⁊ filio non ſic autem in rege ⁊ e⁹ filio: quia eſt eadem ſpē tm̄. Equalitas autē potentie tangitur ibi. Portans omnia ⁊c̃. potentia eñi dei patris apparet in duobus. primo in creaturarū ꝓductione ⁊ conſeruatione. ſubtracta eñi eius influentia in nihilum redigentur ⁊ quia pater ⁊ filius ſunt vna cauſa creature. igit eſt cauſa conſeruans creature. ſicut ⁊ pater. ⁊ hoc ē qḋ dr̄.

l Portans omnia id eſt ſuſtentans ⁊ conſeruans in eē.

m Verbo virtutis ſue. i. ſuo imperio virtuoſo. quia ſuū dicere eſt facere. ſecundo apparet dei potentia in iuſtificatione impiorum: quia non minus eſt iuſtificare impium q̄ creare celū ⁊ terrā ſm aug. In hoc aut filius ē equalis patri. ⁊ hoc eſt qḋ ſubdit: Purgationē peccatoꝝ faciens. Equalitas autem dignitatis tangitur cū ſubditur.

n Sedet ad dexterā maieſtatis in excelſis. q̄ ſi hoc referatur ad diuinam naturā eadem dignitas eſt patris et filij ſicut eadem natura. ſi autem referatur ad humanam naturam ſic non eſt equalitas. quia ſm illaʒ eſt minor patre: dicitur tamen etiam ſm hoc filius ſedens ad dexterā patris per modum cuiuſdam aſſociationis inquantū humana natura eſt verbo cōiuncta ⁊ ſic eadem veneratione venerat. vel aliter dicit. Sedere ad dexterā ⁊c̃. i. in potioribus bōis. Et q̄ a q̄tuor p̄dictꝭ excellētijs āgeli deficiūt. iō ꝯcludit d xp̄o. o Tāto me. an. effe. ⁊c̃. q̄ ipe dr̄ ver⁹ de⁹ ⁊ dñs conſubſtantialis patri: ipi autem dicunt ſerui.

p Cui. n. dixit aliqñ. Hic ꝯñr ꝓbat de xp̄o quatuor conditiones p̄dictas excludēdo eos ab angel. ⁊ p̄ ꝓbat hoc de cōſubſtātialitate. ſcḋo de eq̄litate potētie: ibi. Et tu domine. in p̄ncipio. tercio de coeternitate: ibi. Ipi pibūt. q̄rto de dignitatis eq̄litate: Ad quē āt: ibi. Primū āt ꝓbat

rum: filius me⁹ es tu: ego
r hodie genui te. Et rurſum
s Ego ero illi in pr̄em: ⁊ ipe
t erit mihi in filiū. Et cū ite
rū introducit p̄ogenitū
in orbē terre dicit. Et ado
rent eū omnes angeli dei:
v Et ad angelos quidē di
x cit qui facit angelos ſuos
ſp̄us ⁊ miſtros ſuos fla
y mā ignis. Ad filiū autem
thronus tuus deus in ſe-

ꝑ q̄ttuor auctoritates ve.te.ſcd̄a ponit: ibi. Et rurſum. ter-cia: ibi. Et cū iter̄: q̄rta: ibi. Ad filiū aūt. Ad euidentiā p̄mi aduertendū. ꝙ ea q̄ ſunt fidei nō poſſunt efficacit ꝑ rōnē ꝓbari. q̄ excedūt facultatē intellect⁹ nr̄i: ⁊ iõ probatio in talib⁹ dȝ fieri ꝑ auctoritatē diuinā q̄ n̄ p̄t ꝯtinere falſitatē. ⁊ iõ ꝑ ipam ē efficax ꝓbatio illis qui recipiūt eaȝ vt diuinā. iudei aūt recipiunt ve.te. ſicut eſt a deo datū. ⁊ iõ ꝓbatio ap̄li efficax ē. q̄ ꝓcedit ꝑ auctoritatē ve.te. Alteri⁹ cōſiderandū. q̄ lȝ ſac̄ ſcriptura h̄eat multiplicē ſenſum. n̄ tñ h̄ efficax argumētū niſi ꝑ ſenſum l̄ralem vt dicit augu. i ep̄la ad Vincenti. dōa. q̄ i argumēto ſꝑ eēt fallacia equocationis vel amphibologia ꝓpt̄ ſenſuū multiplicitatē. igit̄ oñdendū ē ꝙ auctoritas ab ap̄lo inducta intelligit̄ ad l̄ram de xp̄o. qđ p̄ȝ ꝑ illđ qđ h̄ act. iiij. ca. vbi ap̄li q̄ h̄uerūt intelligentiā ſcripturaꝝ ⁊ reuelationē ſp̄uſſcti exponūt illū p̄s. Quare fremuerūt gētes ⁊c̄. de xp̄o p̄dictū. ſic̄ p̄ȝ l̄ram intuenti. ⁊ ꝑ ꝯñs h̄ auctoritas q̄ h̄ inducit̄ ab ap̄lo de illo pſal. eſt intelligenda ad l̄rām de xp̄o. h̄ etiāȝ p̄ȝ ꝑ pſal. q̄ ibi d̄r. Ego hodie genui te. qđ nō p̄t de dđ intelligi. ſȝ de filio dei. cui⁹ generatō nō trāſit in p̄teritū. Itē ꝑ hoc ꝙ ibidē ſubdit̄. Dabo gentes hereditatē tuā ⁊ poſſeſſionē tuā t̄mios terre qđ nō p̄t intelligi de dauid. cui⁹ regnū ſe nō extendebat ad gentes ſȝ ad iudeos tm̄. Iteꝝ regnū ei⁹ nō ſe extēdebat ad t̄mios terre. ſȝ tm̄ in iudeā q̄ ē p̄ua t̄ra. hoc etiā dicūt aliq̄ doctores hebreoꝝ ſuꝑ p̄s. iſtū qđ ē de xp̄o intelligendū qđ pleni⁹ d̄claraui ſuꝑ libros pſalmoꝝ. hoc igit̄ ſuppones apoſtol⁹ tāq̄ māifeſtū ill' q̄b⁹ ſcribebat q̄ erāt edocti in lege ⁊ ꝓph̄is dicit. a ¶ Cui ei dixit aliqñ. an fi. me. ⁊c̄. q. d. nūq̄ q̄ āgeli n̄ ſt̄ eiuſdē nāe cū deo. ⁊ ꝑ ꝯñs n̄ p̄nt dici eius filij ꝓp̄ie loq̄ndo. ſic̄ nec artificiū d̄r fili⁹ artificis. Itē lȝ eoꝝ creatio poſſet dici q̄dā generatio large. tñ de ip̄a nō p̄t exponi illud qđ d̄r. Ego hodie genui te. q̄ eoꝝ creatio fuit a p̄ncipio m̄di. ⁊ iõ trāſierat in p̄teritū. ⁊ iõ n̄ p̄t dici v̄bū p̄dictū niſi de dei filio cui⁹ generatio n̄ trāſit in p̄teritū. et ſic ꝓbata eſt ꝯſb̄alitas p̄r̄is ad filiū inc̄ātū nāl'r ⁊ eternaliter ab eo gignit̄ ⁊ genit⁹ ē. ex q̄ arguit̄ idētitas nāe i vtroq̄ ſaltē in ſp̄ē. ⁊ ꝑ ꝯñs idētitas numeral': q̄ nā diuia nō eſt multiplicabil'. r ¶ Et rurſum. Hoc idē ꝓbat h̄ ꝑ aliam ſcripturā. j. ꝑal'. xxij. q̄ lȝ ſit dicta de ſalomōe. tñ d̄r de eo ꝓut fuit figura xp̄i. ⁊ iõ de xp̄o intell'r ad l̄rām. Ad cui⁹ itellectū ſciēdū ꝙ nihil p̄t eē figura alicui⁹ niſi in ſe ſit res aliq̄. illud eñ qđ nihil eſt n̄ p̄t aliq̄d figurare. ⁊ iõ res q̄ eſt figura vel ſignū alic⁹ p̄t tripl'r ꝯſiderari. vnomō vt res tm̄ alio mō vt ſignū tm̄. tercio mō vt res ⁊ ſignū ſil'. vt circul⁹ pendēs an̄ tabernā p̄t ꝯſiderari ꝓut eſt corp⁹ rotundū tm̄. ſcđo vt ē ſignū venditōis vini tm̄. t̄cio vtroq̄ mō. Eodē mō dđm eſt de ſalomone q̄ fuit figura xp̄i. q̄ aliq̄ conueniunt ipſi ſalomoni ſ̄m ſe: ⁊ talia exponēda ſunt đ ipo ad l̄rām ⁊ nullo mō de xp̄o. vt ꝙ depꝛauatus ꝑ mulieres factus eſt ydolatra ⁊ ſil'ia. aliq̄ aūt dicunt̄ de ſalomōe prout fuit figura xp̄i tm̄. ⁊ talia ſunt exponēda de ſolo xp̄o ad l̄rām. ſicut illud qđ h̄r pſal. lxxj. Et dñabitur a mari vſq̄ ad mare. ⁊ a flumine vſq̄ ad terminos orbis terraꝝ quod nō p̄t verificari de ſalomōe. cui⁹ regnū fuit ſatis p̄uū. ſed tm̄ de regno xp̄i q̄ ē lapis abſciſus de mōte ſine manibus ⁊ impleuit vniuerſam t̄rā. dañ. ij. ⁊ iõ i pſal. p̄dicto ſb̄ noīe ſalomonis deſcribit̄ monarchia xp̄i. hoc etiā p̄ȝ ꝑ illđ qđ ſeq̄t̄ in eo. pſal. An̄ ſolē ꝑmanet nom̄ ei⁹. ⁊ illud qđ ibidē d̄r. Adorabūt de ipo ſꝑ. q̄ ſoli xp̄o ꝯueniūt ⁊ nō ſalomoni. Aliq̄ aūt dicunt̄ in ſcriptura ſacra de ſalomōe vtroq̄ mō. vicȝ ſ̄m ſe. ⁊ vt fuit figura xp̄i. ⁊ talia ſunt illa q̄ ipleta ſūt in vtroq̄ ad l̄rām. in xp̄o tm̄ ꝑfecti⁹ ⁊ in ſalomōe min⁹ ꝑfecte. ⁊ talia exponunt̄ ad l̄ram nō ſolū de ſalomone ſȝ etiā de xp̄o ⁊ ꝑfecti⁹ q̄ de ipo ſalomōe. h̄mōi aūt auc̄tas eſt p̄dicta. j. ꝑal'. xxij. q̄ ſalomon fuit fili⁹ dei adoptiu⁹ ꝑ gr̄am ſaltē in p̄ncipio regni ſui. ꝓpt̄ qđ nathā ꝓph̄a vocauit euȝ amabilē dño. xp̄s aūt fili⁹ ē dei nāl' q̄ ē filiatio ꝑfectior. et iõ ꝑ hanc filiatōȝ ꝓbat ap̄l's ꝯſb̄alitatē filij ad p̄rem cū d̄r. s Ego ero il. in pa. ⁊c̄. dato etiā h̄ auc̄tas n̄ poſſet expōi ad l̄ram de xp̄o ſȝ tm̄ ſ̄m ſenſum myſticū. tñ eā bñ inducit ap̄l's ad ſuū ꝓpoſitū. lȝ ei argumentū efficax nō h̄r in ſcriptura per ſenſum myſticū. vt ſupradictū eſt. ꝓpt̄ qđ ex ſolo ſenſu myſtico n̄ ē arguendū. tñ ſi prius h̄ auc̄tas i ſenſu l̄rali ad ꝓbandū ꝓpoſitū bñ p̄t alia auc̄tas adiūgi i ſenſu myſtico ad idē declarandū de ꝯgruo. ⁊ hoc eſt qđ dicit Augu. in ep̄la ad vincē. donati. Quis aūt imprudentiſſime nō nitat̄ aliqđ in allegoria poſituȝ ꝓ ſe adducere niſi h̄eat ⁊ manifeſta teſtimonia. quoꝝ lumie illuſtrent̄ obſcura. ſic ergo auctoritas p̄dicta inducit̄ ab ap̄lo ꝯuēiēter ad ſuū ꝓpoſitū. Sed ꝯ̄ hoc v̄r ꝙ ibi loq̄t̄ ꝑ modū futuri. ego ero illi in p̄rem ⁊c̄. generatio ei filij eterna eſt ⁊ ꝑ ꝯñs non ſpectat aliqđ futuꝝ. ſicut nec tranſit in p̄teritū ſicut ſupra dictū eſt. Dđm ꝙ loquitur in futuro ꝓpter incarnationē ꝯtūc futurā. ꝑ quā natura h̄ūana erat ad filiationē et̄nam aſſumēda. ⁊ q̄ hec aſſūptio facta eſt virtute diuinitatis. iõ bñ dicit. Ego ero illi ⁊c̄. q. d. v̄tute dei h̄ fiet. t ¶ Et cū iteꝝ. Hic ad ꝓpoſitū oñdendū inducit aliā ſcripturā de illo pſal. Dñs regnauit exultet ⁊c̄. Ad cui⁹ euidētiā ꝯſiderandū eſt ꝙ mgr̄ dicit in glo. ꝙ dauid fecit hunc pſal. quādo reſtitutū ē ei regnū p⁹ mortē abſalon. ⁊ dicit hūc eē titulū pſalmi. Pſalm⁹ dauid qñ t̄ra ei⁹ reſtituta ē ei. ⁊ ſ̄m hoc eſſet exponēd⁹ ad l̄ram de dđ. ſȝ dcm̄ mgr̄i nō videtur veꝝ. p̄o q̄ in hebrayco iſte pſal. ē ſine titulo. ſcđo tituli ſūt q̄ſi claues ad itelligēdū ea q̄ in pſal. dicūt̄. pſal. āt n̄ loq̄tur de regno dđ. ſȝ ſolū de regno xp̄i qñ ꝑfecte ei oīa ſb̄ijcient̄ qđ erit i iudicio. ⁊ iõ h̄ pſal. ad l̄rām ē exponēd⁹ de regno xp̄i. ⁊ hoc ē qđ dicit paul⁹. t ¶ Et cū iteꝝ introducit p̄ogenitū ⁊c̄. i. ꝑ ſcripturā ſacrā ip̄m introducēdū ad regnuȝ in orbē t̄re p̄dicit. Ex q̄ p̄ȝ ꝙ hec ſcriptura non loq̄t̄ de aduentu xp̄i p̄mo. q̄ tūc venit cū h̄ūilitate ⁊ iõ dixit tūc: regnū meū n̄ ē de hoc mūdo Ioh. xvj. ſȝ loq̄t̄ h̄ de ſcđo aduētu. qñ vēiet cū gloria i nubib⁹ ⁊ maieſtate. vt d̄r Mathei. xxiiij. ⁊ dañ. vij. Ecce i nubib⁹ celi. q. fili⁹ h̄ōis veniebat et vſq̄ ad antiquū dieꝝ ꝑuenit. ⁊ ſeq̄tur. Et dedit ei p̄tātē et honorē ⁊ regnū. p̄tās ei⁹ p̄tās eterna q̄ n̄ auferet̄ ⁊c̄. ⁊ iõ de ipo i. talis honore ꝯſtituto dicit p̄r̄. Et adorēt eū oēs angeli ⁊c̄. ſȝ nr̄a l̄ra ſic h̄ȝ. Adorate eū oēs angeli ei⁹. ap̄li nō ſꝑ curauerūt allegare ſcripturā de v̄bo ad v̄bū. ſȝ ſufficit eis accipe ſenſum. Ex hac eñ ſcriptura oñdit̄ ſufficiēter ꝙ in xp̄o ſit diuina nā. q̄ nulla nā adorat̄ a tota nā angelica. vt ſuperior niſi diuia. ⁊ iõ ex q̄ ſcriptura hoc oñdit ꝙ filius eſt ab oib⁹ angelis adorand⁹. ꝑ ꝯñs oñdit ꝙ ip̄e ſit deus. ⁊ ꝑ ꝯñs oñdit̄ deo patri ꝯſb̄alis. q̄ diuina nā ē indiuiſibilis ſ̄m ꝙ d̄r Exo. xx. Audi iſrael de⁹ tu⁹ de⁹ vn⁹ ē. ſeq̄tur. v ¶ Et ad angelos quidē dicit. id eſt quid pertineat ad naturam angelorum exprimit per ſcripturam dicens. x ¶ Qui fa. an. ſuos ſpiritus ⁊ mi. ſuos fla. ignis. quaſi diceret. licet angeli tante excellentie ſint. ꝙ ſint ſpiritualis nature: non tamen ſunt idem ꝙ deus. ſicut filius. ſed ſūt ſerui ⁊ miniſtri. non ſolum ip̄m adorando. ſed etiam nobis propter ip̄m quodammodo miniſtrando. veruntamen quia ſuum miniſterium in deum referunt. ideo in hoc dicuntur ſicut flama ignis que ſemper aſcendit in altum. y ¶ Ad filium autem. Hic adducit terciam auctoritatem ad probandum ſuum propoſitum. que accipitur đ pſal. xliiij. Ad cuius euidentiam conſiderandum ꝙ moderni iudei ne cogantur recognoſcere diuinitatem chriſti. exponunt hunc pſalmum de Aſſuero et dicunt ꝙ iſte pſalm⁹ factus eſt a Mardocheo ſed hoc patet falſum. Primo

culum ſeculi virga eq̄tatis
ꝟga regni tui. Dilexiſti iu-
a ſticiā ⁊ odiſti iniq̄tatē ꝓpte-
rea vnxit te de⁹ deus tu⁹
oleo exultatiōis p̄ ꝑticipi-
b b⁹ tuis. Et tu i p̄ncipio do-
c mie t̄rā fūdaſti: ⁊ opa ma-
d nuū tuaꝝ ſūt celi. Ipſi peri-
būt tu āt ꝑmanebꝭ ⁊ oēs vt
e veſtimentū veteraſcēt. Et
velut amictum mutabis
f eos: mutabuntur: tu autē
g idem ipſe es ⁊ anni tui nō
h deficient Ad quem autem
angelorum dixit aliq̄ndo:
i k ſede a dextrꝭ meis: donec

ꝓ pſalmi titulū. quia non intitulatur a Mardocheo ſicut aliqui pſalmi intitulantur ab aſaph qui eos fecit: vt pꝫ in titulo pſ̄. xlix. ⁊ in pluribus alijs locis. Iſte āt pſ̄. intitulat̄ a dauid: vt pꝫ in hebreo. H̄ etiā pꝫ ꝑ litterā pſalmi ſequentē q̄ iſte rex de q̄ ē pſalm⁹: hr̄ tam̄ de⁹ adorād⁹ ſ̄m ꝙ ibidē dicitur: cōcupiſcet rex decorē tuū: q̄m ipe ē dn̄s de⁹ tuus ⁊ adorabit eū. ⁊ trāſlatō hiero. ſic hꝫ: Et adora euꝫ. Si aūt. iſta v̄ba dicant̄ de aſſuero rege ſequit̄ ꝙ mardocheus inducēt totū populū ⁊ potiſſimum ipam heſter ad quā dirigunt̄ v̄ba p̄miſſa ſ̄m expoſitionez coꝝ ad adorandū aſſuerꝫ ſicut deū: qd̄ manifeſte pꝫ falſū q̄ in eodē libro dr̄: ꝙ noluit genua flectē corā amā ne honorē dei trāſferret in hominē. H̄ ēt pꝫ ꝑ trāſlationē chaldaicā ſuꝑ pſal. iſtū q̄ autētica ē apd̄ hebreos. vbi.n. in h̄ pſ̄. habem⁹ ſic: Specioſus forma p̄ filijs hominū: diffuſa eſt gr̄a in labijs tuis. chaldaicū ſic hꝫ: Pulchritudo tua meſſia maior eſt q̄ filioꝝ hominū: datus ē ſp̄us ꝓphetie in labijs tuis. ſic igit̄ pꝫ ex p̄dictis. ꝙ auctoritas q̄ hic inducit̄ de illo pſal. intelligēda ē ad l̄raꝫ de xp̄o. H̄ aūt ſuppoſito ꝓbat̄ ꝑ hoc ipſius xp̄i diuinitas. ⁊ ꝑ ꝯn̄s cōſubſtātiales e⁹ ad patrē ⁊ diſtinctio in ꝑſona: q̄ ibi dr̄: Thronus tu⁹ de⁹ in ſeculū ſeculi ⁊c̄. a ¶ Propterea vnxit te deus tuus. et ſic pꝫ ꝙ xp̄s ē vnct⁹ deus a deo vngēte: q̄ fili⁹ dei i hūana natura vnct⁹ ē plenitudie gr̄e ⁊ cū nō p̄nt eē p̄ſes dij. vt ſ̄ dictū ē: ex h̄ ſequit̄ cōſubſtātialitas pr̄is ⁊ filij. cetera q̄ ſt̄ ex auctoritate patēt. b ¶ Et tu dn̄e in p̄ncipio. Hic ꝯn̄r ꝓbat eq̄litatē potētie in filio ⁊ in patre. ⁊ breuit̄ tranſit q̄a ꝓbato ꝙ xp̄s ſ̄m naturā diuinā ē cōſubſtātialis pr̄i: ꝑ cōſequēs ſunt ꝓbate alie tres cōditiōes. ſ. eq̄litas ꝑtātis dignitatis ⁊ durationis: potētia āt dei relucet potiſſime i creatiōe rex de nihilo: ⁊ eaꝝ cōſeruatiōe: ⁊ h̄ nō ſolū cōuenit deo patri: ſꝫ etiā ei⁹ filio: q̄ ē eiuſdē nature cū ip̄o: ⁊ iō dic̄ ꝓpheta. b ¶ Et tu dn̄e in p̄nci. ter. funda. i. tu dn̄e pater feciſti terrā d̄ nihilo: ⁊ ꝯſeruas i ſtabilitate: ⁊ hoc exprimit̄ ꝑ h̄ qd̄ dr̄ fundaſti. ⁊ q̄ nulla creatura inferior eſt ipſa terra: ſicut in domo illud dr̄ fundamentū: qd̄ ē infimū ſꝫ q̄ in hoc ope cōicat fili⁹ cū p̄re tam̄ eiuſdē potētie: iō dic̄. In p̄ncipio. i. in filio ſiue ꝑ filiū ꝑ quē opat̄ pr̄ ſicut ꝑ artē ſuā: vt ſupradictū ē. ꝙ aūt fili⁹ dicat̄ p̄ncipiū pꝫ Iohā. viij. vbi xp̄s iudeis q̄rentib⁹ ab eo: Quis es. R̄ndit. Ego p̄ncipiū q̄ ⁊ loq̄r vob̄. c ¶ Et opa manuū tuaꝝ ſūt celi. man⁹ aūt diuie potētie metaphorice dicunt̄ v̄tus ſue potētie. noiat̄ hic celū ⁊ terra q̄ ſūt extrema in creaturis: vt ꝑ h̄ intelligāt̄ creature medie: q̄ oīs creatura a patre ⁊ filio ſimul ē ꝓducta ⁊ cōſeruata: ⁊ ſic patet eq̄litas potentie. d ¶ Ipſi peribūt. Hic ꝯn̄r apl's ꝓbat filiū patri coeternum. Ad cui⁹ euidentiā ſciendū ꝙ ſicut tēpus ſequit̄ motum ⁊ mutationē: ita eternitas ad imutationē. ſolus aūt deus imutabilis eſt ꝑ omnē modū: iō ipe ſolus menſurat̄ eternitate: eo mō q̄ p̄t ibi dici mēſura. ꝙ eñ in omni creatura ſit aliq̄ mutabilitas pꝫ: q̄ angeli ſūt mutabiles ſ̄m actuꝫ intelligendi ⁊ volendi: loquēdo de cognitiōe ⁊ affectione naturali. ſunt etiā mutabiles de eē ad nō eē: ſi dimittātur a diuina cōſeruatiōe. Siīr celi ſuꝑiores h̄ mō ſūt mutabiles ⁊ ſ̄m hoc mutant̄ q̄tū ad ſitū: celi aūt inferiores. ſcilꝫ ignis ⁊ aer cū iſtis modis mutationū ſūt mutabiles q̄tū ad alterationē ⁊ generationē: ⁊ ꝑ ꝯn̄s alia elemēta et mixta ex eis. In oi aūt motu ⁊ mutatiōe ē aliq̄ corruptio ſꝫ ph̄m. iiij. phyſi. ⁊ ēt ſ̄m Aug. ſtat⁹ āt mōi imutabit̄ i fine: q̄ celū ceſſabit a motu cōpleto nūero electoꝝ: ad quē numeꝝ finalit̄ ordinat̄: ⁊ ꝑ ꝯn̄s alteratio ⁊ generatio i elemētis: q̄ ēt elemēta ꝑ ignē ꝯflagratōis purgabunt̄. ⁊ iō ſicut dictū ē tam i celeſti corꝑe q̄ i elemētis erit mutatio: et ꝑ ꝯn̄s ꝑibūt q̄dammō a ſtatu in q̄ mō ſūt: ⁊ h̄ ē qd̄ dicit. d ¶ Ipſi ꝑibūt. ſ. celi ſuꝑiores ⁊ iferiores: ⁊ q̄ n̄ corrūpent̄ q̄tū ad ſubam: iō ſubdit̄. e ¶ Et velut amictū mutabis eos. ſicut ei ceſſāte frigore mutat̄ veſtꝭ q̄ erat ꝯ frig⁹ neceſſaria nō q̄dē tūc mutat̄ ſic veſtꝭ ꝙ corrūpat̄: ſꝫ q̄ frig⁹ ceſſat ſic celi ⁊ elemēta dicūt̄ mutari: q̄ mot⁹ celi ⁊ alteratio elem̄toꝝ: q̄ ſt̄ ꝑꝑ generationē vt. ſ. impleat̄ numer⁹ electoꝝ: q̄ iplēto ceſſabūt manente tñ ſubſtātia ⁊ elemētoꝝ ⁊ celorū: de⁹ āt ſol⁹ ē oino imutabilis: vt iā dictū ē: iō cōcludit. f ¶ Tu āt idē ipe es. i. ꝑ oēꝫ modū imutabilis: ⁊ ꝑ ꝯn̄s. g ¶ Anni tui nō deficiēt. i. duratio tua: nō ꝙ in duratōe diuia ſit aliq̄ ſucceſſio ſicut ē i annis: ſꝫ q̄ et̄nitas diuina i ſe ſimpliciſſima nō p̄t app̄hēdi a nob̄ niſi ex cōꝑatiōe ad tp̄s: ⁊ ꝑ ꝯn̄s ex ꝓprietate tp̄m eā exp̄mim⁹. Ex h̄ pꝫ coet̄nitas filij ad patrē. q̄ ex q̄ ſt̄ vni⁹ ſube vt ſ̄ ꝓbatū ē. ſeq̄t̄ ꝙ ipis ē vnū eē: ⁊ eadē imutabilitas: ⁊ ꝑ ꝯn̄s et̄nitas. h ¶ Ad quē āt. Hic ꝯn̄r ꝓbat apl's eq̄litatē dignitatꝭ i xp̄o ꝑ auctoritatē pſal. cix. q̄ pſal. de xp̄o ē intelligend⁹ ad l̄ram. Ad c⁹ euidentiā ꝯſiderādū ꝙ iudei moderni. aliq̄ dicūt ip̄m debē itelligi d̄ abraā. ⁊ ꝙ eleazar ei⁹ diſpenſator fecit illū pſal. ad reddēdū gr̄as deo de victoria quaꝫ habuit abraā ꝯ illos reges q̄ captiuauert̄ loth nepotē ſuū ſ̄m ꝙ hr̄ Geñ. xvj. Sꝫ h̄ pꝫ falſū ex titulo pſal. q̄ nō ititulat̄ ab ip̄o eleazar: ſꝫ a dauid: ideo dicūt alij ꝙ ē pſal. fact⁹ a dauid. ⁊ nō loq̄t̄ de ip̄o ſꝫ de āgelo ſuo: vt ſit ſenſus. Dixit dn̄s dn̄o meo ⁊c̄. i. de⁹ celi angelo me cuſtodiēti: ſꝫ hoc pꝫ falſū: q̄. ī. dr̄: Tu es ſacerdos in eternū ⁊c̄. qd̄ nō ē itelligendū de angelo dauid q̄ ſacerdotiū nō cōpetit angel'. ⁊ iō dicendū ꝙ ad l̄ram ē pſ̄ fact⁹ a dauid loquēs de xp̄o ⁊ h̄ pꝫ ꝑ trāſlationē chaldaicā: q̄ vbi hr̄: Dixit dn̄s domino meo: chaldaicū ſic hꝫ: Dixit dn̄s v̄bo ſuo ⁊c̄. Itē ꝑ illd̄ qd̄ ſeq̄t̄. Ex vtero añ lucifeꝝ genui te. i. ex ſuba mea ante oēm creaturā: h̄ āt nō p̄ōt cōpetere niſi ſoli dei filio. q̄ fili⁹ ē verbū dei. Ex h̄ igr̄ ſuppoſito pꝫ ꝙ apl's bñ iducit auctoritatē hui⁹ pſal. ad ꝓbandū eq̄litatē dignitatꝭ in xp̄o: q̄ ē in deo patre: introducens verbum dei patris ad filiuꝫ dicēs ſibi. i ¶ Sede a dextris meis. id eſt ad equalitatem dignitatis mee. ſic enim refertur ad chriſtum ſ̄m diuinaꝫ naturam ſicut ſupra. expoſitum eſt eodeꝫ capitulo ſequitur. k ¶ Donec ponam inimicos tuos ſcabellum pedū tuorum. hoc autem erit in iudicio futuro quando omnia ſubijcientur q̄tum ad executionem perfecte ipſi chriſto. dico autem q̄tum ad executionem: quia q̄tum ad auctoritatem omnia iam ſunt ei ſubiecta. ſed de hoc plenius videbit̄. Sed inſurgit hoc dubium quia videtur ꝙ chriſtus non debuit ſedere ad dexteram dei patris in eternum. ſed tñ vſq̄ ad tempus determinatum: in quo omnia ſunt ſibi ſubijcienda. quod videtur importari per hoc aduerbium donec. Dicendum ꝙ hoc aduerbium donec aliquando tenet̄ infinite. quādo ſcilicꝫ ſignificat terminū cui adiugitur. ſicut cum dicit̄. Sede hic donec veniam: ſenſus eſt ꝙ in aduentu meo terminetur ſeſſio tua. aliquādo tenetur indeterminate: ⁊ tunc non ſignificat talem determinationem. ſicut cum dicitur. Iſte non penituit de peccatis donec vixit: ſenſus eſt: quia nunq̄ penituit nec penitebit. quia poſt mortem non eſt locus penitentie. iſto ſecūdo modo ponitur hic aduerbiū cuꝫ dicit̄. Sede a dextrꝭ meis: donec ponam inimicos tuos ſcabellum peduꝫ tuorum ⁊c̄. ⁊ ideo ſenſus eſt. ꝙ nunq̄ ceſſabit ſedere ad eq̄litatē dei patris. Hec autem equalitas non competit angelis: ideo ſubdit apl's.

k ¶ Nōne oēs ſunt adminiſtratorij ſpūs.q.d.ſic.ſicut eniz in artificialib⁹ videm⁹ ꝙ aliq̄ ꝑcipiūt in opib⁹.ſ. architectonici ⁊ ꝑncipales. Aliq̄ exequūt̄ imꝑata. ſicut iſeriores artifices mām prepantes.tn̄ oēs iſti dicūt̄ artifices: vt hēt̄ .j.metaphi.ſic in angelis aliq̄ dicūt̄ ſubſiſtere. aliq̄ autez exeq̄ iꝑata.tn̄ oēſ dicuntur adminiſtratores: Vel adminiſtratorij ſpūs.i. ſpirituales ſubſtantie in miniſteriū miſſi. ſupiores em̄ angeli mittunt̄ tm̄ miſſione interiori medioſ ⁊ inferiores illuminando ordine gerarchico. Inferioreſ āt mittūt̄ ad aliq̄ circa nos exeq̄nda.⁊ ſic mittūt̄ miſſiōe exteriori.⁊ ſic pȝ ꝙ oēs ſunt i miniſteriū miſſi.lȝ diuerſiſſimode. Iſtud āt miſteriū exercēt angeli ꝓpt̄ ſalutē electorum vt natura hūana q̄ ē iferior inducat̄ ad deū ꝑ angelicā tanq̄ ꝑ ſupiorē. ꝓpt̄ h̄ ſubdit̄. m ¶ Propt̄ eos q̄ capiūt hereditatē ſalutis.ſm em̄ dyoni. Hec eſt lex diuininitat. vt infima ꝑ media reducāt̄ i ſupma.

l ponā inimicos tuos ſcabellū pedū tuoꝝ. Nonne oēs ſunt adminiſtratorij ſpiritus in miniſteriū miſ-
m ſi ꝓpter eos q̄ hereditatez capiunt ſalutis.

¶ Caplo ꝓ vbi dr̄ in poſtil. Multiphari ⁊c. ¶ Additio.

Ad maiorē euidentiā q̄rundā q̄ i hoc caplo cōtinēt̄ ſuꝑ illa q̄ habēt̄ i poſtilla.q̄dā vident̄ addēda. circa q̄ ꝓſupponēdū ē ꝙ apl's in hoc loco in dict ſuis īnuit aliq̄d qḋ fundat̄ in aliq̄ auc̄te ſacre ſcripture vl' in dictis apḋ hebreos autēticis. vt ptēbit. vn̄ i h̄ q̄d dicit.oliȝ de⁹ loq̄ns pr̄ib⁹ in ꝓphis vr̄ innuere ꝙ an̄ aduentū xp̄i ꝑ aliqḋ tp̄s iā ceſſauerāt ꝓphie.ſic em̄ tradūt hebrei i libro q̄ dr̄ Yoma. ſuꝑ illud pſal. Signa nr̄a nō vidim⁹ iā nō ē ꝓpha ⁊c. An̄ finē tēpli ſcōi ꝑ.xlij. annos qḋ tp̄s cucurrit cū paſſione xp̄i ceſſauerāt multa ſigna i tēplo.q̄b⁹ oſtēdebat̄ ꝙ deus acceptabat ſacrificia ibidē oblata. Silr̄ ⁊ ceſſauerat ꝓphia.q2 iā nulla ꝓphia int̄ eos erat.ex q̄b⁹ reprobatō illi⁹ ſtat⁹ q̄dāmō oñdebat̄.qḋ apl's itēdēs de h̄ hebreos volēs inſtruere dicit. Oli de⁹ loq̄ns patrib⁹.q.d. olim loq̄bat̄ pr̄ib⁹ deus in ꝓphis.ſ; iā nūc ceſſauit illa locutio aduenīēte ꝑfectiori locutōe.q2 nouiſſime eſt nobis locut⁹ deus in filio. Si aūt obijciat̄ de iohāne bap. dōm ꝓphia Iohānis cōcurrit cū tp̄e xp̄i cui⁹ fuit ꝓcurſor imediatus ⁊ iō nō eſt ꝯputāda int̄ ꝓphias antiq̄ꝝ. Itē in ꝓdict verbis oñdit idētitatē illi⁹ q̄ pr̄ibus loq̄batur. cū dicit ꝙ de⁹ q̄ pr̄ibus in ꝓphis loq̄bat̄ nouiſſime locut⁹ ē in filio.in q̄ innuit iplere illud Eſa.lij. Propterea ꝯg̃ſcet ppl's nomē meū in illa die:q2 ego q̄ loq̄bar ecce aſſum. ꝓut fuit largius expoſitū in additōe ſuꝑ illud ca. Eſa. In q̄ idētitate refutant̄ duo erroes.ſ.manicheoꝝ ⁊ iudeoꝝ. Manichei ei antiquū teſtamentū attribuebāt malo ꝑncipio: nouū ꝟo bono. Iudei ecōuerſo antiquū teſtm̄ dicebant eſſe a deo. nouū aūt nō. vn̄ vtrūq; errorē refutās apl's aſſerit ꝓdictā idētitatē.ſ.int̄ illū q̄ olim loq̄bat̄ pr̄ib⁹. ⁊ illū q̄ dieb⁹ iſtis loq̄t̄ nobis.ſ; ꝑus ꝑ ꝓphas ⁊ nūc ꝑ filiū q̄ maior ē ꝓphis. Ex q̄ eminētia noue legis reſpectu veteris oñdit̄. Naȝ ſicut i oibus ptātib⁹ ⁊ artib⁹ ordīatis. ille q̄ ē ſupior artifex ſeu ꝓſidens: ꝑncipalē ⁊ ꝑfectū actū opat̄ ꝑ ſeipm: ea vero q̄ diſponūt ad vltimā ꝑfectōȝ opat̄ ꝑ miſtros ſicut nauifactor ꝯpaginat nauē ꝑ ſeipm.ſ; ꝓparat materiā ꝑ artifices ſubmiſtrātes.ſ; lex noua q̄ data ē ꝑ ipm filiū dei hoiez factū ē ꝑfecta.lex aūt vet⁹ q̄ data ē ꝑ angelos ſeu ꝑ ꝓphas ē iꝑfecta qḋ etiā h̄r ex dictis hebreoꝝ. vn̄ ſuꝑ illud Eccl'i.j. Oia vāitas: exponēdo ly oia q̄daȝ glo.eoꝝ ſic.di. oīs lex iſti⁹ tp̄is q̄ in pn̄ti vana eſt reſpectu legis meſſie: q̄ q̄dem glo. multū ꝯtinet veritatis. Nā ſicut medicina q̄ nō confert ſanitatē vana dr̄: ſic lex vetus q̄ nō ducebat ad btitudinē vana diceret̄ ſi nō ſupueniſſet lex noua q̄ ad beatitudinē iducit.ſ; ꝯ ꝓdicta iudei murmurāt dicētes ꝙ ꝑ auctoritatē ſacre ſcripture ꝓbat̄. ꝙ deus dedit legē veterē ꝑ ſeipm legit̄ ei in datō e legis Exo.xx. Locutuſq; ē dn̄s ſmones hos.ꝯn̄r etiā in exordio decalogi dr̄. Ego em̄ ſum dominus deus tu⁹. ex q̄b⁹ vr̄ ꝙ lex moſayca a deo imediate fuiſſet data nō ꝑ angelū. Itē intendūt ꝓbare ꝑ illud qḋ legitur Exo.xxxiij. Loq̄bat̄ em̄ dn̄s ad moyſen facie ad faciē ſicut loq̄ ſolet hō ad amicū ſuū. Ex q̄ vr̄ ꝙ reuelatōes facte ipi moyſi nō ſolū in datōe legis ſ; etiā in alijs erant imediate a deo.ſic em̄ loq̄t̄ hō ad amicū ſuū.ſ. immediate. Ex q̄ nitunt̄ ꝯcludere ꝙ lex data ꝑ ſeipm moyſen eſſet ꝑfectiſſima. Ad ꝑmū dōm ꝙ ſm greg.in ꝑ mor̄.angelus q̄ moyſi appuiſſe legit̄ mō angel⁹ mō dn̄s mēorat̄. angelus.ſ. ꝓpt̄ h̄ ꝙ exteri⁹ loq̄ndo ſuiebat. dn̄s aūt dr̄ q2 interius ꝓſidēs loq̄ndo efficaciā miſtrabat. Et attendendū ꝙ i ſerie decalogi in q̄ ꝑncipalia legis ꝓcepta tradūtur h̄ ſententia Greg. apte demonſtrat̄. prio em̄ loq̄t̄ in ꝑſona dei cū dicit. Ego ſum dn̄s de⁹ tu⁹ ⁊c. ⁊ nō ſint tibi dij alieni ꝑter me ⁊c. In q̄b⁹ loq̄ns loquit̄ vt de⁹. ⁊ ſequit̄. Nō aſſumes nom̄ dei tui inuanū ⁊c. In q̄b⁹ loq̄ns oñdit ſe alium eſſe a deo. n̄ ei dixit. Nō aſſumes nom̄ meū inuanū.ſ; nomē dn̄i dei tui. ⁊ ſic i ſeq̄ntib⁹. Ad ſcōm dōm ꝙ ꝑ h̄ quod dr̄. Loq̄bat̄ dn̄s ad moyſen facie ad faciē. n̄ itelligit̄ ꝙ de⁹ loq̄ret̄ moyſi imediate. legit̄ em̄ Deut̄.v. Facie ad faciez locut⁹ ē nobis dn̄s de medio ignis.ſ.toti ppl'o. qḋ ſm augu. intelligit̄ ꝓpt̄ rex euidentiā ⁊ quodāmō diuine maieſtatis pn̄tiā de q̄ dubitari nō poſſit. In moyſe aūt ꝑ h̄ qḋ dr̄. ꝙ loq̄bat̄ ei dn̄s facie ad faciē. intelligit̄ q̄dā eminens contemplatio quā moyſes familiari⁹ hēbat q̄ ceteri prophete. ⁊ ſpēalit̄ in hoc ꝙ deus loq̄bat̄ ſibi ſic familiariter ꝙ q̄cūq; terrore impediente ſublato conceptus ſuos deo exꝑmebat ⁊ ei⁹ reuelatōes plane recipiebat ⁊ hoc ſonat ꝓprie ſicut loquitur hō ad amicū ſuū.ſ. abſq; t̄rore turbante ſicut alijs ꝯtingebat ꝓphis. vtȝ Dan̄.x.ca. ⁊ Iob.iiij. et hmōi. oia iſta tn̄ intelligunt̄ citra eſſentie diuine viſionez nā ſm aug. ſuꝑ Gen̄. ad l'ām. poſtq̄ de moyſe loq̄t̄ locutus eſt dn̄s ad moyſen facie ad faciē ⁊c. poſtea in eodē cōtextu ſubditur. Oſtende mihi gloriam tuā. ex q̄ pȝ ꝙ aliq̄d qḋ nōdū videbat videre deſiderabat. Vn̄ lȝ poſtea ſm aug. de vidēdo deū: moyſes eſſentiā vidit diuinā nō tam̄ in datōe legis q̄ data fuit ꝑ angelū. vt dictū eſt. Ex h̄ igit̄ ꝙ lex noua data eſt in filio ꝓut dictū eſt: intendit apl'us eminentiā ei⁹ ſuꝑ veterē legem oñdere. Et attendendum ꝙ q2 ꝯtingit in humanis eſſe aliq̄s filios q̄ nō ſuccedunt in hereditate paterna ꝓpt̄ aliquos defectus. idō ſubdit. Quē conſtituit heredē vniuerſoꝝ.q.d. fili⁹ de q̄ agit̄ conſtitutus eſt heres a patre. ⁊ nō ſolū ꝑticularit̄.ſ; heres vniuerſoꝝ. qḋ intelligit̄ ſm glo. reſpectu oīm nationū mūdi nō em̄ ſolū hec hereditas extēdit ſe ad iſrael. ſicut antea dicebat̄ in carmine moſayco. Pars dn̄i ē ppl's ei⁹. ⁊ iſrael hereditas eius.ſ; oēs mundi natōes in hac hereditate includunt̄ in q̄ apl's tacite videt̄ allegare illud pſal. vbi de filio dr̄: Dabo tibi gētes hereditatē tuā ⁊c.q.d.apl's. h̄ filiatio de qua loquor ē illa de q̄ pſal. Filius meus es tu dabo tibi gētes hereditatē ⁊c. ⁊ q2 iſta ſm naturā aſſumptā intelliguntur q̄ in tp̄e incepit eſſe. iō ſbiungit illḋ qḋ ꝯpetit filio tm̄ ſm naturā aſſumentē dicēs. Per quem fecit ⁊ ſecula. qḋ ꝯpetit filio tm̄mō ſm deitatē. vt in poſtilla ⁊ in hoc vr̄ allegare apl's tacite. illud Gen̄.j. In ꝑncipio creauit deus celū ⁊ terrā vbi ꝑ ly In ꝑncipio. intelligitur illud ꝑ quē deus fecit oīa: ſicut dr̄ in pſal. Oia in ſapia feciſti. q̄ q̄dē ſapia ſe hȝ ad creaturas. ſicut ars in mēte artificis exiſtēs ad artificiata. ⁊ ſic intelligunt aliq̄ expoſitores hebreoꝝ dictū verbū: In ꝑncipio creauit ⁊c. lȝ hoc obſcure ⁊ confuſe tradant. ꝓut dictū fuit in additōe ſuꝑ gen̄.ca.j. ⁊ ſequit̄. Qui cū ſit ſplendor. Circa qḋ notadū ſm glo. ꝙ quia ad loquendū digne de deo lingua nō ſufficit. nec ad percipiendum preualet intellectus. ide eſt ꝙ etiā ipm paulum videmus quaſi in quibuſdam infirmari. ⁊ nō integra ꝓponentem exempla. vt cum dicit. Qui cū ſit ſplēdor patris. tp̄alia em̄ itegra collatione eternis ꝯpari non poſſunt. cum in eternitate omnia ſtant. in tp̄alibus autez alia accedunt alia ſuccedunt. querimus tn̄ coeua in creaturis. vt ſplendor igni vel ſoli per q̄ coeterna in creatore

ſcilicȝ pſona filij ad patrem intelligamus. quod quidem exemplū apoſtoli i ſcripturis habet. vnde Sapiētie. vij. de ipa ſapientia dicit: Candor eſt lucis eterne. ⁊ quia licȝ in creaturis etſi inuenire poſſumus aliqua coeua: nō tamen generans ⁊ generatū: in quibus generans ſemꝑ precedit in creaturis. idcirco cum apoſtolus dixiſſet: Locutus eſt nobis in filio: ne ex hoc patrem filium preceſſiſſe intelligeret: ideo ſubiungit. Qui: ſcȝ filius eſt ſplendor glorie. ex quo intelligamus ꝙ ſicut ꝓcedit ſplendor ab igne ſeu a ſole. licȝ non ꝓcedat ab eo tempore: ſic filius a patre per generationē ꝓcedit. licȝ ab eo tempore nō precedat ſed ſit ſibi coeternus ſicut ſplendor coeuus eſt igni vel ſoli: ⁊ ſic patet ratio quare habuit aplus addere iſtud exemplū qui cum ſit ſplendor glorie. ſcȝ ad tollenduȝ occaſionem erroris: ne ex hoc quod dixerat: In filio. intelligeret filius patri ſucceſſiſſe in tempore: ſicut in creaturis generans p̄cedit tempore ſuum genitū. ⁊ ſequit: Figura ſubſtantie eius. Circa quod ſciendū ꝙ licȝ in corporalibus omnis imago ſit figura: non tamen econtrario: omnis figura eſt imago. vnde in propoſito ſaluo ſemper meliori iudicio non videt neceſſarium ꝙ figura accipiat pro imagine: ꝓut in poſtilla. ſed vt accipiat figura in ſua ꝓpria ratione. ſcilicȝ pro aliquo quod termino vel terminis includit: prout eſt in quarta ſpecie qualitatis. Conſtat autem ꝙ figura ſic accepta continet totam quātitatē illius figure: vnde in h̄ exemplo intendit apoſtolus oſtēdere: ꝙ filius in diuinis totam naturam ſeu ſubſtantiam vel eſſentiam patris comprehendit per generationē: ſicut figura totam quātitatem: cōp̄hendit per ipſam terminatā. ⁊ ſic ꝑ iſtud exemplū excludit apoſtolꝰ aliquas diſſimilitudines que in predictis nominationibus habent. imago enim in filio regis: ⁊ multominus in denario ſeu ſtatua non cōp̄hendit naturā ſeu eſſentiam vel ſubſtantiam illius cuius eſt imago: vt eſt manifeſtum. ſimiliter nec ſplendor totam naturam ſolis ſeu ignis cōprehendit. figura autem comprehendit vt dictum eſt totam naturam ſeu quātitatem figuratam per ipam vt circulus ⁊ quadratum ⁊ huiuſmodi totum ſpacium in circulo ſeu quadrato contentū figurando cōp̄hendit perfecte. ſed quia in diuinis non eſt quantitas dimenſionalis ſed pelagus ſubſtantie ſeu eſſentie infinite: ideo ſubiungit. Figura ſubſtantie eius. hoc eſt dicere: figura dico cōp̄hendens ſubſtantiā. non quātitatem. ⁊ ſic videt intelligendum illud Numeri. xij. vbi dominus de Moyſe qui eſſentiā diuinā ſm Aug. vidit in hac vita: ſic dicit. Et figuram domini ſic intuet. ſcȝ filium dei qui totam diuinam eſſentiā complectit: ſicut figura totum ſpaciū in ea cōtentum cōp̄hendit. Si auteȝ contra p̄dicta quis dicat ꝙ figura ſupradicto modo intellecta nō poteſt dici in diuinis: tum quia figura ſic accepta ꝓprie ad quātitatem molis ꝑtinet. tum quia rem finitam ſeu determinatā demonſtrat: cum de ſui ratione importat incluſionē in termino ſeu terminis. Ad hoc dicendum ꝙ ſm gloſam. illa que de deo dicunt cum religioſitate debemus accipere: accipiendo ſcȝ illa que ꝑtinent: et excludendo illa que a deo ſunt aliena: ſicut in nomine filij intelligimus generationem. non autem ſm ſucceſſionem: ⁊ in imagine intelligimus veram rep̄ſentationem: non auteȝ lineamenta corporalia ſeu attinentia que in qualibet imagine creata intelligunt. vnde in ꝓpoſito in hoc ꝙ dicimus figurā ſubſtantie intelligendū eſſe totalem cōp̄henſionē imenſitatis eſſentie ſeu ſubſtantie diuine quaȝ ꝑ generationem infinitam filius habet a patre: non autē molis quātitateȝ ſeu aliquā terminoꝝ finitatem: ⁊ iſto modo quidā philoſophorū dicebant de deo ꝙ eſt ſpera intellectualis: cuius centrū eſt vbiqȝ ⁊ circūferentia eſt nuſqȝ: vt per h̄ ꝙ dicit: Spera. intelligit figura in quarta ſpecie qualitatis accepta. ꝑ h̄ aūt ꝙ dicit: Intellectualis. amouet ab ea corporeitatē dimenſionalē. ꝑ hoc autē ꝙ dicit: Cuiꝰ centrū eſt vbiqȝ intelligit ꝙ veſtigiū diuinū in qualibet re creata inuenit: ſicut eſt centrū quod eſt ꝓprium veſtigium ſpere. per hoc aūt ꝙ dicit: Et circūferentia eſt nuſqȝ. intelligit ꝙ rep̄ſentatio cuiuſcūqȝ creature deficit ab oīmoda rep̄ſentatione dei i infinitū: ſicut circūferentia infinito diſtat a centro. ꝙ autē ſequit: Portanſqȝ oia verbo virtutis ſue. exponat ꝓut in poſtilla: hoc addito ꝙ iſtud videt fundari: Prouerb. xxx. vbi cum agit de quibuſdā ad ſuſtentationē ſeu gubernationē principaliū partiū mūdi ꝑtinentibus di. Quis aſcendit ⁊c. quis ſuſcitabit. i. ſuſtentauit terminos terre: ſubdit. Qd̄ eſt nomē eius ⁊ qd̄ eſt nomē filij eius ſi noſti. ex quo patet ꝙ illa que ibi dicunt ad ſuſtentationē ſeu gubernationē mūdi ꝑtinentia ꝑtinent ad filiū: ſicut ad patrē. per hoc autē ꝙ dicit: Verbo virtutis ſue. metaphorice videt deſignare ſm glo. facilitatē continendi omnia ad modū illoꝝ qui ſine vllo labore verbo ⁊ digito mouent aliquid vel efficiunt. ꝙ vo ſubdit. Purgationē peccatoꝝ faciens: ꝓut in glo. ꝑtinet ad xp̄m ſm humanitatē in qua crucis paſſionē ⁊ mortē ꝑtulit ꝑ quā a peccatis nos purgauit: vt habet plene Eſaie. liij. cetera exponant ꝓut in poſtilla vſqȝ ibi: Cui enim aliquādo angeloꝝ dixit. Filius meus es tu: ego hodie genui te. contra quod poſſet dici: ꝙ non ſolum angeli: ſed etiam homines ⁊ alique creature quādoqȝ in ſcriptura dicunt filij dei. ⁊ a deo generari: vt cum dicit Deutero. xxxij. Deum qui te genuit dereliquiſti. ⁊ Job. xxxviij. Quis eſt pluuie pater: aut quis genuit ſtillas roris. vnde qualiter intelligatur efficacia ratiōis apoſtoli ex hoc dicto pſal. Filius meus es tu: ego hodie genui te. habet plene in additione ſuꝑ pſalmū ſecundū in verbo p̄dicto: vide ibi.

¶ Replica.

IN capitulo primo ad Hebreos Burgē. facit longam digreſſionem in qua nōnulla dubia ad expoſitionem littere impꝑtinentia ponit: de quibus nō iudico: quia directe contra poſtillatorem nō faciunt: ſed illud diſſimulandum non eſt. ꝙ cum dicit in eodem ꝙ filius eſt ſplendor glorie dei ⁊ figura ſubſtantie eius. exponendo illud dicit Burgeñ. non eſt neceſſariū figuram accipi pro imagine ꝓut in poſtilla. ſed ꝙ accipiat figura in ſua propria ratione. ſcȝ in eo quod termino vel terminis includit prout eſt quarta ſpecies qualitatis. in quo apparet Burgeñ. non habere ꝓ incōuenienti deum ponere in p̄dicamento: quia ponit aliquid formalit dictum de deo ſm propriā rationem eſſe quartā ſpeciem qualitatis. ſcȝ figuram dei vel formam. hoc enim Burgeñ. faciens audet a fortiori deū in p̄dicamento ſubſtātie ponere: quod tamē eſt cōtra magiſtrū di. viij. li. j. nec videt Burg. aſſignare ꝓpriā rationē figure ꝓut eſt quarta ſpecies qualitatis dicendo ꝙ termino vel terminis includit. nā ſic diceret rationē mēſurabilis vel mēſure ꝓut ipe declarat: figuram totā quātitatem cōp̄hendere. ꝑ ꝯſequēs menſurare: ſed ratio menſure nō eſt ꝓpria ratio alicuiꝰ qualitatis: ſed eſt ꝓpria ratio ⁊ intrinſeca quātitatis: vt patet per omnes phice loquētes. ideo qualitas nō eſt ſm ꝓpriam rationē menſure quātitatis: ſed econuerſo. ꝓpria autem ratio figure ⁊ forme de quarta ſpecie qualitatis eſt reſultatio ex ordine et diſpoſitione partiū totius patet: qa ad poſitionē illius ordinis partiū: reſultat figura ⁊ ad mutationē eius mutat figura: ⁊ ad diuiſionē partiū abinuiceȝ deſinit eſſe figura. ⁊ ſm illam ꝓpriam rationem deo nullo modo competere poteſt nomē figure: quia in deo nec eſt pars nec ordo partiuȝ: vt fide tenemus. potuit igitur Burgeñ. ſtare cōtentus in dicto poſtil. qui exponit figuram per imaginē naturalem diſtinguens inter imaginē naturalem ⁊ artificialē. ⁊ notanter imaginem ſubſtantie dei dicit illam figuram: quia eſt eiuſdē ſubſtantie cū patre plus ꝙ̄ filius regis cum rege qui non habent vnam ſubſtantiā: niſi vnitate ſpecifica non numerali. dicit etiaȝ Burgeñ. ſe docuiſſe circa pſal. ſecundū: quō ex allegato hic ꝑ apoſtolū accipiat efficax ratio cōtra iudeos: cū dicitur: Filius meꝰ es tu: ego hodie genui te. ſed vide circa eundē pſal. correctū competens.

¶ Capitulū. ij.

Capitulū.ij.

a b Propterea abūdātius
oportꝫ obſuare nos
c d ea q̄ audiuim⁹:ne forte pef
e fluam⁹. Si.n.q̄ ꝑ angelos
f dict⁹ eſt ſermo fact⁹ eſt fir-
g mus:ꝛ oīs ꝓuaricatio ꝛ in-
h obedientia accepit iuſtam
i mercedis retributōeꝫ:quō
k l nos effugiemus ſi tantā ne
m m glexerimus ſalutē. Que cū
initiū accepiſſet enarrari ꝑ
n o dñm ab eis q̄ audierunt in
p nos ꝯfirmata ē: cōteſtante
q r deo ſignis ꝛ portētis:ꝛ va
rijs ꝟtutib⁹ ꝛ ſpūſſancti di
ſtributiōib⁹ ſm ſuā volūta
s tē. Nō.n.angelis ſubiecit
de⁹ orbē t̄re futuꝝ de q̄ loq̄
t mur. Teſtat⁹ ē aūt i quodā
v x loco q̄s dicēs. Quid ē hō
q̄ meōr es ei⁹ aut fili⁹ hoīs
y q̄m viſitas eū. Minuiſti eū
z paulomin⁹ ab angel̄:glīa ꝛ

Propterea abūdantius. Poſtq̄ apl̄us in ca.prece-
denti declarauit eminētiā xp̄i.hic ꝯn̄r ex hoc oſtē-
dit quāta ſit exhibenda legi noue ab ipo date. Et
circa duo facit:q꜡ p̄mo ponit quādā ꝯn̄tiā.ꝛ ſcdo cōfir-
mat ipam:ibi. Nō eñ angelis. Cōſequētia talis ē:lex ve-
tus fuit data ꝑ ange
los imediate: vt di-
ctū ē ca.p̄cedēti.ꝛ tñ
fuit ſuſcepta a pp̄lo
iſrl̄ cū reuerētia ma
gna.ſm q̄ pꝫ Exod.
xix. vbi dr̄ q̄ pp̄lus
añ ſuſceptiōeꝫ legis
ꝑ duos dies veſtimē
ta lauit:ꝛ a proprijs
vxorib⁹ cōtinuit: vt
eēt ꝑatus die tercio
ad legē reuerēter ſu
ſcipiēdā. ſil̄r illa lex
fuit diligēter obſer-
uata: q꜡ ei⁹ trāſgreſ-
ſores puniebāt mor
te:ergo multo forti⁹
lex noua que data ē
apl̄is imediate a xp̄o q̄ eſt dn̄s angeloꝝ:ꝛ mediātib⁹ apo
ſtolis in mūdo diuulgata ē ꝑ p̄dicationē ꝛ cōfirmationē
miraculoꝝ.ſuſcipiēda ē cū reuerētia ꝛ diligēter obſeruā-
da: ꝛ trāſgreſſores magis punient: ꝛ hoc ē igit qđ cōclu-
dit apl̄us. a Propterea.i.ꝓpter excellētiā legis noue
a xp̄o date. b Abūdanti⁹ opor.obſuare.nos xp̄ianos
c Ea q̄ audiuim⁹.a xp̄o.ſ.ꝛ apl̄is. d Ne forte pefflua
mus.fluit eñ hō ꝑ penā corꝑalē:ſm q̄ dicit.ij.Reg.xiiij.
Quaſi aque dilabimur in terrā q̄ nō reuertunt:ꝫ vlteri⁹
effluit ꝑ culpā:ꝫ pefffluit.i.ꝑfecte fluit ꝑ eternā dānationē
qđ cōtingit nō obſeruātib⁹ xp̄i legē:ideo bñ dicit apl̄us.
Ne forte pefffluam⁹.i.eternā damnationē incurram⁹:qđ
ꝓbat ꝯn̄ter ꝑ legē veterē: q̄ ē minoris auctīs.d. e Si
eñ q̄ ꝑ angelos dict⁹ ē ſermo.i. vetus lex q̄ data eſt ꝑ an-
gelū in mōte Moyſi:vt p̄dictū eſt p̄cedēti ca. f Fact⁹
eſt firm⁹.i.firmiter iniunct⁹ ad cuſtodiendū. g Et oīs
ꝓuaricatio.i. trāſgreſſio legis ꝑ pctm̄ cōmiſſiōis:qđ eſt ꝯ
p̄cepta negatiua. g Et inobediētia.i.pctm̄ omiſſionis
qđ eſt ꝯ p̄cepta affirmatiua. h Accepit iuſtā retri.mer
cedis.i.penā debitā ſm quātitatē ꝛ equalitatē criminis: vt
patet in ve.te.in multis locis:ſi ꝫ ita eſt. i Quō nos.
ſcꝫ catholici. k Effugiem⁹.penā debitā. l Si tantā
neglex.ſa.i.ſi inobediētes fuerim⁹ legi noue in q̄ ſola eſt
ſalus vite eterne.q.d.nullo mō:ꝛ ꝯn̄ter oñdit apl̄us qua-
liter hec lex noua a xp̄o p̄mo data eſt apl̄is:ꝛ ꝑ apl̄os pu
blicata.d. m Que.ſ.lex noua. m Cū initiū accepi.
enar.ꝑ dñm.qui apl̄is in p̄ncipio eā dedit. n Ab eis q̄
audierūt.a xp̄o.i.ab ipis apl̄is ꝛ alijs diſcipl̄is. o In
nos ꝯfir.eſt.ꝑ p̄dicationē ipoꝝ. p Cōteſtāte deo.i.cō-
firmāte eoꝝ p̄dicationē ꝑ miracula varia ꝛ mlt̄a: ſicut dr̄
Mar.vlti. Dño cooꝑante ꝛ ſermonē ꝯfirmāte ſequētib⁹
ſignis.ſicut eñ ea q̄ ſubſunt rōni confirmant ꝑ hoc q̄ ad
p̄ncipia ꝑ ſe nota reducunt: ita ſil̄r ea q̄ excedūt faculta-
tē intellect⁹ hūani:cuiuſmodi ſūt credibilia ſufficiēter cō
firmant qñ ad teſtimoniū talis doctrine miracula facul-
tatē totius nature create excedētia a deo ꝑpetrant: q꜡ cū
deus nō poſſit eſſe teſtis falſitatis.ꝑ hoc ſufficiēter oſten
dit q̄ talis doctrina merā cōtinet veritatē. ꝛ hoc ē qđ dr̄.
o In nos ꝯfir.eſt.ſ.lex euāgelica. p Cōſtante deo.i.
cōfirmāte ipam. q Signis ꝛ portētis.i.varijs miracu
lis. Ad cui⁹ euidētiā ſciendū ē q̄ miracula ꝑ q̄ ꝯfirmata ē
iſta docrina euāgelica:ſūt i triplici differētia:q꜡ aliq̄ ſūt q̄
pn̄t fieri ꝑ naturā:q̄ꝫtū ad ſubaꝫ facti:nō tñ q̄ꝫtū ad modū
fiēdi:ſic̄ ſanatio febris:aliqñ fit ꝟtute nature:aliqñ ꝟtute
medicine ipam naturā adiuuāte.ꝛ tūc nō ē miraculū:q̄a
hꝫ cām naturalē.ſanatio tñ facta iſto mō fit in tp̄e: q꜡ na-
tura nō pōt oꝑari in inſtāti.ſi aūt ſanatio febris ꝑfecta in
inſtanti fiāt.hoc nō pōt eſſe niſi virtute diuina:ſic̄ ſocrus
Petri ſanata ē in febrib⁹ a xp̄o: vt pꝫ Math.viij. ꝛ talia
miracula vocant hic ſigna. Alia aūt ſunt q̄ nō pn̄t fieri ꝑ
naturā:nec q̄ꝫtū ad ſubſtantiā facti:nec q̄ꝫtū ad modū fiē-
di:ſicut ꝛ illumiatio ceci:ꝛ ſanatio leproſi: ꝛ talia dicunt
hic ꝓdigia. ꝛ dr̄ pro
digiū q̄ſi ꝓcul a di-
gito.i.aliq̄d remotū
ab oſtēſione vel co-
gnitōne hūana qđ ē
ſupra naturā hūanā
ꝛ q̄ꝫtū ad ſubſtantiā
facti:ꝛ q̄ꝫtuꝫ ad mo-
dū fiēdi. Alia auteꝫ
ſunt q̄ nō ſolū exce-
dunt naturā hūanā
ſed etiā vident eſſe ꝯ
naturā:ſicut q̄ ꝟgo
manēs ꝟgo pariat:
ꝛ q̄ habēs verū cor
pus ꝑ corꝑa ab eoꝝ
diuiſiōe tranſeat:ſi-
cut ipe xp̄s intrauit
ad diſcipl̄os ianuis
clauſis.ꝛ ꝯſimilia.ꝛ talia dicunt portenta.ꝛ dicit porten-
tū q̄ſi in longinquū tenſū vel extenſuꝫ:ad denotandū rei
magnitudinē.talib⁹ aūt cōfirmata eſt fides catholica: vt
hic dicit: Signis ꝛ portētis ꝛc. ꝛ nō ſolū iſtis:ſed etiam
r Varijs vir.ꝛ ſpūſſanc.diſtri. virtutes ħ dicunt fides:
ſpes ꝛ charitas.q̄s virtutes dedit deus p̄dicatorib⁹ noue
legis diſtributiōes ſpūſſancti ſunt diuiſiōes grāꝝ q̄ ſunt
date apl̄is ad edificationē eccl̄ie:ſicut donum linguaꝝ ꝛ
ꝓphie ꝛ ꝯſil̄ia:de q̄bus loquit apl̄is.j.Coꝝ.xij.iſta aūt nō
dant p̄dicatorib⁹ eccl̄ie ex ſuis meritis: ꝫ ex diuina libe-
ralitate:iō ſubdit:ſm volūtatē ſuā. s Nō eñ angel⁹.
Hic ꝯn̄ter apl̄us cōfirmat dictā ꝯn̄tiā.ſ.q̄ magis eſt obe-
diendū legi noue date a xp̄o q̄ꝫ legi veteri date ꝑ angelos
q꜡ dominiū xp̄i mai⁹ ē q̄ꝫ dominiū angelorū. Igit circa
hoc duo facit:q꜡ p̄mo oñdit dominiū xp̄i eſſe maius do-
minio angeloꝝ ꝑ ſcripturā.ſcdo eam exponit de xp̄o:ibi.
Cū aūt. Ad euidentiā p̄mi notandū q̄ duplex ē ſtat⁹ or-
bis: vnus q̄ p̄mus eſt ſm generationē ꝛ corruptionē ad
electoꝝ ꝓductionē. Alius ſtatus erit poſt iudiciū in quo
ceſſabit oīs talis trāſmutatio. nūc aūt ita eſt q̄ licꝫ ſit idē
orbis q̄ꝫtuꝫ ad ſubſtantiā nūc ꝛ poſt iudiciū. tñ nō eſt idē
ſtat⁹ vt viſum ē. ꝛ idō orbis quodāmō duplicat: ſm iſtā
diuerſitatē ſtat⁹:ita q̄ dr̄ orbis pn̄s ſm ſtatū q̄ currit vſq̄
ad iudiciū.dicit aūt orbis futur⁹ ſm ſtatū q̄ erit poſt iudi
ciū. Orbis aūt ſm ſtatū p̄ſentē ſubiect⁹ ē quodāmō ipis
angelis: q꜡ miſterio eoꝝ mouent corꝑa celeſtia. et ꝑ ꝯn̄s
trāſmutant iſta inferiora ꝑ ipos ꝛ illumiant hoīes de di-
uinis.oīa aūt ceſſabūt in iudicio:ꝛ iō orbis futur⁹ nō erit
angelis ſubiect⁹ ꝫ ipi xp̄o:q꜡ tūc oīa erūt ei plene ſbiecta
nō ſolū q̄ꝫtum ad diuinitatē: ſed etiā q̄ꝫtum ad humani-
tatē: vt magis videbit.j.dicit igit. s Nō eñ ange.ſub
iecit de⁹ orbē terre futuꝝ.i.ſm futurū ſtatū de q̄ loq̄mur:
q꜡ de ħ ſtatu apl̄us intēdit loq̄. q̄ aūt orbis ſm illū ſtatū
ſubijciat xp̄o ꝓbat ꝑ ſcripturā.d. t Teſtat⁹ ē aūt in q̄-
dā loco.in pſ̄. v Quis dicēs.ſic loquit in cōi: q꜡ ſcri-
ptura ħ nota erat illis q̄bus ſcribebat:ſil̄r ſcriptor eoꝝ.
x Quid eſt hō q̄ memor es ei⁹ ꝛc. ꝟba ſūt ipius dauid
admirātis exaltationē hūane nature in ipa incarnatiōe:
ꝛ iō dicit: Quid ē hō ꝛc.q.d.modicū: ꝛ q̄ſi nihil reſpectu
nature diuine ꝛ angelice.ꝛ tñ memor es ei⁹.ipm mirabi-
lit viſitādo ꝛ tibi vniēdo i incarnatōne:ſequit y Mi-
nuiſti eū paulomin⁹ ab angelis.q꜡ nā hūana ſic exaltata
in ipa incarnatiōe fuit poſtea minorata ab angelis in ipa
paſſiōe:q꜡ angeli nō ſūt paſſibilis nature.ſeq̄t z Glīa
ꝛ honore coronaſti eū. q꜡ ꝑ meritū paſſiōis obtinuit glīā
corꝑis qđ añ paſſionē ꝛ reſurrectionē nō fuit glīoſum. ꝫ
paſſibile ꝛ mortale ad implendū nr̄e redemptiōis miſte-

rūū. ⁊ qꝛ extūc autoꝛitatiue ſunt ei oīa ſubiecta. ſm ꝙ dr Math. vlti. di. aplīs poſt reſurrectionē ſuā. Data ē mihi oīs poteſtas in celo ⁊ in terra. iō ſequit. z ¶ Et ꝯſtituiſti eū ſup opa manuū tuaꝝ. oīa ſubieciſti ſub pedibus eius. verūtñ: qꝛ nō oīa ſunt ei ſubiecta executiue. ſ; hoc cōplebit pfecte in iudicio ſequit. a ¶ Nunc autē. i. tpe moderno qd currit vſqȝ ad iudiciū. b ¶ Necdū videmꝰ oīa ſubiecta ei. ſ. q̄tū ad executionē. c ¶ Eum aūt q̄ in modico. hic ꝯñr exponit p̄dictā ſcripturā de xp̄o. et diuidit i duas ptes. qꝛ pmo ponit expoſitionē ſuā. ſcd̄o remouet circa h̄ quādā dubitatōnē. ibi. Decebat eñ. exponit ḡ pmo autoritatē p̄dictā eo mō q̄ ē expoſita in pte p̄cedenti di. c ¶ Eum aūt q̄ i modico ⁊c̄. i. ihm xp̄m q̄ plus q̄ȝ angeli minoꝛatꝰ eſt in paſſiōe. vt dictū ē

3 honore coronaſti eū: ⁊ cōſtituiſti eū ſup opa manuū tuaꝝ. Oīa ſubieciſti ſub pedibꝰ eiꝰ. In eo eñ ꝙ oīa ei ſubiecit: nihil dimiſit non
a
b ſbiectū ei. Nūc aūt necdū
c videmꝰ oīa ſubiecta ei euȝ aūt q̄ modico q̄ȝ angeli mi-
d
e noꝛatꝰ ē: videmꝰ ihm ꝓpt
f paſſiōē moꝛtꝭ glīa ⁊ hono
g re coꝛonatū: vt gr̄a dei pro
h oībꝰ guſtaret moꝛtē. Dece
i bat eñ eū ꝓpter quē omnia
k
l et p quē oīa q̄ mltos filios
m in gloꝛiā adduxerat aucto-
n rem ſalutis eoꝝ p paſſionē
o
p ꝯſūmari. Qui eñ ſctificat:

d ¶ Videmus ihm. ſic minoꝛatuȝ. e ¶ Propter paſſionē moꝛtis. i. ex merito paſſiōis. f ¶ Gloꝛia ⁊ honoꝛe coronatū. differt eñ honoꝛ ⁊ glīa: qꝛ honoꝛ ē exaltatio vniꝰ in teſtimoniū virtutis. q̄ ſi fiat in ſecreto vel coꝛā paucis dicit honoꝛ. ſed gloꝛia ꝓpꝛie dicit talis honoꝛ exhibitꝰ coꝛā multis. Vñ ſm Amb. gloꝛia eſt clara noticia cū laude idō dicit: Videmꝰ ihm gloꝛia ⁊ honoꝛe coꝛonatū. qꝛ p fidem firmit tenemꝰ ip̄m exaltatū coꝛā multitudine ciuiū ſupnoꝝ. ⁊ h̄ ex merito paſſiōis: vt dictū eſt. ⁊ qꝛ hoc non fuit factū ex nr̄is meritis ſ; ex diuina gr̄a ⁊ libertate: idō ſequit. g ¶ Vt gr̄a dei ꝓ oībꝰ guſtaret moꝛtē. ⁊ dicit ꝓ oībꝰ: qꝛ licȝ eiꝰ efficacia nō ſe extēdat niſi ad iuſtos. eius tñ ſufficiētia extēdit ſe ad oēs. h ¶ Decebat eñ. hic ꝯñr remouet quoddā dubiū ex p̄dictis oꝛtū. dixerat eñ. j. ca. ꝙ xp̄s p̄eminet angelis: ſicut dñs ſeruis ſuis. ⁊ in hoc ca. dixit: ꝙ in paſſiōe fuit minoꝛatꝰ ab angelis: ⁊ ſic illud ſecūdū videt repugnare p̄ dicto. q. remouēs hāc repugnātiā apparentē oñdit ꝙ xp̄c q̄uis ſit maioꝛ angelis ⁊ actoꝛ nr̄e ſalutis: tñ ꝯuenieter paſſus ē. ⁊ hoc oñdit triplici ratiōe. Pꝛia accipit ex pte dei patris paſſionē filij oꝛdinātꝭ ſecūda ex pte filij ꝓ redēptiōe nr̄a paſſionē ſuſtinētis: ibi Qui eñ ſanctificat. tercia ex pte nature hūane redēptiōe indigētis: ibi. Nunq̄ȝ angelos. Pꝛima rō talis eſt. deꝰ pr̄ eſt cā efficiēs ⁊ finalis oīm. ⁊ p ꝯñs hȝ ꝓuidentiā de oībꝰ ea deducēdo ad finē debitū: ſ; ſpāli mō hȝ ꝓuidētiā d̄ electis q̄ deducunt ad beatitudinē ſupnālē. ꝓpter qd p̄deſtinatio q̄ eſt reſpectu electoꝝ tm̄. dr̄ quedā ps ſpālis ipius diuine ꝓuidētie: vt pȝ. j. ſen. igit cū deꝰ pr̄ oīa cōuenietiſſime faciat: qꝛ diſponit oīa ſuauiter: vt dr̄ Sap̄. viij. p ꝯñs redēptio electoꝝ p quā ipi deducunt ad gloꝛiā ꝯuenietiſſime facta eſt. Modus aūt ꝯuenietiſſimꝰ ē vt xp̄s q̄ ē verus hō: ⁊ verꝰ deus i hūana nā paſſus ē: vt ſic nō remaneret dedecus culpe ſine decoꝛe iuſticie. ⁊ qui p culpam auerſus a deo fuerat: reduceret p penā. Cōuenietiſſimū eñ erat ꝙ hāc penā ſuſtineret ille q̄ eſt deꝰ ⁊ hō: vt ſic puniret hō q̄ peccauerat. ⁊ ſatiſfaceret deꝰ q̄ poterat: qꝛ offēſa pmi hoīs quādā infirmitatē ꝯtinebat. hāc aūt ſentētiā breuit tangit aplus. d. h ¶ Decebat eñ eū. i. deū patrē. i ¶ Propter quē oīa. ſunt finaliter: vt dictū eſt. k ¶ Et p quē oīa. ſunt efficiēter. l ¶ Qui multos filios in gloꝛiā adduxerat. i. ad gloꝛiā adducere ab eterno diſpoſuerat. ⁊

loquit hic de effectu p̄deſtinatiōis q̄ nō pōt falli. decebat eñ deū patrē. m ¶ Cōſummare. i. ad finē nr̄e redēptionis adducē. n ¶ Auctoꝛē ſa. eoꝝ. i. ihm xp̄m q̄ ē auctoꝛ ſalutis electoꝝ. o ¶ Per paſſionē. qꝛ paſſiō ſua fuit cōueniēs modus nr̄e redēptiōis: vt viſū eſt. p ¶ Qui eñ ſanctificat. Hic ponit ſcd̄a rō q̄ accipit ex pte xp̄i paſſionē ſuſtinētis ⁊ eſt talis xp̄s. n. ſm hūanā naturā ē eiuſdē ſpeciei nobiſcū: ⁊ p ꝯñs caro nr̄a ⁊ frat nr̄. ⁊ iō ſicut cōicat in natura paſſibili nobiſcū. ita cōueniēs fuit vt cōicaret nobiſcū in paſſiōibꝰ carnis: vt p hoc impaſſibilitatē nobis donaret. h̄ eſt igit quod dicit: p ¶ Qui eñ ſanctificat. i. xp̄s. q ¶ Et q̄ ſanctificat. i. populꝰ catholicus. r ¶ Ex vno oēs. i. ex vno patre. lȝ diuerſimode: qꝛ ipſe ē filiꝰ dei naturalis: nos aūt filij ſumus adoptiui.

q
r ⁊ q̄ ſanctificat: ex vno oēs
s
t Propter quā cauſam non
v confundit fratres eos vocare: dicens. Nūciabo nomen tuum fratribus meis:
x in medio ecclīe laudabo te
y Et iterū: ego ero fidēs i eū
z
a Et iterū: ecce ego et pueri mei: quos dedit mihi deꝰ
b Quia ḡ pueri cōicauerunt
c carni ⁊ ſanguini ⁊ ipē ſilīter
d pticipauit eiſdē: vt p moꝛtē deſtrueret eū qui hēbat
e moꝛtis impiū. i. dyabolū
f et liberaret eos qui timoꝛe
g moꝛtis per totā vitam ob-
h
i noxij erāt ſeruituti. Nuſq̄ȝ

s ¶ Propter quā cām. i. ꝓpter cōicatione in nā ⁊ filiatiōe p̄dicta. t ¶ Nō cōfundit. i. erubeſcit. v ¶ Fres eos vocare. i. ipos fideles q̄s vocat frēs di. ps̄. xxj. Nūciabo nomē tuū fratribꝰ meis ⁊c̄. ille eñ ps̄. loquit de paſſiōe xp̄i vñ ibidē p̄mittit. Foderūt manꝰ meas ⁊ pedes meos. qd nō pōt intelligi de dauid nec de mardocheo: de q̄ dicunt iudei moderni illū ps̄. debere intelligi. ex quo pȝ eoꝝ falſitas: qꝛ nec dauid nec mardocheus fuerūt ſic confoſſi. et iō illa ſcriptura ad lr̄aȝ intelligēda ē de xp̄o. q̄ poſt paſſionē ſuā reſurgēs a moꝛtuis: nūciauit nomē dei pr̄is fratribus ſuis. i. aplīs. x ¶ In medio ecclīe laudauit. qñ i medio aplōꝝ ⁊ alioꝝ diſcipuloꝝ ſtetit. ⁊ p. xl. dies d̄ lege dei docuit: vt hr̄ Act. j. ſequit. y ¶ Et iteꝝ: ego ero fidēs i eū hec ſcriptura loquit d̄ certa expectatiōe reſurrectiōis ſue quā expectabat xp̄s a deo patre. z ¶ Et iterū. hic ꝯñter ponit aliā auctē q̄ hr̄ Eſa. viij. ad idem ꝓbandū. ſ. ꝙ xp̄s debuit pticipare nobiſcū i paſſiōibꝰ carnis: qꝛ vocat nos pueros ſuos: ⁊ p ꝯñs eiuſdē nature paſſibilis cum ip̄o. ꝙ aūt illa auctas Eſa. intelligat de xp̄o: patet p illud qd ibi p̄mittit dñm exercituū ip̄m ſanctificate i lapidē offēſiōis ⁊ petrā ſcādali duabꝰ domibꝰ iſrl̄: qꝛ gētibꝰ recipiētibus xp̄m iudei ex magna pte ſcādalizati ſt̄ ⁊ excecati. ⁊ ſequit ibidē. Liga teſtimoniū. ſigna legē in diſciplīs meis. ⁊ q̄a lex euāgelica data ē a xp̄o ipis aplīs ⁊ alijs diſcipulis. ⁊ tūc ſeqt illud qd h̄ ponit. a ¶ Ecce ego ⁊ pueri ⁊c̄. pueri h̄ vocant fideles catholici dati ipi filio a deo pr̄e: ſm ꝙ ipemet dicit Joh. xvij. Manifeſtaui nomē tuū hoībꝰ q̄s dediſti m̄: tui erāt ⁊ eos dediſti m̄. h̄ igr̄ ſuppoſito arguit aplus. d. b ¶ Quia ḡ pue. cōi. car. ⁊ ſang. i. fideles cōicauerūt xp̄o in nā paſſibili. c ¶ Et ipē ſilr̄ pti. eiſdē. p paſſionē carnis: h̄ eñ fuit decēs. d ¶ Vt p moꝛtē deſtru. eū ⁊c̄. i. dyabolū. hēbat eñ dyabolꝰ moꝛtis impiū: inq̄ȝtū ex pſuaſiōe ſua nā hūana ducta ē ad moꝛtē culpe: ⁊ ex ꝯñti nature: qꝛ p culpā nā hūana incurrit moꝛiēdi neceſſitatē. e ¶ Et liberaret. ſ. ipē xp̄s a ſeruitute legis. f ¶ Eos q̄ timoꝛ. i. p legē ve. q̄ dura fuit: qꝛ erat lex timoꝛis. dr̄ eñ timoꝛ moꝛtis: qꝛ penā moꝛtis infligebat. g ¶ Per totā vitā obnoxij. i. obligati. h ¶ Erāt ſeruituti. ab hac eñ ſeruitute cui eramꝰ obligati p legē. liberauit nos xp̄s p ſuam moꝛtē. i ¶ Nuſq̄ȝ angelos. h̄ ponit tercia rō q̄ accipit ex pte nature redēptiōe indigētis. nā indigēs redēptiōe nā

eſt intellectualis ſubiacẽs peccato remediabili. cuius rõ eſt: qꝛ natura carẽs intellectu nõ põt peccare. ⁊ ꝑ ꝯñs nõ indiget redẽptiõe. ſilr nã hũana añ lapſuz nõ ſubiacebat peccato. ⁊ iõ redẽptiõe nõ indigebat. licȝ indigeret ꝑduci ad beatitudinẽ duce ſupnaturali. natura etiã euangelica poſt lapſũ: lȝ ſubiacebat pctõ. tñ nõ indigebat redẽptõne: qꝛ illud pctm̃ eſt irremediabile. nũc aũt ita ẽ ꝙ natua hũana aſſũptibilis ẽ a vbo ad opus redẽptiõis vt ſatiſfaciat nã que peccauit: ⁊ iõ hũana natura aſſumpta eſt a vbo ⁊ nõ angelica ⁊ h̃ eſt qꝺ h̃ ꝺic aplˀs

k enĩȝ angelos apꝓhendit: ſʒ
ſemen abꝛahe appꝛehẽdit.
l m Unde debuit ꝑ oĩa fratri-
n bus ſimilari vt miſericoꝛs
o fieret ⁊ fidelis pontifex ad
p deũ vt repꝛopiciaret deli-
q cta ppl̃i. In eo eñ in q̃ paſ-
r s ſus eſt ipe ⁊ tentatꝰ potẽs
ẽ ⁊ eis q̃ tentanť auxiliari.

i Nuſq̃ ange. appꝛe. i. nullo loco ſacre ſcripture inuenit ꝙ natura angelica a ſuppoſito diuino aſſumať. k Sʒ ſemẽ abꝛahe apꝓhendit. i. naturã hũanã ſibi vniuit: ſicut. ſ. ꝓbatũ eſt ꝑ ſcripturã ve. te. ꝑpť h̃ ſequiť. l Nõ ⁊ debuit. ſ. ipe xp̃s. m Per oĩa fratribꝰ ſimilari. h̃ eſt q̃ꝫtũ ad oms ꝓpꝛietates nature paſſibilis: qꝛ talia faciũt ad opus nr̃e redẽptionis. non aũt debuit aſſimilari eis q̃ꝫtũ ad defectũ culpe: qꝛ h̃ nõ valeret ad opus redẽptiõis nr̃e: ſʒ magis ipediret ſequiť. n Ut miſe. fieret. ꝑ h̃. n. ꝙ ipe hũit nãȝ paſſibilẽ: hũit quãdã aptitudinẽ ad ꝯpatiẽdũ nob̃. o Et fide. põtifex ad deũ ſeipm miſericoꝛdiť ⁊ charitatiue offerẽdo ꝓ nobis. p Ut repꝛopiciaret delicta ppl̃i. ꝓ eis ſatiſfaciẽdo. q In eo eñ in q̃ paſſus ẽ ipe. i. natura in qua paſſus eſt: q̃ ẽ nã hũana. r Et tentatꝰ. ꝑ a demone i deſerto: poſtea ab hoibꝰ i ſua paſſiõe. s Potẽs eſt ⁊ eis q̃ tẽtanť auxiliari. i. a natura in q̃ paſſus ẽ ⁊ tentatꝰ habȝ quãdam aptitudinẽ ⁊ ꝓmptitudinẽ ad deferendũ nobis auxiliũ in paſſiõibꝰ ⁊ tẽtatiõibꝰ nr̃is. ad euidẽtiã huiꝰ qꝺ dictũ ẽ in h̃. c. ⁊ i pce. queriť: vtrũ oĩa ſint ſubijciẽda xp̃o ſm hũanitatẽ in futuro ſeculo. ⁊ arguiť ꝑ ꝙ nõ: qꝛ creatura intellectualis ſubijciť xp̃o ꝑ cõfoꝛmitatẽ volũtatis ad ipm: ſʒ hoies dãnati ⁊ angeli nunq̃ ei ſic ꝯfoꝛmabunť: qꝛ hẽbunt volũtatẽ reſiſtentẽ ei quãtũ poterunt: g̃ nunq̃ ei ſubijcienť. Itẽ ſi angeli ſint ei ſubiecti: aut h̃ erit rõne nature: aut rõne gr̃e. nõ rõne nature: qꝛ nã hũana in xp̃o inferioꝛ ẽ angelica nã: qꝛ xp̃s ſm ꝙ hõ fuit eiuſdẽ ſpẽi nobiſcũ. nec rõne gr̃e: qꝛ bonis angelis data ẽ gr̃a ſm ꝓpoꝛtionẽ naturaliũ: ſm ꝙ diffuſiꝰ tractať. ij. ſen. ⁊ ꝑ ꝯñs i eis eſt maioꝛ gr̃a q̃ꝫ in xp̃o: qꝛ xp̃s ſm hũanã naturã inferioꝛ eſt angelis: vt iã dictũ ẽ. ⁊ ſm hãc naturã ẽ receptiuꝰ gr̃e: ⁊ nõ ſm diuinã g̃ ⁊c̃. Cõtrariũ videť in lr̃a: qꝛ dictũ eſt: ꝙ xp̃o homi ſubijcienť oĩa. Rñdeo: in hac q̃ſtiõe ſunt errores contrarij. vnus eſt Origenis qui poſuit ꝙ oĩa ſic ſbijcienť chꝛiſto: ꝙ demones ⁊ homies dãnati ſubijcienť xp̃o ſm ꝯfoꝛmitatẽ volũtatis: qꝛ poſuit ꝙ ꝑ aliud tp̃us certũ poſt iudiciũ. demones ⁊ dãnati recipienť ad penitentiã: vlteriꝰ ad gloꝛiã. ſʒ hic erroꝛ damnať: ꝑ illud qꝺ hr̃ Mat. xxv. vbi vniformiť deſcribiť eťnitas pene dãnatoꝝ ⁊ gl̃ie beatoꝝ: ſm ꝙ ibidẽ diciť: Ibũt hi in ſuppliciũ eternũ: iuſti aũt in vitã eternã. ⁊ ideo pari rõne quadã nati dicerenť redire a pena: eadẽ rõne diceret ꝙ beati poſſent cadere a gloꝛia. Aliꝰ ẽ erroꝛ negantiũ ipm eſſe verũ hoiem: qꝛ ad hoc ſequiť ꝙ xp̃o nihil ſubijciať q̃ꝫtũ ad hũanitẽ. ſi enim vera hũanitas nõ fuit in xp̃o: nihil ſubijciť ei inq̃ꝫtuȝ hõ. Hoc aũt ſequiť ad dictũ Arrij: q̃ poſuit ꝙ verbũ aſſũpſit ſolã carnẽ hũanã ſʒ nõ aſſumpſit animã: qꝛ verbũ ſupplebat locũ aie. ⁊ ꝯfirmabat illud ꝑ dictũ qꝺ hr̃ Jo. j. Verbũ caro factũ eſt. Ad h̃ aũt ſequiť ꝙ xp̃c nõ ſit hõ: qꝛ ꝙ aliq̃s ſit homo nõ hñs animã eſt implicatio ꝯdictionis: cũ aĩa ſit foꝛma hoĩs. nec valet ſi dicať ꝙ verbũ ſupplet locũ aĩe qꝛ nõ põt ſupplere vicẽ cauſe foꝛmalis materiã ꝑficiẽtis. modꝰ aũt dicẽdi deſtruit ſeipm: qꝛ caro nõ põt hr̃e ſpẽm carnis niſi ꝑ aĩaȝ. ⁊ ideo dicere ꝙ verbũ aſſumpſit carnẽ ⁊ nõ animã hũanã eſt implicare ꝯdictionẽ. Ad iſtud incõueniẽs euadendũ dixit aliꝰ hereticꝰ. ſ. Appollinaris ⁊ ſui ſequaces: ꝙ verbũ aſſumpſit aĩaȝ ſenſitiuã ⁊ nõ intellectiuã: qꝛ vbũ ſupplebat vicẽ ipiꝰ intellectiue. ⁊ ad iſtã ſicut ad ꝑmã ſequiť ꝙ xp̃s nõ ſit hõ: qꝛ hõ reponiť in ſpẽ hũana ꝑ aĩaȝ intellectiuã. homo. n. ꝑ intellectũ differt ab alijs ſpeciebꝰ aĩaliũ: vt hr̃. j. Meta. Silr h̃ opinio deſtruit ſeipam: qꝛ dato ꝙ ꝑ aĩaȝ ſenſitiuã xp̃s habuiſſet carnẽ: non tñ poſſet dici ꝙ hr̃et carnẽ hũanã ſʒ tm̃ bꝛutalẽ: qꝛ caro nõ põt dici hũana niſi ab aĩa intellectiua q̃ eſt homis foꝛma. Itẽ vtrũq̃ dictũ. ſ. arrij ⁊ appollinaris ẽ manifeſte cõtra euangelicã veritatẽ: ⁊ etiã ꝯ ve. te. ſcripturã: vbi expꝛſſe fit mẽtio de xp̃i hũanitate vera: qꝺ eſſet impoſſibile ſm eorũ dicta. Itẽ vtraq̃ ſcriptura dicit xp̃m eſſe verũ filiũ virginis: ſm ꝙ habeť Math. j. Eſa. vij. Ecce vgo cõcipiet et pariet filiũ ⁊c̃. Hoc aũt nõ eſſet verũ niſi xp̃s eſſet eiuſdẽ ſpẽi cũ virgine: ⁊ ꝑ ꝯñs verus hõ. Multis etiã alijs vijs poſſent ipugnari ꝑdicte hereſes: ſʒ ꝓpter ꝓlixitatẽ vitãdã ad pñs omitto. Suppõnẽdũ igiť ſm veritatẽ fidei catholice ꝙ xp̃s ſit verus hõ ⁊ verꝰ deus. dico ad q̃ſtionẽ ꝙ oĩa ſunt ſubijciẽda ipi xp̃o etiã ſm hũanitatẽ: qꝛ ꝙ ſint ſubiecta ſm diuinitatẽ nõ eſt dubiũ. Ppoſitũ aũt oñdiť triplici via. ꝑma accipiť rõne vnionis. quãto eñ aliq̃ natura creata eſt ꝓpinquioꝛ ipi ꝑmo ꝑncipio: tanto eſt ſublimioꝛ: ſic coꝛpa celeſtia ꝑſunt quodãmõ ipis generalibꝰ ⁊ coꝛruptibilibꝰ: ⁊ iſta generabilia ⁊ coꝛruptibilia ſunt eis ſubiecta: ꝓpter qꝺ dr̃. j. Methe. ꝙ elemẽta ꝯtiguanť ſupioꝛibus latiõibꝰ: vt oĩs virtꝰ eoꝝ guberneť inde. Q aũtẽ iſta inferioꝛa magis diſtent a ꝑmo ꝑncipio: pȝ ꝑ ph̃m. ij. de generatiõe vbi dicit: ꝙ iſta inferioꝛa coꝛruptibilia ſunt ꝓpter lõge diſtare a ꝑmo ꝑncipio: pȝ. j. aſſũpta ꝓpoſitio i coꝛruptibilibꝰ. ſ. quãto aliq̃ ſunt ꝓpinq̃oꝛa ꝑmo ꝑncipio tanto alia ſunt eis ſubiecta ⁊ eadẽ ratiõe nã angelica ꝑeſt ipis coꝛpalibꝰ ſm ꝙ dicit Aug. iij. de trini. Nũc autẽ ita ẽ ꝙ natura hũana in xp̃o ẽ ꝓpinq̃oꝛ q̃ꝫ natura aliq̃ angelica qꝛ ꝯiũcta ẽ ipi deo. non ſolũ ꝑ vnionẽ opatiõis ſic angeli beati: ſʒ ſm eſſe hypoſtaticũ: qꝛ i vnitate ſuppoſiti: g̃ tota natura angelica eſt ſibi ſubiecta. ⁊ ꝑ ꝯñs oĩa alia. ſecũda rõ accipiť ex merito ſue paſſiõis. qꝺ fuit q̃ſi infinite efficacie. rõne ſuppoſiti: qꝛ actiões ſunt ſuppoſitoꝝ. ⁊ ideo licȝ natura humana eſſet ratio tolerandi paſſionẽ et merẽdi. illud tñ meritũ erat ſuppoſiti diuini. Nũc aũt ita eſt ꝙ ꝑ illam paſſionẽ meruit ſuam exaltationẽ: et per cõſequẽs meruit exaltari ſuꝑ omnẽ creaturã. hanc aũt rõnem tangit apl̃s. ij. ad Phil̃. Hũiliauit ſeipm factꝰ obediẽs vſq̃ ad moꝛtẽ: moꝛtẽ aũt crucis. ꝓpter qꝺ ⁊ deꝰ exaltauit illũ ⁊ donauit illi nomẽ qꝺ eſt ſuꝑ omẽ nomẽ: vt in noĩe ieſu omne genu flectať celeſtiũ terreſtriũ ⁊ infernoꝝ. tercia rõ accipiť ex ꝑte ſtatꝰ future beatitudinis q̃ reſpicit oꝛdineȝ gr̃e magis q̃ꝫ nature. ⁊ iõ vbi eſt maioꝛ gr̃a ꝑ ꝯñs ⁊ dignitas ſeu excellẽtia ſublimioꝛ. In xp̃o aũt hoĩe eſt gr̃a maxima nõ ſolũ vnionis ſʒ etiã ꝑſone ſingularis: ſm ꝙ diciť Jo. iij. ꝙ ſpũs datus ẽ ei nõ ad mẽſurã. ⁊ ꝑ ꝯñs ẽ excellẽtioꝛ ⁊ ſublimioꝛ oĩbꝰ angelis: etiã ſm hũanitatẽ. ⁊ hãc rationẽ tangit Jo. j. c. Vidimꝰ eũ q̃ſi vnigenitũ a patre plenũ gr̃e ⁊ veritatis. Unigenitũ dicit. qꝛ ipe ſolus eſt naturalis filiꝰ ⁊ ꝑncipalis. oẽs aũt alij beati ſunt tm̃mõ filij adoptiui ⁊ ꝑticipatiue dicti. ⁊ ꝑ ꝯñs ei ſubiecti. Cõſiderãdũ tñ ꝓpter ſolutionẽ argumẽtoꝝ: qꝺ iſtã excellẽtiã ⁊ dignitatẽ habuit xp̃s ſm ꝙ hõ ab inſtãti illiꝰ beate vnionis nature hũane i diuino ſuppoſito: ſʒ hoc fuit tm̃ autoꝛitatiue eo ꝙ illa nã adhuc erat paſſibilis ⁊ paſſionibꝰ ſubiecta. ſʒ poſt reſurrectionẽ ſuã habuit eã executiue. inq̃ꝫtum illa nã fuit plene gl̃ioſa: ⁊ in oĩbꝰ angelis ꝑpoſita. iõ tũc dixit apl̃s Mat. vlti. Data ẽ m̃ oĩs ꝑtãs in celo ⁊ i terra. ſʒ plenarie eã hẽbit poſt iudiciũ qñ volũtas eiꝰ ⁊ ſn̄ia adimplebiť in oĩbꝰ tã bonis q̃ꝫ dãnatis. ꝑ hoc pȝ ad argumẽta. Ad ꝑmũ dicendũ ꝙ lȝ dãnati nunq̃ ſint habituri volũtatẽ xp̃o cõfoꝛmẽ: erũt tñ ſibi plene ſubiecti inq̃ꝫtũ ſn̄ia ſue ſapie ⁊ volũtatis cõplebiť in eis ꝑ penã debitã. Ad ſecundũ dicendũ: ꝙ angeli ſint ei ſubiecti rõne duplici. ſcȝ vnionis ⁊ ꝑſone ſingularis: vt dictũ eſt. ⁊ talis oꝛdo ſub-

iectionis cõpetit ſtatui beatitudinis. Qꝛ aũt dicit᷑: qꝛ angeli receperũt gratiã ſm ꝓportionẽ naturaliũ. ꝛ ſic vbi ẽ dignioꝛ natura ibi ẽ maioꝛ grã. Dicendũ ꝙ verũ eſt ſi cõparet᷑ natura angeloꝝ adinuicẽ: qꝛ excellẽtioꝛes in naturalibꝰ foꝛtius cõuerſi ſunt ad deũ: ꝛ ſic receperũt maioꝛẽ gratiã: ꝫ nõ eſt verũ ſi cõparet᷑ nã angelica ad naturã hũanã xp̃i: qꝛ grã nõ ẽ data ipi xp̃o homi ſm conatuꝫ liberi arbitrij ipiꝰ in deũ: qꝛ nõ accepit gratiã ꝑ talem modũ: ꝫ ab inſtanti creationis illiꝰ aie ꝛ vniõis i ꝑſona diuĩa quia fuit ideꝫ inſtãs vtriuſqꝫ: recipit aĩa xp̃i plenitudinẽ grẽ ſm mẽſurã volũtatis diuine ꝛ potẽtiã obedientialẽ ipiꝰ aie: ꝛ ſic licꝫ aĩa xp̃i ſit inferioꝛ ſm gradũ nature: tñ recipit maiꝰ donũ grẽ.

Capitulũ. iij.

a b Unde frẽs ſancti vocatõis celeſt᷑ ꝑticipeſ
c ꝯſiderate ap̃lm ꝛ pontificẽ
d cõfeſſionis nr̃e ihm̃ q̃ fide-
e lis ẽ ei qui fecit illũ ſicut et
f g moyſes i oi domo eiꝰ. Am
h i plioꝛis ei glĩe iſte ꝑ moyſe
k dignꝰ habitꝰ ẽ: q̃nto ãplio
l rẽ honoꝛẽ hꝫ domꝰ q̃ fabrica
m uit illã. Ois nãqꝫ domꝰ fa
n o bꝛicat᷑ ab aliq̃. Qui aũt oĩa
p creauit deꝰ eſt. Et moyſes
q̃dẽ fidel᷑ erat i tota domo
q eiꝰ tanq̃ famulꝰ i teſtioniũ
r eoꝝ q̃ dicẽda erãt: xp̃c ṽo
s tãq̃ filiꝰ i domo ſua. Que
domꝰ ſumꝰ nos: ſi fiduciã
ꝛ glĩaꝫ ſpei vſqꝫ ad finẽ fir-
t mã retineamꝰ. Quapꝛopt᷑

In capi. ij. vbi dicit᷑ in poſtilla. Teſtatus eſt aũt in quodam loco ſpiritus. Additio.

In quibuſdã libꝛis dicit᷑: Teſtatꝰ eſt aũt in quodã loco ſpũs. ꝛ dic̃ ſpũs: qꝛ hebꝛei q̃bus loq̃bat᷑ ap̃ls agiographa in diuĩs ſcripturis ꝯtẽta in q̃bus ſpalteriũ ẽ p̃ncipale dicebant eẽ ſcripta a ſpũſancto. Alia ṽo dicebãt ꝓphetica. Vñ ap̃lus iſtũ modũ tenet. ĩ. iij. ca. vbi dicit: Quapꝛopt᷑ ſicut dicit ſpũſanctꝰ. Hodie ſi vocem eius audieritis.

In eodẽ capi. vbi dicit᷑ in poſtilla: Et ideo pari ratõne qua dãnati dicerent᷑ redire ad penã ꝛ eadẽ diceret᷑ ꝙ beati poſſent cadere a gloꝛia. Additio.

Non videt᷑ par rõ in reductiõe damnatoꝝ ꝛ ꝯdẽnatiõe beatoꝝ. Reductio em̃ dãnatoꝝ ꝓcederet ex miſcdia diuĩa q̃ talẽ reductionẽ ſine p̃iudicio ſue iuſticie poſſet facere: ſicut cũ aliq̃s offenſaꝫ in ſe cõmiſſã dimittat vel liberaliter aliq̃d det nõ facit ꝯ iuſticiã. Vnd̃ ſm ſanctũ Tho. in p̃ma ꝑte. q. xxj. arti. iij. in rñſione ſecũdi argumẽti. talis miſericoꝛdia qñqꝫ ẽ quedã iuſticie plenitudo. vñ Iaco. ij. Miſericoꝛdia ſupexaltat iudiciũ. dãnatio aũt beatoꝝ eſſet manifeſte ꝯ diuinã iuſticiã ſm quã iuſti nõ ſunt puniẽdi: ꝫ p̃miãdi ꝛ multomagis ꝯ diuinã miſericoꝛdiã: vñ ex paritate rõnis ꝑ poſtillatoꝛẽ allegata nõ ꝯdẽnaret᷑ erroꝛ Oꝛigenis: ꝫ auc̃tas euãgelij. d. Ibunt hi in ſuppliciũ eternũ: ſufficit ad dicti erroꝛis excluſionẽ

Replica.

In capi. ij. in quo poſtil. arguit ꝯ erroꝛẽ Oꝛigenis ex illo Math. xxv. Ibũt hi in eternũ ſuppliciũ: hi aũt in vitã eternã cũ vtrobiqꝫ vniformit᷑ deſcribit᷑ eternitas pene maloꝝ ꝛ glĩe beatoꝝ ita pari ratõne: ſi ſm Oꝛigenẽ eternitas terminũ hꝛet in pena: etiam eternitas hꝛet finẽ i glĩa. Burg. frontoſe ſe opponit huic parilitati rõnis: ꝛ ſubſumit q̃ſi hec ſil̃itudo rõnis currat q̃ttuoꝛ pedibꝰ: ſubſumit inquã de diuina iuſticia ꝛ miſericoꝛdia ꝙ nõ eſt ſil̃is rõ de glĩa beatoꝝ ꝛ pena dãnatoꝝ: ꝫ nec poſtilla. vult illã ſil̃itudinẽ eẽ debere generalẽ: ꝫ ſolũ in materia ꝛ rõne eternitat᷑: ꝛ vide Io. xiij. coꝛrectionẽ taliũ deceptionũ: quibꝰ Burgẽ. ſepe deceptꝰ ẽ in mã ſil̃itudinũ ꝯ ſuã ꝓpꝛiã in multis locis poſitionẽ.

Capitulũ. iij.

Unde fratres ſancti ꝛc̃. Poſtq̃ ap̃ls declarauit excellentiã noui teſta. reſpectu veter᷑ ꝑ h̃ ꝙ p̃eminet xp̃s angelis. h̃ ꝯñr oñdit h̃ idẽ ꝑ h̃ ꝙ excellit moyſen: ꝛ diuidit᷑ i duas ꝑtes: qm̃ p̃mo oñdit ꝓpoſitũ: et ſcd̃o ex hoc cõcludit quãtũ ſit xp̃o obediẽdũ: ibi. Quapꝛopt᷑. Pꝛia adhuc i duas: qꝛ p̃mo declarat quãdã ſil̃itudinẽ. et ſcd̃o oñdit ipiꝰ xp̃i reſpectu moyſi excellẽtiã: ibi. Amplioꝛis em̃ glĩe. Circa p̃mũ aduertẽdũ ꝙ dulcit᷑ alloq̃t᷑ illos q̃bꝰ ſcribebat vt aĩos eoꝝ ad intelligẽdũ ſequẽtia magis allicíat di. a Vñ frẽs ſancti. vocat em̃ eos frẽs: ꝓpter nimiã charitatẽ: ſanctos ꝓpt᷑ eoꝝ purã ꝛ innocentẽ ꝯuerſationẽ: qꝛ talia debẽt refulgere in xp̃ifidelibꝰ. b Vocatiõis cele. ꝑticipes. qꝛ de iudaiſmo erant vocati ad fidẽ catholicã: ad quã nullꝰ põt efficacit᷑ ꝛ meritoꝛie ꝑuenire: niſi pr̃ celeſtis eum traxerit tractu grẽ: ſꝫ ꝙ dr̃ Io. vij. Nemo poteſt venire ad me niſi pr̃ meꝰ q̃ miſit me traxerit eum. c Cõſiderate apoſtolũ ꝛ põ. ꝛc̃. dr̃ aũt põtifex q̃ſi pontẽ faciẽs: qꝛ per paſſiõnẽ ſuã fecit nobis põntes vt poſſemꝰ trãſire ad beatitudinem dicit᷑ eẽ pontifex cõfeſſionis nr̃e: q̃a nõ ſufficit coꝛdẽ credere tm̃: ꝫ opoꝛtet etiã ꝯfiteri oꝛe: ſm ꝙ dicit apo. Roma. x. Coꝛde credit᷑ ad iuſticiã. oꝛe aũt fit ꝯfeſſio ad ſalutẽ. d Qui fidelis ẽ ei q̃ fecit illũ. i. ipaꝫ hũanitatẽ xp̃i. dicit᷑ etiã fidelis deo pr̃i: qꝛ in oibꝰ q̃rebat gloꝛiã pr̃is ꝛ nõ ſuaꝫ ſm ꝙ ip̃emet dicit Io. viij. Ego gloꝛiã meã nõ quero ꝛc̃. e Sicut ꝛ moyſes. fidelis fuit. f In oi domo eiꝰ. i. in cõgregatione fideliũ q̃ eſt domꝰ ipiꝰ dei quã inhabitat ꝑ gratiã. ꝙ aũt moyſes fuerit i hac domo nõ querẽs gloꝛiã ꝓpꝛiã ꝫ gloꝛiã dei. pꝫ pentateuchon inſpiciẽti. g Amplioꝛis. hic ꝯñter oñdit xp̃m excellẽtioꝛẽ moyſe: quia licꝫ vterqꝫ fuerit fidelis i domo dei q̃ ẽ cõgregatio fideliũ. p̃ncipalioꝛ tñ i hac domo ẽ xp̃s q̃ moyſes: qꝛ ille q̃ fabꝛicat aliquã domũ ꝛ eã inhabitat vt ꝓpꝛiã. excellentioꝛ ẽ ille q̃ ille q̃ hitat i ea ſic̃ in aliena. xp̃s aũt inhitat i hac domo ſic̃ dñs ꝛ fabꝛicatoꝛ ipiꝰ: qꝛ hoies nõ pñt cõgregari i fide niſi ipi deo h̃ faciẽte. moyſes aũt hitauit i hac domo ſic̃ ſeruꝰ g̃ in hac domo p̃ncipalioꝛ ẽ ip̃e xp̃s: ꝛ h̃ eſt qd̃ dicit ap̃ls g Amplioꝛis em̃ glĩe. i. maioꝛis dignitatis. h Iſte. i. xp̃s. i Pꝛe moyſe. dignꝰ hitꝰ ẽ: qd̃ ꝓbat ꝯſequẽter. d. k Quãto ampli. hono. hꝫ domꝰ. i. i domo ille. l Qui fabꝛi. illã. i. edificauit illaꝫ tanq̃ ſuã ꝓpꝛiã: qd̃ verũ eſt de xp̃o ꝛ nõ de moyſe vt dictũ ẽſt: ꝛ ꝓbat h̃ ꝯñr. m Ois nãqꝫ domꝰ fabꝛicat᷑. i. cõpaginat᷑. n Ab aliquo. ſic̃ em̃ ꝑtes domꝰ materialis nõ ꝯiũgunt᷑ adinuicẽ niſi ꝑ aliquẽ artificẽ eas imediate vniẽtẽ. ita ſil̃r domꝰ eccl̃ie nõ compaginat᷑ ex diuerſis gentibꝰ. ſ. iudeis ꝛ gentilibꝰ. niſi per ipm̃ xp̃m q̃ põt vnire coꝛda fideliũ: ꝓpter qd̃ dicit Io. x. Alias oues habeo q̃ nõ ſunt ex h̃ ouili: ꝛ illas opoꝛꝫ me adducere vt fiat vnũ ouile ꝛ vnꝰ paſtoꝛ. ꝙ aũt talis cõgregatio nõ põt fieri niſi a deo: ꝓbat ꝯñr cũ dicit. o Qui aũt creauit oĩa deꝰ. eiuſdẽ aũt potẽtie ẽ creare mũdum ꝛ recreare hoĩes ꝑ fidẽ ꝛ gratiã. ꝓpter h̃ dicit Iaco. j. Volũtarie em̃ genuit nos ṽbo veritatis vt ſimus initiũ aliqd̃ creature eiꝰ. deꝰ aũt pat᷑ oĩa oꝑat᷑ ꝑ filiũ: qꝛ indiuiſa ſunt oꝑa trinitatis. ꝛ ꝑ ꝯñs fabꝛicauit domu eccl̃ie nõ autẽ ſic̃ moyſes: ꝛ hoc eſt qd̃ dicit: p Et moyſes quidẽ fidelis erat i tota do. eiꝰ. ſ. dei. q Tanq̃ famu. in te. eoꝝ q̃ dicẽda erãt. i. legis dãde ꝑplo iſrl̃. r Xp̃s ṽo tanq̃ filiꝰ i domo ſua. i. in eccl̃ia hitat. s Que domꝰ ſumus nõs. qꝛ eccl̃ia nõ eſt ꝑietes materiales: ꝫ fideles xp̃i: qꝛ ſic̃ in domo materiali req̃rit᷑ firmitas. ſic etiã in fidelibꝰ xp̃i ad h̃ ꝙ ſint domꝰ p̃ncipalis dei req̃rit᷑ ſtabilitas fidei. ꝓpter qd̃ ſubdit iſtã ꝯditionẽ. ſi fiduciã ꝛ gloꝛiã ſpei vſqꝫ ad finẽ firmã retineamꝰ. t Quapꝛopt᷑. hic ꝯñr ꝯcludit ex p̃dict᷑ ꝙ xp̃o firmit᷑ ẽ obediẽdũ. ꝛ circa h̃ tria facit. qꝛ p̃mo ad h̃ inducit auc̃tem ſcripture h̃ exaltantẽ. ſcd̃o exponit illam ſcripturã: ibi. Videte frẽs. tercio ex auc̃te ꝛ expoſitõe ꝓbat ſuã intẽtionẽ: ibi. Timeamꝰ g̃ frẽs. in p̃n. ſeq̃n. c. Pꝛima i duas: qꝛ in auc̃te ſcripture quã adducit. p̃mo q̃dam monitio ponit᷑. ſcd̃o ad h̃ inducit᷑ exemplũ: ibi. Sicut in

v ſic̄ dicit ſpūſſanct⁹. Hodie
x y ſi vocē ei⁹ audieritꝭ nolite
z obdurare corda vr̄a ſicut i
z exacerbatiōe ſm̄ diē tenta-
a tiōis in deſerto: vbi tenta-
b uerūt me pr̄es vr̄i ꝓbauerūt
⁊ viderūt opa mea. xl. an-
c nis. Propt̄ qđ offēſus fui
d generatiōi huic ⁊ dixi ſꝑ hi
errāt corde. Ipſi aūt nō co-
e gnouerūt vias meas q̄bus
f iuraui i ira mea ſi introibūt
g i requiē meā. Videte frēs:
h ne forte ſit in aliq̄ vr̄m cor
i k malū incredulitatis diſce-
l dēdi a deo viuo ſ; adhorta
mini voſmetipſos ꝑ ſingu-
m los dies donec hodie co-
n gnoiat̄ vt non obduret̄ q̄s
ex vobis fallacia peccati.
o Participes ei xp̄i effecti ſu
p m⁹ ſi tn̄ initiū ſubē ei⁹ vſq;
ad finē firmū retineam⁹ dū
q dr̄ hodie ſi vocē ei⁹ audie-
ritꝭ nolite obdurare corda
vr̄a queādmodū i illa exa-
r cerbatiōe. Quidā em̄ audi
s entes exacerbauerūt ſ; non
vniuerſi q̄ ꝓfecti ſt̄ ab egy-
t pto ꝑ moyſen. Quib⁹ aūt
v infenſus ē. xl. ānis. Nōne
x illis q̄ peccauerūt: q̄rū cada
y uera ꝓſtrata ſūt in deſerto.
z Quib⁹ āt iurauit nō intro-
a ire i requiē ipſi⁹: niſi illis q̄
b increduli fuerunt. Et vide-
c m⁹: q; nō potuerūt introi-
re ꝓpter incredulitatē.

exacerbatiōe. dicit ergo ꝑmo ſic: q; xp̄s excellētior ē moy
ſe vt dictū eſt. iō q̄ſi ꝯcludēdo ⁊ admonēdo ꝑ ſcripturā ſa
crā. d. Quapropt̄. ſic̄ dicit ſpūſſanctus loquēs ꝑ os pſ.
v ¶ Hodie. i. tpe gr̄e in q̄ veritas ē reuelata. q; tp̄us legis
fuit q̄ſi tp̄us noctis ſm̄ ꝙ dicit apl̄us ad Ro. xiij. Nox p̄-
ceſſit dies āt appro-
pinquauit. x ¶ Si
vocē ei⁹ audieritꝭ. i.
ipſi⁹ xp̄i. ⁊ h̄ ponit̄ ſi
ꝓ q;: q; vox ipſi⁹ xp̄i
loquētis audita eſt i
euāgelio in nā hūa-
na aſſumpta i ve. te.
aūt audita ē vox ꝓ-
phetaꝝ ei⁹: ſ; ꝙ dic̄
Aug. li. de ſmo. dn̄i
in mōte exponēs il-
lud Mat. v. Et ape-
riēs os ſuū docebat
⁊c̄. ⁊ tūc em̄ ille ape-
ruit os ſuū. q̄ in ve.
lege apiebat ora ꝓ-
phetaꝝ. y ¶ Noli-
te obdurare corda
vr̄a. ꝑ inobedientiā.
hō enim inobediēs
deo ſe auertit. ⁊ per
ꝯn̄s de⁹ iuſte gr̄aʒ et
ſb̄trahit. ⁊ q; gr̄a dei
cor mollificat: ꝑ ꝯn̄s
ſeq̄t̄ ipſi⁹ hois obdu
ratio ſic̄ pleni⁹ videt̄
z ¶ Sicut in exacerbatiōe. Hic ponit̄ exemplū de obdu-
ratiōe antiq̄ꝝ iudeoꝝ qđ h̄r̄ Nume. xiij. ⁊ xvj. vbi dicit̄ ꝙ
exploratores q̄ miſſi fuerāt ad ꝯſiderandū terrā filijs iſrl̄
ꝓmiſſā terruerūt corda ppl̄i. ⁊ tūc increduli dn̄o q̄ tot ſi-
gna ⁊ mirabila eis oñderat i deſerto. voluerūt reuerti in
terrā egypti: ꝓpter qđ dn̄s irat⁹ voluit eos delere: ſ; p̄cib⁹
moyſi impedita eſt ꝑcuſſio ppl̄i. verūtn̄ ꝑ. xl. annos impe
ditus ē ppl̄us ab ingreſſu terre ꝓmiſſiōis. quouſq; oēs q̄
egreſſi fuerāt de egypto a. xx. annis ⁊ ſupra mortui ſunt ī
deſerto. nec intrauerūt terrā ꝓmiſſiōis ꝓpt̄ eoꝝ incredu-
litatē: duob⁹ tn̄ exēptis. ſ. Joſue filio Nun ⁊ Caleph filio
Jephone q̄ ingreſſi ſt̄ terrā ꝓmiſſiōis ꝓpt̄ eoꝝ obediētiā ⁊
fidelitatē. hoc ē. ſ. qđ dicit̄ h̄: Nolite obdurare corda vr̄a
ſic̄ in exacer. ſm̄ diē tenta. in deſerto. dicit̄ em̄ illud pctm̄
exacerbatio ꝑ ſilr̄itudinē. fruct⁹ em̄ acerbus nō eſt aptus
ad cibū ⁊ opponit̄ maturo. ita pctm̄ illud fuit maxie ob-
ſtinatiōis: q; ſicut dictū ē erāt increduli dn̄o viſis tot mi-
rabilib⁹ ⁊ ſignis. ⁊ iō noluit totalit̄ placari eis vt dictū eſt
ſic̄ fruct⁹ acerb⁹ nō acceptat̄ ſ; deijcit̄: ſequit̄. z ¶ Scd̄m
diē tentatōnis. q; plures deſerto tentauerūt deū: vt pʒ in
decurſu ve. te. iō ſequit̄. a ¶ Vbi ten. me pa. vr̄i. dubitā-
do de diuina exn̄tia in eis q̄rēdo ſuꝑ hoc importune ſi
gna a moyſe. cū tn̄ viderūt dei mirabilia q̄ſi omi die. ⁊ lō
go tpe. ſ. xl. annis q̄bus fuerūt in deſerto: ⁊ hoc eſt qđ dic̄
b ¶ Proba. ⁊ vi. opa mea. xl. annis. ⁊ iō graui⁹ erat pctm̄
incredulitatis eoꝝ ⁊ magis puniendū: iō ſeq̄t̄. c ¶ Pro
pter offenſus fui ge. huic. in pſ̄. ponit̄ ꝓxim⁹ fui genera-
tioni huic. ꝓxim⁹. ſ. ad punitōnē infidelitates ipſoꝝ. ⁊ in
idē reuertit̄: ſequit̄. d ¶ Et dixi ſꝑ hi errant corde ⁊c̄. iſte
error ꝓcedebat i eis ex malicia: q; viderāt frequētiſſime
dei mirabilē v̄tutē in eis: ⁊ iō dubitare de ea ⁊ eā neſcire
nō poterat ex ſimplici ignorātia ꝓcedere. ſ; ex animi ob-
ſtinatiōe in ꝯtrin̄. ⁊ talis error nō excuſat ſ; magis aggra-
uat pctm̄: ꝓpt̄ qđ ſequit̄. e ¶ Quib⁹ iuraui in ira mea. i.
firmit̄ decreui ⁊ irreuocabilit̄ punire eos. dicit̄. n. de⁹ ira-
tus metaphorice q̄n punit q; ad modū irati ſe hʒ q̄ autē
fuerit illa punitio ſb̄dit̄. f ¶ Si introibūt i requiē meā. i.
nō intrabūt ꝓmiſſiōis t̄rā: q̄ dr̄ req̄es: q; in illa req̄euerūt
filij iſrl̄: poſtea vnuſq̄ſq; ſub vite ſua ⁊ ſb̄ ficulnea ſua ſm̄

ꝙ h̄r̄. iij. ⁊ iiij. Reg. in plurib⁹ locis. ⁊ iteꝝ: q; ꝑ illā requie
ſignata ē req̄es ꝯſcie q̄ hō req̄eſcit i deo ꝑ gr̄aʒ. ⁊ requies
fruitiōis et̄ne q̄ req̄eſcit i deo ꝑ gloriā. ꝙ aūt in requiē ꝓ-
miſſiōis nō intrauerūt filij iſrl̄ q̄ egreſſi ſt̄ de egypto pʒ ex
p̄dictis: q; mortui ſūt in deſerto ꝓpter pctm̄ exacerbatiōis
g ¶ Videte frēs. hic
ꝯn̄r exponit p̄dictaʒ
auc̄teʒ: et q; i p̄dicta
auc̄te tria p̄miſerat.
ſcʒ exhortatōnē ad
bonū opandū. cul-
pā maloꝝ ad euitan
dū: ⁊ penā ꝓ ea infli
ctā ad timēduʒ. iō h̄
tria facit ⁊ p̄ exponit
qđ ꝑtinet ad exhor-
tationē. ſcđo qđ ꝑti-
net ad maloꝝ culpā
inflictā: ibi. Quidaʒ
em̄ audiētes. tercio
qđ ꝑtinet ad penā i-
flictā: ibi. Quib⁹ āt.
Circa primū dicit
g ¶ Videte frēs. i. di
ligēter ꝯſiderate q̄li
bet in ſeipſo ⁊ etiā in
ꝓximo ſuo q; ſm̄ ꝙ
dr̄ Eccl̄i. xvij. Vni-
cuiq; mādauit deus
de ꝓximo ſuo.
h ¶ Ne forte ſit i ali
quo vr̄m cor malū.
id eſt volūtas mala. ſic̄ em̄ ex corde orit̄ ſenſus ⁊ mot⁹ in
alijs mēbris. ita volūtas mouet oēs aie potētias ad agē-
dū. i. Incredulitatis. lʒ em̄ incredulitas ſit i intellectu: ſic̄
in ſubiecto: ſic̄ ⁊ fides q̄ eſt ei⁹ oppoſitū. tn̄ credere ē act⁹
ipſius intellect⁹ moti a volūtate. ⁊ ꝑ ꝯn̄s diſcredere. dicit
em̄ Aug. ſuꝑ Jo. ꝙ null⁹ credit niſi volēs. k ¶ Diſcedē
di a deo viuo. ſic̄ em̄ bonū aie eſt adherere deo ꝑ fidē for-
matā. ita malū aie eſt recedere ab eo ꝑ incredulitatē: ſeq̄t̄
l ¶ Sʒ adhortami voſmetipſos ꝑ ſin. dies. cōtinue ꝯſcias
ꝓprias diſcutiēdo. m ¶ Donec hodie cognoiat̄. i. q̄diu
durat tp̄us gr̄e: qđ cognoiat̄ dies ꝑ quādā ſilr̄itudinē. ꝓpt̄
noticiā veritatis reuelate. qđ nō erat tpe legis: vt. ſ̄. dictū
eſt. n ¶ Vt nō obduret q̄s ex vob̄ fallacia peccati. h̄ aūt
dicit: q; licʒ obduratio ſit aliq̄ mō a deo. tn̄ p̄ncipiū ei⁹ ē
a libero arbi. inclināte ſe ad pctm̄ vt videbit̄. o ¶ Parti-
cipes xp̄i effecti ſum⁹. q; recipiētes fidē ei⁹ de plenitudie
eius accepim⁹. p ¶ Si tn̄ initiū ſubē ⁊c̄. q̄ em̄ in chriſto
baptizat̄ ſuſcipit quādā nouā nāʒ ꝑ fidē formatā: q; fides
eſt ſub̄a ſꝑandaꝝ rerū: vt dr̄. ſ. ca. xj. ⁊ hoc vocat̄ h̄: Initiū
ſubē qđ debem⁹ vſq; in finē firmiter retinere dum dicit̄.
q ¶ Hodie. i. tpe gr̄e. Si vocē audieritis ⁊c̄. hoc totū ē. ſ̄.
expoſitū. r ¶ Quidā em̄ audiētes. hic ꝯn̄r h̄ exponit qđ
in auc̄te p̄dicta dixerat de culpa exacerbatiōis p̄dicta. d.
Quidā em̄ audiētes exacer. q; ppl̄us iſrl̄ audiēs v̄ba ex-
ploratoꝝ incredul⁹ dn̄o. voluit i egyptū reuerti vt p̄dictū
eſt. v ¶ Sʒ nō vniuerſi q̄ ꝓfecti ſt̄ ab egypto ꝑ moyſen.
hoc dicit ꝓpt̄ caleph ⁊ ioſue q̄ nō exacerbauerūt dominū
cum alijs: ſed fideles ⁊ obediētes dn̄o ꝑmāſerūt: et ſic pʒ
q̄ peccauerūt ⁊ q̄ nō. t ¶ Quib⁹ aūt. hic exponit de pe-
na ꝓpter culpā p̄dictā inflicta: ⁊ h̄ eſt qđ dicit. Quib⁹ aūt
offenſus eſt. xl. annis. ipſe. ſ. de⁹ puniēs eos. v ¶ Nōne
illis qui peccauerūt. q. d. ſic ⁊ nō alijs qđ pʒ ꝑ ꝯn̄tem effe
ctū. cū dicit̄. x ¶ Quoꝝ cada. ꝓſtrata ſunt in deſerto. in
penā p̄dicti peccati. y ¶ Quib⁹ aūt iurauit. i. decreuit.
z ¶ Non introire in requiē eius. id eſt in terrā ꝓmiſſiōis.
a ¶ Niſi illis q̄ increduli fuerūt. q. d. alijs non iurauit: q;
caleph ⁊ ioſue q̄ fuerūt creduli ipſi introierūt: ⁊ iō cōclu-
dit. b ¶ Et videm⁹. i. ꝑ effectū p̄dictū. c ¶ Quia nō in-
troire potuerūt ꝓpter incredulitatē p̄dictā. Ad euidentiā

ꝑdictoꝝ ꝗrit̃: vtrū obduratio coꝛdis ſit attribuēda homi
⁊ arguit̃ pͥmo ꝙ nō: qꝛ qđ eſt ꝓpꝛiū dei nō eſt attribuēdū
homi. obduratio coꝛdis eſt hmōi: ğ ⁊c. maioꝛ patꝫ: minoꝛ
ꝓbat̃ ꝑ illud qđ hr̃ ad Ro. ix. Cuiꝰ vult miſeret̃ ⁊c. Item
idē ꝑ ſui p̄ntiā ⁊ abſentiā ē cā ꝯrioꝝ: ſm ꝙ dr̃. ij. phi. Nau
ta em̄ ꝑ ſui p̄ntiā eſt
cā ſalutis nauis. ⁊ ꝑ
ſui abſ̄tiā eſt cā peri
clitatiōis eiuſdē ſed
deꝰ ꝑ ſui p̄ntiā eſt cā
mollificatōnis coꝛ-
dis: ğ ꝑ ſui abſ̄tiā ē
cā obduratiōis. Cō-
trariū pꝫ ꝑ illud qđ
dr̃ in lr̃a. niſi em̄ ob-
duratio coꝛdis eſſet
ab homīe fruſtra ad
moneret apo. d. No
lite obdurare ⁊c. Re
ſpōdeo dicēdū ꝙ nō
eſt incōueniēs vnū
⁊ eūdeꝫ effectū attri
bui diuerſis cauſis.
diuerſimode tn̄. ob-
duratio em̄ coꝛdis ē
obſtinatio homīs in
pctm̄. dr̃ em̄ coꝛ duꝝ
metaphoꝛice ad ſilitudinē coꝛpis duri. coꝛpꝰ em̄ dr̃ durū
qđ nō cedit tangēti ſꝫ reſiſtit: vt hr̃ metheo. ⁊ ad ſilitudi-
nē huiꝰ coꝛ hoīs dr̃ durū ⁊ volūtas: qꝛ coꝛ ħ accipit̃ ꝓ vo
lūtate vt dictū ē. qn̄ nō cedit vl̓ obedit monitiōi ad bonū
ſꝫ magis reſiſtit. talis aūt obduratio ē ab hoīe inchoatiue
⁊ demeritoꝛie inq̄ꝫtū ꝑ liberū arbi. adheret pctō: et ꝑ ꝯn̄s
auertit̃ a deo quātū in ſe ē. ⁊ ſic demeret̃ ꝙ deꝰ ſubtrahit
ſibi gratiā ſuā. ſic̄ ſi ip̄e ſol materialis illumiaret ħ inferi
oꝛa ꝑ cognitōeꝫ ⁊ arbitrij libertatē: iuſte retraheret lumē
ſuū ab eo q̇ ſe vellet inq̄ꝫtū in ſe eēt ab eiꝰ lumie retrahere
deus aūt b̄n̄ficiū gr̄e dat hoībꝰ ex cognitiōe ⁊ mera libera
litate. ⁊ iō iuſte eā retrahit ab eo q̇ ſe ꝑ pctm̄ auertit a deo
coꝛ aūt hūanū ꝑ gr̄aꝫ dei mollificat̃. ⁊ iō ip̄a ſubtracta ꝑ
pctm̄ obdurat̃. ⁊ ſic pꝫ q̄lit̃ obduratio diuerſimode deo ⁊
homī attribuit̃: qꝛ attribuit̃ homī inq̄ꝫtū ē culpa. deo aūt
inq̄ꝫtū ē pena iuſte inflicta. ⁊ ſic ex ꝑdictis pꝫ ad q̄ſtioneꝫ
⁊ argumēta ex vtraqꝫ ꝑte inducta.

¶ In ca. iiij. vbi dr̃ in poſtilla. Hodie. i. gratie tp̄e in quo
veritas eſt reuelata.

¶ Additio.

Hoc qđ dr̃ in pſ̄. Hodie ſi vocē eiꝰ audieritis ⁊c. ex
b ponit̃ ab hebꝛeis in li. q̇ dr̃ Cabauit hieroſolymita
no cōfoꝛmit̃ ad dictū apl̓i legit̃ ibi ſic. Si iſrl̓ agēt
penitētiā vna die ſtatim veniſſet filiꝰ dauid. i. xp̄s. ſcriptū
eſt. n. Hodie ſi vocē eiꝰ audierit̓ nolite obdurare coꝛda
vr̄a. ħ ibi. ex cuiꝰ dicto manifeſte hr̄ ꝙ nō tardabat̃ aduē-
tus meſſie xp̄i niſi ꝓpt̃ hoc ꝙ iſraelite non audierūt vocē
eiꝰ: ꝙ ſi audiuiſſent ſtatim veniret: qđ verbū verificat̃ ꝗti-
die de ip̄is. nā illi q̇ audiūt vocē eiꝰ. ſ. xp̄i ꝑ fidē ſtatim eis
venit. ⁊ ħ videt̃ ꝓpꝛia expoſitio iſtiꝰ v̓ſus: ⁊ nr̄e fidei fauo
rabilis. in q̄ expoſitiōe li ſi tenet̃ in ſua ꝓpꝛia ſignificatiōe
ſcꝫ ꝯditionalit̃. nec opoꝛtꝫ ꝙ exponat̃ ꝑ qꝛ ſic̄ in poſtil.

Timeamꝰ ğ. Poſtq̄ꝫ apl̓us adduxit ¶ Capi. iiij.
t auctem ſcripture ⁊ expoſitionē illiꝰ ad oſ̄ndendū ꝙ
xp̄o ē firmit̃ obediendū. ħ ex auctē ꝑdicta ⁊ expo-
ſitiōe eiꝰ arguit ad ꝓpoſitū. ⁊ diuidit̃ i duas ꝑtes: qꝛ pͥmo
oſ̄ndit ꝙ nob̄ iminet ſollicitudo intrādi i requiē celeſtē q̄ ꝑ
ingreſſū t̃re ꝓmiſſiōis figurata ē. ſcđo ex ħ ꝯcludit ꝙ de-
bemꝰ ad ħ feſtinare: ibi. Feſtinemꝰ ingredi. Pͥa i duas
qꝛ pͦ arguit ꝓpoſitū. ſcđo ꝓbat qđdā qđ in argumēto erat
ſuppoſitū: ibi. Et q̇dē opibꝰ. virtꝰ aūt argumēti ſui i hoc
ꝯſiſtit: ſic̄ pꝛibꝰ ꝓmiſſa ē reqes tp̄alis in t̃ra ꝓmiſſiōis: ita
figuralit̃ nob̄ ꝓmiſſa ē reqes et̃na b̄titudinis. qꝛ oīa i figu
ra ꝯtingebāt illis: vt dic̄ apo. j. ad Coꝛ. x. ſꝫ illi qui fuerūt
ſolliciti ſuare deo fidē ⁊ obediētiā. introierūt i requiē illā

¶ Capitulū. iiij.

a b Timeamꝰ ğ ne foꝛte re
c licta pollicitatiōe in-
d troeūdi in requiē eiꝰ exiſti-
met̃ aliq̄s ex nobis deeſſe.
e Etem̄ ⁊ nobis nūciatū eſt
f g queādmodū ⁊ illis: ſed nō
ꝓfuit illis ſmo auditꝰ non
admixtꝰ fidei ex his q̄ audi
h erūt. Ingrediemur em̄ i re-
i quiē q̇ credidimus queād-
k modū dixit ſic̄ iuraui in ira
mea ſi introibunt in requiē
l meā. Et q̇dē opibꝰ ab inſti
m tutiōe mūdi ꝑfectis: dixit ei
n i quodā loco de die ſeptia
o ſic. Et reqeuit deꝰ die ſepti
ma ab omibꝰ opibus ſuis
p Et in iſto rurſū. Si introi-
q būt i requiē meā. Qm̄ ğ ſu-
r ꝑeſt introire q̇ſdā i illā ⁊ hi
s q̇bꝰ pͥoꝛibꝰ annūciatū ē nō
introierūt ꝓpter increduli-
t v x y tatē iteꝝ termiat diē quēdā
hodie i dauid dicēdo poſt
tantū tp̄is ſicut ſupꝛa dictū
z eſt: hodie ſi vocē eius au-
dierit̓ nolite obdurare coꝛ
a b da veſtra. Nā ſi eis ieſus
c d requiem p̄ſtitiſſet nūq̄ꝫ de

terrenā: vt pꝫ ex ꝑdictis ⁊ nō alij: ğ ſil̓r ſi velimus intrare
requiē celeſtē de ħ debemꝰ eē ſolliciti. dicit igit̃: a ¶ Ti-
meamꝰ ğ. i. ſolliciti ſimꝰ. qꝛ timoꝛ ſollicitudinē inducit.
b ¶ Ne foꝛte relicta pollicitatiōe. id eſt ꝓmiſſiōe diuina.
c ¶ Introeūdi i requiē eiꝰ. i. requiē celeſtē. d ¶ Exiſtimet̃
aliq̄s ex vob̄ deeſſe.
ħ dicit: qꝛ illa cōple-
tio ꝓmiſſiōis diuie
nulli deficit niſi ip̄e
deficiat. e ¶ Eteni
nobis nūciatuꝫ ē de
requie. ſcꝫ eterna.
f ¶ Queādmodū et
illis. q̇ fuerūt in ve.
te. fuit pͦ nūciatū de
reqe t̃rena. g ¶ Sꝫ
non ꝓfuit illis ſmo
⁊c. qꝛ lꝫ illa ꝓmiſſio
fuerit oībꝰ facta. tn̄
illi ſoli q̇ fuerūt cre-
duli ꝑceperūt illius
ꝓmiſſiōis effectū: et
iō ꝯcludit. h ¶ In-
grediemur. n. in req
em. ſcꝫ celeſtē. Qui
credidimꝰ. ip̄i xp̄o.
i ¶ Queādmo. dixit
ip̄is. ſ. incredulis q̇bꝰ iuraui ⁊c. k ¶ Sic iura. i ira mea.
pꝫ expoſitio ꝑ ꝑdicta: qꝛ ſic̄ fideles admittūt̃ ad requiē ce
leſtē: ita increduli excledūt̃. l ¶ Et q̇dē opibꝰ. ħ ꝓbat il-
lud qđ ſuppoſitū ē in argumēto. vicꝫ ꝙ reqes celeſtis ſit
figurata ꝑ requiē t̃re ꝓmiſſiōis. ⁊ diuidit̃ i duas ꝑtes ſm
ꝙ ꝓbat dupliciť ꝑ ſcp̄turā. ſcđa ibi: Et i iſto rurſum. pͥma
ꝓbatio talis ē. ꝓductis oībꝰ creaturis i pͥncipio mūdi dic̄
ſcriptura: ꝙ deus reqeuit die ſeptio. iſta aūt reqes nō pōt
intelligi reqes t̃re ꝓmiſſiōis: ſꝫ magis reqes ꝑ quā deꝰ re-
q̇eſcit i ſeip̄o. ⁊ ħ eſt reqes btōꝝ: qꝛ mens hūana non pōt
q̇eſcere niſi i deo. ⁊ iſta figurat̃ ꝑ requiē t̃re ꝓmiſſiōis ſic̄
ꝑfectū ꝑ impꝑfectū. ⁊ v̓itas ꝑ vmbꝛā. ħ eſt igit̃ qđ dic̄ apl̓s
l ¶ Et q̇dē opi. ab inſti. mū. ꝑfectis. in ſuis ſp̄ebꝰ ⁊ natur̓.
m ¶ Dixit. n. in q̇dā loco. ſ. Gen̄. j. loquit̃ tn̄ ſic i generali
qꝛ illa ſcriptura erat nota ⁊ famoſa illis quibꝰ ſcribebat
n ¶ De die ſeptia ſic. ſ. loquit̃ ꝑdicta ſcp̄tura. o ¶ Et req
euit deꝰ die ſeptia ⁊c. In ſeip̄o q̇eſcēdo: ⁊ in ħ ſtat virtus
rōnis ꝑdicte: qꝛ ꝑ ħ hr̄ ꝙ ē alia reqes vera ⁊ ꝑfecta a reqe
data filijs iſrl̓ in t̃ra ꝓmiſſiōis. ⁊ ꝑ ꝯn̄s figurata ꝑ illā: vt
dictū ē. p ¶ Et i iſto. ħ ponit aliā ſcp̄turā ad ꝓbandū: ħ
idē. ⁊ ē ꝓbatio talis. Dauid rex fuit ꝑ magnū tp̄us poſtq̄ꝫ
filij iſrl̓ obtinuerūt t̃rā ꝓmiſſiōis ſub ioſue ⁊ i ea q̇euerāt
⁊ tn̄ ip̄e determiat quēdā nouū modū intrādi i requiē. d.
Hodie ſi vocē eiꝰ audi. no. obdu. coꝛ. vr̄a. ne ꝑuemini re-
quie ꝓmiſſa ſic̄ pr̄es vr̄i ꝓpter ſuā incredulitatē. pꝫ igit̃ ex
dicto dauid ꝙ ē alia reqes ꝑfecta. q̄ eſt reqes btōꝝ figura-
ta ꝑ quietē filioꝝ iſrl̓ in t̃ra ꝓmiſſiōis: qꝛ ſi ioſue dediſſet
filijs iſrl̓ ꝑfectā quietē ⁊ vltimatā dauid q̇ ꝑ magnū tp̄us
poſt eū fuit nō hoꝛtaret̃ fideles de nouo ad ingrediendū
requiē. ħ ē igit̃ qđ dic̄ apl̓s. d ¶ Et i iſto rurſū. ħ eſt in ħ
loco ſcp̄ture ip̄iꝰ dauid iā allegate. ſi introibūt in requiē
meā. pꝫ ꝓpoſitū: iō ſeq̇t̃. q ¶ Qm̄ ğ ſuꝑeſt intro. q̇ſdā in
illā. i. i reqeꝫ ꝑfectā de q̄ loq̇t̃ dd̄. r ¶ Et hi q̇. pͥ. an. eſt. de
reqe i t̃ra ꝓmiſſiōis q̄ fuit figura hꝰ. s ¶ Nō introi. ꝓpt̃
eoꝝ incredulitatē: vt pꝫ ex dictis: iō. t ¶ Iteꝝ termiat. i.
determiat ſacra ſcp̄tura. v ¶ Diē quēdā. ħ ē tp̄s aliđ in-
grediēdi reqeꝫ ꝑfectā. x ¶ In dauid dicēdo. i. ꝑ ip̄m dd̄.
y ¶ Poſt tantū tp̄is. ſic̄. ſ̄. dictū ē. i. pꝰ tp̄us multū poſtq̄ꝫ
filij iſrl̓ ſub ioſue habuerūt requiē i t̃ra ꝓmiſſiōis dic̄ dd̄.
z ¶ Hodie ſi ⁊c. i. ſi i tp̄e iſto qđ vocat̃ hodie reſpectu ve.
te. ex ħ pꝫ ꝙ eis loq̇t̃ đ alia reqe q̄ꝫ fuerit reqes i t̃ra ꝓmiſ
ſiōis: ꝓpt̃ qđ ſeq̇t̃. a ¶ Nā ſi eis. i. filijs iſrl̓. b ¶ Ihs. i.
ioſue. c ¶ Requiē p̄ſti. i. ꝑfectā ⁊ vltimatā dediſſet i t̃rā
ꝓmiſſiōis eos itroducēdo. d ¶ Nūq̄ꝫ đ alia re. loq̇ret̃. i.

ipē dauid nō loquerek̄ de alia reqe vel de alio tpe intrādi in requiē. e ¶ Poſt hac die.i. poſt illud tp̄us in q̄ ioſue dedit filijs iſrl̄ requiē in t̄ra ꝓmiſſiōis: ex quo cōcludit.
f ¶ Itaq̄ꝫ relinquit ſabba.pplo dei.i.reqes ꝑfecta beatoꝝ̄ vbi dei pplꝰs recipiek̄. q̄ quidē qes ꝑ qetē t̄re ꝓmiſſiōis figurak̄. ⁊ illa quies ꝑfecta ꝯſiſtit in fine vltimato ꝑfecte ⁊ p̄ſentialit̄ app̄henſo. ⁊ hoc eſt qd̄ dicit̄.
g ¶ Qui.n.ingreſſꝰ eſt i requiē eiꝰ ⁊c̄. h̄ ē dictū: qꝛ ſic̄ poſt rex ꝓductōēꝫ deꝰ reqeuit in ſeipo: ſic beati q̄ quieſcūt a laboribus ſuis h̄nt quietē in deo ipo ꝑfruēdo. lꝫ em̄ alia beatitudo ſit dei ⁊ btōꝝ loquē do formalit̄: q̄a aliꝰ ē actꝰ vidēdi ⁊ amādi hic ⁊ ibi. t̄n eſt eadēꝫ beatitudo obiectiue loq̄ndo: qꝛ idē eſt obiectū beatitudinis dei ⁊ ſanctoꝝ. Cōſiderandū t̄n ꝙ beati nō quieſcūt ab oībꝰ opibꝰ generalit̄ loq̄ndo: qꝛ cōtinue ⁊ et̄nalit̄ vidēt amāt ⁊ laudāt deū: ſ3 reqeſcūt ab opibus laborioſis: ſm ꝙ dr̄ Apoc.xiiij. Amodo iam dicit ſp̄us vt reqeſcāt a laboribꝰ ſuis.

e alia loquerek̄ poſt hac die.
f Itaq̄ꝫ relinquit ſabbatiſſi-
g mꝰ pplo dei. Qui em̄ igreſ-
ſus ē in requiē eiꝰ: etiā ipē
reqeuit ab opibꝰ ſuis ſicut
h ⁊ a ſuis deus. Feſtinemꝰ ḡ
i ingredi in illā requiē vt ne
in idip̄m q̄s incidat incre-
k dulitatis exemplū. Viuus
l m eſt em̄ ſmo dei et efficax et
penetrabilioꝛ oī gladio an-
n cipiti ⁊ ꝑtingēs vſq̄ꝫ ad di
o uiſionē aīe ac ſp̄us cōpagū

b ¶ Feſtinemꝰ ḡ.oñſo ꝙ debemꝰ eſſe ſolliciti de ingreſſu ad requiē celeſtē. h̄ ꝯn̄r ꝯcludit ꝙ debemꝰ feſtinare ad ipāꝫ. ⁊ diuidit̄ i duas ꝑtes qꝛ p̄mo hortak̄ nos ad iſtā feſtinatiōēꝫ. ſcd̄o adducit ad h̄ rōnem: ibi. Viuꝰ eſt.n.ſmo. p̄mo igit̄ dicit ſic h ¶ Feſtinemꝰ ⁊c̄. q.d. ex quo ita ē ꝙ nobis incūbit ſollicitudo de ingreſſu reqei celeſtis. feſtinemꝰ ingredi in illā requiē: q̄ feſtinatio eſt ꝑ fidē ⁊ dilectiōēꝫ opantē. i ¶ Vt ne q̄s in idip̄m inci.⁊c̄.i.ne incidamꝰ in ꝯſilēꝫ penā: in quā ceciderūt increduli ve.le.q̄ ꝓpt̄ incredulitatē ſuā fuerūt excluſi a reqe t̄re ꝓmiſſiōis. ⁊ pena eoꝝ data ē nob̄ in exemplū. ne ꝯſilr̄ p̄uemur reqe celeſti ſi fuerimꝰ tardi ⁊ pigri ad ingrediēdū. k ¶ Viuꝰ eſt.n.poſtq̄ꝫ poſuit ſuā admonitionē. h̄ ꝯn̄r ponit ſue monitiōis rōnē. ⁊ diuidit̄ i duas ꝑtes ſm duas rōnes q̄s facit. ſcd̄a ponit̄ ibi: Hn̄tes ḡ pōtificē p̄ma rō ꝓcedit ex xp̄i excellētia in nā diuinitat̄. ⁊ talis ē ei q̄ hꝫ excellētiā diuīe nature ⁊ v̄tutis infinite generalis cognitiōis ⁊ ſup̄me auc̄tis. credenduꝫ ē de impletiōe ſue ꝓmiſſiōis. ⁊ ꝑ ꝯn̄s ſecure ē feſtinandū ad ipāꝫ obtinēdū. ſ3 xp̄s in nā diuina hꝫ q̄ttuoꝛ p̄dicta: ḡ ⁊c̄. In iſta rōne ſic ꝓcedit aplꝰs ꝙ maiorē ꝓpoſitōēꝫ ſupponit tanq̄ꝫ manifeſtā. minorē ponit ⁊ declarat eā.d. Viuꝰ ē ſmo dei. In q̄ tangit̄ p̄mū.ſ. excellētia diuine nature in xp̄o: qꝛ ſermo h̄ accipit̄ ꝓ v̄bo. vn̄ in greco ſic h̄r̄. logos qd̄ ſignificat ideꝫ qd̄ verbū. verbū aūt in diuinis ē eiuſdē nature cū eo cuiꝰ eſt v̄bū. cū.ī. xp̄s ſit v̄bū dei: ſm ꝙ h̄r̄ Io.j. Verbū caro factū eſt. ſequit̄ ꝙ i ea ſit excellētia diuine nature. ⁊ bn̄ dr̄ Viuꝰ ē ſermo. qꝛ dei v̄bū viuit vita nobiliſſima: qꝛ eiꝰ viuere ē diuinū intelligere. qd̄ eſt reſpectu obiecti nobiliſſimi: ꝓpter qd̄ ꝯcludit ph̄us.xij.meta. ꝙ p̄mū ens ſiue deꝰ viuit vita nobiliſſima ⁊ optima: ⁊ ſic pꝫ p̄mū. ꝯn̄r declarat ſecūdū.ſ. ꝙ i ipo ſit efficacia v̄tutis infinite cū ſubdit.
l ¶ Et efficax. tanta ē em̄ efficacia ꝙ ſe extendit ad oīa ſm ꝙ dr̄ Sap.vij. Oim eſt em̄ artifex oīm h̄ns v̄tutē ⁊c̄. Sꝫ ꝯſiderandū ē ꝙ virtꝰ alioꝝ artificū attingit t̄m̄mō rei factibilis exterioꝛa ſ3 virtꝰ dei ē tāta ꝙ attigit cuiuſcūq̄ꝫ rei intima: qꝛ eſt cā dās eſſe ⁊ ꝯſeruās ⁊ p̄ncipia ei cuiuſcūq̄ꝫ vniēs ⁊ ꝯiūgēs: ꝓpt̄ qd̄ vicinioꝛ ē ipi rei q̄ꝫ ipa res ſit ſibi ipi: ⁊ ad h̄ denotādū dicit: m ¶ Et penetrabilioꝛ oī gla. ancipiti.i. h̄nti acutiē ex vtraq̄ꝫ ꝑte. ⁊ ſic nō impedit̄ eius penetrabilitas ex aliq̄ ꝑte. ſil'r eſt de v̄tute xp̄i: que a nllo pōt impediri q̄ ꝑtingit ad intima rei ⁊ ad maiorē huiꝰ ex

p̄ſſionē dicit. n ¶ Et ꝑtingēs vſq̄ꝫ ad di. aīe ⁊ ſp̄ūs ⁊c̄. aīe dicit ꝓpter potētias eius aīales. q̄ ſunt aīe ⁊ corporis cōes. ſp̄ūs dicit ꝓpt̄ potētias aīe abſtractas. q̄bus ꝯuenit cū ſubſtātijs pure ſp̄ualibꝰ. ꝑ h̄ vult dicē ꝙ virtꝰ xp̄i attingit rei intima quātūcūq̄ꝫ ſubtilia ſint ſequit̄. o ¶ Cōpagū q̄ꝫ ⁊ medullaꝝ. cōpages ſunt corporis iūcture neruis illigate. medulle ſunt intra oſſa cōcluſe. ꝑ h̄ vult dicere ꝙ virtꝰ xp̄i attigit oīa quātumcūq̄ꝫ ſint ligata ⁊ incluſa. ⁊ ſic pꝫ ſecūdū.ſ. efficacia v̄tutis xp̄i. ꝯn̄r declarat terciū.ſ. generalitatē ſue cognitiōis. q̄ ſe extēdit ad oīa etiā in ꝑticulari q̄ntūcūq̄ꝫ ſint occulta. ⁊ hoc eſt qd̄ dicit
p ¶ Et diſcretoꝛ cogitationūꝫ. q̄ ſoli deo cognite ſt̄ ſm cōem opinionē doctoꝝ. et hoc videk̄ ꝑ illud qd̄ dr̄.j.Reg.xvj. Deus aūt intuek̄ cor. Cōſiderandū etiā ꝙ licꝫ aliq̄ doctores dicāt ipāꝫ cogitationē nr̄am eſſe cognoſcibilē puris ſubijs ſp̄ualibꝰ: t̄n de intentiōe cognitiōis ipi cōcordāt ⁊ cōcedūt ꝙ eſt cognoſcibilis ſoli deo: v̄bi gr̄a. ſi cogitē de muliere dicūt ꝙ hoc pōt cognoſcere angelꝰ bonꝰ ſiue malꝰ etiā ex nālibꝰ. ſ3 ſi cogitē de muliere intentiōe decipiendi ipam vel ad bonū informādi cognoſcit ſolus deus. ⁊ ꝓpter h̄ ſubdit aplꝰs.
q ¶ Et intentionū cordis. qꝛ cognitio xp̄i nō ſolū ſe extēdit ad ipās cogitatiōes: ſ3 etiā extendit̄ ad intētiōes cogitationū. Ex dictis pꝫ ꝙ xp̄s cognoſcit ea q̄ ſūt ad cognoſcendū difficillima. ex q̄ cōcludit vlteriꝰ ꝙ cognoſcit oīa alia di. r ¶ Et nō eſt vlla cre.inui.in ꝯſpectu eiꝰ. ⁊ qꝛ non ſolū videt res i ſup̄ficie: ſicut nos cū videmꝰ hoiem veſtitū. nō videmꝰ ea q̄ latent ſub veſte. ſ3 ipē oīa videt i ꝓfundo. id̄ ſubdit̄. s ¶ Oia aūt nuda ⁊ apta ſunt oculis eius ⁊ ſic pꝫ terciū. ꝯn̄r ponit quartū.ſ. excellētiā auc̄tis in xp̄o cū dicit. t ¶ Ad quē nobis ſmo. ipē em̄ cōſtitutꝰ eſt rex viuoꝝ ⁊ mortuoꝝ. id̄ habemꝰ ſermonē ad ip̄m: qꝛ oportꝫ nos reddē rōnēꝫ deo de oībꝰ factis nr̄is ⁊ cogitatis. et ſic pꝫ quartū. ⁊ ꝑ ꝯn̄s pꝫ minoꝛ p̄miſſe rōnis q̄ꝫtum ad eius q̄ttuoꝛ ꝑtes.ſ. ꝙ i xp̄o rōne diuinitat̄ eſt excellētia nature efficacie ⁊ cognitiōis ⁊ auc̄tis. ⁊ ꝑ ꝯn̄s debemus feſtinare ad id qd̄ nobis p̄cipit ⁊ ꝓmittit.ſ. ingredi requiē celeſtē.
v ¶ Hn̄tes ḡ pōtificē. hic ponit̄ ſcd̄a rō ad idē oñdendū ⁊ accipit̄ ex magnitudine hūanitatis xp̄i. ⁊ ē rō talis: xp̄s i ſua hūanitate hꝫ magnitudinē ꝑ quā pōt nos adiuuare: habet etiā pietatis teneritudinē ꝑ quā eſt ꝑatus ad nobis cōpati ⁊ ꝯdeſcēdere: ḡ ſecure feſtinemꝰ ingredi in requiē celeſtē. ꝯfiſi de eiꝰ adiutorio tpe oportuno qd̄ ē tp̄us p̄n̄s qꝛ eſt tp̄us gr̄e. In iſta rōne ſic ꝓcedit aplꝰs. qꝛ p̄ declarat xp̄i magnitudinē etiā ſm ſuā hūanitatē. dicebak̄ eniꝫ pontifex i lege magnꝰ. qꝛ ſemel i anno intrauit in ſancta ſanctoꝝ i ſanguie alieno: ḡ multofortiꝰ xp̄s dꝫ dici pontifex magnꝰ q̄ intrauit celū in ſanguie ꝓprio. Itē dicebak̄ pontifex legis magnꝰ: qꝛ erat de filijs aaron: ⁊ multofortius debet dici xp̄s magnꝰ q̄ eſt nālis dei filiꝰ. nec pōt dici filiꝰ dei adoptiuꝰ etiā ſm hūanitatē. ⁊ hoc eſt qd̄ dicit aplꝰs. Hn̄tes ḡ pon.ma.q̄ pene.celos ih̄m filiū dei. Igit̄ ex quo eſt ita magnus. x ¶ Teneamꝰ ſpei nr̄e ꝯfeſſi. ore ⁊ ope eius magnitudinēꝫ cōfitendo ⁊ ei obediēdo. ꝯſſter oſtendit pietatis teneritudinē in chriſtū: cum dicit.
y ¶ Non em̄.xp̄s.n.in carne paſſibili aſſumpta ꝓ nobis paſſus eſt in cruce. ⁊ temptatꝰ i deſerto a demone. ⁊ id̄ ex tali expientia hꝫ quādā aptitudinē ad cōpatiendū infirmitati nr̄e. ⁊ hoc eſt qd̄ dicit. Nō.n.ha.pō.q̄ nō poſſit cōpa-

p quoq̄ꝫ ac medullaꝝ ⁊ diſcre
q toꝛ cogitationū ⁊ intentio-
r num cordis. Et nō eſt vlla
creatura inuiſibilis in con
s ſpectu eius oīa aūt nuda ⁊
t apta ſunt oculis eiꝰ ad quē
v nobis ſermo. Hn̄tes ḡ pō-
tificē magnū q̄ penetrauit
x celos ieſum filiū dei tenea-
y mꝰ ſpei nr̄e cōfeſſionē. Nō
em̄ habemꝰ pōtificem qui
nō poſſit cōpati infirmita-
tibꝰ nr̄is: tentatū aūt ꝑ oīa

tū infir.no.ten.aūt ꝑ oīa. Cōſiderandū tñ ꝙ lȝ xp̄c tentatus fuit in carne paſſibili ſicut ⁊ nos.tñ alio mō. q2 ex tē tatōibus frequēter in delectatōem pctī ⁊ ꝯſenſum incidimus.ipe aūt nullo mō.⁊ iō eius tentatio fuit tm̄ exteriꝰ. ⁊ hoc ē qō dicit apl's. ȝ Pro ſimilitudie abſq̧ pctō.q2 in ſili carne tētatus.ȝ nō ſili mō. ⁊ q2 xp̄c hȝ ptātē nos adiuuādi et aptitudinē ad hoc ꝓpter pietatis teneritudinē.iō cōcludit apl's.

ȝ ꝓ ſilitudie abſq̧ pctō. Adeamꝰ ḡ cū fiducia ad thronū grē eiꝰ vt miaȝ ꝯſeqmur ⁊ grāꝫ inueniamꝰ i auxilio opportuno. Ca.v.

Omnis nāq̧ pontifex ex hoibꝰ aſſumptꝰ ꝓ hoībꝰ ꝯſtituit i his q̄ ſūt ad deū vt offerat dōa ⁊ ſacrificia ꝓ pctīs q̄ ꝯdolē poſſit:

a Adeamꝰ ḡ.ꝑ dilectiōem ꝯantem. b Cum fiducia.de xp̄i ptāte ⁊ mīa. c Ad thro.grē eiꝰ: vt mi. ꝯſe. ingrediē do in requiē celeſtē d Et grām inueni amus. ſine qua nō poſſumus ingredi in illā. e In auxilio oppoꝛtuno. ȝ eſt moderno tp̄e q̄ñ ē tp̄s grē. Ad euidentiā maioꝛē eoꝝ q̄ dicta ſunt circa ꝑncipiū hꝰ ca.querit vtrū requies beatoꝝ fuit figurata ꝑ requiē filioꝝ iſrl̄ in terra ꝓmiſſionis.⁊ arguit ꝙ nō.q2 ſtatꝰ bonoꝝ figurat ꝓpꝛie ꝑ no.te.q2 no.te.mediū ē inter ſtatū vet.le.⁊ inter ſtatū beatoꝝ.⁊ iō ſic ea q̄ fuerūt in ve.le.ſunt figura eoꝝ q̄ ſunt in noua. ita facta no.te.ſunt figura eoꝝ q̄ in gloꝛia celeſti.ȝ illud qō eſt ꝓꝛiū no.te.nō ē attribuēdū veteri. ḡ reques filioꝝ iſrl̄ in terra ꝓmiſſionis nō fuit figura requiei celeſtis.Itē ſi requies btōꝝ eēt figurata in ve.le.ibi ꝓmitteret aliq̄ mō.ȝ hoc eſt falſum.q2 lex ve.nō poterat illā requem dare. vt ptȝ ex ꝑdictis.⁊ ſic ꝓmitteret illō qō eēt ſibi īpoſſibile.ḡ ⁊c. Itē figura dȝ cořndere figurato.ȝ moyſes legiſlatoꝛ ve.le.requem terre ꝓmiſſiōis nō intrauit.ḡ nec lex ve.requem celeſtē figurauit.Jnū ptȝ in lr̄a. Rñdeo hic duo ſunt vidēda ꝑmū ē q̄ ſit reques beatoꝝ. ſcdm q̄liter figurata fuit ꝑ requem in terra ꝓmiſſionis.Circa ꝑmū cōſiderādū ꝙ reques ñ accipit h̄.put opponit motui ⁊ laſſitudini coꝛpali.⁊ ȝ duplici de cā.ꝑ q2 talis reques pōt h̄ri in vita pn̄ti. ȝ beatitudo nō pōt h̄ri in vita pn̄ti.ſcdō q2 reques beatoꝝ idē ē realiter qō beatitudo ipoꝝ. beatitudo aūt iſta ē ꝑfectio anie fm̄ ptē ſupioꝛē vicȝ fm̄ volūtatē ⁊ intellectū:vbi reques ꝙ opponit motui coꝛpali ⁊ fatigatōi ñ hȝ locū.⁊ iō q̄es beatoꝝ accipit ꝓut opponit motui in ſpūalibꝰ q̄ mouent ad aliq̄d ꝑ deſideriū.ſic.n.mouent a motibꝰ ſicut coꝛpa pōderibus:fm̄ ꝙ dicit aug.in li.de cōfeſ. Amoꝛ meꝰ pondꝰ meū eo feroꝛ q̄cūq̧ feroꝛ. ⁊ ſic q̄es beatoꝝ ꝯſiſtit i hoc ꝙ appetitꝰ eoꝝ totalit q̄etat ꝑ adeptō ȝ ſummi boni potētis q̄etare appetitū.pp qō dicit aug.in li.ꝯfe. Inq̄etū eſt dñe coꝛ meū donec requeſcat in te.ex ꝑdictis ptȝ ꝙ eadē ē realiter q̄es dei ⁊ beatoꝝ.ſi tñ accipiat q̄es obiectiue. q2 idē ē obiectū beatitudinis vtriuſq̧.ſi aūt accipiat foꝛmaliter differūt ſicut creatū ⁊ increatū.ſicut de btīudie dei ⁊ ſanctoꝝ dictū ē.⁊ ſic ptȝ pꝛimū. Circa ſecūdū cōſiderādū ꝙ illud ꝙ ē figura alicuiꝰ optȝ ꝙ ſit ꝑ ſe res aliq̄.q2 qō nihil ē in ſe nō pōt aliud figurare.⁊ iō illud qō ē figura alicuius pōt accipi tripliciter.vnō mō ꝓut ē res tm̄.alio mō vt ē figura tm̄.tercio mō vt ē res ⁊ figura ſil.iſto mō triplici inuenit in ſcriptura aliq̄d dictū de reqe terre ꝓmiſſionis q2 aliqñ aliq̄d ē de ipa fm̄ ſe.⁊ hoc mō nō pōt dici figura reqei beatoꝝ.ſicut ē illud qō ſcribit Deutro.xxxij. Incraſſatus ē dilectꝰ ⁊ recalcitrauit ⁊c.q2 q̄es in abūdātia illius tre fuit occaſio ydolatrie. Inuenit etiā aliq̄d ſcriptū de ipa inq̄atū ē in figura tm̄. ſicut ē illud q̄ð h̄r Ezech. xliij. Filij hoīs locus ſolij mei ⁊ locus veſtigioꝝ pedum meoꝝ vbi habito in medio filioꝝ iſrl̄ ineťnū. ⁊ ſic ſenſus lr̄alis huiꝰ auctis ē tm̄mō de reqe celeſti. Inuenit etiam aliquid ſcriptū de reqe ꝑdicta inq̄atū erat res ⁊ figura ſil.ſicut ē oē illud vbi ꝓmittit reqes in terra ꝓmiſſionis filijs iſrael in ꝑmiū virtuoſe opatōis.q2 ꝑmiū dȝ excedere meritū.ſicut finis melioꝛ ē his q̄ ſunt ad finē.nūc aūt ita ē ꝙ opatio virtutis melioꝛ ē q̄ꝫ fuerat q̄es illa coꝛpalis ⁊ iō q̄es illa coꝛpalis nō potuit eē pꝛincipale ꝑmiū virtutis ȝ fuid q̄dā bonū minꝰ ſenſibile.tñ eis ꝓmiſſum.⁊ ſic hoc intelligit ꝓmiſſa ꝑncipaliter q̄es beatoꝝ. iſta āt q̄es beatoꝝ hic incboat ꝑ grām fm̄ ꝙ dr̄ Lu.ij. In terra pax hoībus bone volūtatis.⁊ ꝯſūmat ꝑ gl'iam.vtrūq̧ aūt dat nobis ꝑ ipm̄ xp̄m q̄ ē auctoꝛ no.te.⁊ ſic ptȝ ꝙ q̄es terre ꝓmiſſionis fuit figura reqei celeſtis. vt exhiberet nobis ꝑ xp̄m.⁊ ſic nō fuit figura ipius imediate.ȝ mediāte ſtatu no.te.⁊ ſic ptȝ ſcdm̄. Ad argumēta ptȝ ꝑ ꝑdicta.q2 nō cōcludūt niſi ꝙ reqes terre ꝓmiſſionis nō fuit figura imediate reqei celeſtis.vt ptȝ intuēti. In ca.iiij. vbi dr̄ in poſtil. Timeamꝰ ḡ.i.ſolliciti ſimus. Additio.

Hoc qō dicit. Timeamꝰ ḡ relicta pollicitatōe exiſtimet aliq̄s nobis deeſſe. vř ſic exponēdū.poſſet em̄ q̄s dicere lȝ antiq̄s fuit ꝓmiſſum intrare requem terrenā.nō tñ alicuivř fuiſſe illis ꝓmiſſum intrare in reqem celeſtē. ⁊ ſic ex illa figura nō accipet argumētū efficax ad hoc ꝙ nobis eēt ꝓmiſſa reqes celeſtis.⁊ hoc ē qō dic apoſtolus. Relicta pollicitatōe.i.nō cōſiderata pollicitatiōe quā habemꝰ ad intrandū requem celeſtē. exiſtimet aliq̄d deeſſe.i.exiſtimet ꝙ nobis deeſt talis pollicitatio cū non legat in ve.te.qō refutat apl's.d Etem nobis nūciatū eſt queadmodū ⁊ illis.i.nūciatū ē nobis regnū celeſte.quēadmodū ⁊ illi regnū terrenū.⁊ hoc eſt manifeſtū. q2 xp̄c expꝛſſe ꝓmiſit regna celeſtia credētibꝰ ſicut antiq̄s regnū terrenū fuit ꝓmiſſum obedietibꝰ.vñ ex pn̄ti arguit ꝙ ſic illis nō ꝓfuit ꝓmiſſio ꝓpter eoꝝ defectus.ſic timedū ē ne hoc cōtinget pn̄tibus ⁊c.

Replica.

In ca.iiij.vbi dr̄. Timeamus ḡ ne foꝛte relicta pollicitatōe ⁊c. Bur. vř ſentire ꝙ ꝓmiſſiones facte in ve.le.ſolū erāt de terrenis.nō de celeſtibꝰ. Huius oppoſitū nitit ꝓbare tribꝰ rōnibꝰ circa.xv.ca. Gen.in ſecūda digreſſiōe ⁊ in vltima additōe circa ca.xlviij.gen. ⁊ circa ca.xviij. Leui.⁊ multi alijs locis. effectus tñ huiꝰ additōis eſt ad idē cum poſtil. Capitulum.v.

Omnis nanq̧ pontifex. Poſtq̄ꝫ apl's oñdit excellētiā no.te.reſpectu veteris ꝑ hoc ꝙ xp̄c ꝑeminet angelis ⁊ etiā moyſi.ꝑ quos data ē lex vetꝰ.h̄ oñdit ȝ idē ꝑ hoc ꝙ ſacerdotiū xp̄i ꝑeminet ſacerdotio aaron. Et circa hoc duo facit.q2 ꝑ oñdit xp̄m eē pōtificē.ſcdō oſtēdit ipm̄ eē excellētioꝛē pontificē ve.te. ſecūda ps incipit in ꝑn.vij.ca.ibi: Hic.n.melchiſedech. Circa ꝑmū duo facit.q2 ꝑ oñdit xp̄m eē pōtificē. ſcdō ꝑpat aios auditoꝝ reſpectu ſequētiū.ſcda ibi. De q̄ nobis grādis ſmo.pꝛima adhuc in duas.q2 ꝑ oñdit q̄d reqrit in pontifice.ſcdō declarat ea in xp̄o fuiſſe.ſcda ibi:ſic ⁊ xp̄c. pꝛima adhuc in tres.q2 ꝑ deſcribit pōtificis ſtatus. ſcdō ſui officij debitꝰ vſus:ibi. Qui cōdolere poſſit.tercō debitꝰ ꝯſecutōis modus ibi: Nec q̄ſq̧. Circa ꝑmū cōſiderādū ꝙ iſte q̄ inſtituit pōtifex dȝ eē hō nō angelus:q2 dȝ eē talis nature ꝙ ſubditi poſſint ad eū familiariter ⁊ faciliter recurrere. et hoc ē qō dicit apl's. a Ois nanq̧ pōti.ex hoibus.i.de numero hoim dȝ eē.verūtñ lȝ ſilis ſit alijs in natura. tñ debet eos excedere in gradu dignitatis ⁊ in vita.iō ſeqt. b Aſſumptus.i.ex cōi ſtatu hoim ſup alios eleuatus.⁊ q2 nō dȝ querere ꝓꝛiū cōmodū vel honoꝛē:ȝ ſubditoꝛū ſalutē.iō ſequit. Pro hoibus cōſtituit.⁊ q2 non inſtituit vt ꝑſit in tꝑalibus.ȝ magis in ſpūalibus.iō ſequitur. c In his que ſunt ad deū.i.i ſpūalibꝰ ⁊ diuinis. ⁊ q2 talia dūt exerceri libere nō coacte nec mercenarie.iō ſbdit d Vt offerat dona.i.volūtarie oblata.nō violenter extoꝛta. e Et ſacrificia ꝑ pctīs.ſ.ꝑpl'i. f Qui cōdolere poſſit. Hic pn̄r deſcribit modus debitus viendi officio pontificali.q2 cū ſit vicarius ipius dei cuiꝰ ꝓꝛiū eſt parcere ⁊ miſereri.iō debet peccantiū miſereri. ⁊ hoc eſt quod dr̄. Qui condolere poſſit his qui ignoꝛant.i. qui peccant ex ignoꝛantia.

g ¶Et errant. de his q̄ peccant ex infirmitate vel quocūꝗ alio errore. q2 infirmitas paſſionis ꝑuertit iudiciū rōnis. dꝫ aūt pontifex moueri ad miam circa tales ex cōſideratōe ꝓprie fragilitatis. vn̄ dn̄s ꝑmiſit beatū Petrū in pctm̄ cadere. vt ſciret alijs cōpati ex cōſideratōe ꝓprij delicti. ꝓpter hoc ſeq̄r.

Q̄m ⁊ ipe circūdatus eſt infirmitate. ꝓpterea dꝫ ⁊ queādmodū ꝓ pplo. ita et ꝓ ſemetipo offerre dona ꝓ peccat̄. vn̄ ⁊ in ve. le. determiatur ꝓpriū ſacrificiuꝫ ꝓ pctō pontificū. ⁊ in no. le. dicit ſacerdos in canone miſſe. Nobis q̄ꝫ pctōribus ⁊c̄. ꝑcutiēdo ꝓpriū pectus in recognitōne ſui peccati. ꝓ quo offert ſacrificiū ſicut ⁊ ꝓ peccato ppl̄i. h ¶Nec quiſꝗ. hic ꝯn̄r oñditur debitus modus aſſequēdi pontificale officiū. q2 hō nō dꝫ ſibiipi aſſumere violētiā: ꝑce ꝑcio. ⁊ ſil̄atōe. ſ3 ſi ſibi iponat̄ ꝓ vtilitate ppl̄i dꝫ cū timore ſuſcipe. vn̄ aug. xix. de ciui. dei. Ociū ſanctū querit charitas. negociū iuſtū ſuſcipit neceſſitas charitatis quā ſarcinā ſi nullus imponit ꝯtēplāde veritati vacādum ē. ⁊ hoc ē qd̄ dicit apl̄s. Nec quiſꝗ ſumit ſibi honorē ſ3 qui vocat̄ a deo tanꝗ aaron. Ille. n. a deo vocat̄ qui mō debito inſtituit̄. i ¶Sic ⁊ xp̄c. oñſo q̄d req̄rit̄ ad pōtificē. hic ꝯn̄r oñdit illud xp̄o ꝯuenire. ⁊ diuidit̄ in duas ꝑtes. q2 p̊ declarat ꝓpoſitū. ſcd̄o ex hoc cōcludit intentū: ibi. Appellat⁹ ē a deo. Circa pmū ſic ꝓcedit. q2 ipe p̊ oñdit xp̄m eſſe factū pontificē a deo. ſcd̄o agit de ei⁹ officio: ibi. Qui in diebus carnis ſue. tercio de pietatis exercitō ibi: Et q̄dē cū eēt fili⁹ dei. pma in duas. q2 p̊ ꝓbat xp̄i pontificatū eē a deo patre ꝑ duplicē auc̄tē ſcripture. ſcd̄a ibi Queādmodū ⁊ in alio loco. Circa pmū dicit ꝯtinuans ſniam l̄re imediate ꝑcedenti. Sic ⁊ xp̄c nō ſemetipm cla. vt pō. fieret. ſicut ambitioſi ⁊ hypocrite vt poſſint ad dignitates eccl̄iaſticas aſcendere. k ¶S3 q̄ locut⁹ ē ad eū. .i. deus pr̄ clarificauit ipm xp̄m ⁊ hoc ē itelligēdū ſm̄ naturā hūanā. q2 in diuia natura hꝫ eandē claritatē ⁊ gl̄iaꝫ cū pr̄e. pōt etiā intelligi ſm̄ diuinā naturā nō ſic ꝙ deus pr̄ filio aliquā claritatē vel gl̄iam de nouo dederit: ſ3 inꝗtū diuinitatē quā ab eterno habuit a pr̄e in tꝑe: pr̄ manifeſtauit. ꝑꝑ qd̄ petebat ſaluator Jo. xvij. Clarifica me pat̄ apud temetipm claritate ꝑuſꝗ mūdus fieret. hanc autēꝫ claritatē filij declarat pater. d. qd̄ ſeq̄r. l ¶Fili⁹ me⁹ es tu ⁊c̄. ⁊ hoc expoſitū ē. s. ca. p̊. m ¶Queādmoduꝫ ⁊ in alio loco. hic ꝯn̄r inducit apl̄s aliā auc̄tē ps̄: ad ꝓbādū ſacerdotiū xp̄i eē a deo. q2 ē v̄bū patris ad filiū. d. n ¶Tu es ſacer. inet̄. ſm̄ or. mel. dicit aūt inet̄nū ad dr̄iam ipius ſacerdotij ve. le. q2 illud tm̄ erat tꝑale ⁊ figurale. ſacerdotiū aūt xp̄i ē eternū ⁊ verū. q2 nos introducit ad clarā viſionē in vita eterna. qd̄ nō poterat facere ſacerdotiū vet. le. addit̄ etiā alia dr̄ia ꝑ hoc qd̄ dr̄. ſm̄ ordinē melchiſe. q2 ſacerdotiū ve. le. fuit ſm̄ ordinē aaronicū ſeu leuiticū. ſacerdotiū aūt xp̄i ſm̄ ordinē ſuꝑiorē q̄ figuraliter tangit̄. ſm̄ ordinē melchiſedech. ſ3 ꝙ inferius diffuſe determiat apl̄s. vij. ca. ⁊ ibidē plenius exponit̄ hoc v̄bū. o ¶Qui in diebus. hic ꝯn̄r agit d̄ officio pontificatus xp̄i. p̊ declarans tp̄s debitū. d. Qui in dieb⁹ carnis ſue. i. paſſibilitat̄ q2 an̄ reſurrectōem habuit carnē paſſibilē ſ3 nō peccabilē ⁊ illud tp̄s fuit tp̄s debitū vtendi officio pontificis offerētis ꝓ nobis ſacrificiū. ſcd̄o tangit modū deuotū offerēdi ꝓ nobis ſacrificiū ⁊c̄. cū dic̄. q ¶Preces ſupplicatōeſ

g his qui ignorant ⁊ errant: qm̄ ⁊ ipe circūdatus ē infirmitate: ⁊ ꝓpterea dꝫ quem admodū ꝓ ppl̄o: ita etiā et ꝓ ſemetipo offerre ꝓ pctis b Nec q̄ſꝗ ſumit ſibi honorē: ſ3 qui vocat̄ a deo tanꝗ i aaron. Sic ⁊ xp̄c nō ſemet ipm clarificauit vt pōtifex k fieret: ſed qui locutus ē ad l eū. Filius meus es tu ego m hodie genui te queādmon dū ⁊ in alio loco dicit. Tu es ſacerdos ineternuꝫ ſm̄ o ordinē melchiſedech. qui q in diebus carnis ſue ꝑces r ſupplicationeſꝗ ad eū qui s poſſit illum ſaluū facere a t morte cū clamore valido ⁊ v lachrymis offerēs exaudi x tus eſt ꝓ ſua reuerētia. Et y quidem cum eſſꝫ filius dei z didicit ex his que paſſus a eſt obedientiaꝫ ⁊ conſūma b tus fact⁹ ē oibus obtꝑanc tibus ſibi cā ſalutis eterne d appellatus a deo pontifex iuxta ordinem melchiſech

ꝗ. dicit ꝑces. q2 apud pr̄em fecit petitōes: cū dicit. Supplicatōes. q2 in orando habuit modū hūilē ⁊ deuotum. r ¶Ad eū. i. ad pr̄em. s ¶Qui poſ. eū ſal. a morte. faciēdo ꝙ nō moreret̄ ſi vellet. ſ3 tm̄ noluit ꝑꝑ redemptōem noſtrā adimplendā q̄ ꝑ mortē xp̄i cōuenientiſſime impleta eſt. ſaluauit cuꝫ tm̄ a morte. alio mō. ſ. eū a mortuis reſuſcitādo. t ¶Cū cla. va. ⁊ la. offerēs. ſ. corp⁹ ſuū cū ꝑcib⁹ in cruce. ꝙ aūt moriēs valide clamauerit dicunt euāgeliſte. ſed ꝙ ibi lachrymat⁹ fuerit nō hr̄ de euāgelio expſſe pōt tm̄ hr̄i ꝑ ſil̄e. q2 Jo. xj. dicit̄ ꝙ xp̄c in morte lazari lachrymatus ē ex pietate. ⁊ magis ꝓbabile eſt ꝙ lachrymatus fuerit in cruce ꝓ totius humani generis redēptōne. dr̄ etiā Jo. vl. ꝙ mlta fecit ihs ſigna q̄ nō ſunt ſcp̄ta. ⁊ id̄ cū apl̄s dicat ipſuꝫ tūc lachrymatū fuiſſe tenēdū ē h̄ taꝗ certū ꝗuis in euāgelio nō ſit ſcriptū. ⁊ ptꝫ ex ꝑdictis ꝙ oblatio ⁊ orō xp̄i fuit fcā hūili mō deuoto ⁊ feruēti. id̄ merito fuit exaudibil̄ ⁊ accepta. ⁊ hoc ē qd̄ ſubdit̄. v ¶Exaudit⁹ ē ⁊c̄. i. q2 vtendo officio pōtificis. ſ. orādo ꝓ pplo ⁊ offerēdo ſuū ſacrificiū habuit modū deuotū ⁊ reuerēdiſſimū. x ¶Et q̄dē. hic ꝯn̄r oñdit ꝙ in xp̄o fuit maxia mia q̄ dꝫ eē in pōtifice q2 cū eēt de⁹ ab eterno in q̄ nā pati nō poterat. ex ſua pietate ⁊ mia qua viſitauit nos oriens ex alto aſſumpſit nāꝫ hūanā paſſibilē in qua ꝓ nobis pateret̄. ⁊ ex paſſionis experientia ad cōpatiēdū nobis quodāmō aptior redderet̄ ⁊ hoc ē qd̄ dicit apl̄s. x ¶Et q̄dē ⁊c̄. i. ab et̄no exn̄s i nā diuia. y ¶Didicit. ex tꝑe in nā hūana. z ¶Ex his q̄ ⁊c̄. ſ3 hoc fuit tm̄ noticia expimentali. q2 in noticia habituali nō ꝓfecit ſ3 eā totā ab inſtāti cōceptōis habuit. ⁊ q2 ꝑ ſuā paſſionē meruit gl̄iam ſui corꝑis ⁊ exaltatōꝫ ⁊ ꝯn̄r alioꝝ glorificatōꝫ. id̄ ſeq̄r. a ¶Et ꝯſū. fa. in breui. q2 in ſua reſurrectiōe habuit gloriā ꝯſummatā in corꝑe. q2 pꝰs erat ꝑfecta tm̄ ex ꝑte aie. b ¶Fact⁹ ē obtꝑan. ſibi. ꝑ verā fidē c ¶Cā ſa. et̄ne. videm⁹. n. in naturalib⁹ ꝙ illd̄ qd̄ ē ꝑfectū pōt facere alterū ſibi ſil̄e. ſil̄r xp̄c in gloria ꝑfectiſſim⁹ eſt alijs cā gl̄ie inquātū de⁹ ꝑ modū pncipalis effectus ⁊ inquātū hō ꝑ modū merētis ⁊ inſtr̄i ꝑ modū ꝯiuncti tm̄ in vnitate ſuppoſiti. alij aūt ſancti ſe hn̄t ad deū ꝑ modū inſtr̄i ſeꝑati ſicut man⁹ artific̄ alit̄ ē inſtr̄m ei⁹. ⁊ alit̄ ſecur̄ d ¶Appellat⁹. oñſo ꝙ xp̄c habuit ꝑfecte illa q̄ debēt eſſe in pontifice. hic ꝯn̄r cōcludit ꝓpoſitū pncipale. ſ. ꝙ xp̄c ē appellat⁹ realit̄ pōtifex ⁊ vere. d. d ¶Appel. ē a deo pō. ſm̄ or. mel. hoc āt addit. q2 ſacerdotiū xp̄i nō ꝯſiſtit i oblatōe brutoꝝ aialiū. ſicut cōſiſtebat ſacerdotiū leuiticuꝫ. ſ3 ꝯſiſtit in oblatōe corꝑis ⁊ ſanguis ieſu xp̄i ſb̄ ſpē panis ⁊ vini. ſic̄ melchiſedech q̄ erat ſacerdos dei altiſſimi obtulit panē ⁊ vinū. vt hr̄ gen̄. xiiij. ca. e ¶De q̊ no. ſ. grādis. oñſo ꝙ xp̄c ſit vere pōtifex h̄ ꝯn̄r ꝑꝑat aias audiētiū reſpectu ſequētiū. ⁊ diuidit̄ in tres ꝑtes. q2 p̊ reddit auditores attētos. ſcd̄o dociles in pn̄. ſe. ca. ibi: Quapropt̄. tercio beniuolos ibi: Et h̄ qd̄. Circa pmū ſciēdū ꝙ animus auditoris excitat̄ ad attētōꝫ qn̄ doctor ei inſinuat dicēdo rū difficultatē. que q̄dē difficultas pōt cōtingere dupliciter. vno mō ꝑꝑ materie arduitatē. alio mō ꝑꝑ audientis ibecillitatē ad capiēdū ⁊ tarditatē. vtrūꝗ ꝯtingit in ꝓpoſito. q2 mā incarnatōis de q̄ loq̄bat̄ apl̄s ē valde ardua ⁊ difficilis. Itē illi q̄b⁹ ſcribebat. ſ. iudei erāt et̄ ibecilles ad capiēdū ꝑꝑ aſſuefactōꝫ ad ꝯriū. ⁊ hoc ē de quo dic̄ apl̄s.

e ¶ De quo .ſ. pontifice nr̃o ieſu xp̃o ē. f ¶ Nobis gran. ſer. ꝛ interp̃. ad diſcē. i. interp̃tatōne indigens pp̄ materie difficultatē: ꝛ iterū alia cā eſt. g ¶ Qm̄ imbe. fa. eſtis ad audiendū. i. ad intelligendū de quo eos rep̄hendit dicēs h ¶ Etem̄ cū de. ma. eē pp̄ tp̄s. i. pp̄ diuturnitatē tp̄is. hoc āt dicit apl's. q2 ipi fue rant inſtructi a iuuentute in lege ꝛ ꝓphetꝭ. i ¶ Rurſus indi. vt vos do. q̃ ſi. ele. ꝛc̃. In grāmatica elementa dicunt lr̃e quaſ pueri p̄mo addiſcunt. ad ſilitudinē hui⁹ dicūt elementa illa q̃ ſunt p̄ma ꝛ cōia in fide q̃ q̃libet dꝫ ſcire. Cōſiderandū tm̄ q̄ apl's nō dicit q̄ velit eos d̃ talibus inſtruere vt i ca. ſe. pꝫ: ȝ vt ſic loquendo poſſit eos melius excitare. pp̄ qd̃ etiā ſubdit. k ¶ Et fa. eſtis ꝛc̃. ſicut. n. puulis dat lac qd̃ ē cibus de facili ꝯuertibilis. ꝛ nō dant eis carnes vel piſces vel ſalius cibus dure digeſtōis. ita ſilr̃ nouitijs in fide ꝛ ſimplicib⁹ nō ſunt ꝓponēda difficilia fidei. ȝ ea tm̄ q̃ p̄nt de facili capi: pp̄ qd̃ ſequit. l ¶ Dis. n. q̃ lac. ē ꝑticeps. i. indigens doctrine facili. m ¶ Exps ē ſer. iuſticie. i. ineptus ad capiendū difficilia q̃ tm̄ ſunt p̄ponēda ꝑfectis. cui⁹ rō̃ ſbdit n ¶ Paruulus ē. n. i. nouellus ꝛ impotens ad talia. o ¶ Perfectoꝝ aūt eſt ſo. cib⁹. i. doctrina ſubtilis in his q̃ ad fidē ꝑtinent. ē tm̄ ꝓponēda ꝑfectis. ꝛ que ſint tales oñdit ꝯn̄r. d. p ¶ Eoꝝ q̃ ꝓ ipa ꝯſue. in exercitio ſcripturaꝝ. q ¶ Exercitatos hn̄t ſenſus. i. virtutes intellectuales q̃ ꝑ ſenſus aliqñ deſignāt. ſicut aliqñ alicui dr̃. vides tu h̄. i. intelligis. ꝛ ad quid valeat tale exercitiū. ſubdit. d. r ¶ Ad diſcretōem boni ꝛ mali. i. veri ꝛ falſi in his q̃ ſunt fidei. q2 verū eſt bonū intellectus ꝛ falſum ē malū ipſius Ad euidentiā maioꝝ hui⁹ ꝑtis vltime querit. Vtrū myſteria ꝛ ſubtilia fidei ſint oibus indifferent ꝓponēda. ꝛ arguit p̄ q̄ ſic. q2 dicit math. vl. Predicate euāgeliū oi creature. ȝ in euangelio cōtinent omia fidei myſteria. g̃ ꝛc̃. Itē credere articulos fidei explicite ē de neceſſitate ſalutis q̃tū ad oēs. ȝ nō p̄nt talia credere niſi eis ꝓponat. ergo articuli fidei ſunt omibus ꝓponendi. ſed articuli fidei cōtinēt myſteria ꝛ difficilia. g̃ ꝛc̃. Contra ꝑ illud qd̃ hr̃ in textu. Et facti eſtis q̃bus lacte opus ſit non ſolido cibo. Rn̄deo myſteria fidei p̄nt duplicit ꝓponi. vno mō vt credenda ſimpliciter ꝑ ſimplicē aſſenſum. alio mō ꝓponūt vt aliqualiter intelligēda ꝑ rōnē. put pōt rō hr̃i i tali mā loquendo igr̃ d̃ p̄ mō ꝓponēdi. dicendū q̄ fidei myſteria nō ſunt oibus ꝓponenda. q2 nō debent ꝓponi infidelibus obſtinatis. q2 ex hoc nō ſequit eoꝝ ꝯuerſio ȝ tm̄ fidei deriſio. ꝛ ꝓponi dꝫ mors ſiue occiſio. ꝛ hoc ē qd̃ dicit ſaluatoꝛ math. vij. Nolite ſanctū dare canibus neqꝫ mittatis margaritas añ poꝛcos, ne foꝛte cōculcēt ea pedibus ſuis ꝛ canes cōuerſi diſrūpant vos. ꝑ ſanctuꝫ ꝛ ꝑ margaritas intelligit hec doctrīa ſancta ꝛ p̄cioſa. ꝛ ꝑ canes ꝛ poꝛcos intelligunt obſtinati in infidelitate ꝛ in imūdicia ſua. ſed fidelibus ꝛ credere volētibus ꝛ illis de quib⁹ ſperat ꝯuerſio ꝓponēda eſt fidei doctrina. Aduertendū tm̄ q̄ i doctrina fidei aliqua ſunt oibus cōia. q2 oēs tenent illa credere explicite. ſicut ē myſteriū incarnatōis xp̃i. ꝛ paſſionis ꝛ reſurrectōis ꝛ ꝯſilia que cōiter p̄dicant in eccia. ꝛ talia ſunt oibus ꝓponenda etiā ſimplicib⁹. nō tm̄ ſubtiliter ȝ ꝑ groſſa exempla ab eis capibilia. q2 aliter daret eis occaſio errandi. alia ſunt in doctrina fidei que ſequunt ex articulis fidei ad q̃ credēda explicite nō tenent ſimplices: ȝ tm̄ illi q̃ ſunt in eccia ſupioꝛes. ꝛ tali nō ſunt ſimplicib⁹ p̄ponēda, niſi ꝓbabiliter timeret q̄ in talib⁹ eēnt male in formati ab hereticis. in tali. n. caſu ſunt de talibus inſtruendi. q2 ꝑfidia hereſis nō tm̄ ꝯtingit in erroꝛe circa articulos. ȝ etiā in erroꝛe eoꝝ que ſequunt ex articulis. ſicut. n. hereticū eſt dicere q̄ deus nō ſit incarnat⁹. ita hereticū ē dicere q̄ nō aſſumpſit ea q̃ ſunt de veritate hūane nature ꝛ iō manicheus cōdemnatus ē vt hereticus q̃ dixit dei filium aſſumpſiſſe carnē fantaſticā. ꝛ ſimiliter multi alij q̃ negauerūt in xp̃o eſſe aliqua q̃ ꝑtinent ad naturā hūanā. ſi āt loquamur de ſecundo mō ꝓponendi ea q̃ ſunt fidei. ſ. inquātū ſunt ꝑ rōnē intelligenda. ſic tm̄modo ꝓponenda ſt hoīb⁹ intelligentib⁹ ꝛ exercitatꝭ in ſcriptura q̃ p̄nt capē talia. nō aūt ſimplicib⁹ ꝛ capē nō potētib⁹. q2 hec p̄nt eis eē erroꝛis materia. argumēta patēt ꝑ p̄dicta ¶ In ca. v. vbi dr̃ in poſtil. Et exaudit⁹ ē ꝓ ſua reuerētia.

¶ Additio.

Hoc qd̃ dicit. Exaudit⁹ ꝓ ſua reuerētia. pōt actualiter intelligi ſm̄ glo. ſ. ꝓ reuerētia paſſionis cui maxima reuerentia debet eo q̄ ſine pctō paſſus eſt ꝓ ſua charitate. ¶ In eo. ca. vbi dr̃ in poſtil. De q̃. ſ. pontifice nr̃o ieſu xp̃o.

¶ Additio.

Hoc qd̃ dr̃ hic. De q̃ grādis ſmo nob̃ ꝛ inſp̃tabilis ad dicēdū. ſm̄ glo. referēdū ē ad ſacerdotiuꝫ xp̃i. ſ. quō ſm̄ ordinē melchiſedech appellat⁹ ē ſacerdos vt ſtatim .ſ. dixerat. d̃ q̃. n. facit apl's grādē ſmonē. ſ. ꝛ interp̃tabilē. ſ. idē indigētē interp̃tatōe nō pp̄ materie difficultatē. q2 illa q̃ iam ꝓpoſuerat de xp̃o in p̄nci. h⁹ ep̄l'e. d. Qui cū ſit ſplendoꝛ patris. hn̄t maioꝛē difficultatē ꝛ indigent altioꝛi interp̃tatōe. vt ē manifeſtū. ȝ hec mā de ſacerdotio xp̃i nō hꝫ in ſe tantā difficultatē niſi ſolū imbecillitatē audientiū q̃ nō valebant diſcutere intelligētiam eoꝝ q̃ de hoc tradunt in ſcriptura. put apl's declarare intēdebat. ꝛ h̄ ē qd̃ ſubdit. Qm̄ imbecil. fci ꝛc̃. q. d. Nō indigerem⁹ grādi ſmōe ꝛ inſp̃tabili. niſi pp̄ ibecillitatē vr̃am.

Quapropter. intmit ꝛc̃. In ꝑte imedia- ¶ Ca. vj. te p̄cedēti apl's reddit auditoꝛes attētos oñdendo dicendoꝝ difficultatē. h̄ ꝯn̄r reddit eos dociles oñdendo eoꝝ oꝛdinē. q2 oñdit q̃ ſunt dimittēda ꝛ q̃ ꝓſequēda. Illi. n. quib⁹ ſcribebat erāt exercitati i ſcripturis. ꝛ iō dicit q̄ intēdit dimittere ea q̃ ſolēt dici nouitijs. ȝ intēdit ꝓſequi ea q̃ ſolent dici ꝑfectis. ꝛ h̄ ē qd̃ dicit. a ¶ Quaꝓpter intmit. incho. xp̃i ſmonē. ſup. facilia a q̃bus icipit fidei doctrīa. b ¶ Ad ꝑfe. feramur. i. ad doctrinā p̄fectorū ꝛ que ſint illa q̃ intēdit dimittere bꝛeuiter tangit. ꝛ ſūt ſex. p̄mū ē pnīa a peccatis p̄teritis. ſicut. n. in motu naturali p̄oꝛ eſt receſſus a termīo a q̃ q̄ꝫ acceſſus ad terminū ad quē. ita in ꝓceſſu gr̃e que ꝑficit naturā. p̄mū ē pnīe ſacr̃m qd̃ ē q̃dā regreſſus a pctis. ꝛ h̄ tāgit cū dr̃. c ¶ Nō rur. ia. fun. pe. ab ope. moꝛtuis. i. pctīs q̃ ſūt opa moꝛtua: dr̃ aūt pnīa fundamētū. q2 ē illud qd̃ ē p̄mū i ꝓceſſu gr̃e vt dcm̄ ē ſicut fundamētū ē illud qd̃ ē p̄mū in edificatōe ſecundū qd̃ ē dimittēdū ē fides ſimpliciū ꝑ quā fit acceſſus ad deū ſm̄ q̄ dr̃. ſ. xj. ca. Accedētē ad deū opꝫ credē q2 ē ꝛc̃. ꝛ hoc tangit ibi. Et fidei. terciū eſt baptiſma qd̃ ē quedā ſp̄ūalis generatiō. ꝛ hoc tangit ibi: Baptiſmatuꝫ doctrine. ꝛ dic̃ in plurali. q2 triplex ē baptiſma. ſ. flumīs flaminis ꝛ ſanguinis. verūtm̄ hn̄t tātā virtutē vni⁹ baptiſmi. ꝛ iō dicit apl's ad ephe. iiij. Vna fides vnū baptiſma q̃rtū ē ſacr̃m ꝯfirmatōis in q̃ dat ſp̄ūſſanct⁹ ad robur. ſic baptiſmo dat ad ꝯſequēdū eē ſp̄ūale. ꝛ h̄ notat ibi. Impoſitōis qꝫ manuū. q̃ntū ꝛ ſextū ꝑtinent ad t̄minū ſp̄ūal

e f De q̃ nobis grādis ſmo ꝛ g interp̃tabilꝭ ad dicēdū: qm̄ imbecilles facti eſtꝭ ad au h diendū. Etem̄ cū deberetꝭ i mgr̄i eē ꝓpter tp̄s rurſuꝫ indigetis vt vos doceami q̃ ſint elementa exoꝛdij ſmo k nū dei ꝛ fcti eſtis q̃b⁹ lacte l opuſ ſit. ñ ſolido cibo. ois m em̄ q̃ lactis ē ꝑticepſ exps n ē ſmonis iuſticie. Paruu o lus enim eſt. Perfectoꝛuꝫ p autē eſt ſolidus cibus eo q rum qui pꝛo conſuetudine exercitatos habent ſenſus r ad diſcretiōem boni ac mali.

¶ Capitulum. vj.

a Q Uapropt intermittē q tes inchoatōis xp̃i ſ b monē ad ꝑfectōꝫ fera c mur nō rurſuꝫ iacietes fundamētū pnīe ab opib⁹ moꝛ

ꝓceſſus expectamus. n.reſurrectõem corpoꝝ futurã. qa
hoc amoto inanis eēt fides nr̄a.vt dr̄.j.ad Coꝝ.xv.ꝛ hoc
tangit̃:ibi. Ac reſurrectõis mortuoꝝ.q̃ eſt q̄ntũ. expecta-
mus etiã remuneratõez nobis fiēdã in iudicio extremo:
ꝛ hoc eſt ſextũ.qd̄ notat̃ ibi:Et iudicij eterni. dr̄ aũt iudi
ciũ eternũ.qꝛ ſentē-
tia ibi data inetnuz
durabit. Iſta ſex p̄-
dicta ñ intēdit apo-
ſtolus ꝓſequi mõ.
qꝛ ſunt quedã fidei
rudimenta d̄ q̄bus
fidei nouitij ſunt in
ſtruēdi.ꝛ de talibus
inſtruebant̃ in p̄mi
tiua eccia.vt pꝫ act.
.xvij.ꝛ in pluribus
alijs lo cis.
d Et hoc faciem⁹.
hic ꝯñr apl' s reddit
auditores beniuo-
los ad oñdēdũ eis
ſue doctrine poſſibi
litatē et vtilitatez. ꝛ
diuidit̃ in tres ptes
qꝛ p̄ ꝓponit in gene
rali ꝙ ſua doctrina
eſt ꝯueniens ꝛ poſ-
ſibilis. Secundo oſtendit in ſpeciali quibus impoſſibi-
lis eſt ibi: Impoſſibile ē.n.tercio quibus ē poſſibilis:ibi
Cõfidimus aũt. Circa p̄mũ ſciendũ ꝙ apl's in p̄nci.hui⁹
ca.dixit ſe velle inſtruere illos q̄bus ſcribebat de his que
ptinent ad pfectõem doctrine xp̄i.ꝛ q̄uis illud ſit diffici
le.tñ hoc ē bñ poſſibile cũ adiutorio dei. ꝛ hoc ē qd̄ dicit
apl's. d Et hoc fa.ſiq̄.pmit.de⁹.i.adiuuerit.minus.n.
dicit ꝛ plus ſignificat. e Impoſſibile ē.n. Hic oſtēdit
q̄bus ſua doctrina ē īpoſſibilis. ꝛ diuidit̃ in duas ptes:
qꝛ p̄ oñdit ꝓpoſitũ.ſcd̄o ad hoc inducit exēplũ ibi: Terra
em̄.dicit igit̃ ꝙ ſua doctrina ē inutilis illis q̄ p⁹multa be
neficia diuina recepta p ingratitudinē labunt̃ de pctõ in
pctm̄.qꝛ de ſe reſurgere nõ pñt.ꝛ iuſte a deo pmittũt̃ de-
p̄ſſi onere pctõꝝ. talibuſ.n.ſic in pctõ ꝓfundatis.ꝛ p ꝯñs
quodãmõ obſtinatis ſm ꝙ ſcribit̃ Prouer.xviij. Impi⁹
cũ in ꝓfundũ pctõꝝ venerit ꝯtēnit.inutil' ē doctrina apl'i
qꝛ nõ recipiũt hũanã pſuaſionē.ꝛ hoc ē qd̄ dicit apl's.
e Impoſſibile ē em̄ eos q̄ ſel' illu.ſunt.recipiētes baptiſ
mi ſacr̄m.qd̄ dr̄ ſacr̄m fidei.qꝛ illumīat p fidē.ꝛ bñ ſel' dr̄
qꝛ hoc ſacr̄m nõ põt adhiberi homī niſi ſel' cũ nõ ſit itera
bile. f Guſtauerũt etiã do.celeſte.qꝛ i ſacr̄o baptiſmi
cõfitet̃ gr̄ã q̄ d̄ celo dat̃. g Et pticipes fa. ſunt ſpũſſan
cti.qꝛ varia dona ſpũſſancti dant̃ cũ gr̄a.que quidē dona
fuerũt in xp̄o pfecte.vt hr̄ Eſa.xj.Et in nobis ſunt ptici-
patiue. h Guſtauerũt nihilo.ꝛc̄.qꝛ a xp̄o recepimus
nõ ſolũ donoꝝ ſpũſſancti largitõem ſꝫ etiã ſpũalē nutri-
tõem p ſuã doctrinã. Nõ in ſolo pane viuit hõ ſꝫ in oi v̄-
bo qd̄ ꝓcedit de ore dei Math.iiij. i Virtuteſq; ſecu.
venturi.v̄tutes iſte ſunt dotes aie ꝛ corpis.dotes anime
ſunt apta dei viſio.firma tentio ꝯtinua fruitio q̄ hñtur in
patria pfecte. ſꝫ hic a viris pfectis habēt̃ inchoatiue.ſ.in
ſpe ꝛ charitate q̄bus ſuccedũt ille dotes. hr̄ etiã aliq̄ñ ex
ſpãli gr̄a in quadã diuie dulcedis expientia q̄ ꝯcedit̃ ali-
q̄ñ viris ſanctis in via.dotes v̄o corpis nõ habēt̃ hic niſi
in ſpe.ꝛ qꝛ magna ingratitudo ē p⁹tãta diuia bñficia ca-
dere a fide ꝛ gr̄a.iõ ſequit̃. k Et ꝓlapſi ſunt.ſ.illi q̄ p̄-
dicta pceperũt. l Rurſus reno.ad pniam.ē impoſſibi
le.ad hoc.n.refert̃ illud impoſſibile qd̄ tñ hic accipit̃ pro
difficili.ſicut dicim⁹ de claudo ꝙ nõ põt ambulare. quia
male ꝛ difficile ambulat. ſicut predicti cadētes de diffici
li reſurgũt nõ tñ ē ipoſſibile ſimpl'r q̄zdiu ſunt in via.ſeq̄t̃
m Rurſum cru.ſi.fi.dei.qꝛ quãtũ ē in ip̄is reiterãt cãm
ſue crucifixionis. n Et oſtentui hñtes. qꝛ p hoc videt̃

tuis: ꝛ fidei ad deũ: baptiſ
matũ doctrine: ipoſitiõis
q̄z manuũ ac reſurrectiõis
d mortuoꝝ ꝛ iudicij etn̄i. Et
hoc faciem⁹ ſiq̄dē pmiſerit
e de⁹. Impoſſibile.n.ē eos
f q̄ ſel' ſunt illumiati guſtaue
g rũt etiã donũ celeſte: ꝛ pti
h cipes fc̄i ſunt ſpũſſancti gu
ſtauerũt nihilomin⁹ bonũ
i dei v̄bũ v̄tuteſq; ſeculi vē
k turi ꝛ ꝓlapſi ſunt rurſus re
l nouari ad pniam . rurſum
m crucifigentes ſibimetipſis
n filiũ dei: ꝛ oſtentui hñtes.
o Terra. n. ſepe veniētē ſup
ſe bibens hymbrē ꝛ germi
nãſ herbã oportunã ill'a q̄
bus colit̃ accipit bñdictõz
a deo ꝓferēs aũt ſpias ac
tribulos reproba ē ꝛ male
a dictio ꝓxia: cui⁹ ꝯſũmatõ i
b ꝯbuſtõe: ꝯfidim⁹ ãt d̄ vob̄
c dilectiſſimi meliora ꝛ vici
d niora ſaluti tãetſi ita loq̄-
e mur . Nõ.n.iniuſt⁹ de⁹ vt
f obliuiſcat̃ opis vr̄i ꝛ dile-
ctõis quã oñdiſtis in noie
g ip̄i⁹ q̄ miſtrat' ſcis ꝛ miſtra
i tis. Cupim⁹ aũt vnũquēq;
vr̄m eandē oſtētare ſollici
k tudinē ad expletõz ſpei vſ;

irridere mortē xp̄i q̄i ꝓ modico eam habentes.aliter ex-
ponit̃ illa lr̄a ab aliquib⁹ ab illo loco. Et ꝓlapſi ſunt.ꝛ di
cunt ꝙ apl's remouet hic errorē quorũdã q̄ de iudaiſmo
erant cõuerſi ad fidem catholicã.ꝛ iõ ſicut apud iudeos
ablutões ꝛ baptiſmata frequēter fiebant.ſicut pꝫ ex euã
gelio in plurib⁹ lo-
cis. Ita opinabant̃
baptiſma xp̄i pluri-
es poſſe reiterari cir
ca eundē hoiem ad
delenda eius pecca
ta.ſed hoc remouet
apl's.d. Qꝛ impoſſi
bile.n.eſt eos qui ſe
mel illuminati ſunt
p baptiſmũ q̄ eſt fi-
dei ſacr̄m. Rurſum
renouari ad pniam
ſi lapſi fuerit. quia
p pniam ſequentez
nõ pñt redire ad re-
nouatõnem baptiſ-
malē.qꝛ baptiſm⁹ ē
lauacrũ regeneratõ
nis ꝛ renouatõnis.
vt hr̄ ad tytũ.iij. Et
iõ nõ dic̄ apl's ꝙ ſit
ipoſſibile penitere.
ſꝫ renouari mõ p̄dicto.qꝛ ſacramētũ baptiſmi nõ ē itera
bile.ſequit̃. Rurſum crucifigētes ſibimetip̄is filium dei
In baptiſmo.n.configuramur morti ꝛ ſepulture xp̄i.vt
hr̄ Ro.vj. Quicunq; baptizati ſumus in xp̄o ieſu i mor-
te ip̄ius baptizati ſumus.cõſepulti.n. ſumus cũ illo per
baptiſmũ ꝛc̄.ꝛ p ꝯñs dicētes baptiſmũ reiterari.dicũt q̄-
dãmodo mortē xp̄i iterabilē. ꝛ ſic deridēt eam. ꝓpter qd̄
ſequitur.Et oſtentui hñtes.lꝫ aũt hec expõ ſit ſubtilis.p̄
ma tñ magis videt̃ cõcordare lr̄e. o Terra.n.qꝛ in p-
te p̄cedenti dixit ꝙ illi q̄ ꝓpter indignatõem diuinoꝝ be-
neficioꝝ labunt̃ in peccatũ quodãmõ ſunt impoſſibiles
ad reſurgendũ.iõ hic ꝯñr inducit ad hoc quoddã exēplũ
de terra.que multo labore culta ē ꝛ irrigata.ſi faciat fru-
ctus bonos benedicit̃.ſi aũt ſpinas ꝛ tribulos maledici
cit̃.magis q̄z ſi nõ fuiſſet ita diligēter exculta.ſic ꝛ in pro
poſito de hoie diuina bñficia recipiēte. ꝛ iõ i fine ꝯcludit̃
a Cuius ꝯſu.in ꝯbuſtõe.qꝛ tales ingrati finaliter dedu
cunt̃ ad gehēnã.alia lr̄a pꝫ ex dictis. b Cõfidim⁹ aũt
hic ꝯñr oñdit apl's q̄bus ſua doctrina ſit ꝯueniēs ꝛ vtilis
ꝛ diuidit̃ in duas.qꝛ p̄ ꝓponit intentũ.ſcd̄o ꝓpoſitũ ꝓbat
ibi: Nõ.n.iniuſt⁹. Circa primũ ſciendũ ꝙ ex p̄dictis ver
bis apl'i poſſent illi quib⁹ ſcribebat opinari ꝙ ip̄i eēnt ta-
les ꝓut imediate p̄dixerat ꝛ p ꝯñs doctrĩa ei⁹ inutilis eēt
iõ apl's hoc remouet.d. Cõfidimus aũt de vobis dilectiſ
ſimi ꝛ p ꝯñs reputabat eos eē aptos ad capiendũ pfecti
onē doctrine xp̄i. ꝓpter qd̄ ſubdit. c Meliora ꝛ vicini
ora ſaluti.ſ.ꝯfidim⁹ de vob̄. d Tãetſi ita loq̄mur.q.d.
nõ locut⁹ ſum in p̄cedētib⁹ eo ꝙ tales ſitis.ſ.ingrati ꝛ ad
doctrinã xp̄i inepti . ſꝫ ad cautelã futuroꝝ ne efficiamini
tales p caſum. e Nõ.n.iniuſt⁹.h ꝓbat ꝓpoſitũ p̄ ex eo
rũ ꝯuerſatõe.ꝛ ſcd̄o ex abrae ꝓmiſſione:ibi. Abrae nãq;.
In p̄ma igit̃ pte dicit ſic. Rõnabiliter dixi ꝙ cõfidimus
meliora de vobis.cui⁹ cãm ſubdit.d. e Nõ.n.iniu.eſt
de⁹ vt obli.ope.vr̄i.i.ſctē ꝯuerſatõis vr̄e. f Et di.quaz
oñ.in noie ip̄ius.ꝛ que ſit iſta dilectio oſtendit ex fcõ.d.
g Quia mini.ſanctis.i.xp̄ifidelibus neceſſaria p̄bēdo.
h Et miſtratis.opus charitatis ꝯtinuando. ꝛ qꝛ virtus
laudata creſcit.iõ p⁹cõmendatõem hortat̃ eos ad virtu-
tis cõtinuatõem ꝛ augmētatõez.d. i Cupimus enim
vnũquēq; vr̄m eã.oñ.ſollicitudinē.i.mõſtrare p effectuz
euidentē. k Ad expletõz ſpei vſ.ad finē.qꝛ p cõtinua-
tõem boni opis vſq; in finez explet̃ ſpes que eſt certa ex-
pectatio future beatitudinis inquantũ conſequit̃ actua-

liter glorie premiū. ideo ſubdit.
l ¶ Et non ſegnes efficiamini. i. pigri. ſʒ virtuoſi in bono
ꝓficientes ſicut fuerunt patres ſancti. τ hoc ē q̄d dicit.
m ¶ Verū. ꝑ ſʒ. n ¶ Imitatores τc̄. ſ. hereditatꝫ celeſtꝫ.
o ¶ Abrae nanq̄. hic ꝯñr idē ꝓbat ꝑ ꝓmiſſionē abrae fa-
cta. τ diuidit in tres
ptes. q̄a p̊ ꝓponit il-
lā ꝓmiſſionē. ſecun
do oñdit eius infal
libilitatē ibi: Ho-
mīes. n. tercio ex h̄
cōcludit veritatē in
tentā: ibi. Vt ꝑ du-
as res. Circa p̄mum
ſciendū q̄ abrae fa-
cta eſt promiſſio de
bonis tp̄alib⁹ τ etiā
celeſtibus. ꝑꝑ quod
dictum ē ei q̄ ſemen
eius erat futurū ſic
arena maris. τ ſicut
ſtelle celi. τ ꝓmiſſio
nē illā firmauit iu-
ramēto. τ hoc ē q̄d
dicit. abrae nanq̄ ꝓ
mittens deus. bōa

l in finē vt nō ſegnes efficia
m n mini veꝝ imitatores eoꝝ q̄
fide τ patiā hereditabunt
o ꝓmiſſiones. Abrae nanq̄
p ꝓmittens deus qm̄ nemi-
q nē habuit ꝑ quem iuraret
maiorē: iurauit per ſemet-
r ipm̄ dicens: niſi bn̄dicens
bn̄dicā te: τ multiplicans
s multiplicabo te. τ ſic lōga
t nimiter ferēs adept⁹ eſt re
v promiſſionē. Hoīes. n. ꝑ
x maiorē ſui iurāt τ oīs con-
trouerſie eoꝝ finis ad ꝯfir
y matōez eſt iuramentū. In

terrena τ celeſtia. et ad cōfirmatōē h⁹ ꝓmiſſionis iurauit
ꝑ ſemetipm̄. p ¶ Qm̄ neminem. i. nullā rem. q ¶ Ha
buit ꝑ quā iura. maiorē. τ quid iurauerit ſubdit. r
¶ Niſi bn̄di. bn̄di. te τc̄. τ ſubintelligit deficiet vita mea
niſi fiat ſic. s ¶ Et ſic lon. ferēs. i. abraā patienter expe-
ctans. t ¶ Adeptus ē repromiſſionē. q̄ꝛ tandē ꝯſecutus
ē gl'iam. v ¶ Hoīes. n. hic ꝯñr oñdit hui⁹ ꝓmiſſiōis in-
fallibilitatē. ad cui⁹ euidētiā ſciendū. q̄ diſpoſitio dei et-
na imutabilis eſt q̄ ē idē q̄d eius cōſiliū. τ iō q̄ñ in ſacra
ſcriptura aliquid denūciat ꝓut hʒ eē in diuino ꝯſilio im
mutabile ē: nec retractat. τ hoc mō. j. Reg. xv. dr̄ de ſalu
tis abiectōe. Porro triūphator iſrael nō parcet nec pe-
nitudine flectet. q̄ñ aūt aliq̄d denūciat in ſacra ſcriptura
ſm exigētiā meritoꝝ. nō tñ ꝓut hʒ diuinū cōſiliū ſic ſub
uerſio niniuitarū Jone. iij. hoc bene retractat. ſicut ſub-
uerſio niniuitaꝝ a dño p̄dicta. ꝓpter pniām eoꝝ fuit re-
tractata. τ hoc ē q̄d dr̄ hiere. xviij. Repēte loquar aduer
ſus gētē τ aduerſus regnū vt eradicē τ deſtruā τ diſꝑdā
illud. ſi pniām egerit gens illa a malo ſuo. agā τ ego pe-
nitētiā ſuꝑ malo q̄d cogitaui vt facerē ei. τ q̄ꝛ talis cōmi-
natio dicit ſnīa dei. iō dixerūt doctores nr̄i q̄ ſnīa dei mu-
tat nō tñ eius ꝯſiliū. nūc aūt ita ē q̄ q̄ñcunq̄ in ſacra ſcri-
ptura aliquid denūciat ſub iuramēto a deo illud ꝓcedit
ex diuino cōſilio. τ iō ꝓmiſſio facta abrae ptʒ infallibilis
ex duob⁹. p̄mo rōne diuini cōſilij. ex quo ꝓcedit q̄ ñ mu
tat. τ ex additōe iuramēti diuini ꝑ q̄d cōfirmat. His vi-
ſis attendendū ē ad l'ram. v ¶ Hoīes. n. ꝑ ma. ſui iurāt
q̄ꝛ cōfirmatio alicui⁹ rei nō eſt niſi ꝑ aliquid certi⁹ τ ſtabi
lius. ꝓpter q̄d dicit ph̄s. j. metha. q̄ antiq̄ poſuerūt aquā
principiū oīm. q̄ꝛ dixerūt ipām eē iuramentū deoꝝ.
x ¶ Et oīs ꝯtrouerſie τc̄. q̄ꝛ facta hoīm ſunt fallibilia. τ iō
ad cōfirmatōem optet recurrere ad diuinā veritatē infal
libilē que in iuramento vocat in teſtem. y ¶ In quo. i.
iuramēto abrae facto. z ¶ Abūdātius volēs τc̄. q̄ꝛ facta
ē abrae ꝓ ſe τ heredib⁹ ſuis. z ¶ Immobilitatē conſilij
ſui interpoſuit iuſiurandū. ꝑ hoc ex abundāti eā immo-
bilē oñdit. erat. n. firma ex hoc q̄ ꝓcedebat ex diuino con
ſilio. τ iō iuramentū additum firmauit eam ex abundāti.
q̄ñ ꝓmiſſioni p̄us facte ipī abrae fuit additū. vt hr̄ Gen.
xxij. a ¶ Vt ꝑ duas res. Hic ex p̄dictis apl's concludit
intentū. vicʒ q̄ illi q̄ ſunt de ſemie abrae ſi fuerint imita-
tores fidei ipius. certitudinaliter ꝯñtur ꝓmiſſionē abrae
fctā. p̄dicto mō firmatā. τ hoc eſt q̄d dr̄ hic. a ¶ Vt per
duas res imobiles. ſupple diuinū conſiliū τ ei⁹ iuramē-
tū. b ¶ Quibus ipoſſibile ē mentiri deū fortiſſi. ſola. ha

beamus. i. ſecuri ſimus de obtinēda ꝓmiſſione. q̄ꝛ ſum⁹
imitatores abrae. ꝓpter q̄d ſequit. c ¶ Qui cōfugimus
ſupple ꝑ baptiſmū ad xp̄m ꝑ quē adiplet ꝓmiſſio abrae
facta. iō ſequit. d ¶ Ad te. ꝓpo. ſpem. i. certā glorie expe
ctatōem. e ¶ Quā ſi. anch. ha. aīe tu. τ firmā. ſicut. n. an

z q̄ abūdātī⁹ volens de⁹ oſt
dere pollicitatōis heredi-
z bus imobilitatē cōſilij ſui
a intꝑpoſuit iuſiurādū vt per
b duas res imobiles q̄b⁹ im
poſſibile ē mētiri deū for-
c tiſſimū ſolatiū hēam⁹ q̄ cō
d fugim⁹ ad tenēdā ꝓpoſitā
e ſpem quā ſic anchorā ha-
bemus aīe tutā ac firmam
f τ incedētē vſq̄ ad interio-
g ra velaminis vbi p̄curſor ꝓ
nobis introiuit Jeſus ſm
ordinē melchiſedech pon-
tifex factus ineternum.

chora materialis te
net nauem imobilē
inter fluct⁹ marꝫ ita
ſpes tenet animas
imobiles. inter fluc
tus varie et multi-
plicis tentatōis. ve-
rūtñ ipa ſpes hʒ ꝯ-
riū modū firmitatꝫ
reſpectu āchore mā
lis. q̄ꝛ anchora mā-
lis ꝑ hoc q̄ figit in
terra dat firmitatē
naui. aīe aūt noſtre
nō poſſunt in terra
ſtabiliri. iō optʒ q̄
anchora ſpei firme-
tur in loco ꝯrio. ſ. in
celo. τ hoc ē q̄d ſub
dit. f ¶ Et incē. vſ-
q̄ ad interi. velami.
. ſ. ad ſecreta celeſtia que ſunt nobis velata ad quē locū
aſcendit ieſus xp̄c. vt ibi figeret anchorā nr̄am. q̄ꝛ ꝑ hoc
habem⁹ firmā ſpem veniēdi ad gl'iam. τ hoc ē q̄d ſubdit
g ¶ Vbi p̄curſor ieſus τc̄. hoc aūt apl's ſubdit. q̄ꝛ p̄us lo
cutus fuerat de pōtificatu xp̄i. τ interpoſuerat aliqua ad
excitatōem audientiū. τ ſic ꝯñter reuertit ad ſuū ꝓpoſitū. ſ.
ad loquēdū de pōtificatu xp̄i de q̄ adhuc loq̄t ca. ſe. Ad
euidētiā maiorē cuiuſdā dicti in hoc ca. querit. Vtrū in
in cadētib⁹ p⁹ baptiſmū pniā hēbat locū. τ arguit q̄ non
q̄ꝛ ſicut baptiſm⁹ hʒ efficaciā a paſſione xp̄i ita pniā. ſʒ ba
ptiſmus nō pōt iterari. ḡ τc̄. Itē ſpūalis curatio que fit ꝑ
pniām ſignificata ē ꝑ curatōes corꝑales quas xp̄c operat⁹
ē. ſʒ xp̄c nō legit aliquē bis curaſſe: ḡ τc̄. Cōtra Ecci. ij. dr̄
Scōm magnitudinē ei⁹ ſic τ mīa illi⁹. ſʒ magnitudo dei
infinita: ḡ τ ei⁹ mīa. τ ꝑ ꝯñs nō tm̄ ſel' ſʒ totiēs q̄tiens reci-
pit reuertentē ad pniām etiā p⁹ baptiſmū. Rñdeo in hac
q̄ōne ſunt hereſes ꝯrie occaſiōe illi⁹ q̄d dictū ē in hoc ca.
Impoſſibile ē. n. eos q̄ ſel' illuminati ſunt τc̄. ꝑ q̄d intell'r
baptiſmus vt dcm̄ ē. ſ. ſequit. Et ꝓlapſi ſunt rurſus reno
uari ad pniām. dicit q̄dā p̄ſb̄r roman⁹ noīe nouat⁹. q̄ nul
lus pōt reſurgere ad pniām p⁹ baptiſmū. ſʒ hoc ē falſum
τ erroneū. ſm q̄ dicit athanaſius in ep'la ad ſerapionē. τ
ꝓbat ꝑ ſcripturā ꝑ illū corinthiū inceſtuoſum de quo lo
quit apl's. j. Coꝝ. v. q̄ tante enormitatis erat q̄ vxorē p̄ris
ſui hēbat. ꝑꝑ q̄d apl's iuſſit eū tradere ſathane ad affligē-
dū. vt ſpūs e⁹ ſaluus fieret in die dñi nr̄i ieſu xp̄i. vt ibidē
dr̄. q̄d nō eēt verū niſi pniā in eo hr̄et locū. Itē de illo eo
dē ſcribit. ij. Coꝝ. ij. q̄ de mādato apl'i fuerit iterum rece
ptus ad cōicatōem fideliū. ꝑ q̄d ptʒ q̄ pniā hʒ locū in ca-
dētib⁹ p⁹ baptiſmū. Itē paulus apl's ſcribēs Gal'. q̄ poſt
receptōem fidei τ baptiſmi fuerāt decepti a falſis apl'is:
dicit Gal'. iiij. Filioli mei q̄s iterū p̄turio donec formet
xp̄c in vob. ex q̄ pʒ q̄ recepit eos ad pniām p⁹ baptiſmū
poſſʒ etiā error nouati ꝑ rōnē impugnari. ſʒ hoc dimitto.
q̄ꝛ hoc tractari hʒ in. iiij. ſentē. Error aūt ꝯrius fuit error
origenis q̄ nimis laxauit pniām ſic nouat⁹ nimis reſtrixit
. d. q̄ ñ ſolū hʒ locū pniā totiēs q̄tiēs i vita p̄nti. ſʒ hʒ locū
i futuro. q̄ꝛ dic̄ demōes τ dānatos p⁹ aliq̄d tp̄s ad grāȝ et
gl'iam reuerti. ſʒ h̄ ē ꝯ rōnē τ ſcripturā ſacrā. eadē. n. rōe vi-
deret q̄ bt̄i poſſent cadere a bt̄itudine. τ q̄ dānati fuerāt
a dānatōe. p̄mū āt ē erroneū. ḡ τ ſcōm. Itē ſcriptura eo-
dē mō loq̄t d̄ duratōe dānatōis τ bt̄itudīs math. xxv. Et
ibūt hi in ſuppliciū etnū. iuſti āt in vitā etnā. multa etiā
abſurda alia cōtinēt in errore origenis. q̄ dimitto ꝑꝑ ꝓli-
xitatē. τ q̄ꝛ ſufficiēter tractat a doctorib⁹. ij. τ. iiij. ſen. Fi-

des aūt catholica inter duos errores ꝑdictos tenet me-
diū.ſ.ꝙ in vita pñti etiā poſt baptiſmū pōt pnia totiens
quotiens iterari.⁊ iō verbū apl'i ſupra inductū qđ mouit
nouatū ad dicēdū ꝯ̄riū exponēdū ē ſicut.ſ̄.expoſui. Sʒ
cōtra errorē origenis tenet fides catholica. ꝙ pꝰ vitā iſtā
nō hʒ locū pnia.qꝛ amplius nō ſunt in via ſʒ in termino
Ad argumētū pmū in ꝯ̄riū dōm ꝙ nō ē ſil'e de baptiſmo
q̄ impmit characterē in aīa.q̄ q̄dē charact̄ ē indelibilis.
⁊ iō baptiſmus nō eſt iterabilis.pnia aūt characterē nō
impmit.ḡ ⁊c̄. Ad ſecundū dicendū ꝙ nō optʒ oīmodam
ſil'itudinē eē inter figurā ⁊ figuratū.⁊ iō ſi curatio corpo
ris nō fuit reiterata a xp̄o circa eundē hoiem. pp hoc nō
ſequit̄ pniam eē irreiterabilē.ꝑterea lʒ ñ legat̄ xp̄m curaſ
ſe eundē hoiem pluries.nō ꝓpter hoc hr̄ q̄n fuerit factū
qꝛ multa xp̄c fecit que nō ſunt ſcripta.vt hr̄ Joh.vl.

¶ In ca.vj.vbi dr̄ in poſtil. Lʒ aūt hec expō ſit ſb̄tilis ꝑ-
ma tñ magis videt̄ cōcordare lr̄e. ¶ Additio.

h Hunc expōnē ſecūdā vr̄ tenere glo. ⁊ ē magis ꝯfor
mis lr̄e.accipit.n.illud qđ dicit̄ ipoſſibile in q̄ tota
vis rōnis cōſiſtit in ſua ꝓpria ſignificatōe.nō aūt ꝓ
difficili q̄ ē ſignificatō large ſumpta.ſil'r ꝙ dicit. Rurſuʒ
crucifigētes ⁊c̄.magis cōſonat huic expōni ſecūde:qꝛ ꝓ-
ut in glo.q̄ putāt ſecūdo baptizari q̄tū ad ſe xp̄m cruci-
figunt.qꝛ ſicut ſel' mortuꝰ ē in carne. ita nos in baptiſmo
ſemel pctīs morimur.vñ nō eſt iterandū ſicut nec mors
xp̄i eſt iteranda. ¶ In eo.ca.vbi dr̄ in poſtil. Sʒ hoc ē
ꝯ̄ rōnē ⁊ ſcripturā ſacrā. ¶ Additio.

p Sicut dictū fuit.ſ̄.ñ videt̄ eadē rō ꝙ beati poſſent
cadere a beatitudīe ⁊ ꝙ dānati reuertāt̄ a dānatiōe
tū qꝛ dānatio beatoꝝ eēt manifeſte ꝯ̄ diuinā iuſti-
ciā.ſil'r ⁊ ꝯ̄ diuinā miam. reductio aūt dānatoꝝ poſſet ꝓ
cedere ex diuia mia ſine ꝑiudicio plenitudis iuſticie ſue
ꝓut dcm̄ fuit in.ij.additōe.ij.ca.hꝰ epl'e.tñ qꝛ ꝓut.s. tho.
pma ſcđe.q.v.arti.iiij.in cor.q.multiplicit̄ oñdit. Impoſ
ſibile ē ꝙ aliq̄s vidēs diuinā eēntiā vellet eā non videre.
dānati ꝟo maxima ſupplicia ſua ſentiētes nō irrōnabili
ter ad refutatiōem erroꝝ ſuoꝝ ꝑteritoꝝ poſſent reuerti.
Ad cōfutatiōʒ tñ erroris origenis ſufficit auctoritas ſcri
pture ſm̄ determinatōem eccie intellecta.

¶ In eo.ca.vbi dr̄ in poſtil. Ad argumētū pmū in ꝯ̄riuʒ
dicendū.ꝙ nō eſt ſil'e de baptiſmo. ¶ Additio.

b Baptiſmus ē q̄dā regeneratio ſpūalis dicente xp̄o
Jo.iij. Niſi quis renatus fuerit ex aqua ⁊ ſpūſctō.
pnia ē ꝟo q̄dā medicina ſpūalis iuxta illđ math.
ix.ca. Nō ē opus valētibus medicus ſʒ male hñtibus.ex
quibus pōt ſumi dr̄ia hoꝝ ſacroꝝ q̄tū ad eoꝝ iteratōem
nam ſicut generatio corpalis nō iterat̄ ita nec baptiſmꝰ.
⁊ ſicut medicina corpalis iterat̄.ita ⁊ pnia. ⁊ ſic habetur
alia rñſio ad primū argumētū. ¶ Replica.

I In ca.vj.reſumit burg.illud qđ.ij.ca.ſ̄. ⁊ vide cor-
rectōem eius:ibi ⁊ Joh.xiij. ¶ In eo.ca.vbi diſpu
tat poſtil. quare baptiſmus nō eſt iterabilis ſicut
pnia. Et rñdet.qꝛ baptiſmus impmit characterē nō pnia
Burg.aūt reddit aliā rōnē diuerſitatis.qꝛ inquit baptiſ-
mus ē generatio ſpūalis.pnia aūt medicina.ſicut igit̄ in
corpalibus generatio nō eſt iterabilis ſʒ bene medicina.
ita hic.ſed iſte ſimilitudies vſq̄quaq̄ nō currūt q̄tuor pe
dibus.certū eſt.n.peccantē mortaliter mori. ſicut igit̄ ꝑ
medicinā nō pōt ſuſcitari mortuꝰ.ita nec ꝑ pniam mor-
taliter peccans.ꝯ̄ñs eſt falſum. tñ antecedens ptʒ in pſ̄.
vbi habet̄ ꝓ ipoſſibili ꝙ medici ſuſcitabūt ⁊ cōfitebunt̄ ti
bi.igit̄ cōꝑatio illa nō eſt vniuerſalis. qꝛ pnia pōt cōꝑari
generationi ſicut ⁊ baptiſmus.igit̄ ꝑ hoc nō dat burgen.
cām diuerſitatꝭ in ꝓpoſito.aſſumptū ptʒ.qꝛ ſicut ꝓceſſus
a nō eē ad eē ē ꝓprie generatio in corpalibus.ſic ꝓgreſſio
a nō eē gr̄e ad eē gr̄e eſt generatio in ſpūalibus.talis aūt
ꝓgreſſio fit ꝑ pniam.vt ptʒ.igr̄ pnia ē generatio vel ſaltē
ſil'is generatōi.⁊ ita ptʒ modus calūniandi ꝯ̄ſuetus apđ
burg.q̄ ſil'itudines ⁊ tranſlatōes ſepe ꝯ̄ poſtil.accipit ge-
neraliter ⁊ ſm̄ generalitatē vniuerſaliter ſubſumens.

¶ Capitulum.vij.

h Hic.n.melchiſedech. Aliquibus interpoſitis ad ex
citatōem audientiū ⁊c̄.hic apl's reuertit̄ ad ſuū ꝓpo
ſitū.ſ.ad ꝓbandū excellentiā ſacerdotij xp̄i.⁊ diui-
dit̄ in duas ꝑtes.qꝛ pͦ oñdit excellētiā hꝰ ſacerdotij reſpe-
ctu ſacerdotij leuitici.ſcđo oñdit ꝙ fideles debēt huic ſa-
cerdotio reuerenter ſubijci. ſcđa ꝑs inci pit i medio. c.x.ibi: Hñtes itaq̄ fr̄es fi-
duciā. Circa pmuʒ ſic ꝓcedit. qꝛ pͦ oſtē dit excelentiā ſacer-
dotij xp̄i r̄ſpectu le- uitici ex ꝑte ꝑſone ſacerdotis.ſecundo ex ꝑte ſui miniſterij
ſcđa incipit in pnc. ſe.ca.ibi: Capituluʒ aūt ⁊c̄. Adhuc pͦ oñ dit excellentiā ſacer
dotij xp̄i ꝑ auctē diuinā.ſcđo oñdit hꝰ ſacerdotij neceſſi-
tatē ibi: Talis.n.decebat. Circa pmū aduertēdū ꝙ apl's
ꝓbat ꝓpoſitū ſuū ꝑ auctoritatē pſ̄.cix. Jurauit dñs ⁊ nō
penitebit eū ⁊c̄.vñ tria oñdit ad ſuū ꝓpoſitū ꝓbandū.pri
mū ē illud qđ in auctē iſta ponit̄: Scđm ordinē melchi-
ſedech.ſcđm ē illud qđ ibi dr̄. Jurauit dñs ⁊c̄.terciū ē il-
lud qđ ſequit̄. Tu es ſacerdos ieternū. ⁊ iō diuidit̄ i tres
ꝑtes in q̄bꝰ apl's tria ꝑdicta ꝓſeq̄t̄.ſcđa icipit ibi. Et quā-
tū ē nō ſine.tercia ibi: Et alij q̄dē plures ⁊c̄. Circa pmuʒ
tria fac̄.qꝛ pͦ ꝺclarat ſil'itudinē ipiꝰ melchiſedech ad xp̄m
cuiꝰ fuit figura.ſcđo oñdit excellētiā ipius melchiſedech
ibi: Intuemini aūt.tercio ex hoc cōcludit principale in-
tentū.ſ.excelentiā ſacerdotij xp̄i reſpectu ſacerdotij leui
tici ibi: Si ḡ ꝯſūmatio.pma adhuc i duas. qꝛ pͦ ponit cō-
ditōes melchiſedech.ſecūdo ꝑ hoc cōcludit ſil'itudinē ad
xp̄m ſicut figure ad figuratū ibi: Aſſil'atus autē. pma in
duas.qꝛ pͦ ponit ipius melchiſedech multiplicē ꝯditiōeʒ
ſecūdo ponit eoꝝ interꝑtatiōeʒ ibi: Primū q̄dē. Circa p
mū deſcribēdo cōditōes melchiſedech pͦ ponit regiā di-
gnitatē di. a ¶ Hic.n.mel.rex ſalē. dicunt aūt hebrei ꝙ
ipe fuit ſem filiꝰ noe ꝓgenitꝰ.⁊ erat tūc.cccix.annoꝝ. Sa
lē āt ſm̄ quoſdā idē ē qđ irl'm.qꝛ illā ciuitatē ipemet ſem
pͦ edificauit ⁊ in ea regnauit vt dicit Iſiđ.li.xv. ethy. ſm̄
alios ē idē qđ ſalim vbi baptizabat Joh. vt hr̄ Jo.iij.ſe-
cūdo oñdit apl's eius dignitatē ſacerdotalē.d. b ¶ Sa-
cerdos dei ſūmi. ⁊ addit̄ hoc.ſ. dei ſūmi. ad oñdendū ꝙ
nō erat ſacerdos ydoloꝝ. qꝛ ydolatria tūc tꝑis vigebat ꝑ
totū mūdū.⁊ qꝛ ad ipm ꝑtinebat deo offerre ſacrificia et
cōferre ppl'o ſpūalia.iō occurrit abrae de victoria reuer-
tenti vt bñdiceret ei.⁊ hoc ē qđ ſubdit̄. c ¶ Qui obuia.
abra.⁊c̄.⁊ hoc hr̄ Geñ.xiiij. Et qꝛ ille q̄ ꝯfert ppl'o ſpūa-
lia dʒ de ipo accipe tꝑalia. iō abraā dedit ei decias de pre
da.⁊ hoc ē qđ dr̄. d ¶ Cui ⁊ deci.oīm di.abraā.ꝑ hoc.n.
oñdit ſe ipfectū reſpectu melchiſedech.qꝛ ei dabat.x.ꝑtē
que ſignificat ꝑfectōem.eo ꝙ nūerus denarius ꝑfectus ē
ſibi aūt retinebat nouē ꝑtes que ſignificant imꝑfectōes
e ¶ Primū q̄dē. Hic ꝯñr apl's interꝑtat̄ q̄dā dictuʒ de
melchiſedech.d.ꝙ nomē eius interꝑtat̄ rex iuſticie. mel
chos.n.idē ē ꝙ rex.ſedech aūt idē qđ iuſticia.ſalē aūt in-
terꝑtat̄ pax.⁊ iō ꝑ noīa ꝑdicta intelligit̄ ꝙ melchiſedech
regnabat in pace ⁊ iuſticia. iſta.n. duo ſe ꝯcomitant̄.ſm̄
ꝙ dr̄ Eſa.xxxij. Et erit opus iuſticie pax.⁊ hoc ē qđ dicit̄
e ¶ Primū quidē.q̄ interꝑtat̄ rex iuſticie.rōe ꝓprij noīs.
f ¶ Deinde aūt rex ſalē.qđ ē rex pacis.qđ deſignat̄ ex lo-
co ſui regimis.ſequit̄. g ¶ Sine pr̄e ⁊c̄.ꝑ hoc nō ē itelli
gendū ꝙ melchiſedech iſtis caruerit. ſʒ qꝛ de iſtis ſcriptu
ra mentōem nō facit.qꝛ nō loquit̄ de pr̄e eiꝰ nec mr̄e.nec
de principio vite eius vel fine. ſʒ ꝑ hoc videt̄ ꝙ dictū he-
breoꝝ ſit falſum qui dicunt ipm fuiſſe ſem filium Noe.
quia ſcriptura deſcribit patrem ⁊ matrem ipius Sem ⁊
eius genealogiam . Sed ad hoc poſſet dici ꝙ ſcriptura

mr̄e ſine genealogia: neq̄
initiū dierū neq̄ finē vite
h i hn̄s aſſilat⁹ āt filio dei ma
k net ſacerdos ī ppetuū. In-
l tuemini aūt quātus ſit hic
m cui ⁊ decimas dedit de p̄-
cipuis abraā patriarcha.
a b Et q̄dē de filijs leui ſacer-
c dotiū accipientes manda-
tū hn̄t decīas ſumere a po
d pulo ſm legē.i.a fratrib⁹
ſuis quāq̄ ⁊ ipi exierint d̄
e lumbis abrae. Cui⁹ aūt ge

neratio non annumerat in
f eis decīas ſūpſit ab abraā
g h ⁊ hunc qui habebat repro
h miſſiōes bn̄dixit. Sine vl-
i la aūt ɔ̄dictōe qd̄ minus ē
k a meliore bn̄dicit. Et hic
l quidē decimas morientes
m n hoīes accipiūt: ibi aūt ɔte
o p ſtat q̄ viuit. Et vt ita dcm̄
q ſit p abraā ⁊ leui q̄ decias
r accepit: deciat⁹ ē. Adhuc
ei in lūbis pr̄is erat qn̄ ob
s uiauit ei Melchiſedech. ſi

de p̄dictis nō loq̄t ſub hoc noīe melchiſedech de quo arguit ⁊ facit apl's mentōem. ⁊ hoc ſufficit ad rōnē figure que frequēter deficit a figurato in plurib⁹. h ¶ Aſſilatus aūt. Ex p̄dictis dicit apl's ipm mechiſedech fuiſſe ſimilē xp̄o ⁊ ei⁹ figurā. p̄ rōne noīs qd̄ iterp̄tat rex iuſticie. ſcd̄o ex loco regiminis. q̄ dicit rex ſalē .i. rex pacis. Et iſta duo pfecte ɔueniūt Xp̄o. ſm ꝙ dr̄ pſal. lxxj. Sit orietur in diebus ei⁹ iuſticia ⁊ abūdātia pacis donec auferatur luna. qd̄ nō pōt intelligi de pace facta tp̄e ſalomonis. q̄ illa parū durauit. vt hr̄. iij Reg. ſ intelligit de pace ⁊ iuſticia data p Xp̄m. ſilr ea q̄ ſequunt de melchiſedech. Sine pr̄e ſine mr̄e ⁊c. pfecte cōueniūt xp̄o. q̄ ſine patre ē in natura hūana. ⁊ ſine mr̄e in natura diuina. Silr ſine pncipio ſine fine dierū ⁊ ſine genealogia. ⁊ q̄ xp̄i generatio in natura diuina eterna eſt ⁊ enarrari nō pōt. ſm ꝙ dr̄ Eſa. liij. Generatōem ei⁹ q̄s enarrabit. iō dicit apl's. h ¶ Aſſilatus aūt filio dei. melchiſedech ſupple. i ¶ Manet ſa. in eternū. i. imppetuū. nō q̄ melchiſedech ſacerdotiū fuit ppetuū ſimpliciter. ſ q̄ ſcriptura nō loq̄tur de principio ⁊ fine ſui ſacerdotij. nec de ſucceſſore ei⁹ ⁊ p hoc p̄figurauit xp̄i ſacerdotiū qd̄ eſt ſimpliciter ppetuū. k ¶ Intuemini. Deſcripta ſilitudine ipius melchiſedech ad xp̄m. hic ɔ̄nr apl's pbat ſacerdotiū melchiſedech fuiſſe excellētius q̄ ſacerdotiū leuiticū. ⁊ diuidit in duas ptes. q̄ p̄ pbat ppoſitū. ſcd̄o remouet qd̄dā dubiū: ibi. Et ita vt dictū ſit. pma in tres ſm ꝙ ppoſitū pbat per tres rōnes. ſcd̄a ibi: Et hūc q̄ habebat. tercia ibi: Et hic q̄dē decimas. pma rō talis ē. Ille q̄ accipit decias ab alio maior ē illo. q̄ ſicut dictū eſt iam. ille q̄ dat decimas per hoc ɔfitet ſe impfectū reſpectu illi⁹ q̄ accepit decimas. ſ melchiſedech accepit decimas ab Abraam. g̃ fuit maior abraā. ⁊ p ɔ̄ns eius ſacerdotiū fuit maius q̄ ſacerdotiū leuiticū. q̄ leui deſcēdit ab abraā. ⁊ fuit minor eo. qd̄ aūt ē maius maiore ē maius minore. ⁊ hoc ē qd̄ dr̄. k ¶ Intuemini aūt. i. diligēter ɔſiderate. k ¶ Quātus ſit hic. i. melchiſedech. m ¶ Cui ⁊ deci. de. de p̄ci. abra. pr̄iarcha .i. pnceps patrū. ⁊ p ɔ̄ns melchiſedech fuit maior q̄ leui ⁊ q̄ quicūq̄ alij pr̄es ab abraā deſcendētes. Si videretur alicui. ꝙ iſtud argumētū nō valeat. q̄ ſi aliquis ē maior pr̄e ep̄i. nō ppter hoc ſequit ꝙ ſit maior ip̄o ep̄o. ſic autē arguit in ppoſito g̃ ⁊c. Dicendū ꝙ in lege noua ſacerdotiū hȝ dignitatē a xp̄o ⁊ nō ex dignitate paterna. ⁊ iō ille q̄ eſt maior pr̄e ep̄i. nō ppter hoc ē maior ep̄o. ſ dignitas ſacerdotij leuitici p̄cedebat ex dignitate paterna: pp hoc nullus alterius tribus admittebat. ⁊ iō bn̄ ſequit argumētū. ⁊ ɔfirmat argumētū p illud qd̄ ſequit. a ¶ Et q̄dem de filijs leui ⁊c. Ad cui⁹ euidentiā ſciendū ꝙ leuite generaliter recipiebant decimas a reliq̄ pplo iſrl'. Inter leuitas aūt illi q̄ erant maiores illius trib⁹. vicȝ ſacerdotes ſummi. filij aaron nō ſolū accipiebant decimā cum leuitis a pplo: ſ etiā de pte leuitaꝝ recipiebāt decimā que vocabat decima decime: Nu. xviij. In ſignū ꝙ ſacerdotes erāt maiores ſimplicib⁹ leuitis. ⁊ pari rōe melchiſedech maior fuit abraā a quo accepit decimas. ⁊ p ɔ̄ns maior ip̄o leui qui deſcendit ab eo. ⁊ ſic idē qd̄ prius. ⁊ hoc ē qd̄ dr̄. a ¶ Et q̄. de fi. leui. generaliter acceptis. b ¶ Sacerdotiū accipiētes. ⁊ p ɔ̄ns erāt maiores. c ¶ Mandatū ha. deci. ſu. ⁊c. ⁊ ꝙ noīe ppli nō ſolū intelligat ille tribus. ſ cū hoc etiā ſimplices leuite exponēdo ſubdit. d ¶ Ideſt a fra. ſuis quāq̄ ⁊ ipi exierint de lūbis abrae. ſ. melchiſedech. e ¶ Cui⁹ gene. nō annu. in eis. q̄ ſcriptura nō facit mentōem de pr̄e ⁊ mr̄e ⁊ genealogia ei⁹. vt ſupra dictū eſt. f ¶ Decimas ſum. ab abraā. ſicut maior a minore. g ¶ Et hūc hic exponit ſcd̄a rō que talis ē. bn̄dicēs maior ē eo cui bn̄dicit. q̄ bn̄dicēs medius eſt inter deum ⁊ illū q̄ benedictōem ab eo recipit. ſ melchiſedech benedixit ipm abraā. vt hr̄ gen̄. xiiij. g̃ fuit maior eo. ⁊ in hoc patȝ magna excellentia ipius melchiſedech q̄ benedixit eū cui erat facta repromiſſio de xp̄o. ⁊ hoc eſt qd̄ dicitur. g ¶ Et hunc. i. abraam. h ¶ Qui habebat repro. bn̄dixit. ſ. ip̄e melchiſedech. h ¶ Sine vlla aūt ɔ̄dictōe. i. generaliter verū eſt. i ¶ Qd̄ mi. ē a me. bn̄dicit. .i. a maiore. q̄ in his que nō ſunt quātitate magna idē ē eē maius qd̄ ⁊ melius. k ¶ Et hic quidē. hic ponit tercia rō que talis eſt. Ille qui ſp viuit maior ē eo q̄ morit. ſed abraā mortu⁹ ē. ⁊ ſacerdotes ve. te. erant mortales. nō ſic aūt melchiſedech. g̃ maior ē ip̄o abraā. ⁊ ſacerdotiū ei⁹ maius ſacerdotio leuitico. ⁊ hoc ē qd̄ ſubdit. k ¶ Et hic quidē. i. in ſtatu legis moyſi. l ¶ Morientes ho. de. accipiunt. i. ſacerdotes qui ſunt mortales. m ¶ Ibi aūt .i. in ip̄o melchiſedech. n ¶ Cōteſtat. ſ. ſcriptura. o ¶ Quia viuit. p p̄dicta nō eſt intelligendū ſicut intellexerunt aliqui heretici. ꝙ ip̄e melchiſedech fuerit imortal' ſed hoc dr̄. q̄ ſcriptura nō facit mentiōem de morte eius ſicut de morte abrae. ⁊ ſacerdotū ve. te. ſed hoc ſufficit ad rōnē figure que debet a figurato deficere: ſicut vmbra a veritate. ⁊ iō intellectus melchiſedech p hoc ꝙ de morte eius nō fit mentio in ſcriptura. ſufficiēter fuit figura xp̄i ſacerdotis no. teſt. q̄ viuit ineternū. p ¶ Et vt ita. hic remouet qd̄dā dubiū circa p̄dicta. q̄ rōnes ſue pceſſerunt ex hoc ꝙ abraā dedit decimas ipi melchiſedech. ⁊ poſſet aliq̄s dicere lȝ abraā fuerit decimatus. nō ppter hoc ſeq̄tur ꝙ leui decimatus fuerit. hoc remonet apl's di. ꝙ imo ſequit ꝙ leui ⁊ omēs q̄ de abraā deſcenderūt adhuc erāt in lūbis abrae qn̄ dedit decimas melchiſedech. ⁊ iō leui in abraā decimatus ē. ⁊ hoc ē qd̄ dr̄. p ¶ Et vt ita dictū ſit .i. ſeq̄t ex dictis. q ¶ Per abraā ⁊c. leui decimatus ē. q̄ illi q̄ de tribu leui acceperūt decimas a reliq̄ pplo iſrl' r ¶ Adhuc. n. in lū. pa. erat. i. abrae erat leui qn̄ obuiauit ei melchiſe. a quo tūc accepit decimas. Si autē aliq̄s ex dictis arguat ꝙ xp̄c decimatus fuit in abraam. q̄ deſcendit de eo. Dicendū ꝙ nō valet. q̄ deſcendit ab Abraam ſm corpulentā ſubam tm̄. ſed nō ſm rōnē ſeminalē. Et iō nō fuit decimatus in eo. q̄ nō fuit cōceptus ex ſemine virili. ſ virtute ſpūſſancti. ⁊ hoc hȝ diffuſius tractari. iij. ſen. ppter qd̄ ad pn̄s dimitto. s ¶ Si ergo ɔſūmatō. hic ex p̄dictis pbat apoſtolus ſacerdotiū xp̄i eſſe excellētius ſacerdotio leuitico ⁊ euacuare ipm: per hoc quod ē ſm ordinem melchiſedech. ſm ꝙ dicit pſal. cix. vbi dr̄ d̄ xp̄o. Tu es ſacerdos ineternū ſm ordinē melchiſedech. vt. ſ. dictū ē. j. ca. ⁊ diuidit in duas ptes ſm duas rōnes. ſecūda incipit ibi: Et amplius. Ad euidentiā pme rōnis notandū ꝙ ſacerdos nō ē ſine lege ſm ꝙ dicit in glo. pp qd̄ ⁊ lex vet⁹ adminiſtrata fuit pplo p ſacerdotes ve. teſ. ⁊ ſilr lex noua p ſacerdotiū xp̄i. ⁊ iō lex ⁊ ſacerdotiū ſeſe cōcomitant. ita ꝙ mutato vno ⁊ aliud mutat. ex quo prȝ

t ergo conſummatio per ſa-
v cerdotiū leuiticuȝ erat. po
x pulus.n.ſub ipo legem ac
y cipit:quid adhuc neceſſa-
rium fuit ſm ordinem mel
chiſedech alium ſurgere ſa
cerdotem ꝛ non ſm ordinē
ȝ aaron dici. Tranſlato eniȝ
ſacrdotio : neceſſe eſt vt et
a legis tranſlatio fiat. In q̄
b em̄ hec dicunt de alia tri-
c bu eſt de qua nullus alta-
b rio preſto fuit. Manifeſtū
eſt .n. ꝙ ex Iuda ortus ſit
dominꝰ noſter : in q̄ tribu
nihil d̄ ſacerdotibꝰ moyſeſ
c locutꝰ ē. Et ampliꝰ adhuc
d manifeſtū ē ſi ſm ſilr̄itudi-
neȝ melchiſedech exurgat
aliꝰ ſacerdos q̄ nō ſm legē
e mādati carnalis factꝰ eſt ſ;
ſm virtutē vite inſolubilis

f Cōteſtatr̄.n.qm̄ tu es ſacer
dos etn̄ū ſm ordineȝ mel-
g chiſedech. Reprobatio q̄
h dē fit p̄cedētis mādati ꝓpt
i infirmitatē eiꝰ ꝛ inutilitatē
k nihil.n.ad pfectū adduxit
lex. Introductio v̄o melio
riſ ſpei p quā ꝓximamꝰ ad
l deū.ꝛ quātū ē: nō ſine iur̄
m iurādo . Alij q̄dē ſine iure
n iurādo ſacerdotes fci ſt̄.h̄
o
p aūt cū iuriurādo p eū q̄ di-
q xit ad illū. Iurauit dn̄s ꝛ n̄
pēitebit eū:tu es ſacerdos
r inetn̄ū. Intantū melioris
s teſti ſponſor factꝰ ē ieſus.
t Et alij quidem plures fcti
ſunt ſacerdotes ſm legem
v
x iccirco ꝙ morte ꝓhiberet̄
y
ȝ pmanere. hic aūt eo ꝙ ma
neat ineternū: ſempiternū
a hȝ ſacerdotiū. Vn̄ ꝛ ſalua

ꝙ cūm ſcriptūra dicit ps̄.cix.ꝙ ſacerdotium xp̄i debebat ſurgere ſm ordinē melchiſedech.qui ē alius ab ordie leuitico.eo ꝙ ſacerdotiū leuiticū fuit impfectū . aliter non eēt neceſſe.imo ſupfluū ſurgere ſacerdotiū nouū ſm ordinē aliū.ꝛ iō ſacerdotiū leuiticū ceſſat adueniēte ſacerdotio xp̄i.ſicut vmbra adueniēte veritate:ꝛ impfectū adueniente pfecto. Et eodeȝ mō lex vetus adueniēte noua. qꝛ lex ꝛ ſacerdotiū pari paſſu curr̄t. ꝛ hoc eſt qd̄ dr̄. s Si ḡ ꝯſummatio.i. pfectio. t Per ſa.leui.erat. ſupple non eēt neceſſarium aliud ſacerdotium.cuius cā ſubdit̄.
v Populus.n. ſb̄ ipo.i. ſacerdotio leuitico. x Legeȝ accepit.in monte ſynai.vt ptȝ Exo. xx. Si ḡ illud ſacerdotiū.fuiſſet pfectum.
y Quid adhuc neceſ.ꝛc̄.i.qui nō diceret̄ ſacerdos ſm ordinē aarō:ſ; ſm aliū ordinē. q.d. nō fuiſſet neceſſe. ꝛ iō do cū hoc neceſſe appareat ex ſcp̄tura ps̄. cix.que dicit ſurgere ſacerdotiū xp̄i ſm ordinē melchiſedech.'p hoc manifeſte ptȝ ꝙ ſacerdotiū leui . ꝛ aaronicū qd̄ idem ē euacuat̄. p ſacerdotiū xp̄i.ꝛ p ꝯn̄s lex ve.que illud ſacerdotiū ꝯcomitat̄.ꝛ hoc eſt qd̄ ſubdit̄. ȝ Tranſlato aūt ſacer.ꝛc̄.ꝙ aūt ſacerdotiū ve.le.ſit tranſlatū declarat apl̄us vlterius p hoc ꝙ xp̄c a quo incipit ſacerdotiū no.te. nō fuit de tribu leui de qua erant ſacerdotes iſti. ſed de tribu iuda de qua loquit̄ ps̄.ꝛ hoc eſt qd̄ dicit̄. a In quo.n.hec dicunt̄.i.in xp̄o de quo p̄dicta ſcriptura impleri dicit̄.
b De alia tribu ē.i.de tribu iuda. c De qua nullus altario preſto fuit.adminiſtrandū vt ſacerdos.
b Manifeſtū ē.n.ꝛc̄.pȝ lr̄a. c Et ampliꝰ. Hic ponit̄ ſecūda rō q̄ talis ē.neceſſe ē ſurgere aliū ſacerdotē.vt ptȝ p rōnē p̄dictā.ergo neceſſe fuit ſurgere aliā legē.qꝛ ſacerdotiū ꝛ lex pari paſſu currūt.vn̄ ꝛ ſicut ſacerdotiū illd̄ cōſiſtebat in q̄buſdā ſacrificijs carnalibus.ſic ꝛ lex ꝓmittebat bona carnalia.lex aūt noua ꝓmittit bona ſpūalia ꝛ et̄na.ꝛ iō lex vetus ꝛ eius ſacerdotiū euacuant̄.ſicut q̄dam impfecta ꝛ infirma.ꝛ hoc ē qd̄ dicit apl̄s. c Et am.adhuc ma.eſt.i.alia rōne ptȝ ꝓpoſitū. d Si ſm ſilr̄i.ꝛc̄.i. inſtitutus ſic̄ erat inſtitutio ſacerdotij ve.legis. e Sȝ ſm v̄.vi.inſo.i.eterne qd̄ declarat p ſcripturā.d. f Cōteſtat̄.n.ſcri.de.xp̄o.tu es ſacerdos inetn̄ū. pp qd̄ ſequit̄.
g Reprobatio quidē.i.euacuatio. h Fit p̄ce.man.i. veteris legis.q̄ fuit p̄or noua ordine tp̄is . nō tn̄ ordie dignitatis.qꝛ impfecta p̄cedūt pfecta in tēpe. ꝛ ſubdit cām euacuatōis. i Propter infir.eiꝰ ꝛ inuti.dr̄.n.lex vetus infirma.qꝛ nō poterat inducere ad beatitudinē q̄ e finis legis diuine.dr̄ etiā inutilis.qꝛ nō cōferebat grām. habebat.n.vtilitatē inquātū retrahebat ab ydolatria ꝛ diſponebat ad xp̄m ſicut eiꝰ figura.ꝛ pp hoc ſubdit . k Nihil.n.ad pfe.ad.lex.qꝛ nō ꝯferebat pfectōem grē ꝛ glorie ſ; hoc ſeruabat̄ pfectōni legis noue q̄ cōfert vtrūq;.ꝛ hoc ē qd̄ ſubdit̄. Introductio v̄o melioris ſpei p quā ꝓximamus ad deū. l Et quantū ē.oñſa excellētia ſacerdotij xp̄i ad ſacerdotiū leuiticū p illud qd̄ in aucte ꝓmiſſa dr̄ ſm ordinē melchiſedech.hic ꝯn̄r h̄ idē oñdit p h̄ ꝙ ibidē dr̄. Iurauit dn̄s.ꝛ arguit̄ ſic. illud qd̄ ſtatuit̄ ſub iuramēto firmius ē q̄; illud qd̄ ſtatuit̄ ſine iuramēto.vn̄ ꝛ iuramtū diuinū ē ſignū certiſſimū ſui cōſilij.qd̄ ē imutabile.vt dcm̄ ē ca.vj. Sacerdotiū aūt xp̄i inſtitutū eſt a deo ꝛ ſub iuramento. vt ptȝ p ſcp̄turā ps̄.cix. Iurauit dn̄s ꝛ nō penitebit eū tu es ſacerdos ineternū.ſacerdotiū aūt leuiticuȝ ſine iuramēto inſtitutū ē a deo.vt patȝ Exo. xxviij . vbi dr̄ ſic. Applica fratreȝ tuū aaron cuȝ filijs ſuis de medio filiorū iſrael vt ſacerdotio fungāt̄ mihi ꝛc̄. ibi nullū interponitur iuramētū diuinū .ergo ſacerdotiū xp̄i firmiꝰ ꝛ excellētius ē ſacerdotio leuitico.ꝛ hoc ē qd̄ dicit̄ hic. l Et q̄tū ē hoc nō ſine iureiurādo.q.d. magnū ē valde ꝙ ſacerdotiū xp̄i nō ē inſtitutū ſine iuramto diuino. qꝛ nō ſic factū ē d̄ ſacerdotibus ve.le.ꝓpter qd̄ ſeq̄t̄. m Alij q̄.ſi.in.ſa.fa.ſunt.ſ.in veteri lege
n Hic aūt ieſus.i.xp̄c. o Cū iureiurādo.inſtitutꝰ eſt
p Per eū.i.p patrē. q Qui dixit ad illum. Iurauit dn̄s ꝛc̄.ꝛ qꝛ ſacerdos medius ē inter deū ꝛ ppl̄m referēs ppl̄m in deū ꝛ bn̄ficia dei ad ppl̄m.iō quātomeliꝰ ē ſacerdotiū xp̄i tāto meliora bn̄ficia ꝓmittūt̄ pplo. ꝛ hoc ē qd̄ ſubdit̄. r Intātū me.te.i.melioꝝ bonoꝝ.ſ.eternoꝝ. qꝛ noie teſtamēti deſignat̄ aliqn̄ bonū qd̄ dat̄ p teſtm̄.teſtm̄ aūt nouū ꝓmittit bona celeſtia ꝛ eterna qd̄ ꝓprie ē teſtm̄ xp̄i.iō ſequit̄. s Spōſor fa.ē ieſus.in veteri aūt teſtō nō ꝓmittebāt̄ niſi bona carnalia.q̄ mētē hois nō q̄etant.
t Et alij q̄dē.h̄ ꝯn̄r ꝓbat ſacerdotiū xp̄i excellere ſacerdotiū leuiticū p hoc qd̄ dr̄ in aucte pſal. ꝓmiſſa de Xp̄o. Tu es ſacerdos inetn̄ū.ꝛ diuidit̄ in duas.qꝛ p̄ facit qd̄ dictū ē.ſcđo ex hoc cōcludit efficaciā ſacerdotij xp̄i:ibi. vn̄ ꝛ ſaluare. Circa p̄mū ſciēdū ꝙ illa q̄ ſunt corruptibilia i corpalibus multiplicant̄ in eadē ſpē ſicut ptȝ ad ſenſum iſta aūt que ſunt incorruptibilia nō ſic multiplicant̄. ſic̄ ptȝ ꝙ ē vnicus ſol ꝛ vnica luna. In ſacerdotio aūt leuitico fuerūt plures ſūmi ſacerdotes ſibinutcē ſuccedētes. qꝛ eleaȝar ſuccedit aaron. ꝛ phineea ipi eleaȝaro ꝛ ſic de alijs. In ſacerdotio aūt xp̄i ē vnicus tm̄ ſūmꝰ ſacerdos.ſ. xp̄c.alij aūt oēs nō ſt̄ niſi miſtri:ſm ꝙ dic̄ apl̄s.j.coꝝ.iiij Sic nos exiſtimet hō vt miſtros xp̄i ꝛc̄.ex q̄bꝰ ptȝ ꝙ ſacerdotiū leuititū fuit corruptibile ꝛ trāſitoriū.ſacerdotiū v̄o xp̄i incorruptibile ē ꝛ eternū.etn̄ū aūt excellētiꝰ ē corruptibili.ḡ ꝛc̄.ꝛ hoc ē qd̄ dr̄. t Et alij q̄dē ꝛc̄.in lege veteri.ꝛ cā ſubdit̄. v Iccirco.i.ꝓpter h̄. x Pꝛ morte ꝛc̄. cū eēnt corruptibiles. y Hic āt.i.xp̄c. ȝ Eo ꝙ ma. ineternū.ſempitn̄ū hȝ ſacerdotiū.vn̄ ꝛ ſaluare. Hic ex p̄dictis cōcludit efficaciā ſacerdotij xp̄i.effectꝰ.n.eternus nō pōt induci a cā tpali.ſ; tm̄ a cā eterna.ꝛ iō xp̄c q̄ eſt ſacerdos in eternū.pōt dare ſalutē eternā. ꝛ hoc ē qd̄ dicit̄.
a Vn̄ ꝛ ſal.ꝛc̄. Modus aūt p quē h̄ facit ē nāe excellentia ꝛ pietatis abundantia.p̄imū patȝ . qꝛ licȝ habeat na-

b re imꝑpetuũ põt accedens ꝑ ſemetipm ad deuꝫ ſemꝑ c viuẽs ad interpellandũ ꝓ a nobis. Talis eñ decebat vt nobis eẽt põtifex ſctũs b innocens c impollutꝰ d ſegregatus a pctõribus e ⁊ excelſior f celis factus. Qui nõ habet neceſſitatẽ quotidie queadmodũ ſacerdos prius ꝓ ſuis delictis hoſtias offerre deide ꝓ pplo Hos eñ fecit ſemel ſe offerendo g Lex eñ cõſtituit hoies ſacerdotes infirmitatẽ habẽ h tes ſermo aũt iuriſiurandi qui poſt legem eſt: filium ineternum perfectum.

turã humanã ꝑ quã diſtat a patre: eſt tñ vnita nature diuine ꝑ quã indiſtans eſt ab eo: ⁊ hoc tangit cũ dicit. b ¶ Accedẽs ꝑ ſemetipm ad deũ. accedere eñ ad aliqueꝫ nõ cõuenit niſi ei qui aliquo modo diſtat ab eo. Xp̃s ãt diſtat a patre ſm naturã humanã tñ. ⁊ hoc modo cõpetit ei accedere ad patrẽ: verũtñ qꝛ hꝫ eãdẽ naturã cuꝫ patre idõ accedit per ſemetipm. hoc aũt nõ põt cõpetere alicui pure creature: ⁊ qꝛ in xp̃o ẽ excellẽtia nature diuine ſequit ꝙ ſemꝑ viuit: qꝛ ſꝑ vita diuina eſt etna. ⁊ h̃ qꝺ dicit. Semꝑ viuẽs excellẽtia aũt pietatis tangit cum dr̃. c ¶ Ad interpel. ꝓ nobis. qꝛ lꝫ tante excellẽtie ſit ſic dictũ eſt. tñ ex ſua pietate eſt aduocatꝰ noſter ſm ꝙ dicit j. Joh. j. Aduocatũ habemꝰ apud patrẽ ihm xp̃m. interpellat. n. ꝓ nobis in corpore qꝺ ꝓ nobis aſſumpſit: ipm patri repñtãdo. ſilr̃ in aĩa ꝑ ipſuꝫ naturale deſideriuꝫ de nr̃a ſalute exprimẽdo. a ¶ Talis eñ. Poſtꝙ oſtẽdit ſacerdotij xp̃i excellẽtiã. h̃ ꝯñr oñdit eiꝰ neceſſitatẽ. ꝑfectuꝫ eñ neceſſariũ eſt ad excluſionẽ imꝑfectionis. ſacerdotiũ aũt leuiticũ fuit imꝑfectũ. ⁊ idõ neceſſariũ fuit ſacerdotiũ xp̃i qꝺ eſt imꝑfectũ. ⁊ idõ oſtẽdit p̊ ꝙ qcq̇d ꝑfectionis fuit in ſacerdotio leuitico totũ eſt in xp̃o. ſcd̃o qꝛ ab eo excludit qcq̇d erat imꝑfectiõis: ibi. Qui nõ hꝫ neceſſitatẽ. Circa primũ ſciẽdũ ꝙ in ſacerdotio ve. te. requirebat ſctĩtas vt hr̃ Leuit. xxj. Panes dei ſui offerũt. idõ ſancti erũt. Requirebat etiã innocẽtia Leuit. xxij. Cuſtodierunt p̄cepta mea vt nõ ſubiaceãt pctõ: innocẽtia eñ eſt puritas a peccato. Reqrebat etiã impollutio. Leui. xxj. Homo de ſemine aaron ſacerdotis qui habuerit maculã nõ accedat offerre ⁊c̃. Itẽ reqrebat ſegregatio a coinquinatis Leui. xxj. Nõ cõmiſceãt ſtirpẽ generis ſui vulgo gẽtis ſue: iſta aũt ꝑfectiſſime erãt in xp̃o. ⁊ h̃ eſt qꝺ dr̃. a ¶ Talis eniꝫ de. vt no. eẽt ponti. ſanctꝰ. qꝛ xp̃s ab inſtãti conceptionis fuit ſanctuſſanctoꝝ. Sanctũ eñ idẽ ẽ ꝙ applicatũ ad diuina. ꝓpt̃ qꝺ etiã res inanimate ſi ad diuinũ cultũ applicent dicunt ſancte. ſicut calix altare ⁊ ꝯſĩlia. Humanitas v̓o xp̃i ab inſtãti cõceptionis fuit deo applicata in vnitate ſuppoſiti q̃ eſt maxia applicatio. b ¶ Innocẽs. h̃ ẽt maxie cõpetit xp̃o q̃ pctm̃ nõ fecit nec inuẽtus eſt dolus in ore eius. vt hr̃. j. Pe. ij. c ¶ Impollutus. i. ſine corpali deformitate. qꝛ talis deformitas cauſat. vel a cã intrinſeca. ſ. a defectu v̓tutis formatiue. vel ex defectu materie ꝑ quẽ modũ ꝯtingũt mõſtra in nã humana. ſed neutruꝫ habuit locũ in xp̃o. qꝛ corpꝰ eiꝰ fuit formatũ virtute ſpũſſancti q̃ eſt ifinita. mã aũt ſui corpis fuit puriſſimꝰ ſanguis btẽ virginis. alr̃ cauſat deformitas a cã extrinſeca ſ. ꝙ aliqs ꝓpter pctm̃ ſuũ priuet manu vel pede vl̃ oculo aut qꝛ malo regimine aliqs ꝑdit manũ: oculũ vel pedem qꝺ i xp̃o ñ habuit locũ vt pꝫ. d ¶ Segregatꝰ a pctõribꝰ. ⁊ ſm h̃ vr̃ falſuꝫ de xp̃o qꝺ dr̃ Math. ix. Diſcubẽte ihu i domo ecce multi publicani ⁊ pctõres veniẽtes diſcũbebãt cũ ihu ⁊ diſcipulis ſuis. Dicẽdũ ꝙ xp̃s venit tãꝙ medicꝰ pctõꝝ: ⁊ idõ nõ debuit ſegregari a peccatoribꝰ qꝫtũ ad cohabitationẽ: ⁊ idõ legit cũ pctõribꝰ comediſſe ⁊ bibiſſe ⁊ tãꝙ piiſſimꝰ medicꝰ cõdeſcẽdiſſe ꝓpt̃ coꝝ ſaluteꝫ. fuit tñ ſegregatꝰ a pctõribꝰ qꝫtũ ad ꝑticipationẽ cũ eis i pctõ: qꝛ talis ſegregatio erat v̓tuoſa ⁊ ſaluti nr̃e accõmodata: nõ ſic aũt ſegregatio ꝑma. e ¶ Et excel. ce. factꝰ. qꝛ ſm nãm diuinã excellit oẽm creaturã. f ¶ Qui nõ hꝫ neceſſitatẽ h̃ ꝯñr excludit a xp̃o imꝑfectiones q̃ erãt in ſacerdotibꝰ ve. te. erat eñ imꝑfectiõis ꝙ ſacerdos ve. te. nõ ſolũ offerebat ſacrificiũ ꝓ pctĩs ppl̃i in die expiationis: ſꝫ etiã cũ hoc offerebat vitulũ ꝓ pctĩs ꝓprijs. Itẽ imꝑfectiõis erat ꝙ h̃ fiebat nõ tm̃ ſemel ſꝫ pluries. qꝛ vna oblatio nõ ſufficiebat ꝓ oibꝰ pctĩs: ꝓpt̃ ſui imꝑfectionẽ. xp̃s aũt tm̃ vnam obtulit hoſtiã. ſ. corpꝰ ſuũ in cruce: nõ tñ ꝓ pctĩs ꝓprijs ſꝫ ꝓ alienis. ⁊ h̃ eſt qꝺ dr̃ hic. Qui nõ hꝫ quotidie neceſſitatem ⁊c̃. ⁊ pꝫ lr̃a vſqꝫ ibi. g ¶ Lex eñ ho. cõſti. ſa. infir. hñtes. i. ꝓnitatẽ ad peccãdũ ⁊ ſic peccabunt aliqñ ſic alij hoies nõ ſic aũt xp̃s: ꝓpt̃ qꝺ ſubdit. h ¶ Sermo aũt iuriſiurãdi ⁊c̃. i. verbũ diuinũ loquens de ſacerdotio xp̃i conſtituti ꝑ iuramentũ diuinũ vt ſupra dictũ eſt oñdit ꝙ filiꝰ dei eſt cõſtitutꝰ ſacerdos no. te. qꝺ eſt poſt legẽ moyſi ordine tp̃is ſed nõ ordine dignitatꝭ. Ad maiorẽ euidẽtiã illiꝰ verbi qꝺ habitũ eſt in hoc ca. qꝺ minus eſt a maiore benedicit: videt ꝙ nõ ſit verũ generalr̃ p̊ qꝛ papa cõſecrat ab ep̃o hoſtieñ. ⁊ tñ papa maior eſt ex ipſa ſua electione etiã añꝙ cõſecraret. ⁊ archieps ꝯſecrat a ſuffraganeis ipſo minoribꝰ: in ꝯriũ eſt auctas apl̃i: quia dicit illud eẽ verũ ſine vlla ꝯdictione. Dicẽdũ eſt ꝙ circa hoc errauerũt quidã heretici q̃ noiant paupes de lugduno: qꝛ eñ quilibet iuſtus maior eſt quocũꝙ peccatore. idõ dixerũt ꝙ ſacerdos peccator nõ põt bñdicere iuſto etiaꝫ puro laico: ſꝫ ecõuerſo quilibet iuſtus etiã purus laicꝰ eſt ſacerdos verꝰ ⁊ nullus aliꝰ. Sed hic error eſt minꝰ ꝑnicioſus: qꝛ ſi ſanctitas miſtri ſit de neceſſitate ſacri nulla erit certitudo in ſacr̃is eccl̃ie. qꝛ nullus ſcit certitudinalr̃ ſe eſſe in ſtatu gr̃e. ⁊ multo minꝰ põt h̃ ſcire de alio: ⁊ ꝑ ꝯñs de nullo ſciret vtrũ eſſet baptizatꝰ vel nõ. nec de quocũꝙ alio ſacr̃o eẽt aliqua certitudo. ⁊ idõ dr̃ ꝙ qñ aliquis agit ĩ virtute ꝓpria: tũc q̃rit de ipſo quis vel q̃lis ſit: qꝛ eiꝰ bonitas vel malicia variat ſolũ actõem ꝓpriã. ſꝫ qñ ſolũ agit ĩ virtute alteriꝰ nõ variat. bona eñ elemoſyna dat a bono ꝑ malũ ſeruũ. ⁊ eodẽ mõ deꝰ cõfert bonũ ⁊ verũ ſacr̃m ꝑ malos miſtros: ideo dictũ apl̃i verũ eſt. ſ. ꝙ minor a maiore benedicit: qꝛ q̃libet inſtitutꝰ miniſter xp̃i maior eſt q̃cũꝙ alio inqꝫtũ eſt hõ vel peccator. ſꝫ adhuc vna obiectio eſt de ſacerdote corpus xp̃i cõſecrãte ⁊ nõ vr̃ ꝙ ſacerdos ſit aliq̊ mõ maior ipſo. d. ꝙ ſacerdos cõſecrat ipam mãm qua maior eſt. Xp̃s aũt inqꝫtũ deꝰ cõſecrat corpus ſuum ⁊ ſic pꝫ ꝓpoſitũ. Ad argumẽta dicendũ ꝙ patet ex dictis electus eñ in papã ſubmittit ſe voluntarie inqꝫtũ eſt hõ ep̃o hoſtieñ. inqꝫtũ eſt miniſter dei: ⁊ eodẽ modo archieps ſuis ſuffraganeis.

¶ In ca. vij. vbi dicit in poſtilla. Sed videt alicui ꝙ iſtũ argumentum nõ valet. ¶ Additio

Argumẽtũ apl̃i nõ fundat in h̃ ꝙ ſi aliquis eſt maior patre: ꝓpterea ſit maior filio. ⁊ talis rõ multiplicit deficit. ſꝫ rõ apl̃i fundat in hoc ꝙ Abraam apud iudeos erat maxie dignitatis inqꝫtũ ꝙ ipſum abraam ꝓponere volebant ipſi xp̃o. vnde Joh. viij. capi. Nunqd tu maior es patre noſtro Abraam.

¶ In eodẽ ca. vbi dr̃ in poſtil. Tranſlato aũt ſacerdotio neceſſe eſt vt legis tranſlatio fiat. ¶ Additio

Hoc qꝺ dicit apl̃s. Trãſlato aũt ſacerdotio neceſſe ẽ vt legis trãſlatio fiat. Nõ videt fundari in cõcomitãtia legis ⁊ ſacerdotij in generali cõſiderata: qꝛ ſi ſic tota lex eſſet trãſlata tranſlato ſacerdotio qꝺ eſt falſum. nã lex vetꝰ etiã trãſlato ſacerdotio manet qꝫtũ ad moralia. ſꝫ ad verã intelligẽtiã dictoꝝ apl̃i videt attẽdendũ ꝙ ceremonialia le. ve. vt ſunt ſacrificia ⁊ hmõi. nõ poterãt impleri ſm rituꝫ moſaice legis niſi ꝑ ſacerdotes de ſemine aaron: vt hr̃ Nume. xvj. ⁊ i alijs ꝙplurimis locꝭ

Silr iudicialia ad que impleda requirit auctas iudicis
nō poterāt impleri ſub eodē ritu niſi p ſacerdotes predi-
ctos apud q̊s erat auctas iudicialis. vñ Deut. xxj. loquē
do ſcriptura de q̊dā negocio iudiciali ſic dicit. Accedētq3
ſacerdotes filij leui. quos elegerit dñs de⁹ tu⁹ vt miniſtrēt
ei ⁊ bñdicāt in noie ei⁹ ⁊ ad verbū eoꝝ omne negociū pē
det. Ex q̊ p3 manifeſte ꝙ trāſlato ſacerdotio ve. te. neceſſe
eſt vt leg̃ trāſlatio fiat q̃tū ad ceremonialia ⁊ iudicialia
tm̃. nō aūt q̃tū ad moralia que nullā dependentiā habe-
bāt a ſacerdotio ⁊c̃.

¶ In eo. ca. vbi dr̃ in poſtil. Jurauit dñs ⁊c̃. ¶ Additio.
In eodē vbi dr̃. Jurauit dñs ⁊c̃. non videt arguere
apl's ſolū ex maiori firmitate ei⁹ qd̕ ſtatuit ſub iura
mēto. ſ3 cō hoc etiā videt innuere ꝙ iſtud ſacerdo-
tiū ſub iuramēto firmatū eſt ſacerdotiū xp̄i ex hoc ꝙ my
ſteria xp̄i cōſueuerūt in ſacra ſcriptura ſub iuramēto di-
uino fallari: cōſtat ꝙ cū de⁹ denūciaſſet abrae ꝙ in ſemīe
ſuo bñdicerent oēs gentes: qd̕ intelligit ad lr̃am de xp̄o
ibi interpoſuit firmū iuramentū Geñ. xxij. Per memet-
ip̄m iuraui dicit dñs ⁊c̃. de quo iuramēto apl's agit. s̃. c.
vj. Silr cū de regno xp̄i ageret in ps̃. qui incipit. Memē
to dñe dauid ⁊c̃. de⁹ ibi interpoſuit iuramētū di. Jurauit
dñs dauid veritatē ⁊ nō fruſtrabit eū de fructu vētris tui
⁊ c̃. ⁊ ſic p3 ꝙ ex interpoſitione iuramenti intelligi d3 hoc
ſacerdotiū ad xp̄m ptinere: ⁊ notandū ꝙ in h̄ q̊libet p̄di-
ctoꝝ iuramētoꝝ ſupaddit aliquid ad ſolēniorē iuramēti
firmitatē ptinēs. vñ Geñ. xxij. nō ſolū dixit. Jurani dicit
dñs: ſ3 addit p memetip̄m iuraui ⁊c̃. ⁊ i ps̃. nō ſolū dicit.
Jurauit dñs. ſ3 addit: ⁊ nō penitebit eū. Silr ⁊ i ps̃. Me-
mēto dñe dauid. nō ſolū dr̃. Jurauit dñs dauid. ſ3 addit:
⁊ nō fruſtrabit eum. Que quidē additiones nō cōſueue
rūt fieri in ſacra ſcriptura in alijs iuramentis diuinis ⁊c̃.

¶ In eo. ca. vbi dr̃ in poſtil. Ad argumenta dicendum ꝙ
patent ex dictis. ¶ Additio.
Sed adhuc ꝯ verba apl'i vident multe auctes eſſe ſa
cre ſcripture in quib⁹ p3 ꝙ creature bñdicūt deum
vt cū dr̃. Benedic aia mea dño ⁊ benedicite angeli
dñi dño: ⁊ hmōi. Ad qd̕ dicendū ꝙ benedictio pōt eē du
plex. ſ. actiua ⁊ paſſiua. Actiua eſt p quā aliq̄d dat a bñdi
cēte ipſi qui bñdicit: ⁊ tali bñdictione de⁹ benedicit crea
turas p quā benedictionē eis conferunt aliq̄ bona. ſicut
Geñ. j. Benedixitq3 eis de⁹ ⁊ ait. Creſcite ⁊ multiplicami
Bñdictio aūt paſſiua eſt p quā nihil accreſcit illi qui bñ-
dicit: ſ3 tm̃ illi q̊ bñdicit. ⁊ iſto mō creature bñdicūt deu3
q̊ bonoꝝ nr̃oꝝ nō eget. vnde talis bñdictio nō eſt niſi q̊-
dā modus laudādi. Benedictiones aūt que dant a ſacer
dotib⁹ ſeu miniſtris dei reducunt ad primū modū bene-
dicēdi inq̃tū in pſona dei ſeu eius aucte hoc faciunt ſeu
imprecant. ⁊ de iſto mō bñdicēdi loquit apl's. ¶ Replica
In ca. vij. vbi apl's arguit ſacerdotium melchiſe-
dech dignius ſacerdotio leuitico. poſtil. ponit hoc
mediū. ſ. quicq̄d eſt mai⁹ maiore eſt ē̄t mai⁹ mino-
re. ſed abraam fuit maior ⁊ dignior leui. ſi igit melchiſe-
dech fuit maior abraam. fuit etiā maior leui. S3 burgē.
abijcit hoc mediū poſtil. d. ꝙ multipliciter deficit ⁊ ponit
aliud mediū rōnis apl'i. videlicet ꝙ iudei reputabāt ip̄m
abraam xp̄o digniorē di. Joh. viij. Nūquid tu maior es
patre nr̃o abraa3. Hic dico p̄mo ꝙ nō eſt ꝓbabile. ꝙ me-
diū poſtil. deficiat ſi regularit aſſumat. dicere aūt iuxta
illud mediū ꝙ pater ep̄i ſit maior ep̄o. eſt regularit aſſū-
ptū ex medio ꝙ nūq3 fallit in magnitudine molis. ſ3 nec
etiā in magnitudine virtutis. vniformiter ſubſumendo.
Dico ſecūdo ꝙ accepto medio burgen. ſi verū eſt adhuc
ſeruit mediū poſtil. Nam ſi iudei reputauerunt abraam
maiorē xp̄o tunc ex medio poſtil. apl's cōcludit intentu3
ſic ſubſumēdo. melchiſedech eſt maior abraam. igit mel
chiſedech eſt maior quocunq3 minore q̄3 abraa3: ſ3 leui eſt
minor abraham: igit eſt minor ipſo melchiſedech.

¶ In ca. eo. vbi dicit. Tranſlato ſacerdotio neceſſe eſt vt
trāſlatio legis fiat. Circa quē paſſum burgen. arguit ꝙ il
lud dictū apl'i nō pōt fundari ſup cōcomitātia legis ⁊ ſa-
cerdotij in generali cōſiderata. q2 ſi ſic tūc trāſlato ſacer-
cerdotio tota lex fuiſſet trāſlata. qd̕ falſum eſt. nā vt inq̊t
burgē. lex vetus māſit q̃tū ad moralia etiam ſacerdotio
trāſlato. Hic dico ꝙ burgē. fantaſiat putās p̄cepta mora
lia originaliter eſſe de lege moſaica qd̕ falſū eſt ⁊ ꝯ docto
res cōit di. Q2 p̄ce-
pta moralia ſunt de
lege nature: q̃uis ei
in lege moſaica fue
rint magis explica-
ta. ex h̄ nō ſequit ꝙ
ſint illi⁹ legis origi-
naliter ſicut ſil'i mō
q̃uis p̄cepta mora-
lia ſint in euāgelio
magis extenſa ⁊ ex-
plicata q̄3 i lege mo
ſaica. ex h̄ tm̃ nō ſe-
quit ꝙ ſint origina-
lit p̄cepta euāgelice
legis. eſt igit conco-
mitātia leg̃ ⁊ ſacer-
dotij in gñali. Nec

a Capitulū ¶ Ca. viij.
Q aūt ſup ea que dicunt
b Talē habem⁹ pontifi
cem qui cōſedit in dextera
ſedis magnitudinis in ce-
c d lis ſanctoꝝ miniſter ⁊ tab-
naculi veri: quod fixit de⁹
e ⁊ nō hō. Omis eñ pontifex
ad offerendū munera ⁊ ho
ſtias cōſtituit. Vñ neceſſe
eſt ⁊ hūc hr̃e aliq̄d qd̕ offe
f rat. Si ḡ eſſet ſup terram:

valet ꝙ burgē. arguit de moralib⁹. q2 illa nō ptinēt origia
lit ad legē veterē: ſ3 ad legē nature. ⁊ iō ſunt idiſpēſabilia
ſ3 ceremonialia ⁊ iudicialia ptinēt directe ⁊ originalit ad
ve. te. ⁊ de illis gñalit dixit apl's trāſlato ſacerdotio neceſ
ſe eſt legē trāſferri. hec eſt ſnia poſtil. ⁊ ſilr burgē. p⁹ fragi-
le argumētū ſuū qd̕ putauit inſolubile. ¶ Ca. viij.

Capitulū aūt ſup ea q̊ dicunt. Poſtq3 apl's ſupius
c oñdit eminētiā ſacerdotij xp̄i reſpectu ſacerdotij le
uitici. ⁊ h̄ rōne pſone ſacerdot̃. h̄ aūt idē oſtēdit rō
ne officij ſacerdotalis: ⁊ diuidit in duas ptes. q2 p̊ oſtēdit
h̄ in generali. ſcd̕o magis in ſpāli. ſcd̕a incipit in p̄n. ca. ſe
quētis: ibi. Habuit q̊dē ⁊c̃. p̄ma in duas. q2 p̊ ꝓponit in-
tentū. ſcd̕o ꝓbat: ibi. Omis eñ pontifex. In p̄ma pte ꝓpo
nit intētū ſuū q̃tū ad duo. p̄mū eſt mod⁹ dicendi. d. ꝙ in
tendit hic ꝓcedere ſummarie. ⁊ h̄ eſt qd̕ dr̃. a ¶ Capitu
lū aūt ⁊c̃. Capl'm eñ dr̃ a capite. q2 ſicut in capite virtua
lit cōtinet q̊cq̄d eſt in corpe: nō tm̃ formaliter ⁊ explicite.
ita declaratio pticularis ſeu capitularis dr̃ qñ aliq̄ ibi ſū-
matim tractant. Secūdū in quo ponit ſua intentio eſt re
ſpectu dicendoꝝ. quia intendit dicere de dignitate huius
pōtificis: cui⁹ dignitas coſiſtit in nature excellētia in q̄ eſt
equalis patri: ⁊ h̄ eſt qd̕ ſubdit. b ¶ Talē ha. pō. qui cō.
in dex. ſe. magnitudinis. i. patris cui appropriat magni-
tudo ⁊ potētia in diuinis. Sedere eñ ad dexterā patris
importat eq̄litatē filij ad patrē: vt ſupra dictum eſt p̊ ca. ⁊
q2 officiū pontificis eſt cuſtodire ſacra. iō ſeq̄t. c ¶ San
ctoꝝ miniſter. Xp̄s eñ inq̃tū homo eſt miniſter ſacroru3
ſ3 inq̃tū de⁹ eſt actor ipſoꝝ. Iſta aūt ſacra ſūt gr̃a in p̄nti
⁊ gloria in futuro que nō poterāt adminiſtrari i taberna-
culo ve. te. ſ3 tm̃ p̄figurari: ꝓpter quod ſequit. d ¶ Et ta-
bernaculi veri ⁊c̃. de quo tabernaculo dicit ps̃. xiiij. Do-
mine quis habitabit in tabernaculo tuo. iſtud tabernacu
lū nō eſt factū ab homine. ſicut fuit tabernaculū moyſi:
quod fecit bezeleel vt p3 i Exo. e ¶ Omis eñ pōtifex. hic
ꝯñr ꝓbat ꝓpoſitū ⁊ diuidit in tres. quia primo oſtendit
ꝙ xp̄s eſt miniſter aliquoꝝ ſacroꝝ. ſcd̕o ꝙ non eſt miſter
ſacroꝝ ve. te. ibi: Si ḡ eſſet. tercio oſtendit ꝙ eſt miniſter
melioꝝ ſacroꝝ: ibi. Nūc aūt meli⁹. in p̄ma pte arguit ſic:
Omis pontifex eſt miniſter aliquoꝝ ſacroꝝ quod patet p
hoc ꝙ cōſtituit vt offerat ſacrificia ad ſanctificādū ppl'm
⁊ placandū deū. vt ſupra dictū eſt. c. v. xp̄s aūt eſt pōtifex
vt ibidē dictū fuit: ḡ eſt miniſter aliq̊ꝝ ſacroꝝ. ⁊ hoc ē qd̕
dr̃. Omis pon. ⁊c̃. ⁊ patet lr̃a. f ¶ Si ergo eēt. hic ꝯñr oſtē
dit ꝙ xp̄s nō eſt miniſter aliquoꝝ ſacrorum ve. te. alit nō
eſſet neceſſariū ſacerdotiū ſuu3. quia illa poſſunt p alios
miniſtrari. ſ. p ſacerdotes ve. te. ad quorum officiū ptinet
adminiſtrare talia. ⁊ hoc eſt quod dicit. f ¶ Si ergo eēt
ſup terrā. i. ſi ſacrū ptinens ad xp̄i myſterium.

g nec eēt ſacerdos cū eēnt q̄
h offerrēt ſm legem munera
h q̄ exemplari ꝛ vmbꝛe deſ-
uiūt celeſtiū ſicut rñſuꝫ eſt
moyſi cū conſummaret ta-
bernaculū. Vide inq̄t oīa
facito ſm exemplar qđ ti-
bi oſtenſum eſt in monte.
i Nūc aūt melius ſortit⁹ eſt
k miniſteriū quāto ꝛ melio-
ris teſtamēti mediatoꝛ eſt
qđ ī melioꝛib⁹ repꝛomiſſio
l nib⁹ ſancitū eſt Nā ſi illud
m pꝛi⁹ culpa vacaſſet n̄ vtiq̧
n o ſcđi loc⁹ inq̄reret. Vitupe
p rās em̄ eos dicit. Ecce di-
es veniēt dicit dn̄s ꝛ cōſū
q mabo ſup domū iſrl̄ ꝛ ſup
r domū iuda teſtamentū no
uū: nō ſm teſtm̄ qđ feci pa
s trib⁹ eoꝝ in die q̄ appꝛehē
di manū eoꝝ vt educerē il-
los de terra egypti qm̄ ipi
t nō pmāſerūt in teſtō meo
v ꝛ ego neglexi eos dic̄ dn̄s
x Quia hoc eſt teſtm̄ qđ di-
y ſponā domui iſrl̄ poſt dieſ
z illos dicit dn̄s. dabo legeſ
a meas in mētē eoꝝ ꝛ in coꝛ
b da eoꝝ ſupſcribā eaſ ꝛ ero
eis in deū: ꝛ ipſi erūt mihi
c in populū. Et nō docebit

g ¶ Nec eēt ſacerdos. i. ei⁹ ſacerdotiū nō eēt neceſſariū.
h ¶ Cū eſſent q̄ offerrent ꝛc̄. ſ. ſacerdotes ve. le. h ¶ Qui exem. ꝛ vm. deſer. celeſtiū. Dicunt em̄ ſacra. ve. le. in qb⁹ deſeruiebāt ſacerdotes vmbꝛa celeſtiū inq̄tū impfecte ꝛ obſcure illa repn̄tabāt. ſicut vmbꝛa coꝛpoꝛis humani im pfecte figurā ei⁹ repſentāt. dicunt etiam exemplar celeſtiuꝫ inq̄tū erāt quodā modo manuducen tia ī cognitionē ipo rū. de rōne em̄ exē plaris eſt pꝛioꝛitas reſpectu exemplati ꝫ pꝛi⁹ aliqđ dicit du plicit. vno mō ſm cognitionē nr̄am. ꝛ ſic ſacra ve. le. dicūt exemplaria celeſtiū vt dictū eſt: alio mō dr̄ aliquid pꝛius al tero ſimplicit: ꝛ ſic eſt ecōuerſo: q2 ipa celeſtia ſūt exēplar eoꝝ que facta ſunt ī tabernaculo moyſi. qđ fuit factū ad ex- emplar celeſtiū: ꝛ hoc eſt qđ ſubdit. ſicut rñſuꝫ eſt moyſi
i ¶ Nūc aūt meli⁹ ſoꝛtitus eſt. hic ꝯn̄r oñdit ꝙ xp̄s mini- ſter eſt melioꝝ ſacroꝝ: ꝛ diuidit in duas ptes: q2 p̄ oñdit ꝓpoſitū. ſcđo reddit cām dicti: ibi. Quāto melioꝛis. In pma igit pte ꝯcludit ex p̄dict ꝙ xp̄s ſit miſter melioꝝ ſa croꝝ q2 oñſuꝫ ē ꝙ ipē ſit miſter aliq̄ꝝ ſacroꝝ. Itē oſtēſū ē ꝙ ipē n̄ ſit miſter ſacroꝝ ve. le. Ex q̄ ſeq̄t ꝙ ipſe ſit miſter mlioꝝ ſacroꝝ. ſic̄ ꝛ ſuū ſacerdotiū meli⁹ ꝛ pfecti⁹ ē. ꝛ h̄ eſt qđ dr̄. i ¶ Nūc aūt meli⁹ ꝛc̄. i. melioꝝ ſacroꝝ. ꝛ h̄ fuit offerēdo carnē ſuā in cruce: q̄ fuit oblatio optima ꝛ cōue nientiſſima ſaluti nr̄e. q2 oblata fuit ex maxima charita- te ꝛ deuotione: ꝫ contra hoc videt eſſe illud qđ eſt p̄dictū ſ. ꝙ miniſteriū xp̄i nō eſt circa aliqđ terrenū: caro aūt xp̄i de terra eſt: g̃ ꝛc̄. Dicendū ꝙ lꝫ caro xp̄i abſolute ſumpta ſit de terra: nō tñ dicit terra vt caro xp̄i. pmo quia eſt diui nitati vnita. ſecūdo q2 virtute ſpūſſancti foꝛmata: ꝛ ꝓpter hoc dr̄ Joh. iij. Qui de terra eſt de terra loquit: qui aūt de celo venit ſup oēs eſt. k ¶ Quāto ꝛ melioꝛis. hic red dit cām dicti. videlꝫ quare ſit meli⁹ miniſteriū xp̄i. Circa qđ ſciendū ꝙ miniſteriū ſacerdotis eſt reducere ppl̄m in deū adminiſtrādo legē diuinā ppl̄o: q2 eſt mediatoꝛ dei ꝛ ppl̄i. ꝛ ideo quāto melioꝛis teſtamēti mediatoꝛ eſt tanto melius hꝫ miniſteriū. Q2 aūt teſtamētū nouū melius ſit cui⁹ adminiſtratoꝛ eſt xp̄s. ꝓbat duplicit. ſcđa ꝓbatio po nit ibi. Nā ſi illud. pma ꝓbatio talis eſt. Illud teſtamētū qđ p̄mittit melioꝛa meli⁹ eſt. ꝫ teſtamentū nouū ꝓmittit melioꝛa q̄ꝫ te. ve. q2 ꝓmittit bona ſpūalia ꝛ eterna. vt patꝫ Math. v. ꝛ ī mlt alijs loc. vet⁹ aūt ꝓmittebat terrena. vt pꝫ Eſa. j. Si audieritis me bona terre comedetis ꝛ h̄ eſt qđ dicit hic. Q2 xp̄s habet melius miniſteriū.
k ¶ Quanto ꝛ melioꝛis teſtamenti mediatoꝛ eſt quod in melioꝛib⁹ repꝛomiſſionibus ſancitū eſt. i. firmatum.
l ¶ Nam ſi illud. hic ponit ſecunda pꝛobatio ad idē: ꝛ di- uidit in duas: q2 pꝛimo inducit ſuā pꝛobationē. ſecundo ex dictis concludit pꝛincipalē intentionē: ibi. Dicēdo no uū. Circa pꝛimū duo facit. q2 pꝛimo ponit ſuā rōnem. ſe- cūdo pꝛobat minoꝛē hui⁹ rōnis p ſcripturā: ibi. Vitupe- rans. rō ſua talis eſt. pfectū ꝛ ſine defectu meli⁹ eſt q̄ꝫ im- pfectū ꝛ defectuoſum. teſtamentū aūt nouū pfectum eſt ꝛ ſine defectu. vetus aūt impfectū ꝛ defectuoſum. ſicut multipliciter declaraui in p̄n. hui⁹ opis. ꝛ ꝓpter hoc ne- ceſſariū fuit teſtamentū nouū ad tollenduꝫ ve. te. impfe- ctionē. ꝛ hoc eſt qđ dr̄. l ¶ Nam ſi pꝛi⁹ illud a culpa va- caſſet. i. ſine defectu fuiſſet. nō pōt hic accipi culpa ꝓ pec cato. q2 dr̄ Ro. vij. Mādatū ſanctū ꝛ iuſtuꝫ. m ¶ Non vtiq̧ ſecundi. i. teſta. no. n ¶ Locus inquireret. q2 nō fu iſſet neceſſariū ſi pꝛimū fuiſſet ſine defectu. o ¶ Vitu- perās. hic ꝓbat minoꝛē. ſ. ꝙ ꝓpter imperfectionē pꝛimi te ſtamēti neceſſariū fuit dari ſecundū: p auctoꝛitatē que hr̄ Iere. xxxj. lꝫ verba ſint aliq̄ modo mo- do mutata: q2 apl̄s allegat ipaꝫ ſm trāſ lationē. lxx. ꝛ in illa auc̄te pꝛimo tangit cōditio ve. te. ꝛ ſcđo conditio noui: ibi. Hoc eſt teſtamētū. dicit igit pmo ſic. o ¶ Vituperās eos dicit. i. dn̄s impꝛo- perādo eis qui erāt ſub ve. te. loquit per Hieremiā id qđ ſe- quit p ¶ Ecce dies veniunt dicit dn̄s ꝛ cōſūmabo. i. pficiā. q2 nouū teſtamētū cōtinet pfectionem vt ſupꝛa declaratuꝫ eſt multiplicit ī p̄n- cipio huius operis. q ¶ Sup domū iſrl̄ ꝛ ſup domum iuda. q2 ad eos venit xp̄s in ꝓpꝛia pſona ſm ꝙ ipſemet di cit Math. xv. Nō ſum miſſus niſi ad oues que perierūt dom⁹ iſrl̄. r ¶ Teſtamētū nouū nō ſm teſtamētū qđ de dit patrib⁹ eoꝝ. q2 aliqua veteris teſta. ſūt caſſata p nouū ſ. ceremonialia ꝛ iudicialia diuerſimode tñ vt ſupꝛa di- ctū eſt in p̄n. hui⁹ opis. s ¶ In die qua appꝛehendi ma- nū eoꝝ vt educerē illos ꝛc̄. q2 ſicut puer qui p ſe non pōt ire appꝛehendit p manū: ſic filij iſrl̄ educti ſunt de egy- pto virtute diuina q2 nō poterāt p ſe ire: ſequit.
t ¶ Qm̄ ipſi nō pmāſerunt in teſtamēto meo: q2 ſtatiꝫ p⁹ publicationē mādatoꝝ verbi diuini fecerūt ſibi vitulum cōflatilē. vt pꝫ in Exo. v ¶ Et ego neglexi eos dicit dn̄s q2 ꝓpter peccatū vituli aliqui fuerūt occiſi ꝛ alij permiſſi ſunt cadere in alia peccata ꝓpter que perierūt in ſolitudi ne eoꝝ cadauera. ꝛ ſic dicit eos neglexiſſe inq̄tuꝫ dimiſit eos ſic perire. ſicut res negligi dicit que perire pmittit-
x ¶ Quia hoc eſt teſtamētū. hic tangit cōditio no. te. ꝛ p̄ q̄ꝫtū ad eius dationē q2 datū eſt pꝛincipalit iudeis quib⁹ xp̄s p̄dicauit. ꝛ hoc eſt qđ dr̄. Quia hoc eſt teſtamētū ꝛc̄ lꝫ em̄ gentiles ſint admiſſi ad no. te. hoc tñ factū eſt. ſicut inſerit oleaſter in bonā oliuā. ſm ꝙ dicit apoſtolus Ro. xj. ſecundo tangit cōditio no. te. q̄ꝫtum ad temp⁹ datiōis cū dr̄. y ¶ Poſt dies illos dicit dn̄s. i. poſt curſuꝫ ve. te. ſicut pfectū eſt poſteri⁹ tpe q̄ꝫ ipm impfectū: ꝛ ſicut magi ſter dat poſt pedagogū. Lex em̄ pedagogus noſter fuit ī xp̄o vt dr̄ Gal. iij. tercio tangit cōditio no. te. q̄ꝫtū ad mo dū dandi: cū dr̄. z ¶ Dando leges meas in mentes eoꝝ fidē inſpirādo. a ¶ Et coꝛda eoꝝ ſupſcribā eas. p charita tē foꝛmādo: qui modus docendi eſt ꝓpꝛius ipſi⁹ dei. ſ. in- teri⁹ illuminādo: ꝛ ſic data eſt lex noua apl̄is. qñ xp̄s ape ruit eis ſenſum vt intelligerent ſcripturas. ꝛ qñ miſit eis ſpiritūſanctū. hō aūt pōt aliū docere foꝛmando exteri⁹ ſi- gna ſenſibilia: vt voces ꝛ cōſimilia. ꝛ hoc mō data eſt lex vet⁹ vt hr̄ Exo. xx. Cunct⁹ aūt ppl̄s videbat voces ꝛ lam pades ꝛc̄. Dicit aūt leges meas in plurali. q2 lꝫ lex noua ſit vna. tñ ibi ſunt plura p̄cepta ꝛ conſilia a ſpū inſpirata quarto tangit no. te. efficatiā: cū dicit. b ¶ Et ero eis in deū ꝛ ipſi erūt mihi in populū q2 lex noua eſt lex amoꝛis q2 diuidit filios regni a filijs pditionis. c ¶ Et nō doce bit vnuſq̄ſq̧ ꝓximū ſuū. hoc pōt intelligi dupl̄r. vno mō de cognitione vie. ꝛ ſic iſtud verbū refert ad apl̄os q̄ oēs inſtructi fuerūt imediate a xp̄o: ꝛ non vn⁹ ab alio vnde ꝛ paul⁹ q̄ fuit poſterioꝛ dicit. Gal. j. Notū vobis facio frēs

euāgeliū qđ euāgelizatū eſt a me. q2 nō eſt ſm hoīez. neqꝫ ei ab hoīe accepi illđ neqꝫ didici ſꝫ reuelatiōe ihū xpī. alio mō pt itelligi de cognitiōe patrie ꝛ tūc referť ad oēs btōs ſpālit ꝑ⁹ iudiciū futurū q2 mō angeli ſuꝑiores illuminānt īferiores de hís q̄ ptin ēt ad explēda miſteria ꝓpť electos ſꝫ pacto iudicio ceſſabit talis illuminatio. ꝛ h̄ expoſitio vl tia mag̃ ꝯcordat lr̄e ſꝫ q2 efficatia no. te. nō ſolū ſe extēdit ad cognitionez ſꝫ ēt ad pctōꝝ pụrgationē: iō ſeq̄ť. d ¶ Quia ꝓpi. ero iniq. eoꝝ. remittendo in pn̄ti.

vnuſq̄ſqꝫ ꝓximū ſuū ꝛ vn⁹ q̄ſqꝫ frēm ſuū dicēs cognoſce dn̄m: qm̄ oēs ſcient me a minore vſqꝫ ad maiorē: d q2 ꝓpicius ero iniq̄tatib⁹ e eoꝝ: ꝛ pctōꝝ eoꝝ iā nō me f morabor. Dicēdo aūt no g uū veterauit pri⁹. Qđ aūt antiquať ꝛ ſeneſcit: ꝓpe interitū eſt.

e ¶ Et pec. ꝛc. ad puniēdū i futuro. f ¶ Dicēd o. h ex p̄dictis ꝯcludit p̄ncipale intētū: ex q̄ ei dn̄s ꝑ Hiere. vocauit te. no. cui⁹ xp̄s eſt mediator: vt pꝫ ꝑ p̄dicta: ſeq̄ť ꝑ ꝯn̄s q̄ p̄cedēs te. dicať vet⁹: q2 nouū dr̄ reſpctū veter̃: ꝛ h̄ ē qđ dr̄ f ¶ Dicēdo nouū. de teſtō xp̄i g ¶ Veterauit pri⁹. i. oſtēdit q̄ teſtm̄ p̄cedēs debeat dici vet⁹. qđ aūt veteraſcit ꝓprie mēſurať tp̄e ꝛ oē tale deficit i tp̄e. vt hr̄. iiij. phyſi. iō ſequiť q̄ ve. te. ſit euacuatū ꝑ nouū. ꝛ h̄ eſt qđ ſubdiť.

h ¶ Qđ āt anti. ꝛc. Ad euidētiā maiorē hui⁹ qđ dictū eſt i pte imediate p̄cedēti q̄riť vtrū lex noua debuit dari a xp̄o i ſcp̄tis. Et arguiť p̄ q̄ ſic: q2 ſcp̄tura deſuit mēorie in futurū. ſꝫ lex xp̄i erat duratura vſqꝫ i finē mūdi ſm̄ illđ Lu. xxj. Celū ꝛ terra trāſibūt. vba aūt mea nō trāſibūt. g̃ vi q̄ xp̄s debuit doctrinā ſuā ſcribere. Itē lex vet⁹ fuit figura noue: vt hr̄ in h̄ ca. ſꝫ lex vet⁹ fuit deſcp̄ta a deo ſm q̄ hr̄ Exo. xxiiij. Dabo tibi duas tabulas lapideas ꝛ legem ꝛ mādata q̄ ſcripſi: g̃ lex noua debuit ſcribi a xp̄o. q2 figura dꝫ corrn̄dere figurato. Cōtra ſi xp̄s aliq̄d ſcp̄ſiſſet illud potiſſime dꝫ eē in canone: ſꝫ tale nihil ibi hr̄: g̃ ꝛc. Rn̄deo dicēdū q̄ doctrina xp̄i nō debuit ab eo deſcribi: q2 excellētiſſim⁹ mod⁹ docēdi debeť excellētiſſime doctrine nunc aūt ita ē q̄ efficatior ē mod⁹ docēdi vbo q̄ꝫ ſcripto: q2 ſcriptura nō eſt niſi vox mortua ꝛ iō xp̄o q̄ eſt doctor excellētiſſim⁹ nō ꝯueniebat mod⁹ docēdi ꝑ ſcripturā q̄ eſt impfect⁹. ſꝫ ſol⁹ mod⁹ docēdi ꝑ verbū q̄ ē pfectiſſim⁹. diſcipulis aūt ſuis recedētib⁹ a tāta pfectione cōueniebat doctrinā xp̄i ſcribere. ꝓpť qđ ſcripſerūt euāgelia ꝛ alios libros no. te. ꝯtinētis doctrinā xp̄i. ſil̃e hui⁹ inueniť apud antiquos phyl̃. q2 aliq̄ inť eos excellētiſſimi. ſ. pythagoras ꝛ ſocrates dicunť nihil ſcripſiſſe. tn̄ diſcipuli eoꝝ dicuntur multa ſcripſiſſe. ſcđo q2 nō eſt ꝯueniēs illū doctorē ſcribere cui⁹ doctria nō pōt lr̄is cōp̄hēdi: talis fuit xp̄s ſm qđ dr̄ Joh. vl. Sūt āt ꝛ alia ml̃ta q̄ fecit ihs q̄ ſi ſcribanť per ſingula: nec ip̄m mundū arbitror cape eos q̄ ſcribēdi ſūt libros: qđ exponēs Aug⁹. dicit q̄ nō ē intelligēdū ꝓpť exceſſuz quātitat̃ molis. ſꝫ virtut̃: ꝛ iō xp̄s n̄ debuit doctrinā ſuā ſcribere. q2 ſi eā ſcp̄ſiſſet crederet q̄ ei⁹ doctria nō pl⁹ ꝯtineret q̄ꝫ q̄ illa ſcp̄tura p̄tēderet. nō ſic aūt crediť ꝑ ſcripturā ſuoꝝ diſcipuloꝝ. ꝛ maxie q2 ꝓfitenť ſe nō ſcp̄ſiſſe ad plenū doctrinā xp̄i. vt pꝫ ꝑ verbū Joh. p̄allegatum Cōſiderādū tn̄ q̄ lꝫ xp̄s nō ſcripſerit doctrinā ſuā i charta mortua ſcripſit tn̄ eā i charta viua. ſ. in cordib⁹ ſuoꝝ diſcipuloꝝ vt p̄dictū eſt: ꝛ ſic erat ꝓphetatū ꝑ Hiere. vt pꝫ i lr̄a. ꝛ iſte fuit mod⁹ ꝯueniēs ſcribēdi hāc doctrinā: q̄ iducit efficaciť ad vitā eternā. ꝛ iō debuit ſcribi p̄ i aīa itellectiua q̄ hꝫ imortalitatē: ꝓpť qđ dicit paul⁹ apl̃s. ij. Coꝛ. iij. q̄ hec epl̃a ſcp̄ta ſit i tabulis cordis. Ad p̄mū pꝫ ex p̄dictis q̄ ſcp̄tura diſcipuloꝝ xp̄i ſufficit ad mēoriā doctrine ei⁹ Ad ſecūdū dicēdū q̄ figura ꝛ figuratū nō oīno aſſimilāť imo oꝫ q̄ figura deficiat a figurato. ꝛ iō lex vet⁹ q̄ erat impfectior ꝛ ꝯſiſtebat in ſenſibilib⁹ ſignis. fuit p̄ deſcripta i tabulis lapideis. lex aūt noua tāqꝫ pfectior fuit p̄ deſcp̄ta non atramēto. ſed ſp̄ū dei viui in tabulis cordis: vt dicit apl̃s. ij. ad Corin. iij.

¶ In ca. viij. vbi diciť in poſtilla. Dicēdū q̄ doctrina xp̄i non debuit ab eo deſcribi. ¶ Additio.

Secūdū ſanctū Tho. j. ij. q. cvj. arti. j. in corpe q̄ōnis lex noua p̄ncipaliť eſt ip̄a gr̄a ſpūſſancti. que dať ꝑ fidē xp̄ifidelib⁹. q̄ q̄dē lex noua eſt indita homini nō ſolū indicās quid ſit faciendū: ſed etiā adiuuās ad illud implēdū: ꝛ h̄ ꝓbat ꝑ multas auctoritates ſacre ſcripture ꝛ dicta ſanctoruz: vn̄ in ſcriptura euāgelij nō ꝯtinenť niſi ea que ptinent ad gr̄am ſpūſſancti vl̃ ſicut diſpoſitiua q̄ꝫtū ad intellectum ꝑ fidē ꝑ quā dať ſpiritusſancti gr̄a. vel ſm affectū vt ſūt ea q̄ ptinēt ad contēptū mūdi ꝑ quē hō fit capax gr̄e ſpūſſancti vel q̄ꝫtum ad vſum ſpūalis gr̄e ꝑ opa virtutū ad q̄ multipliciť ſcp̄tura no. te. hoīes exhortať: ꝛ ſūt ſecūdaria in lege no. de q̄bus oportuit fideles xp̄i inſtrui verbis ꝛ ſcriptis: ꝛ iō lex no. p̄ncipaliť eſt lex indita. ſecūdario aūt lex ſcripta vn̄ ſm h̄ ad q̄ōnē motā ꝑ poſtillatorē dicēdū eſt q̄ lex no. ſ. p̄ncipalis nō ſolū nō debuit ſcribi a xp̄o ſꝫ nec etiā potuit ſcribi Gr̄a. n. ſm ſuā eſſentiā eſt q̄dā q̄litas mētis: q̄ nō eſt ſcriptibilis nec etiā ꝓnūciabilis. Qūtū vo ad ſecūdaria dicēdū q̄ lex no. ē lex ſcp̄ta vt dictū eſt. ꝛ de h̄ vide pleni⁹ in p̄dicta q̄ōne. arti. j. in corpe q̄ōnis. ¶ Replica.

In ca. viij. vbi mouet poſtil. q. Vtrū lex noua debuit dari a xp̄o in ſcp̄tis. Circa ei⁹ ſolutionē burg. laborās: inť cetera dicit q̄ lex noua p̄ncipaliť eſt indita mēti. ſ. ip̄a gr̄a. igiť nō debuit a xp̄o ſcribi. gr̄a. n. cuꝫ ſit q̄dā ſpūalis q̄litas mētis nō eſt ſcriptibilis. Sꝫ fundamētū hui⁹ rōnis erroneū eſt: q2 tollit a xp̄o oīpotentiaꝫ ꝑ ꝯn̄s deitatē. Nā dicere xp̄m aliq̄d n̄ poſſe qđ tn̄ ꝯdictionē nō includit: eſt tollē oīpotētiā: ſꝫ q̄litatē ſpūalē exp̄mē ſigno ſenſibili: ſicut verbo vel ſcripto: min⁹ includit ꝯdictionē q̄ꝫ patrē in voce ꝛ ſp̄mſanctū in colūbe ſpecie ſenſibiliť exhibere. igiť hm̄oi q̄litatē ſpūalē ſicut eſt gr̄a ſcribere ꝛ ꝓnūciare ſenſibiliť nō eſt xp̄o impoſſibile. Incautū igiť eſt fundamētū illi⁹ rōnis ꝑ burg. adducte: ꝛ a ſancto thoma recipit prima ſcđe. q. cvj. ꝓut burgen. allegat poſtil. igiť rōnes potiores ſunt. ¶ Caplm̄. ix.

¶ Ca. ix.

a Habuit quidem ꝛ pri⁹ b iuſtificationes culture ꝛ ſanctuz ſeculare.

Habuit quidē. Poſtq̄ꝫ apl̃s oſtēdit dignitatē ſacerdotij xp̄i reſpectu ſacerdotij ve. le. i generali. h̄ ꝯn̄r declarat hoc idē applicādo magis in ſpāli. Et diuidiť i duas ptes. q2 p̄ declarat ꝓpoſitū. ſecūdo ꝓbat quodā in ſuo ꝓceſſu ſuppoſituz in p̄ncipio ca. ſe. vbi vmbrā habēs lex. Prima adhuc diuidiť in tres: q2 p̄mo tangit ea q̄ fuerūt circa ve. te. ſcđo oñdit eoꝝ ſignatū: ibi. Hoc ſignāte. tercio ex h̄ arguit ad ꝓpoſitū: ibi. Et iō no. te. Prima adhuc in duas. q2 p̄mo tāgit ea q̄ fuerūt in ve. le. in q̄dā generali. ſcđo oſtendit ea magis in ſpāli: ibi. Tabernaculū. n. Ad euidētiā p̄mi ꝯſiderādū q̄ oīa q̄ ſunt in no. ꝛ ve. te. ordinata ſunt ad cultū diuinū: ad talē vo cultū reddiť hō inept⁹ ſimpliciť ꝑ pctm̄ ꝛ apt⁹ ꝑ gr̄am ſm q̄d vero ꝑ imūdiciā corpalē. Et iō ſacr̄a no. le. q̄ ꝯferūt gr̄am ꝛ auferūt peccatū reddūt hoīem ſimpliciter aptū ad cultū diuinū. Illa aūt que erāt in ve. le. gr̄am non ꝯferebāt: ſꝫ tn̄ quaſdā irregularitates ſeu imūdicias corpales tollebāt: ꝓpter quas ꝓhibebanť hoīes accedere ad locum diuini cultus ꝛ ad cetū fideliū: ſicut erat tactus mortui vel alicui⁹ imūdi: ex q̄b⁹ reddebať hō ineptus ad accedendum locū cult⁹ diuini. talia aūt auferebanť ꝑ ſacr̄a ve. le. lꝫ per ip̄a gr̄a nō cōferreť. ſicut diffuſi⁹ declaratū eſt i p̄n. hui⁹ opis: ꝛ h̄ eſt qđ dr̄ hic. a ¶ Habuit q̄dā ꝛ pri⁹. i. ve. te. b ¶ Iuſtificationes culture. i. ſacr̄a auferētia diuini cult⁹ impedimēta mō predicto. verūtn̄ iuſtificabūt ſm quid. iō ſubdit. c ¶ Et ſanctū ſeculare. i. emundationē corpalem que dr̄ ſecularis: q2 preſens ſeculū in corpalib⁹ conſiſtit: ꝛ quia ſacr̄a illa nō erāt duratura. niſi ad tempus.

d ¶Tabernaculū.n.hic ponit ꝑdicta magis in ſpāli. Et diuidit in duas.q2 ꝑ tangit in ſpāli ea q̄ ꝑtinēt ad tabernaculi moyſi diſpoſitionē.ſcd̄o ea q̄ ꝑtinent ad ſacerdotū miniſtrationē:ibi. His vo. Ad intellectū primi cōſiderādū ꝙ tabernaculū moyſi ſic erat diſpoſitū. Parietes

em̄ erāt de q̄buſdaz aſſerib9 cooꝑtis auro:tectū vo tabernaculi erat q̄daz cortina q̄tuor coloribus depicta:altitudo tabernaculi erat decē cubitoꝝ: ⁊ latitudo decē.lōgitudo vero ei9.xxx. ⁊ erat q̄daz cortina interi9 diuidēs longitudinē in ꝑtes ineq̄les: q2 ex vna ꝑte cortine erāt decē cubiti tm̄: ⁊ dicebat illa ꝑs tabernaculi ſanctūſctōꝝ: i alia.n.ꝑte erāt. xx.

d Tabernaculū em̄ factū ē ꝑ
e mū in quo erāt cādelabra
f ⁊ menſa ⁊ ꝓpoſitio panuz
g h dicit ſancta:poſt velamen
i tum aūt ſcd̄m tabernaculū
k quod dicit ſanctaſanctoꝝ
aureū habens thuribuluz
⁊ archā teſtamenti circūte
l ctā ex omni parte auro: in
qua vrna aurea hn̄s māna
m ⁊ virga aaron que frondue
n o rat ⁊ tabule teſtamēti ſuꝑ

cubiti.⁊ dicebat illa ꝑs ſctā abſolute vel etiā ſanctū. ⁊ ſic diſtiguebant due ꝑtes tabernaculi:ſicut in eccleſijs nr̄is chor9 ⁊ nauis niſi ꝙ oppoſito mō erāt ſite:q2 chor9 i eccleſijs nr̄is eſt verſus orietē:in tabernaculo vero moyſi ſanctūſanctoꝝ erat vſus occidētē. Alteri9 conſiderādū ꝙ in ſanctūſctōꝝ erāt tria:archa teſtamēti duo cherubin ⁊ ꝓpiciatoriū. Apl's aūt addit quartū.ſ.ꝙ ibi erat thuribulum qd̄ exponūt aliq̄ dicentes ꝙ ꝑ h intelligit altare incenſi. Sz h pz falſum ꝑ textū Exo. xl. vbi dicit altare incenſi erat in alia ꝑte tabernaculi h etiā dicūt ioſeph9 ⁊ hyero. Et iō dicēdū ꝙ ꝑ thuribulū nō intelligit aliud: niſi ꝙ ibi erat incēſoriū i q̄ ſumm9 ſacerdos intrās ſanctūſctōꝝ ponebat incēſum vt nebula inde cōſurgēs impediret alioꝝ aſpectū q̄ erāt i alia ꝑte tabernaculi ne viderēt ea q̄ erant intra ſanctūſctōꝝ. Silr in alia ꝑte tabernaculi q̄ dicebat ſancta erāt tria.mēſa ꝓpoſitionis in latere aq̄lonari ⁊ cādelabrū aureū in latere auſtrali:⁊ altare thymiamatis in medio ꝯ diuidentē ſanctū ⁊ ſctm̄ſctōꝝ. Predictoꝝ aūt aſſignat duplex rō:vna lr̄alis ⁊ alia myſtica.lr̄alis eſt iſta. Tabernaculū em̄ iſtd̄ erat ordinatū ad cultū veri dei creatoris toti9 mūdi in q̄ ſunt due ꝑtes:vna nobis inuiſibilis videlz iſtud qd̄ eſt vltra celū ſydereū vbi erat hitatio ſpūaliū ſubaꝝ.⁊ h figurabat ꝑ illā ꝑtez tabernaculi q̄ dicebat ſctm̄ſctōꝝ in q̄ erāt cherubin repſentantia angelicā nām ⁊ archa teſtamēti clauſa:ad deſignādū ꝙ rōnes eoꝝ que ſūt in h ſeculo viſibili cōtinent clauſe ⁊ nobis occulte i illo ſeculo ſuꝑiori:ſicut rōnes effectuū i cauſis ⁊ artificiatoꝝ i artifice cōtinent quodāmodo clauſe:⁊ h ꝑ tria in archa ꝯtēta.ſ.tabulas q̄ repn̄tant ſapiam q̄ dirigunt res humane:⁊ virga aaron q̄ deſignat ptās regiminis ꝑ quā coercent hoies a malis: ⁊ māna ꝑ qd̄ deſignat vita hūana ꝑ ꝓpiciatoriū vo qd̄ erat q̄ſi loc9 dei:⁊ q2 inde rn̄debat ſūmo ſacerdoti:ꝑ h deſignat ip̄e de9 gl'ioſus ⁊ ſublimis ꝑſidēs oib9 creaturis:⁊ ſic pz quō ꝑ ſanctūſctōꝝ deſignant ea q̄ ſūt ſupra celū ſydereū nobis inuiſibilia: ꝑ alia vo ꝑtez tabernaculi q̄ dicebat ſctm̄ abſolute deſignabat alia ꝑs mūdi:ꝑ tectū em̄ ꝑs tabernaculi qd̄ erat q̄dā cortina varijs colorib9 diſticta deſignabat celū ſydereū varijs ſtellis ornatū:ꝑ cādelabrū i q̄ erāt ſeptē lucerde:deſignabant orbes ſeptē planetarū:ꝓpt h erat poſituz in ꝑte auſtrali: q2 curſus planetarū in emiſperio nr̄o ſꝑ eſt ad auſtrū:ꝑ mēſam vero vbi erāt panes ſuppoſiti deſignabant elemēta ex q̄bus ꝯſtituit ⁊ nutrit hoim vita:q2 ex eiſdē ſum9 ⁊ nutrimur vt dr̄.ij.de generatione. Deſignabat ēt illa mēſa ꝙ illi q̄ in altari deſeruiebāt creatori vniuerſe creature de altario debēt viuē. Rō aūt allegorica ꝑdictoꝝ eſt: q2 ꝑ illā ꝑtē tabnaculi q̄ dicebat ſctā deſignabat ve.te.in q̄ veritas diuinoꝝ erat latēs ſub velamib9 figurarū ſicut aſpectus eoꝝ q̄ erāt intra ſanctūſctōꝝ erat incluſus ꝑ cortinā mediā inter vtrāq3 tabernaculi ꝑtē vt dictū eſt. Per illā vo tabernaculi ꝑtē q̄ dicebat ſctm̄ſanctoꝝ in q̄ erāt illa q̄ repn̄tabāt ſpūalia ⁊ diuīa vt dictū eſt:ſignificabat no.te. i q̄ reuelata ē vitas diuioꝝ ꝓpt qd̄ i paſſiōe dn̄i i q̄ ꝯſūmatū ē no.te. ſciſſa fuit

que erant cherubin glorie
p obumbrātia ꝓpiciatorium
q de quib9 nō eſt mō dicēdū
t ꝑ ſingula. His vo ita cō-
s poſitis i ꝑori q̄dē taberna
t v culo ſemꝑ introibāt ſacer-
dotes ſacrificioꝝ officia cō
x ſūmātes:i ſcd̄o aūt ſemel i
anno ſolus pōtifex nō ſine
ſanguie quē offerret ꝓ ſua
y ⁊ ppl'i ignorātia: h ſignificāte ſpūſcō:nōdū ꝓpalatā

illa cortina q̄ ꝓhibebat aſpectuz eoꝝ q̄ erāt intra ſanctaſanctoꝝ vt hr̄ Lu.xxiij. Hāc aūt expoſitionē ſecūdaz ꝓſequit apl's vt patebit in ſequētib9. His viſis accedēdū eſt ad lr̄az q̄ tangit tabernaculi diſpoſitionem. d.

d ¶Tabernaculum em̄ factū eſt primuz Tabernaculū ꝑmū dr̄ illa ꝑs tabnaculi q̄ dicebat ſancta: q2 ab illā erat igreſſus tēpli. e ¶In q̄ erāt cādelabra.dicit cādelabra i plurali: q2 lz eſſet vnū cādelabrū tm̄:tn̄ hēbat ſeptē lucernas que hic dicunt cādelabra. f ¶Et mēſa ⁊ ꝓpoſitio panū.q2 ſeptē panes erāt poſiti ſuꝑ menſam illā. terciū aūt qd̄ erat ibi. ſcz altare incēſi omittit apl's q2 ſm ꝙ ſequit infra nō intendebat de iſtis dicere ꝑ ſingula.ſequit. g ¶Que dr̄ ſancta.h refert ad tabernaculū primū:qr ſicut dictum eſt illa ꝑs prima tabernaculi in q̄ erāt iſta dicebat ſancta abſolute. h ¶Poſt velamentū aūt.i.poſt cortinā intermediā: f ¶Erat ſcd̄m tabernaculū.i.ſecūda ꝑs tabernaculi. k ¶Qd̄ dr̄ ſanctaſctōꝝ au.ha.thu.⁊ archā te.circūte. ex omni ꝑte au.q2 erat de lignis ſethim opta auro intus ⁊ extra.vt hr̄ Exo.xxv. l ¶In qua erat vrna au.ha.mā. ſm ꝙ dr̄ Exo.xvj. m ¶Et virga aaron q̄ frōduerat. ſm ꝙ hr̄ Nu.xvij. n ¶Et tabu.teſtamēti.iſta erāt icluſa i archa vt ꝑdictū eſt. o ¶Suꝑ q̄ erāt cherubin gl'ie.i. gl'ioſe facta:vel poti9 q2 erāt glorie dei cui deſeruiūt angeli ꝑ cherubin ſignificatiua:vn̄ ſeq̄t. p ¶Obūbrātia ꝓpiciatoriū.qd̄ repn̄tabat locū diuinū vt dictū eſt. q ¶De quibus nō eſt mō dicendū ꝑ ſingula q2 apl's ꝓſequit iſta breuit:⁊ ſm ſenſum allegoricū tm̄ vt dictū eſt. r ¶His vo Hic apl's deſcribit miſteriū ſacerdotum in tabernaculo moyſi. Ad cui9 intellectū ſciēdū ꝙ intra ſctm̄ſctōꝝ ſol9 ſūmus ſacerdos introibat in feſto expiationis tm̄. In alia aūt ꝑte tabnaculi q̄ dicebat ſancta abſolute alij ſacerdotes intrabāt bis q̄libet die od ꝑficiēdū ſacrificia.imolatio em̄ ſacrificioꝝ ⁊ oblatio eoꝝ fiebāt extra tabernaculū ſub diuo i altari holocauſtoꝝ: ſz cōſūmatio ſacrificij fiebat in tabernaculo ꝑ crematione incēſi i altari icēſi q2 ſacrificia illa nō erāt accepta ex ſe:ſz tm̄ ex fide ⁊ deuotione offerentiū:q̄ fides ⁊ deuotio ſignificant ꝑ incēſum.⁊ h eſt qd̄ dr̄. r ¶His vo ita cōpoſitis.i.diſpoſitis mō ꝑdicto s ¶In ꝑori q̄dē tabernaculo.i.in ꝑte tabernaculi q̄ dicebat ſctā. t ¶Semꝑ.i.quetidie. v ¶Introibāt.ſa. ſacri.offi. cōſū. ꝑ crematione incēſi x ¶In ſcd̄o aūt.i.intra ſanctūſctōꝝ Semel i anno ſol9 pōtifex.ſupple introibat.glo.dicit hic ꝙ pluries intrabat i anno:tn̄ ſine ſanguie:h tn̄ nō inuenitur ſcriptū in lege niſi ſolū qn̄ mouēda erāt caſtra:tūc.n. aaron ⁊ filij ei9 intrabāt vt iuoluerēt ea q̄ erāt intra ſanctaſctōꝝ ⁊ diſponerēt leuitarū onera:al's nō legit intraſſe aliquis:niſi ſumm9 ſacerdos in feſto expiatiōis ad offerendū ibi corā ꝓpiciatorio de ſanguie hoſtie imolate ꝓ pctō ppl'i ⁊ ꝓ pctō ꝓprio.⁊ h eſt qd̄ dr̄. y ¶Nō ſine ſanguine ⁊c̄.h ſignāte.hic oñdit q̄d ſignabāt ꝑdicta:⁊ ꝑ q̄ᵹtū ad ve.te.ſcd̄o q̄ᵹtū ad no.ibi xp̄s aſſiſtēs. In ꝑma ꝑte dicit ſic. y ¶Hoc ſignan.ſpūſan.nō ꝓpa.eſſe ſan.viam. q2 ſicut dictū eſt ꝑ h ꝙ nō patebat acceſſus ſacerdotib9 ad ſanctum ſanctoꝝ deſignabat ꝙ via veniēdi ad celeſtia nō erat pa

3 eē ſctōꝝ viā: adhuc priore
tabernaculo habēte ſtatū.
a b Que pabola eſt tpis inſtā
c d tis iuxta quā munera ⁊ ho
ſtie offerūt: q̄ nō pñt iuxta
cōſcientiā perfectuȝ facere
e ſeruientē ſolūmō i cibis ⁊
f in potibus ⁊ in varijs ba-
g ptiſmatib⁹ ⁊ iuſticijs car-
nis vſq̄ ad tēpus correcti
h onis impoſitis. Chriſtus
aūt aſſiſtens pontifex futu
roꝝ bonoꝝ peramplius
⁊ pfectius tabernaculū nō
manufactū. i. nō hui⁹ crea
tiōis: neq̄ p ſanguinē hir-
coꝝ aut vituloꝝ: ſꝫ p ꝓpriū
ſanguinē introiuit ſemel in
ſancta: eterna redemptiōe
a inuenta. Si. n. ſanguis hir
b coꝝ ⁊ tauroꝝ ⁊ cinis vitu-
c le aſperſus inq̄natos ſctifi
cat ad emūdationē carnis
d quāto magis ſanguis xp̄i
q̄ p ſpiritūſanctū ſemetipꝫ
obtulit immaculatum deo
emūdauit ꝯſciam nr̄am ab
e opib⁹ mortis: ad ſeruiēdū
e f deo viuenti. Et ideo noui
g teſtamēti mediator eſt. vt
h morte intercedēte in redē
tionē earū preuaricationū

-ſefacta. ſicut eſt in no. te. ⁊ q: ve. te. adhūc hēbat curſum ſuū qđ ſignificabat̄ p primā partē tabernaculi: vt dictuȝ eſt: ⁊ h̄ eſt qđ ſubdit̄. 3 ¶ Adhuc priore tabnaculo. i. ve. te. hñte ſtatū. a ¶ Que pabola. i. figura. b ¶ Eſt tpis in ſtātia. q: ve. te. fuit figura noui. c ¶ Iuxta quā. ſ. pabolā d ¶ Munera ⁊ hoſtie offe. q̄ ñ pñt iux̄ ꝯſciam pfe. fa. q: in ve. te. qđ fuit figura no. munera oblata nō auferebāt peccata vt p̄dictuȝ eſt. Et cā ſubdit̄. e ¶ Seruientē ſolūmodo in cibis ⁊ potib⁹ qđ dr̄ q: obſeruationes legaliū in pte cōſiſtūt in abſtinētia a q̄buſdā cibis ⁊ potib⁹ i lege ꝓhibit̄. f ¶ Et in va. baptiſ. i. ablutiōib⁹ q̄ fiebāt i emūdatione leproſi ⁊ in ꝯſil̄ib⁹: oīa eniȝ iſta erāt q̄dā pure corpalia: ⁊ iō nō poterant mūdare ꝯſciam: ſed tm̄ tollere quādā imūdiciā corpalē vl̄ irregularitatē q̄ dicunt̄ iuſticie carnis: ⁊ h̄ ē qđ dr̄. g ¶ Et iuſti. car. vſq̄ ⁊c. i. vſq̄ ad tp̄s no. le. q̄ corrigit veterē nō a malo i bonū reducēdo: q: lex ve. fuit bona ⁊ iuſta: vt h̄r̄ Ro. vij. ſꝫ ab impfecto ad pfectū reducēdo: q: ſic puero q̄ꝺdiu eſt ſb̄ pedagogo iponūt̄ aliq̄ opa bona ad aſſuefactionē v̄tut̄: q̄ tñ mutant̄ adueniēte etate virili in q̄ pfectiora opa ei imponunt̄: ita p legē moyſi fuerūt ipoſita legalia pp̄lo iudaico vt exercerent̄ i cultu vni⁹ dei: q: tñ erāt impfecta: iō p legē xp̄i ad pfectionē ſunt reducta: ꝓpt̄ qđ apl̄s Gal̄. iij. cōpabat legē moyſi pedagogo ſub cui⁹ diſciplina tenet̄ puer q̄ꝺdiu eſt paruul⁹: vt pleni⁹ declaratū eſt in p̄ncipio hui⁹ opis. h ¶ Xp̄s aūt aſſiſtēs. Hic ꝯñr exponit illud ꝙ p̄dictū fuit de tabnaculo moyſi inq̄ꝺtū fuit figura no. le. Circa ꝙ apl̄s duo facit: q: p̄ declarat ꝓpoſitū. ſcđo ꝓbat qđdā ſuppoſitū: ibi. Si eñ ſanguis. Circa p̄mū quinq̄ tangit. p̄ dignitatē loci. q: illa ps tabnaculi q̄ figurabat no. te. vocabat̄ ſctm̄ ſctōꝝ. ſcđo dignitatē miſtri: q: ſol⁹ ſūm⁹ pōtifex illuc intrabat: tercio modū intrādi: q: cū ſanguie intrabat. q̄rto tp̄s intrādi: q: tm̄ ſemel i anno. q̄nto ad q̄d intrabat. ſ. ad placādū ſibi deū ⁊ pp̄lo: ⁊ iſta ſignificabāt ea q̄ ſūt i no. te. q: xp̄s q̄ eſt ſūmus pōtifex intrauit celuȝ qđ deſignabat̄ p ſctm̄ ſctōꝝ: vt ſupra dictū eſt: ⁊ p ꝓprium ſanguinē ad placādū nob̄ p̄rem: ⁊ h̄ ē qđ dr̄. Xp̄s autem Sciēdū tñ ꝙ in h̄ capl̄o ꝯſtructio ē multū ſuſpēſiua. Et iō vt clari⁹ ⁊ breui⁹ ꝓcedā ego ponā lr̄aȝ nō ſm̄ ꝙ iacet i libro: ſꝫ ſm̄ ordinē ſnīe. h ¶ Xp̄s āt aſſiſtēs. h̄ tāgit̄ dignitas miſtri no. te. q: xp̄s eſt nomē ſuppoſiti exñt̄ i nā duplici. ſ. diuia ⁊ hūana. Pōtifex. h̄ tāgit̄ nomē officij: quia xp̄s eſt p̄nceps alioꝝ paſtoꝝ: ſm̄ ꝙ dr̄. j. Pe. v. Cū apparuerit p̄nceps paſtoꝝ ⁊c. Aſſiſtens. i. ſp parat⁹ ad ſuū officiū. ſ. ad interpellādū patrē ꝓ nob. ⁊ ad auxiliādū nos ꝯ̄ impugnationē hoſtis. Introiuit ſemel i ſctā. i. in celū. vt patebit infra qđ q̄dē celū eſt. Tabnaculū pampli⁹. i. valde amplū ꝓpt̄ imēſitatē bonoꝝ celeſtiū. Et pfecti⁹. q̄ꝫ fuit tabernaculū moyſi qđ fuit mobile ⁊ portabile de loco ad locū. iſtud eſt imobile ⁊ eternū ſm̄ ꝙ p Eſa. fuit p̄dictuȝ xxxiij. Oculi tui videbūt irl̄m ciuitatē opulentā tabernaculū qđ neq̄q̄ trāſferri poterit ibi eñ loquit̄ de irl̄m celeſti. Nō manufactū. i. nō p hoiem. ſicut fuit tabernaculuȝ moyſi p manū bezeleel. Et h̄ eſt qđ ſubdit apl̄s exponendo verbū p̄dictū. Id eſt nō huius creationis. i. humane factionis. Tangit etiā intrādi: ibi. Semel. q: totū temp⁹ nō eſt niſi vnus ann⁹ reſpectu pōtificat⁹ xp̄i: ⁊ iō ex quo ſemel intrauit ſemp eſt ibi. Tāgit̄ etiā modus intrādi cū dr̄. Neq̄ p ſanguineȝ hircoꝝ aut vituloꝝ: ſicut intrabat pōtifex ve. le. Sed p ꝓpriū ſanguinē. qui ꝓ nobis fuit effuſus i cruce. Tangit̄ etiā ad quid intrauit cū dr̄. Eterna redēptione inuēta. q: p hoc habemus eternā redēptioneȝ p modū cōuenientiſſimū a xp̄o inuentū: inq̄ꝺtū ſatiſfecit: q: poterat iq̄ꝺtū d e⁹ ⁊ ſoluit qui debebat inq̄ꝺtum homo.

a ¶ Si. n. ſanguis. h̄ ꝓbat qđdā ſuppoſitū circa vltimuȝ dictū. ſ. ꝙ ſanguis xp̄i fuit efficax ad nr̄am redēptionē eternā ⁊ facit talē rōnē. Sāguis xp̄i ex vnione ad ſuppoſituȝ diuinū h̄ȝ virtutē maiorē ad emūdationeȝ aīe q̄ꝫ ſanguis hircoꝝ ⁊ vituloꝝ ⁊ aq̄ luſtrationis ad tollendū imundiciā corporalē ſeu impedimentū irregularitatis de quo p̄dictū eſt. Veritas ꝓpoſitionis hui⁹ pȝ: q: ſanguis xp̄i ex ei⁹ vnione ad ſuppoſitū diuinū cōtrahit quādā infinitatē virtut̄. ſꝫ p̄dicta ve. le. tollebāt imūdiciā corporalē cōtractā ex tactu alicui⁹ imūdi ⁊ a diuino cultu impedientē. vt̄ pȝ Nu. xix. ḡ multo fortius ſanguis xp̄i mundat animam ⁊ reddit eam aptam ad ſalutem eternā: ⁊ hoc eſt quod dicitur.
a ¶ Si enim ſanguis hircorum ⁊ thauroꝝ. hoc fiebat in feſto expiationis b ¶ Et cinis vitule aſperſus. quia in aqua luſtrationis. qua debebant immundi aſpergi ponebant̄ cineres vitule cōbuſte. vt dicitur Nume. xix.
c ¶ Inquinatos ſcificat ad emūdationē carnis. q: animaȝ mūdare nō poterat. d ¶ Quāto mag̅ ſanguis xp̄i emūdauit cōſciam nr̄am ab opib⁹ mortis. i. peccatis que mortificāt aīam morte culpe ⁊ morte gehēne. e ¶ Ad ſeruiēdum deo viuēti: hoc dicit ad differentiā illoꝝ qui putantur dij: ſed ſunt mortui: vt iupiter: hercules ⁊ hmōi: tangit aūt tria per que ſanguis xp̄i habet efficatiā ad predicta. primū eſt ipſe offerens. ſ. xp̄s. cuius meritū eſt efficatie infinite ꝓpter cōiunctionē ad diuinitatē: ⁊ hoc tangit̄ cum dicit̄. Semetipm obtulit. ſecundū eſt munus oblatū qđ fuit ſanctiſſimū: ideo dicit̄. Immaculatū. terciū eſt modus offerēdi q̄ ꝓceſſit ex maxima charitate: qđ notat̄ cū dr̄. Per ſpiritūſanctuȝ. Cui aūt facta ſit talis oblatio oſtendit̄ cū dicit̄. e ¶ Deo. ſ. patri. f ¶ Et iō no. te. Hic ꝯñr ex p̄dictis que ptinent ad ve. te. ⁊ expoſitionē eoruȝ arguit ad p̄ncipale intentū. ſ. ꝙ no. teſta. ſit excellentius ⁊ efficatius veteri. Et diuidit̄ in duas ptes: q: primo facit qđ dictū eſt. ſecūdo probat quoddā ſuppoſitū in ſua ratione ibi. Vbi. n. teſtamētū eſt. Circa p̄mū cōſiderānduȝ ꝙ imediate p̄dixit ꝙ xp̄s p ꝓpriū ſanguinē intrauit celuȝ ⁊ ſic inuenit noſtrā redemptionē eternā hoc aūt non poterat fieri in ve. te. Ex quo ſequit̄ ꝙ illud teſtamētū factū eſt p xp̄m ⁊ p ꝯñs debet dici no. te. q: illud quod ſequit̄ precedens dicit̄ nouū reſpectu illius: ⁊ hoc eſt quod cōcludit apoſtolus. f ¶ Et ideo noui teſtamēti mediator eſt. ſ. ipſe xp̄s: per quem aūt modū ſit mediator ſubdit g ¶ Vt morte intercedente. id eſt xp̄i morte interueniente: per quam eius teſtamentū eſt confirmatum.
h ¶ In redemptionem earum preuaricationū que erant ſub priori teſtamento. id eſt quas vetus teſtamentū non poterat auferre. ſed per mortē xp̄i ſunt ablate.

i R Repromiſſionē eterne here.acci.p efficatiā paſſionis. k Qui vocati ſūt.ad participādū ipm p verā fidē ⁊ ſacramētoꝝ no.le.ſuſceptionē.⁊ ſic pȝ ꝙ no.te. eſt efficati⁹ veteri. q² mūdat aiam ⁊ ꝯfert gloꝛiā.ve.aūt te.tm̄ exteri⁹ mūdabit ⁊ tpalē hereditatē ꝓmittebat. l Vbi.n.teſtamētū. Hic ꝓbat qȏ ſuppoſuit .ſ. ꝙ teſt. no.ſit cōfirmatuȝ p moꝛtē xp̄i:⁊ hoc ꝓbat duplicit. pͦ p legē humanā.ſecūdo p legem diuinā:ibi. Vn̄ nec pꝛimū. Circa pͥmū cōſiderādū ꝙ ſm leges humanas ciuiles ⁊ canonicas teſtamētū nō hȝ robur ꝙ̄diu viuit teſtatoꝛ:q² tunc pōt ſemp mutari:cuȝ ſit vltima volūtas vite pn̄tis:ſ; in moꝛte cōfirmat ita ſilr̄ no.te. qȏ eſt ꝓꝑie teſtamētū xp̄i in ſua moꝛte fuit roboꝛatū: ꝓpt̄ h̄ tūc dixit. Conſūmatū ē:vt hr̄ Ioh. xix. ⁊ h̄ eſt qȏ dr̄ hic.
l Vbi em̄ teſtamētū eſt moꝛs neceſſe eſt intercedat.i. inueniat. m Teſtatoꝛis ⁊c̄.⁊ pȝ lr̄a. n Vnde nec pꝛimū. hic ꝓbat idem p legē diuinā in qua ꝓbatione pͦ ponit no.te. cōueniētiā cū veteri.ſecūdo eoꝝ dr̄am:ibi. Neceſſe eſt ḡ. Circa pͥmū ſciendū ꝙ ve.te.qȏ fuit figura noui fuit cōfirmatū p aſpſionē ſanguinis.vt hr̄ Exo.xxiiij. Et ſic pȝ p legē diuinaȝ ꝙ te.no.p effuſionē ſanguinis debuit cōfirmari: vt figuratū correſpōderet figure. Et h̄ eſt quod dr̄. n Vnde nec pꝛimū quidē.i.ve.te.qȏ fuit pꝛimū. o Dedicatuȝ eſt.i.ꝯfirmatū. Sine ſanguine. p Lecto em̄ omni mādato legis ⁊c̄. hoc habet Exo.xxiiij.vbi dicit ꝙ populus teſtamētū recepit ⁊ obligauit ſe ad obediendū.⁊ tūc moyſes ad cōfirmationē hui⁹ aſpſit ſanguinē. ⁊ hoc eſt qȏ dr̄. q Accipiēs ſanguinē vituloꝝ ⁊ hircoꝝ cū aqua ⁊ lana coccinea ⁊ hyſopo. Sed ꝯ h̄ poſſet aliq̄s dicere: q² Exo. xxiiij.nō fit mētio niſi de ſanguine vituloꝝ. Dicenduȝ ꝙ apl̄s fuit inſtruct⁹ in lege ⁊ ex vſu ⁊ cōſuetudine ſciebat q̄lit̄ talia fiebāt.ſ.p mixtionē ſanguinis hirci ⁊ aq̄ vt ſanguis eēt claꝛioꝛ lana vero coccinea ⁊ hyſop⁹ erant ibi q̄ſi aſpſoꝛiū ad ſanguinē aſpergendū. Et ꝓpter hoc moyſes tacuit iſta q² nō erant pꝛincipalia tamē credēdū eſt apl̄o ꝙ fuerit ita vt deſcribit nō em̄ oia in Exo.ſunt ſcripta. ſequit̄. r Ipm quoq; librū.l.legis. s Et oēm ppl̄m qui legē ſuſcepat. t Aſperſit.d.hic eſt ſanguis teſtamēti.i.cōfirmatiuus teſtamēti. v Qȏ mā. ad vos deus: etiā taber.nō ꝙ aſpſit tunc tabernaculū q² nondum erat ſed poſtea illud ſanguine aſperſit qn̄ illud cōſecrauit.
x Et oia vaſa miniſterij. quib⁹ vtebant̄ in tabernaculo moyſi. y Sanguine ſilr̄ aſpſit ⁊c̄.i.p aſpſionē ſanguinis. a Scdm̄ legē mundant̄.dicit pene q² aliqua mūdabant̄ per ignem.ſ.illa que poterāt ignē ſuſtinere:vt hr̄ Nu.xxxj.expiatio tm̄ ꝓ peccato nō fiebat ſine effuſione ſanguinis.⁊ hoc eſt qȏ dr̄. b Et ſine ſanguinis effuſione nō fit remiſſio. q² aialia ſacrificabant̄ pꝛo peccatis q̊ꝝ effundebat̄ ſanguis in ſignū ꝙ p effuſionē ſanguinis xp̄i fienda erat remiſſio peccatoꝝ: que nō poterat ſanguine aialiū fieri:ſ; tm̄ ſignificari. c Neceſſe eſt ḡ.poſita cōueniētia no.⁊ ve.te.ꝙ̄tū ad cōfirmationē ⁊ emūdationē Hic ꝯn̄r ponit dr̄am oſ̄dēdo pͦ ꝙ emūdatio no.te.ſit melioꝛ.ſcdo qȏ eſt pfectioꝛ:ibi. Neq; vt ſepe. Circa pꝛimam ꝑtē dicit ſic. c Neceſſe eſt ḡ exēpla.q̇dē cele. his mū.i.tabernaculū ve.te.qȏ fuit quodāmodo exemplar celeſtiū: vt declaratū eſt.viij.ca.debuit mūdari talib⁹ hoſtijs q̄ fiebāt de aiabus bꝛutis. e Ipa aūt cele.meli.ho. ꝙ̄ iſtis ſupple debuerūt mūdari. Et ideo mūdati ſunt ſanguine xp̄i. Sȝ diceres quō intelligunt̄ mūdari celeſtia vbi nulla fit macula. Dicēdū ꝙ ſicut dicebat̄ emūdari tabnaculū n̄ q² hr̄et i ſe aliquaȝ maculā ſeu imūdiciā:ſ; q² tollebant̄ q̄dā irregularitates q̄ b⁹ impediebant̄ homies accedē ad ſanctuariū: ita dicunt̄ mūdari celeſtia per xp̄i ſanguinē ⁊ p ſacramenta no. le. ex eodē ſanguie hn̄tia efficatiā: inꝙ̄tū purgāt pctā q̄ impediūt ab ingreſſu celeſtiū Et iō dicit: hoſtijs i plurali:q² lȝ ſāguis xp̄i ſit vna hoſtia: tm̄ ei⁹ efficatia nobis cōicat̄ p varia no.le. ſacr̄a.⁊ ꝙ tabernaculū ſanguie xp̄i mūdatū ſit meli⁹ tabnaculo moyſi declarat.d. f Nō em̄ manu.ſan.ihe.introiuit.q̄le fuit tabnaculū moyſi ab hoie factū:qȏ fuit figura tabnaculi celeſtis:vt p̄dictū eſt:iō ſubdit̄. g Exēplaria veroꝝ ſ; i ipm celū.introiuit ih̄s. h Vt appa. nūc vul.dei ꝓ nob.ſicut em̄ pōtifex legis intrabat ſancta ſctōꝝ vt appareret coꝛā ꝓpiciatoꝛio qȏ erat q̄ſi ſedile dei ſic xp̄s ꝙ̄tū ad hūanitatē intrauit celū nō ad h̄ ꝙ videret faciē dei patris de nouo:q² vidit eā ab inſtāti cōceptiōis ſ; q² ei⁹ hūanitas de nouo trāſlata fuit ad celū vbi facies dei clare videt̄ a btīs: vt p h̄ coꝛā deo pr̄e ꝓ nobis int̄pellet repn̄tādo hūanitatē quā aſſūpſit ꝓ nobis. i Neq; vt ſepe offerat. Hic ꝯn̄r oſtēdit ꝙ emūdatio no.te.perfectioꝛ eſt. Et diuidit̄ in dus.q² pͦ oſtēdit ꝓpoſitū. ſecundo ad h̄ adducit ſilr̄:ibi. Et queādmodū. In pͥma ꝑte facit talem rōnem: illa emūdatio que nō reiterat̄: q² ſemel facta ſufficit:perfectioꝛ eſt ꝙ̄ illa que reiterat̄ pluries ꝓpter ſui impfectionē.ſed illa emūdatio que fiebat a pontifice ve.le.in feſto expiatiōis quolibet anno reiterabat̄:expiatio facta p xp̄m ſemel tm̄ facta eſt q² ei⁹ vnica paſſio ſufficit ad delectationē oīm peccatoꝝ ḡ eſt pfectioꝛ: ⁊ hoc eſt qȏ dr̄. i Neq; vt ſepe offerat ſemetipm .i. xp̄s pōtifex k Queādmodū pontifex.ve.le. l Intrat in ſancta p ſin.an.in ſan.alieno.q² alit̄ ſequeret̄ incōueniēs.ſ.ꝙ xp̄s pluries debuiſſet pati a pꝛincipio mūdi:ſicut ⁊ ſacerdos ve.le.intrabat per ſingulos annos ſanctūſanctoꝝ ꝓ expiatione peccati populi iſrl̄:nūc aūt ita eſt ꝙ ſicut pontifex ve.le.intrabat ſanctūſanctoꝝ pꝛo peccato populi iſraelitici:ita xp̄s paſſus eſt pꝛo ſalute toti⁹ mūdi : quia incepit a p̄ncipio creationis ſicut ppl̄us iſrl̄ a datiōe legis. Et iō ſi xp̄i oblatio eēt iterabilis debuiſſet frequent̄ pati ab oꝛigine mūdi:ſicut pōtifex leg̃ q̊libet anno intrabat ſancta a datiōe legis:⁊ h̄ eſt qȏ dr̄. m Alioq̄n opoꝛ.eum fre. pa.ab oꝛigine mūdi.⁊ q² h̄ eſſet incōueniēs. ideo ſubdit apl̄s. n Nunc aūt.i.tpe gr̄e. o Semel in cōſūmatione ſeculoꝝ.i.in vltima etate in quā cōſumat̄ myſteriū xp̄i. p Ad deſti.pecca.per hoſt.ſuā apparuit. Seipm in conſpectu omnium offerendo in cruce.

que erāt ſub pꝛioꝛi teſtamē
i to repꝛomiſſionē accipiāt:
k qui vocati ſunt eterne he-
l reditatiſ. Vbi em̄ teſtamē
tū eſt moꝛs neceſſe ē inter-
cedat teſtatoꝛis. Teſtamē
tū em̄ in moꝛtuis cōfirma-
m tū eſt. Alioq̄n nōdū valet
dum viuit qui teſtatus eſt
n Vn̄ nec pꝛimū quidē ſine
o ſanguine dedicatū eſt. Le
p cto em̄ omni mādato legiſ
a moyſe vniuerſo populo
q accipiēs ſanguinē vituloꝝ
⁊ hircoꝝ cum aqua ⁊ lana
r coccinea ⁊ hyſopo : ipſum
s quoq; librum ⁊ oēm ppl̄m
t aſperſit dicēs. Hic ſanguiſ
v teſtamēti qȏ mandauit ad
vos de⁹. Etiā tabernacu-
x lū ⁊ omnia vaſa miniſterij
y ſanguine ſilr̄ aſpſit. Et oia
a pene in ſanguine ſm legeȝ
b mundant̄ ⁊ ſine ſanguinis
effuſione non fit remiſſio.
c Neceſſe eſt ergo exempla-
ria quidē celeſtiū his mun
e dari ipa aūt celeſtia melio
f rib⁹ hoſtijs ꝙ̄ iſtis. Non
em̄ manufacta ſancta intro
g iuit ih̄s exemplaria veroꝝ
h ſ; in ipm celuȝ vt appareat
nunc vultui dei ꝓ nobis.
i Neq; vt ſepe offerat ſemet
k ipm queādmodū pontifex
l itrat i ſctā p ſingl̄os ānos
m in ſanguie alieno. Alioq̄n
opꝫtebat eū freq̄nt̄ pati ab
n o oꝛigine mūdi. Nūc aūt ſel̄
p i ꝯſūmatione ſecl̄oꝝ ad de

q ¶ Et queādmodū. Hic adducit ſilr̄ ad ſuū ꝓpoſitū.ſ.ꝙ ex pctō primi parētis ſtatutū eſt ex diuina ſnīa ꝙ hoies ſemel moriant̄ ⁊ poſtea in iudicio diuino manifeſte preſentabunt̄. ſicut xp̄s ꝓ ſalute hoim i cruce mortuꝰ poſtea apparebit in iudicio: nō iudicādus: ſed magis ꝑ ſuū iudiciū fidelibꝰ ſuis eternā ſalutē redditurꝰ: ⁊ h̄ eſt qđ dicit̄.

q ¶ Et queād. ſta. eſt ho. ſe. mori. rōne originalis peccati.

r ¶ Poſt h̄ aūt iudiciū.ſ. extremum.

s ¶ Sic ⁊ xp̄s ſemel oblatꝰ eſt. i cruce nō ex cōditione origialis peccati qđ nō cōtraxit: ſ; ex cōditiōe mortal' nature quā volūtarie aſſūpſit.

ſtitutionē pcti ꝑ hoſtiā ſuā
q apparuit. Et queādmodū
ſtatutū eſt hoibꝰ ſemel mo
r s ri: poſt hoc aūt iudiciū ſic
t ⁊ xp̄s ſemel oblatus eſt ad
multoꝝ exhauriēda pecca
v ta: ſecūdo ſine peccato ap
parebit omnibus expectā
tibus ſe in ſalutem.

a V Mbrā eīn hn̄s .x.

t ¶ Ad mul. exhau. pctā. qđ dicit: q₂ lʒ paſſio xp̄i ſe extendat ad delēdū oia peccata ꝙtū eſt ex ſe: tn̄ aliq̄ ſe reddūt indignos. Et iō dicit multoꝝ ⁊ nō oīm ſequit̄. v ¶ Secundo ſine pctō apparebit: q₂ in ſecūdo aduētu xp̄s apparebit in forma glorioſa ⁊ ſine ſilr̄itudine peccati. in primo aūt aduētu apparuit i forma hoīs mortalis hn̄s ſilr̄itudinē peccati ſꝫm ꝙ dicit apl's. Ro. viij. Ad maiorē euidentiā dictoꝝ in hoc capitulo querit̄. Utrū ſanguis xp̄i fuit oblatio deo acceptiſſima Et arguit̄ ꝙ ꝙ nō q₂ effuſio ſanguinis innocētis eſt corā deo abominabilis. xp̄s aūt fuit innocētiſſimꝰ ꝗ ⁊c̄. Itē illud qđ habet ſilr̄itudinē cū ſacrificijs gētiliū nō eſt deo acceptū. Sed oblatio ſanguinis innocētis eſt hmōi: ſꝫm ꝙ dicit̄ in pſ̄. Effuderūt ſanguinē innocētē ſanguinē filioꝝ ſuoꝝ ⁊ filiaꝝ ſuarū: quas ſacrificauerūt ſculptilibꝰ chanaan: ꝗ ⁊c̄. Contra illud qđ dr̄ in lr̄a. Quātomagis ſanguis xp̄i qui ꝑ ſpiritūſanctū ſeipm̄ obtulit imaculatū deo emūdabit cōſciam noſtrā. Rn̄deo nō eſt intelligendū ꝙ ſanguis xp̄i fuerit oblatus ꝓ nobis: imo tota humanitas eiꝰ: ⁊ hoc pʒ ex auctoritate inducta in qua dicit̄: obtulit ſemetipm̄: fit tn̄ mentio i hac oblatione ſegregatim de ſanguine xp̄i inq̄tū fuit ſeparatus a corpe: tn̄ vtrūq; eſt de oblationis integritate: ꝓpter qđ in ſacr̄o altaris quod eſt memoriale ipſius oblationis cōſecrat̄ ſimul caro ⁊ ſanguis tn̄ ſub ſpeciebꝰ diuerſis: ſicut in illa oblatione fuit ſanguis ſeparatꝰ a carne. Similiter aia xp̄i fuit ꝓ nobis oblata inq̄tum ꝑ paſſionē fuit a corpe ſepata ad ſatiſfaciendū ꝓ nobis. Ioh. x. Aiam meā pono ꝓ ouibꝰ meis. ⁊ ſic pʒ ꝙ tota humanitas ptinet ad xp̄i oblationē ſeu ſacrificiū. Qꝫ aūt hoc habeat pfecte rōnem oblationis vel ſacrificij: patet quia ſacrificiū in lege fiebat triplici de cā: primo ad tollēdū peccatū: ꝓpter hoc in lege dicebant̄ aliqua ſacrificia ꝓ peccato. ſecūdo ad gr̄am cōſeruādā: ꝓpter hoc in lege dicebāt̄ aliq̄ hoſtie pacifice. tercio ad h̄ ꝙ mens hominis perfecte deo vniret̄ ꝑ amorē. ꝓpter hoc in lege offerebat̄ holocauſtū qđ totū incendebat̄ ad honorē diuinū: iſta autem tria ꝓueniūt nobis a deo mediante humanitate xp̄i ꝓ nobis oblata: q₂ ꝑ hoc pctā nr̄a ſunt deleta Apoc. j. Dilexit nos ⁊ lauit nos a peccatis noſtris in ſanguine ſuo. ⁊ gr̄a collata Ioh. j. Gratia ⁊ veritas ꝑ ihm̄ xp̄m facta eſt: ⁊ porta glorie apta in qua fit hoīs ad deū vnio pfecta: ꝓpter h̄ dr̄ infra ſequēti ca. Habemꝰ fiduciā ꝑ ſanguinē eiꝰ in introitu ſanctoꝝ. Et ſic pʒ ꝙ ſacrificiū xp̄i fuit pfectiſſimū: q₂ cōtinet in ſe pfectiſſime virtutē oīm ſacrificioꝝ: ſicut pfectio diuina cōtinet in re vnitiue ⁊ eminentiꝰ pfectiones oīm creaturarū. Ad pmū igit̄ dicēdū ꝙ effuſio ſanguinis xp̄i pōt referri ad duplex principiū. vno modo ad ipſos effundentes: ⁊ ſic fuit deo abominabilis: ⁊ ſic fuit peccatū grauiſſimū. alio modo ad voluntatē ipſius xp̄i patientis qui voluntarie ſe obtulit paſſioni ex charitate maxima: ⁊ ſic fuit deo acceptiſſima: ⁊ hoc ſecūdo modo habuit rōnem oblationis ⁊ ſacrificij: nō aūt primo modo. Ad ſecundū patet ex dictis ꝙ oblatio ſanguinis innocētis in ſacrificijs gentiliū habet ſilr̄itudinē cū illis qui occiderūt xp̄m. ⁊ hoc mō nō habet rōnem ſacrificij vt dictum eſt: ⁊ ideo nō eſt ſilr̄itudo ſacrificij xp̄i ad ſacrificia illoꝝ.

b lex futuroꝝ bonorum non
ipſam imaginem rerum: ꝑ
ſingulos annos eiſdē ipis
hoſtijs quas offerunt in
c d deſinenter nunquam po
teſt accedentes perfectos
e facere Alioquin ceſſaſſent
f offerri: ideo ꝙ nullā habe
rent vltra cōſcientiā pecca
ti cultores ſemel mundati

¶ In ca. ix. vbi dicit̄ in poſtilla. Aureū habēs thuribulū ⁊ archā teſtamenti ex oi parte auro.

¶ Additio.

In archa teſtamēti que erat in ſancta ſctōꝝ nihil erat incluſū niſi tn̄ due tabule lapidee quas ibi poſuerat moyſes. vt hr̄ expſſe. iij. Reg. viij. ca. Urna aūt hn̄s manna ⁊ virga aaron erāt corā illa archa: vt habet̄ Exo. xvj. ⁊ Nume. xvij.

¶ Replica

In ca. ix. vbi dr̄ de archa burg. qui nitit̄ ſepiꝰ oportune ⁊ importune ſaluare dicta ſan. Tho. ⁊ alioꝝ: nō curat hic ſaluarē veritatē lr̄e cui tn̄ ille honor debet̄ ꝙ potiꝰ debemꝰ putare nos intētionē lr̄e nō intelligere q̄; ꝯdicere. hic aūt plane dimittit lr̄am apl'i tāq; cōtradicentē lr̄e. iij. Reg. viij. Nā hic dicit̄ ꝙ in archa erat vrna habens manna: ⁊ virga aaron que floruit: ibi aūt dicit̄ ꝙ nihil erat in archa niſi due tabule ⁊c̄. que videt̄ manifeſta cōtradictio. Circa quā differentiā laborat dupliciter circa locū allegatū de. iij. Reg. vno modo ꝙ lr̄a illa debeat intelligi principalit̄: apl'i aūt occaſionaliter: q₂ archa fuit facta vt tabule ibi reponerent̄: ſed poſt vrna ⁊ virga occaſionalit̄ in memoriā ibidē repoſite ſunt. alio modo ꝙ factū fuit quoddā ſcamnū appendiciū ad latus arche: in q̄ vrna ⁊ virga reponebant̄. Et ideo amplius dicit illa fuiſſe in archa nō ꝙ intrinſecus: ſed in appenditione ꝙ vnū cū archa cenſebat̄: ⁊ ſic quidā exponūt qđ dr̄ Deut. xxxj. de libro legis. Ponēs eū in latere arche ⁊c̄.

¶ Cap. x.

v Umbram. n. habens ⁊c̄. in ca. pce. ꝓbauit apl's eminentiā noui teſtamēti: ⁊ i ꝓbatione ſua dixit ꝙ ve. te. nō auferebat peccatū: ideo iſtud qđ ibi ſuppoſuit. hic conſequenter probat. Et diuidit̄ in duas partes: quia primo facit quod dictū eſt. ſecundo compat ſacerdotē no. te. ad ſacerdotē ve. te. ibi. Omnis quidem ſacerdos. primū probat dupliciter: primo ꝑ rōnem. ſecundo ꝑ ſcripturā: ibi. Ideo ingrediēs. prima adhuc i duas: ſꝫm duas rōnes quas ponit: ſecūda ibi. Impoſſibile eſt enim Ad euidētiā prime rōnis cōſiderādū ꝙ differūt vmbra ⁊ imago in hoc ꝙ vmbra eſt longinqua ſilr̄itudo rei: imago aūt eſt ꝓpinqua ⁊ expſſa rei ſilr̄itudo. Et ideo ſacrificia ve. le. habuerūt rōnem vmbre reſpectu bonoꝝ glorie: q₂ nō ꝓmittebant illa expſſe: ſ; ſub velamie ꝓſperitatꝰ terrene: ſacrificiū aūt no. le. hʒ rōnē imaginis: q₂ imediate iducit ab bona glorie celeſtis. hoc aūt nō poterāt facere ſacrificia ve. le qđ patet ex mō offerendi ipſa: q₂ quolibet anno reiterabant̄ qđ nō fieret ſi ꝑ ipſa offerentes mūdarent̄: q₂ tūc talis iteratio eſſet fruſtra: ⁊ nō eſt dicendū ꝙ aliquid fruſtra pciperet̄ in lege diuina: ergo nō auferebāt peccata: ⁊ hoc eſt quod dicit̄ hic. a ¶ Umbrā. n. ha. lex fu. bo. ſ. bonoꝝ glorie que expectant̄ in futurū: que in lege promittebant̄ cōfuſe ꝑ modū vmbre ⁊ nō expreſſe. iō ſequit̄. b ¶ Nō ipam ima. reꝝ ꝑ ſin. an. eiſdē ipſis ho. quas offe. indeſi. ſacerdotes. ve. le. c ¶ Nūq; pōt. lex vetus ꝑ talia d ¶ Accedentes perfectos facere. i. mundatos a culpa ⁊ dignos gloria. e ¶ Alioquin ceſſaſſent offerri. poſt primam eoꝝ oblationē. f ¶ Ideo ꝙ nullā ha. vltra cōſciē. pec. cul. ſemel mundati. Et iō concludit ꝙ fiebāt illa ſacrificia ad peccatoꝝ recordationē: inq̄tū ꝑ talia offerētes oſtendebant ſe habere peccati cōſciam. ⁊ hoc eſt qđ dicit̄

g Sed in ipſis cõmemoratio ipoꝝ pecca.ꝑ ſingu.an.fit Deletio aũt peccatoꝝ expectabaꝶ fienda ꝑ xp̃m. ꝭ videꝶ ꝙ rõ apl'i nõ valeat.qꝛ poſſet dici ꝙ illa ſacrificia mundabant a peccatis p̃teritis.nõ aũt a futuris.ꝛ qꝛ reiterabanꝶ peccata. ꝑ ꝯñs ꝛ ſacrificia erant iteranda non fruſtra. vt arguit apl's.ꝭ ad deletionẽ pcti iteꝝ prepati. Dõm ꝙ apl'us ex mõ loquendi excludit ꝧ dictũ. dixit eñ ꝙ lex tm̃ hẽbat vmbrã celeſtiũ: nũc aũt ita ẽ ꝙ peccatuꝫ opponiꝶ celeſtibus. qꝛ excludit ab ipſis Et iõ illud qͦ emũdat peccatũ optꝫ ꝙ ſit celeſte ꝛ ſpũale.ꝛ iſtud qͦ ẽ tale hꝫ efficaciã ꝑpetuã.ꝛ per ꝯñs nõ eſt reiterabile.ſic aũt e ſt dõm ꝺ oblatiõe xp̃i in cruce rõne deitatis adiũcte.ꝛ iõ nõ reiteratur.qꝛ ſemł facta ſufficit ad delendũ oĩa pctã ꝯmiſſa ꝛ ꝯmittenda. Sed adhuc diceres ſacr̃m altaris q̃tidie offerꝶ in ecc̃ia.ꝙ ꝛc. Dõm ꝙ nõ ẽ ibi ſacrificij reiteratio:ꝭ vnius ſacrificij in cruce oblati q̃tidiana ꝯmemoratio: ꝓpter ꝧ ꝺꝛ Math.xxvj. Hoc facite in meaꝫ cõmemorationẽ.qꝛ idẽ offerꝶ qͦ ipe obtulit. h Impoſſibile eñ eſt. Hic poniꝶ ſcd̃a rõ ad idẽ qꝛ p̃ncipaliꝰ ſacrificiũ qͦ fiebat in lege.fiebat in die expictiõis de hircoꝛ vitulo.ꝭ illud nõ poterat auferre peccatũ cũ eſſet q̇d pure corporeũ qͦ nõ attingit ad aiam.ꝙ multo minꝰ alia legꝪ ſacrificia poterãt auferre pctã:huius rõis ponit minorẽ. h Impoſſi.ẽ.n.ſang.hirc.aut thau.auferri pctã. Si ãt cõtra ꝧ arguaꝶ de ſacr̃is no.le.q̃ ꝯſiſtũt in q̃buſdã rebus corꝑalibꝰ tm̃:ꝛ tñ mũdãt aiam. Dõm ꝙ nõ ẽ ſiĉ:qꝛ in ipſis diuia v̓tꝰ oꝑaꝶ.ꝛ iõ oꝑanꝶ ad grãꝫ ꝑ modũ inſtr̃i.non ſic aũt erat i ſacr̃is ve.le.vt pleniꝰ dicã in fine huiꝰ ca.
i Iõ ingre.ꝧ ꝓbat ꝑ ſcripturã pſ̃.xxxix.q̃ loquiꝶ de aduentu xp̃i ꝓpter imꝑfectionẽ ſacrificioꝝ ve.le.ſupplendã ꝑ ſuã ſacrificiũ.ꝛ facit talẽ rõem illͦ qͦ aufert pctm̃ oꝫ ꝙ ſit deo acceptũ.ſacrificiũ aũt ve.le.non erat deo acceptũ vtꝫ ꝑ ſcripturã pſ̃.inductã ꝙ ꝛc.ꝛ ꝧ ẽ qͦ ꝺꝛ. Iõ igrediẽs mũdũ.ꝑ carnis aſſumptionẽ. k Dicit.qꝛ illa ſcriptura loquiꝶ in eiꝰ ꝑſona. l Hoſtiã.in ꝧ tãgit ſacrificia q̃ fiebãt de rebꝰ aiatis. m Et oblationẽ.i.ſacrificia de inaiatis. n Noluiſti.i.nõ acceptaſti ꝛ ſꝶ v̓ba filij ad patrẽ.ꝛ interponit ſacrificiũ p̃ri acceptũ qͦ de corꝑe xp̃i fuit factũ di. o Corpus aũt aptaſti mihi.i.corꝑꝰ paſſibile aptũ imolationi ꝛ qꝛ fuit formatũ ꝛ aptatũ ſola v̓tute dei abſq; ſemĩe virili p Holocau.q̃ totaliꝶ incẽdebãꝶ q Et ꝓ pctõ.i.ſacrificia q̃ ꝓ pctis offerebanꝶ q̇ꝝ vna ꝑs incẽdebaꝶ.altera erat ſacerdotꝪ.ꝛ ſic apl's tetigit omĩa genera ſacrificioꝝ ve.le.oñdẽs ꝙ nõ fuerũt deo accepta.q̇a de talibꝰ ſubdiꝶ. r Nõ tibi pla.et ꝯñr oñdiꝶ i ſerie ſcripture ꝙ ſacrificiũ no.te.ſit acceptũ cũ ſequiꝶ de chriſto. s Tũc dixi:ecce venio.ꝑ carnis aſſumptiõꝫ. t In capi.li.ſcrip.ẽ de me.vt fa.de.volũ.tuã. Liber aũt iſte ẽ noticia p̃deſtinatiõis diuien. Caput huius libri ꝺꝛ illud qͦ in diuia p̃deſtiuatiõe p̃ncipaliter ꝯtineꝶ.ꝧ aũt eſt myſteriũ incarnatõis xp̃i ꝑ qͦ ad b̃titudinẽ ꝑtingũt oẽs electi

g Sed in ipſis cõmemoratio pctõꝝ ꝑ ſinglos annos fit
h Impoſſibile.n. ẽ ſanguie thauroꝝ et hircoꝝ auferri
i pctã. Iõ ingrediẽs mũdũ
k dicit. Hoſtiã ꝛ oblationẽ
l m n noluiſti:corpus aũt apta-
o ſti mihi Holocauſtomata
p q ꝛ ꝓ pctõ nõ tibi placuerũt
r s t Tũc dixi. Ecce venio. In capite libri ſcriptũ ẽ de me vt faciã deꝰ volũtatẽ tuã.
v Supiꝰ dicẽs qꝛ hoſtias ꝛ oblatões ꝛ holocauſtomata ꝛ ꝓ pctõ noluiſti nec placita ſunt tibi q̃ ſm legẽ offerunꝶ:tũc dixi:ecce venio vt faciã deꝰ volũtatẽ tuã:
x y aufert primũ vt ſeq̃ns ſta-
z tuat In q̃ volũtate ſctificati ſumꝰ:ꝑ oblationẽ corpo
a ris ieſu xp̃i ſemel. Et oĩs q̃
b dem ſacerdos p̃ſto eſt q̃tti
c die miſtrans ꝛ eaſdeꝫ ſepe
d offerẽs hoſtias q̃ non poſ-
e ſunt auferre pctã. Hic aũt
f vnã ꝓ pctis offerẽs hoſtiã
g in ſempiternũ ſedet i dexte
h ra dei decetero expectans donec ponanꝶ inimici eiꝰ
i ſcabellũ pedũ eius. Vna
k ei oblatiõe cõſũmauit i ſẽ
l piťnũ ſctificatꝰ. Conteſtaꝶ aũt nos ꝛ ſp̃uſſctũs. Poſt q̃ eñ dixit. Hoc aũt teſtm̃ qͦ teſtaboꝛ ad illos pꝰ dies illos dicit dñs.dabo leges meas i cordibꝰ eorũ ꝛ i mẽtibꝰ eorũ ſr̃ſcribã eas.
m ꝛ pctõrũ ꝛ ĩiq̃tatũ eorũ iaꝫ
n nõ recordaboꝛ ãpliꝰ. Vbi
o aũt horum remiſſio. Iam nõ eſt oblatio pro peccato
p Hñtes itaq; fratres fidu-

v Supius dicẽs ꝛc. Iſtud qͦ ſequiꝶ eſt v̓bũ apl'i exponẽtis auc̃tẽ pſ̃.de excluſione ve.le.ſacrificioꝝ ꝑ ſacrificium xp̃i.ꝛ ptꝫ lr̃a ꝑ p̃dicta.vñ ꝯcludit. x Aufert p̃mũ. ſcꝫ ſacrificiũ legis. y Vt ſequẽs ſtatuat.i.cõfirmet ſacrificiũ acceptũ deo p̃ri. z In q̃ volũta. ſctifi.ſumꝰ ꝛc. qꝛ ꝑ ꝧ ꝙ xp̃s impleuit volũtatẽ p̃ris ſe.ipſum offerẽdo nos ſctificauit.
a Et oĩs q̃.ſacerd. Hic ꝯꝑat ſacerdotẽ no.te.ꝛ ve.te.adiuicẽ.ꝛ diuidiꝶ in duas partes.qꝛ p̃ facit qͦ dictũ eſt.ſcd̃o declarat ꝑ ſcripturaꝫ ibi. Cõteſtatur aũt nos. Ad euidentiã p̃mĩ cõſiderandũ ꝙ i ve.le.erat duplex ſacrificiũ ſolẽne. vnum erat in die expiationis qͦ ſolũ fiebat ꝑ ſummũ ſacerdoteꝫ. vt freq̃nter dictũ eſt Aliud erat iuge ſacrificium qͦ rep̃ñtabat eternitatẽ chriſti ſm diuinitatẽ. et iõ dicebaꝶ iuge qꝛ q̃tidie offerebaꝶ mane ꝛ veſpe.ꝛ iſtud ſacrificiũ nõ ſolũ offerebaꝶ ꝑ ſummũ ſacerdotẽ:ꝭ etiã ꝑ alios inferiores ſacerdotes. Et de iſto ſacrificio loquiꝶ hic dicens.
a Et oĩs q̇dẽ ſacerdos.ſ.ve.le. b Preſto eſt quottidie miſtrans.qꝛ quottidie offerebaꝶ iuge ſacrificium.
c Et eaſdẽ ſepe offerens hoſtias.ſ.in ſpecie nõ i nũero.
d Que non pñt auferre peccata.vtꝫ ꝑ p̃dicta.ꝛ magis patebit infra. e Hic aũt.i.xp̃us. f Vnã ꝓ peccatis offerẽs hoſtiã.q ſufficit ad delendũ oẽm culpã ꝯmiſſã ꝛ cõmittendã. g In ſempiternũ ſedet ad dexterã dei patris.vt dñs ꝛ in hoc patet differentia ipiꝰ ad ſacerdotẽ veteris legis quem oportebat cõtinue ſtare vt miniſtrũ chriſtus autem nõ fuit miniſter niſi in vnica oblatiõe q̃ pacta ſedet in dextera patris vt dominus. h Decetero expectans donec ponantur inimici eius ſcabellũ pedum eius.ꝛ hoc complebitur in finali iudicio:ſicut expoſitum eſt ſupra.j.ca. i Vna eñ obligatione conſummauit.i.ad ꝑfectũ adduxit. k In ſempiternum ſanctificatos.quia hoſtia chriſti habet virtutem eternam ſctificandi.ꝛ propter hoc illa pacta non habuit amplius neceſſitatem miniſtrandi:ſicut habebat ſacerdos veterꝪ legis
l Conteſtatur autem. Hic adducit ad ꝓbandum idem auctoritate Hieremie.xxxj.que ſupra expoſita eſt.viij.c. Et in fine illius ponitur.
m Et peccatorum ꝛ iniquitãtum eorum non recordabor amplius.quia ad talem remiſſionem ſe extendit efficacia oblationis chriſti que eſt oblatio legis noue. Et ideo per hoc patet ꝙ chriſtus non habet neceſſitatem ſtare vt miniſter ad pluries offerendum. Et hoc eſt quod ſubditur.
n Vbi aũt hoꝝ remiſſio eſt.ſ.peccatoꝝ omniũ.
o Iam non oblatio ꝓ peccato.qꝛ fruſtra fieret Math.ix Non eſt opus valentibus medicus. Cetera patent ex dictis.viij.capitu.
p Habemus itaq; fratres. Supius apl's oſtendit eminentiam ſacerdotis xp̃i.hic ꝯñr oñdit ꝙ debemus ei reuerenter obedire,et diuidiꝶ in tres.qꝛ primo ponit apo-

ſtolus allectiua ad huius ſubiectiōem. ſcđo oſtendit ſubiectiōis modū ⁊ ordinē ibi. Accedamus vero corde. tercio ſubdit ipſius ſubiectiōis rōem ibi. Volūtarie. n. Circa pmū ꝯſiderandū ꝙ duo ſunt q̄ debent nos allicē ad hoc vt ſacerdotio xp̄i ſubdamur humiliter ⁊ deuote. Primū eſt huius ſacerdotij efficacia q̄ꝛ ꝑ ipꝫ itroducimur ad celeſtia ⁊ hoc ē qđ dicitur.
p Hn̄tes itaq̄ʒ fra. fi. in intro. ſan. i. celeſtiū. q In ſāg. xp̄i. q̄ eſt oblatō huius ſacerdotij.
r Qui initia. nobis viā nouā. q̄ꝛ nullus an̄ xp̄m aſcēdit in celū. s Et viuē tē. dicit̄ h̄ via viuēs effectiue. q̄ꝛ ducit ad uitā eternā: q̄lit̄ aūt xp̄s inchoauit viaʒ iſtam oñdit dicens.
t Per velamen. i. carnē ſuam. q̄ꝛ caro xp̄i oblata in cruce erat quoddam velamentū nature diuine ſcđm aūt qđ dʒ nos attrahere ſubiectiōi ꝑdicte. eſt potentia huiꝰ ſacerdotij: q̇a xp̄s nō hʒ ſolū ptātē ſup vnā gentē ſicut ſacerdos legalis ſup gentē ſuā: ſʒ habet ptātē ſup totā eccleſiā militantē ⁊ triūphantē: ⁊ h̄ eſt qđ tangit̄. Et habentes ſupple. Sacerdotē magnū ſup domū dei.

q ciā in introitu ſanctoꝝ i ſā-
r guine xp̄i qui initiauit nob̄
s viam nouā ⁊ viuentē. per
t velamē. i. carnē ſuam ⁊ ſacerdotē magnū ſup domū
v dei: accedamꝰ cū vero cor-
x de in plenitudine fidei aſꝑ-
a ſi corda a cōſcientia mala: ⁊ abluti corpꝰ aqua mūda
b teneamus ſpei noſtre con-
c feſſionē indeclinabilē. Fi-
d delis eñ eſt q̄ repromiſit ⁊
e cōſideremꝰ inuicē in ꝓuocationem caritatis ⁊ bono-
f rum operū: non deſerētes
g collectiōem noſtram ſicut conſuetudinis eſt q̄buſdā
h ſed conſolantes ⁊ tāto ma-
i gis q̄to videritis appro-
k pinquātem diem. Volun-
taric. n. peccātibus nobis poſt acceptā noticiā veritatis iā nō relinquit̄ ꝓ pctīs
l hoſtia terribil' aūt q̄daʒ ex-
m pectatio iudicij ⁊ ignis e-
n mulatio q̄ cōſūptura ē ad-
o uerſarios. Irritā q̇s faciēſ
p legē moyſi ſine vlla miſeratione duobꝰ vl' tribꝰ teſtibꝰ morit̄ q̄to magl' putatis deteriora mereri ſup-
q plicia q̄ filiū dī cōculcaue-
r rit ⁊ ſanguinē teſti pollutū
s duxerit: i q̄ ſctificatꝰ ⁊ ſpiritui gr̄e cōtumeliā fecerit
t Scimꝰ eñ q̄ dixit mihi vindictam: et ego retribuam. Et iterum: quia iudicabit. dominus populum ſuum
v Horrendum eſt incidere in

ribilis nanq̄ʒ. Circa pmū ꝯſiderandū ꝙ gl. hic diſtinguit inter illū qui peccat nolens ⁊ volūtarie. q̄ꝛ ille q̄ conſentit peccato ex paſſione peccat nolens. ille autē q̄ ex malicia ⁊ habitu inclināte volūtatē ꝯſentit peccato peccat volūtarie. ⁊ ꝓpter h̄ iſte nō penitet. q̄ꝛ opatio ꝓcedēs ex habitu ē dilectabil'. pꝛimus aūt penitꝫ trāſeūte paſſione. Auxiliū vero diuie gr̄e ñ dat̄ niſi penitētibꝰ. ⁊ iō ſubtrahit̄ volūtarie peccātibꝰ quia nō penitēt. vt dictū eſt. ⁊ h̄ ē qđ dꝛ. Volūtarie. n. peccātibꝰ nob̄. Aliter pōt exponi lr̄a ⁊ magl'. vt videt̄ ſm intentiōeʒ apl'i. Ad cuius itellectū ꝯſiderandū ꝙ ſm ſn̄iam Augꝰ. et alioꝝ ſctōꝝ tēpe nature lapſe liberū arbitriū nō pōt diu vitare peccatū mortale añq̄ʒ repet̄ ꝑ grāʒ. poſtq̄ʒ vero repatu eſt pōt vitare om̄e peccatū mortale. et iđo magis volūtarie cadit in pctm̄ repatꝰ ꝑ grām q̄ nō repatus ꝓpter qđ nō repat' adhibet̄ efficaciꝰ remediū ad tollendū peccatū. ſ. baptiſmus q̄ aufert omnē culpā ⁊ penā. ſʒ ſi poſt repatione baptiſmalē aliq̄s cadit i peccatū: iam nō adhibet̄ ſibi tale remediū: q̄ꝛ nō ē iterabile ſacr̄m: ⁊ hoc eſt qđ dꝛ. k Volūtarie. n. peccātibꝰ nob̄ poſt acce. no. ve. i. poſt baptiſmū q̄ ē fidei ſacramētū
l Iam nō relin. ꝓ pec. ho. i. mors xp̄i nob̄ cōicanda ſm totū effectū ſicut fit ꝑ baptiſmū q̄ delet totū. eo ꝙ in ipſo cōfiguramur totalit̄ morti xp̄i ſm ꝙ dꝛ Rom. vj. ꝯſepulti ſumꝰ cū illo ꝑ baptiſmū in mortē ⁊c̄. m Terribil'. hic ponit ad h̄ rōem ex diſtractiōe diuini iudicij. qđ ē valde terribile trāſgrediētibꝰ legē xp̄i. ⁊ h̄ ē qđ dꝛ. Terribilis q̄dā aūt expectatio iudicij. ꝓpter ſn̄ie irretractabilitatem ⁊ ꝓpter pene acerbitatē q̄ tangit̄ cū dꝛ. n Et ignis emulatio. i. pena ignis ex emulatiōe ⁊ zelo diuine iuſticie infligēda. o Que ꝯſum. ē aduer. eos et̄naliter cruciando. Et ꝯfirmat̄ h̄ ꝑ ſil'e de lege moyſi cuiꝰ trāſgreſſores puniuntur morte: vtꝫ ex decurſu ve. le. ⁊ multo grauiꝰ punietur trāſgreſſor legl' xp̄i q̄ q̄to ē ſanctior tāto dʒ eā magl' obſuari. ⁊ h̄ eſt qđ dicit.
p Irritā q̇s faciens ⁊c̄. ptꝫ vſq̄ʒ ibi.
q Qui filiū dei ꝯculcauerit. mādata eiꝰ contēnendo.
r Et ſan. te. pol. du. in quo ſanctifi. eſt. qđ faciūt illi q̄ pꝰ baptiſmū reuertunt̄ ad vomitū. s Et ſpiritui gr̄e contumeliā fecerit. abijciēdo ipm: aliter pōt exponi de illis q̄ dicebāt legalia eſſe neceſſaria ad ſalutē poſt baptiſmum ⁊ ſic quodāmō cōculcabāt dei filiū dicētes ipm impotētem ad ſaluandū nos ꝑ ſeipm. ⁊ ſanguinē eius quodammō pollutū dicebāt: ex q̊ ꝑ ſe nō ſufficiebat ad emundationem peccatoꝝ. ⁊ ꝑ cōſequēs faciebant contumeliaʒ gr̄e no. teſta. Qꝛ autem ꝑdicti mereant̄ a deo puniri: ꝓbat ꝑ ſcripturam dicentem in ꝑſona dei.
t Mihi vindictam et ego retribuam ⁊c̄. quia etſi iudices vindicent: hoc tamen non conuenit eis niſi inq̄ātū ſunt dei miniſtri. et quia vindicta deo reſeruatur. qui eſt fortiſſimus ad infligendum et iuſtiſſimus ita ꝙ non poteſt a iuſticia flecti. ideo concludit.
v Horrendū eſt inci. in ma. dei viuē. ſʒ ꝯtra hoc arguit̄.

f Nō deſerētes collectionē nr̄am. i. cetū fideliū in ꝑſſura tribulatiōis. ⁊ in hoc tangit ſubleuatiōem a malo. q̄ꝛ deſerētes eos in talibꝰ nō ſunt veri xp̄iani de quibꝰ ſubdit̄.
g Sicut ꝯſue. eſt q̄buſdā. i. fictis xp̄ianis deſerētibꝰ ꝓximos in ꝑſſura tribulatiōis. h Sed ꝯſolātes. oppreſſos debetis eſſe. i Et tāto magis q̄to videritis appropinquātem diē. ſ. eq̄tatis vel iudicij. Cuius rō ē. q̄ꝛ gratia ꝑficit naturā. motus aūt naturalis fortior eſt in fine. ⁊ ſimiliter dʒ eſſe de motu caritatis ⁊ gr̄e. k Volūtarie. n. Hic ꝯñr ponit huiꝰ obiectiōis rōem. ⁊ diuidit̄ i duas. q̄ꝛ pmo ponit rōem deterrentē. ſcđo demulcentē ibi. Rememorami. pma in duas. q̄ꝛ p̄ inducit terrorē rōne ſubtractionis auxilij. ſcđo rōne diſcretiōis diuini iudicij ibi. Ter-

v Accedamus. Hic ꝯñr oñdit modū ſubijciēdi nos ſacerdotio xp̄i. q̄ꝛ talis modus ē pmo ꝑ verā fidē: ⁊ h̄ tangit̄ cū dicit̄
v Accedamꝰ cū vero corde: abſq̄ʒ fictione. x In plenitudine fidei. q̄ꝛ nō ſufficit credere aliq̄s articulos fidei: ſʒ opꝫ credē q̄cq̄d credit eccleſia. ſcđo ꝑ ſuſceptionē baptiſmi xp̄i in q̄ ꝓfitet̄ ſe hō ſeruū xp̄i. ⁊ iſtud tangit̄ ibi.
a Aſꝑſi cor. a ꝯſci. ma. ⁊ abluti corpus aq̄ mūda. q̄ꝛ baptiſmus nō ſolū lauat exteriꝰ corpus ſicut faciebāt ablutiones ve. le. ſʒ etiā lauat aīaʒ interius. tercio ſubijcimur. xp̄o ꝑ ſpem firmā. ⁊ h̄ eſt qđ dꝛ. b Tene. ſpei no. ꝯfeſſ. indecli. ita ꝙ nō declinemꝰ ab ea in ꝓſperis nec in aduerſis. ⁊ ſubdit cām huiꝰ firmitatis di. c Fidelis eñ eſt q̄ repromiſit. ſ. deꝰ q̄ nō pōt mētiri. ⁊ iō ſpes nr̄a dʒ ei firmiter vniri. q̄rto debemꝰ xp̄o ſubijci ꝑ caritatē: lʒ aūt caritas pncipaliter ſubijciat̄ deo tñ manifeſtat̄ ꝑ dilectiōeʒ ꝓximi ſm ꝙ dꝛ. j. Ioh. iiij. Qui nō diligit frēm ſuū queʒ videt deū quē nō videt quō pōt diligere? Iō apl's loq̄ns de caritate ꝑ quā debemus xp̄o ſubijci tāgit dilectionē ꝓximi. ꝑ quā manifeſtat̄ dilectio dei d. d Et ꝯſideremꝰ inuicē. i. ſolliciti ſimus q̄libet de ꝓximo. e In ꝓuocationē caritatis. ⁊ bo. ope. q̄tū ad ꝓmotionē in bono.

q2 dauid ꝑelegit incidere in manus dei plus ꝙ in man⁹ hoim. Dom ꝙ meli⁹ eſt incidere peccantē in manus dei ante iudiciū finale.qñ eſt pater miſericordiaꝝ ⁊ ſic dauid ꝑelegit:ƺ horrendū eſt incidere poſt iudiciū vel i iudicio qñ aget vt deus vltionū. x Rememorami. Poſtꝙ declarauit ad adherēdū xpo ꝑ rōnes deterrētes:hic inducit ad h ꝑ rōes demulcētes ad modū boni medici:qui p⁹ ſectionē vulneris apponit vnguēta miti gantia:⁊ q2 ad bene agendū multū ꝓuocat ꝯmemoratio de bñ geſtis:iō ꝑ bona eoꝝ cōmemorat.ſecūdo hortat ad implendū qđ reſtat ibi Nolite itaqꝫ. In pri ma igit pte dicit ſic. x Rememorami ni aūt pſtinos dies. id ē pmā ꝯuerſatiō3 veſtra3 laudabilē et ſanctā tpe vie ꝯuerſationis ad fidem.

ſepatiōem a deo.ideo ſubditur p Q ſi ſubtraxerit ſe. a deo ꝑ culpā. q Nō pla.aie mee.i.volūtati mee.q2 cecidit a grā dei Sciendū tñ ꝙ apl's allegat h auctē abacuc ſm trāſlationē.lxx. Hiero.aūt trāſtulit ſic. Nō erit aīa ei⁹ recta in eo:⁊ ē eadē ſnīa.q2 volūtas diuia ē regula recta hūanoꝝ actuu3. Igit q ſe ſubtrahit ab illa cū ſit regl'a recta.ꝑ ꝯñs h3 aia3 nō rectā Cōſequent cōcludit intentū dicēs r Nos āt nō ſim⁹ filij ſubtractiōis. id eſt ſubtractō ꝑdicta nō d3 dñari in nob. q2 vi aliqs fili⁹ eius qđ dñat in ipo.ſicut dicit aliqs fili⁹ mortis.eo ꝙ meritū mortis dñatur in ipo. s In ꝑditionē aīe. q2 ad ſubtractione3 ꝑdictā ſequit mors aie. t Sed fidei. ſupple filij ſimus renati ꝑ fidē ⁊ ſacra.⁊ iō fides formata debet dñari in nob ad

x man⁹ dei viuētis. Rememoramini aūt priſtinos dies in qbus illuminati magnū certamen ſuſtinuiſtis paſſionū:⁊ in altero qdem obprobrijs ⁊ tribulationibus ſpectaculū facti:in altero aūt ſocij taliter cōuerſantiū effecti. Nam ⁊ vinctis cōpaſſi eſtis:⁊ rapinā bonoꝝ veſtroꝝ cū gaudio ſuſcepiſtis: cognoſcentes vos habere meliore3 ⁊ manentem ſubſtantiam. Nolite itaqꝫ amittere confidē

tiam veſtram que magna3 habet remunerationē. Patientia enim vobis neceſſaria eſt:vt voluntatem dei facientes.reportetis promiſſionem. Adhuc enim modicū aliqꝫtulumqꝫ qui venturus eſt veniet et non tardabit:Iuſtus autem meus ex fide viuit. Qđ ſi ſubtraxerit ſe:nō placebit anime meo. Nos autem nō ſimus ſubtractiōis filij in ꝑditionem ſed fidei in acqſitionem anime.

y In qb⁹illu.ꝑ fidē ⁊ baptiſmū. 3 Magnū certamē paſſionū. a Suſtinuiſtis.⁊ h dupl'r exponit.vno mō in ꝓpria pſona oppreſſiones ⁊ deriſiōes ſuſtinēdo.⁊ hoc eſt qđ dicit. b Et in altero qdē.i.vno mō certamen ſuſtinuiſtis. c Obprobrijs ⁊ tribu.ſpecta.facti.alio mō inqꝫtū amici eoꝝ talia ſuſtinuerūt.⁊ ſic ipi ꝑ ꝯpaſſionem afflicti fuerūt.⁊ h eſt qđ dicit. d In altero aūt ſo.talit ꝯuer.effecti.qđ ſpecificat magl' in ſpāli di. e Nā ⁊ vinctis ⁊c.cū gaudio ſuſcepiſtis.⁊ q2 talia nō ſunt ꝓpt ſe appetēda.ƺ tm̄ ꝓpter ꝑmiū tolerāda:ſic medicina amara ꝓpter ſanitatē:iō ſequit. f Cognoſcē.vos ha.me.⁊ ma. ſubam.i.diuitias celi q ſunt meliores q2 ſatiāt appetitū. Et manentē.q2 nō pōt auferri g Nolite. Hic ꝯñr hortat ad iplendū qđ reſtat.Et diuidit in duas.q2 ꝑ facit qđ dictū eſt.ſcđo ad h inducit auctē ſcripture ibi. Adhuc ei. In ꝑma pte hortat eos:q2 ex bonis ꝓcedētibus debent moueri ad pſeuerādū in bono ne amittāt bonū ꝓteritum ⁊ hoc ē qđ dicit. g Nolite itaqꝫ amit.cōfi.ve.i.firmā ſpē ſeruicātiā. h Que magnā h3 remunerationē.q2 q pſeuerauerit vſqꝫ in finē hic ſaluus erit. Math.xxiiij. Modus aūt pſeuerādi tangit cū ſubdit. i Patia em vob neceſ.ē.reſpcū maloꝝ illatoꝝ ⁊ reſpectu bonoꝝ dilatoꝝ. k Vt faciē.volū.dei.i.ei⁹ mādata. l Repoꝛ.repro. id ē rem ꝑmiſſam q eſt btitudo eterna. m Adhuc.hic ad ꝓpoſitū adducit auctoritatē ſcripture cuius ꝑncipiu3 hr Aggei.ij.Et finis abachuc.ij.q ꝯiungit apl'us vt oſtēdat eos vno ſpū locutos fuiſſe. Loquit aūt agge⁹ de aduētu xpi i mūdū.tñ apl's accepit dictū eius in ſenſu myſtico de aduentu eius ad iudiciū.Et ſic xps venit dupliciter.vno mō generaliter reſpectu oim.Et licet a tpe Aggei vſqꝫ ad generale iudiciū fuerit tps magnū.tñ dicitur modicū reſpectu eternitatis.alio mō venit xps pticularit ad iudiciū:⁊ hoc ē in morte cuiuſlibet hois.q2 qlis i morte inuenict.talis in iudicio pñtabit.⁊ vſqꝫ ad talē xpi aduentū eſt tps ſimpliciter modicū:q2 breues dies homis: ⁊ hoc ē qđ d2 hic. m Adhuc em modicū aliquātulūqꝫ id ē valde breue. n Qui venturus ē.in finali iudicio: ad iudicandū. n Veniet ⁊ nō tardabit.q2 qlē reperirt hoiem in morte:q de ꝓximo iminet talē ipm in iudicio pſentabit.Et q2 ſoli iuſti remūerabunt.iō ſequit. o Iuſtus āt me⁹ ex fi.vi.ꝑ fidē.n.aia ꝑ vnit deo.⁊ ideo ꝑ ipam d2 viuē ſicut ⁊ corpus viuit ꝑ illud qđ ꝑ vnit aie. Et ſicut corp⁹ ſepatū ab aia morit morte nature.ſic aia ꝑ

quā ſequit aie ſalus.iō ſequit. v In acqſi.aie. Ad maiorē euidētiā eoꝝ q dicta ſunt in pncipio hui⁹ ca.qrit vtꝝ ſacra ⁊ ſacrificia ve.le.iuſtificarēt.Et arguit ꝙ ſic ꝑ illđ qđ hr Leuit.viij. Cūqꝫ ſctificaſſet eos moyſes.i.aaron et filios eius de quoꝝ ordinatōe loquit Ex q pꝫ ꝙ ſacra ordinis in ve.le ſanctificabāt.⁊ ꝑ ꝯñs iuſtificabāt.q2 idem ē ſctificare ⁊ iuſtificare.ƺ ⁊c. It ſm doct.ſctōs i circuciſiōe cōferebat grā.q2 mūdabat ab originali culpa. Circūciſio aūt erat ſacrm ve.le.ƺ ſacra ve.le.ꝯferebāt grām.⁊ ꝑ ꝯñs iuſtificabāt. Cōtrariū d2 in l'ra. Impoſſibile eſt em ſāguine hircoꝝ ⁊ thauroꝝ auferri peccata. Rñdeo dōm ꝙ iuſtificatio ꝓpie dicta de qua hic eſt qſtio.Eſt ꝑ grām gratūfacientem:q aufert culpā ⁊ facit dignū vita eterna. talis aūt iuſtificatio eſt a ſolo deo.ſicut a cā pncipali agente ſm illud pſ. Grām ⁊ glām dabit dñs:⁊ iō ſi aliqđ aliud ad iuſtificationē opat.h ē tm̄ ꝑ modū inſtrī.inſtrm vero dei eſt vnū ꝯiūctū ⁊ aliud ſepatū.ſicut in artificialib⁹ pꝫ. Manus em artificis ē inſtrm eius ꝯiun ctū.inqꝫtum mēbra ſunt qdā aie organa ſiue inſtra.ſecuris aūt vel dolabrū ē ei⁹ inſtrm ſepatū.Et pꝫ ordo hui⁹ duplicis iſtrī: q2 inſtrm ſepatū nō applicat ad opus niſi ꝑ realē motionē inſtrumenti ꝯiuncti. Hūanitas aūt xpi ſe h3 ad deitatem.ſicut inſtrm ꝯiunctū.ꝓpter qđ Damaſcen⁹ vocat ipſam organū diuinitatis.⁊ iō opat ad iuſtificationē ꝑ modum inſtrumēti ꝯiūcti.ſacra aūt non pñt ad hoc cooparī niſi ꝑ modū inſtrī ſepati.inqꝫtū recipiūt vtutē a paſſione xpi:vbi eius humanitas diuinitati ad noſtram iuſtificationem fuit applicata.ſm qđ dicit Joh.j. Ecce agnus dei ecce qui tollit peccata mūdi.q2 ꝑ huius agni imolationē fecit deus noſtram iuſtificationē. Receptio aūt hui⁹ virtutis nō pōt ꝯpetere ſacris ve.le.ƺ tm̄mō ſacris no. leg. Cuius rō eſt.q2 talis receptio eſt ꝑ realē motionē inſtrumenti ꝯiuncti.vt dictū eſt.nihil aūt pōt moueri realit antequā ſit in actu.⁊ iō ſacra ve.le.q ꝓceſſerunt incarnationē ⁊ paſſionem xpi non poterant recipe ab ipo virtutē cooperandi inſtrumentaliter ad iuſtificatiōem.ƺ ſacra no.legis q ſequūtur ipam talē vtutem accipiunt.⁊ iō ſūt,iſtra iuſtificatiōis humane. Conſiderādū tamen ꝙ licet nunqꝫ poſſit aliquid mouere ꝑ modū efficientis ⁊ ꝑ realē motionem anteqꝫ ſit in actu.vt dictū eſt.poteſt tamen mouere ꝑ modum finis ⁊ ƺ apprehēſionē.ſicut ſanitas apprehenſa cauſat ſuꝑpius deſideriū anteqꝫ ſit in effectu.⁊ hoc mō paſſio xpi ſiue meritū incarnationis iuſtificauit pres

vete.le.inq̃ꝝtu erat ab eis credita ⁊ deſiderata.q꞉ ꝑ fidem mediatoꝛis ſaluati ſunt.ſacr̃a aũt ve.le.erãt quedam ꝓte ſtatiões fidei ipoꝝ.⁊ iõ ſignificabãt tm̃ fidẽ ꝑ quã hoies ſaluabant.ꝫ nõ ꝯtinebãt aliquã ṽtutẽ iuſtificantẽ.ſic̃ cõtinẽt ſacr̃a no.le.niſi accipiat iuſtificatõ large ꝓut impoꝛtat amotionẽ exteriorum impedimẽtorũ q̃ ꝯtrahebant i vete.le.ſ.ex ꝯtactu mõtui l'aial' imõi ꝑ qõ reddebat hõ inept⁹ ad intrãdũ locũ cultus diuini. ſic ſacr̃a ve.le.iuſtificabãt. q̃ tales immũdicias amouebãt: ꝓpter qõ apl'us vocat cerimonias legis iuſticias carnis.vt.s̃.dictũ ẽ.c.ꝑce.⁊ ſic̃ dictũ ẽ de ſacr̃is.ve.le.ita intelligẽdũ ẽ de oblatõib⁹ ⁊ ſacrificijs illius tp̃is.ꝓpter qõ ſancti dicũt ſacrificia ve.le. erãt accepta deo ex fide ⁊ deuotiõe offerentiũ tm̃mõ ⁊ non ex re ipa.ſacrificia aũt no.le.ſunt ex re ipa deo accepta. Ad ꝑmũ dõm ꝙ illa ſanctificatio nõ erat niſi q̃dã exterioꝛ applicatio ad diuinũ cultũ.q̃ nõ ꝯferebat grãm: licet fides ipoꝝ applicatoꝝ conferret. Ad ſcõm dicendũ ꝙ in circũciſione cõferebatur gratia non ꝑ ipam circũciſiõem. ſed ꝑ ipam fidem.cuius erat ſignũ ſm ꝙ dicit apl'us Rom.iiij.ca.ꝙ abꝛaam accepit ſignũ circũciſionis iuſticie fidi. ſacramẽta autem no.le.cõferunt grãm ex re opta. Ad tercium dicendũ ꝙ oblationes ⁊ ſacrificia ve.le.nõ auferebant peccata.ꝫ fides ⁊ deuotio offerentiũ ⁊ hoc ptꝫ in le.ve.ex mõ loquẽdi.in oblatõne em̃ holocauſtoꝝ ꝓ peccato iam mentione facta de ſacrificio dicitur ⁊ oꝛabit ſacerdos ꝓ eo ⁊ dimittet ei.q.d.ꝙ peccatũ dimittebatur non ꝓpter ipm ſacrificium.ſed ꝓpter fidem ipoꝝ offerentiuꝫ.

a Eſt ãt fides ¶ Ca.xj.
ſperãdaꝝ ſubã reꝝ argumẽtũ nõ appentiũ
c In hac.n.teſtimoniũ cõſe

¶ In capi.x.vbi dicitur in poſtil. Coꝛpus autem aptaſti mihi.

¶ Additio.

v Bi hic dicitur. Coꝛpus autem aptaſti mihi. habetur in pſ̃.ſm hebꝛaicam veritatem.⁊ in libꝛis noſtris coꝛrectis. Aures autem ꝑfeciſti mihi.⁊ eſt ſenſus ꝙ xp̃us habuit obedientiã ꝑfectam. Obedientia em̃ in ſcripturis ꝑ aures deſignatur ad coꝛ deuenire. Vnde in pſ̃. Inclinate aurem veſtrã in verba oꝛis mei.i. obedite.et alibi. In auditu auris obediuit mihi dicit ergo pſ̃. deo patri in ꝑſona chꝛiſti. Aures auteꝫ ꝑfeciſti mihi. id ẽ obedientiam tam ꝑfectam dediſti mihi vt facerem volũtatem tuam deus meus volui. Vnde ex excellentia obedientie xp̃i ad patrem.chꝛiſtus humiliter paſſionem acceptauit.iuxta illud ad Philip.ij.ca. Chꝛiſtus factus eſt ꝓ nobis obe.⁊c̃. Item ſup illud quod dicitur infra. In capite libꝛi.i.in conſilio deitatis que eſt caput mei.qui liber ſum humani generis in quo legant omnia ſibi neceſſaria.et ideo non eſt opus lege.vel. In capite libi.i.ꝑmo pſalmo.ſ. Beatus vir ⁊c̃. Et notandum ꝙ vbi nos habemus. In capite libꝛi in pſ̃.in hebꝛeo habet In volumie libꝛi. Eadem em̃ dictio hebꝛaica ponitur hic et Zach.v. vbi dicit. Et ecce volumen volans.ſm quã lr̃am poteſt ꝓpꝛie intelligi per volumen libꝛi tota ſacra ſcriptura vete.te.que ad xp̃m refertur eius myſteria ꝑnunciando vel figurando. Iuxta illud Luce.xxiiij. Opoꝛtet impleri ea q̃ ſcripta ſunt in lege.pſal.et ꝓphetis de me. ⁊ ſic ꝓpꝛie põt intelligi in ꝑſona chꝛiſti. Ecce inuenio in volumine libꝛi ſcꝫ totius ſcripture ſacre qõ ſcriptum eſt de me.

¶ In eodem capi.vbi dicit in poſtil. Mihi vindictam et ego reddam.

¶ Additio.

h Oc qõ dicitur. Mihi vindictam magis videt exponẽdũ in ſupplẽdo defectũ iudicũ.q꞉ multa mala relinquũt impunita.q.d.⁊ ſi iudices huius ſeculi talia nõ vindicent. Mihi vindictam ⁊ ego reddam.

In eo.capi.vbi dicit in poſtil. Ad terciũ dicendũ ꝙ oblatiões ⁊ ſacrificia no.le.

¶ Additio.

I N hac qõne non videt facere poſtillatoꝛ niſi tãtuꝫ duo argumenta ꝓ parte affirmatiua.⁊ tamẽ dicit ſe reſpondere ad terciũ argumentum qõ potuit cõtingere ex vicio ſcriptoꝝ qui foꝛte tercium argumentũ ꝑtermiſerunt: vel foꝛte in ſecũdo argumento innuitur terciũ ſi circũciſio ꝯferret grãꝫ pari rõne oblatiões ⁊ ſacrificia ve.le.grãm conferrent ⁊ ideo reſpondet ad h̃ tanq̃ ad terciũ

¶ Replica.

I N capi.x.vbi dicitur Mihi vindictaꝫ ⁊c̃. Hoc exponit Burg.in ſupplendo defectum iudicuꝫ. qui multa relinquũt impunita. Sed hoc non videtur bene dictum cum apl'us hic loquatur de peccatis infidelitatis ⁊ alijs cõtra deum cõmiſſis.de quibus iudices ſeculi ſe non habẽt intromittere.q꞉ non habent queq̃ ad fidem compellere. Etiam iudices ſoluꝫ ſe intromittunt de publicis legis tranſgreſſoꝛibus non de occultis cõtra deum commiſſis de quibus hic agitur.

¶ Capitulum.xj.

E St auteꝫ fides ⁊c̃. Superius apl'us amonuit fideles ſubijci chꝛiſto.⁊ oſtendit ꝙ talis ſubiectio eſt ꝑ fidem.ideo hic incipit ꝯmendare ipaꝫ fidem. vt ea que ſunt fidei libentius amplectamur. Et diuidit in tres partes.quia ꝑmo deſcribit ipam fidem.ſcõo ponit diuerſa exempla circa ipam ibi. In hac em̃ teſtimoniũ. tercio ad ea que ſunt fidei hoꝛtatur plebem catholicam in ꝑncipio ſe.ca.ibi. Ideoq̃ꝫ. In pꝛima parte ponit diffinitioneꝫ fidei di. Fides eſt ſubſtantia ⁊c̃. Ad cuius intellectũ ſciẽdum ꝙ habitus ꝯgnoſcunt ꝑ actus.⁊ actus ꝑ obiecta. fides autem eſt habitus quidam infuſus.⁊ ideo debet diffiniri ꝑ ꝓpꝛiũ actum in compatione ad ꝓpꝛium obiectũ. actus autem fidei eſt credere qui eſt actus intellectus aſſentiẽtis ꝓcedens ex voluntatis impio. q꞉ nullus credit niſi volens.ſm ꝙ dicit Augu.ſup Ioh. Et ideo actus fidei qui eſt credere non ſolũ habet oꝛdinem ad obiectum intellectus:qõ eſt verũ:ſed etiam ad obiectũ voluntatis qõ ẽ finis ſeu bonũ.habitudo igit actus fidei ad obiectũ volũtatis deſignatur in diffinitione apoſtoli cũ dicitur.

a ¶ Eſt autem fides ſubſtantia ſperandaruꝫ rerum. Res em̃ ſperande cõtinentur in ipa beatitudine cum ſit ſtatus omniũ bonoꝝ aggregatione ꝑfectus.vt dicit Boeti⁹.iij. de ꝯſolatiõe. Dicitur autem fides ſubſtantia rerũ ſperandarum.inq̃ꝫtũ eſt quedã inchoatio future beatitudinis. q꞉ fides eſt ꝑma ṽtus infuſa.ſicut ⁊ in alijs rebus pꝛima pars rei dicit quodãmõ ſubſtãtia eius. Et maxime quando virtualiter aliquo mõ ꝯtinet alia ſicut eſt in ꝓpoſito. in hoc em̃ ſperamus beatificari q꞉ videbimus clare illud cui ꝑ fidẽ nũc inheremus in enigmate. habitudo autem actus fidei ad obiectũ intellectus deſignatur cum dicit.

b Argumentũ nõ apparentiũ q꞉ obiectũ fidei eſt ṽitas nõ viſa cui firmiter adheret fides.nõ ex rei euidẽtia: ꝫ ex auctoꝛitate diuina.⁊ ſic ptꝫ diffinitio ꝑdicta q꞉ data eſt ꝑ habitudinẽ actus fidei ad obiectũ intellectus ⁊ volũtatꝫ. Siquis aũt velit ꝑdictã foꝛmam diffinitiõis reducẽ põt ſic dicere. Fides eſt habitus mentis quo inchoatur vita eterna in nobis.faciẽs intellectũ aſſentire nõ apparẽtib⁹ Cõſiderandum etiam ꝙ ꝑ verba apl'i ꝑdicta.diſtinguit fides ab omnibus alijs que ꝑtinent ad intellectũ.ꝑ hoc.n. qõ dicitur. Argumentũ.i.firma adheſio:diſtinguit fides ab opinione:ſuſpitiõe ⁊ dubitatione: in quibus non eſt firma adheſio intellectus:ꝑ hoc autem qõ dicit. Nõ apparentiũ.diſtinguitur fides a ſcia ⁊ intellectu ꝑ que fit aliquod apparens.ꝑ hoc aũt qõ dicitur. Subſtãtia ſperãdaꝝ rerum.diſtinguitur fides a fide cõmuniter ſumpta. que nõ oꝛdinat ad beatitudinẽ ſperatã. Et ꝑ hoc etiã apparet ꝑdicta diffinitio fidei bona.q꞉ facit diffinitũ differferre ab omnibus alijs.

c ¶ In hac.n. Poſita diffinitõne fidei.h̃ ꝯñr ponit apl'us exẽpla de fide.⁊ ꝑ̊ facit h̃ in generali.ſcõo in ſpãli ibi. Fide intelligimus. In ꝑma igit ꝑte dicit ꝙ ꝑtes ve.teſt.habuerũt teſtimoniũ bonitatis a deo ꝓpter meritũ ſue fidei Vñ Geñ.xv.dicit. Abꝛaã credidit deo ⁊ reputatũ ẽ ei ad iuſticiã.⁊ h̃ eſt dicit apl'us. c ¶ In hac em̃ fide teſtimonium cõſecuti ſunt ſenes.i.antiqui patres.

d ¶ Fide intelligimus. Hic ↄ̄ſuͬ ponit exempla patrū fi-
deliū in ſpāli. ⁊ diuidiť in tres ꝑtes. qꝛ pͦ ponit exēpla de
his q̄ crediderūt ⁊ docuerūt. ſcd̄o de his q̄ ex fide fecerūt
ibi. Fide abel. tercio de his q̄ ꝓpter fidē paſſi ſūt ibi. Alij
diſtenti ſunt. Circa pͥmū ↄ̄ſiderādū ꝙ doctrina ve. te. du-
plex fuit. Vna ma-
nifeſta. ſ. de vnitate
dei ⁊ creatiōe mūdi
Alia occulta ſb̄ ve-
lamie figurarū. ſ. de
incarnatione ꝟbi. ⁊
qꝛ ſcribebat oībus
hebꝛeis ad fidē con
uerſis. iō pͥmā tāq̄
oīb⁹ cōem tāgit di.
d ¶ Fide intelli. ap.
eē ſecu. ver. dei. q. d.
ſicut antiq̄ credide-
rūt oīa eſſe ꝓducta
⁊ diſpoſita ꝑ ꝟbū dī
vt hr̄ Gen̄. j. Dixit

d cuti ſunt ſenes. Fide intel-
ligimus aptata eſſe ſecula
e ꝟbo dei vt ex inuiſibilib⁹
f viſibilia fierent. Fide plu-
g rimā hoſtiam abel q̄ꝫ cayn
obtulit deo: ꝑ quā teſtimo
um cōſecutus ē eſſe iuſtus
h teſtimoniū ꝑhibente mūe-
i ribus eius deo: ⁊ ꝑ illā de
k funct⁹ adhuc loquiť. Fide

dn̄s fiat ⁊ factū ē. ita ⁊ nos credim⁹. ꝓductio. n. creatura-
rū ⁊ oꝛdinatio: eo mō q̄ de hoc loquiť ſcriptura. vtpote ꝙ
tali tp̄e ⁊ nō an̄ fuit ꝓducta ē articulus fidei: qꝛ nō p̄t de-
mōſtrari. lꝫ ꝓductio mūdi abſolute ſumpta poſſit ꝓbari
e ¶ Vt ex inuiſi. viſi. fierēt. Cōis autē ↄceptio phoꝝ fuit
ex nihilo nihil fieri. et iō anaxagoꝛas poſuit latitationeꝫ
foꝛmaꝝ in mā̄. Auicēna aūt effluxione foꝛmaꝝ a datrice
intelligētia. Plato aūt poſuit foꝛmas ſm̄ eſſe ſeꝑatas a
mā̄ a q̄bus ꝓcedebāt materialia. Sācti aūt ponūt ideas
in mente diuīa q̄ ſunt inuiſibiles foꝛme. ⁊ tn̄ ꝓcedunt ab
ip̄is oīa viſibilia. ſicut artificiata viſibilia ab exemplari i
uiſibili qd̄ ē in mente artificū. Boe. iij. de ↄſol. Tu cūcta
ſuꝑno. Ducis ab exēplo: pulchꝛū pulcherrim⁹ ip̄e. Mū
dū mēte gerēs ſiliq̄ꝫ imagine foꝛmās. ⁊ h̄ ē qd̄ dicit apl̄s
Vt ex inuiſibilib⁹ ⁊c̄. f ¶ Fide. h̄ ↄ̄ſuͬ oñdit q̄d p̄res ex
fide fecerūt. ⁊ diuidiť in tres ꝑtes. qꝛ pͦ hoc oñdit de patri
bus q̄ fuerūt an̄ diluuiū. ſcd̄o de illis q̄ fuerūt poſt dilu-
uiū tn̄ ante legē datā. ibi. Fide q̄ vocať abꝛaam. tercio de
his q̄ fuerūt ſb̄ lege data ibi. Fide moyſes. Ante diluuiū
tres patres ſpāliter ↄmendanť de fide ſcꝫ Abel Enoch ⁊
Noe. Et ſm̄ hoc pͥma diuidiť in tres ꝑtes ſm̄ exempla q̄
ponunť de iſtis tribus ſcd̄a incipit ibi. Fide enoch. tͨcia.
ibi. Fide noe. Circa pͥmū ↄ̄ſiderandū ꝙ ex magnitudine
fidei abel ꝓceſſit ꝙ de melioꝛib⁹ pͥmitias deo obtulit. vt
hr̄ Gen̄. iiij. et hoc ē qd̄ dꝛ hic. f ¶ Fide plurimā. i. meli
oꝛem. g ¶ Hoſtiā ⁊c̄. cōſecutus eſt eē iuſtus. qꝛ fides ꝑ
dilectionē operās iuſtificat. h ¶ Teſtimoniū ꝑhibente
mune. eius deo. qꝛ ignis deſcēdit de celo ſuꝑ hoſtiā eius
in ſignū acceptatiōis diuīe. vn̄ ⁊ Gen̄. iiij. Reſpexit dn̄s
ad abel ⁊ ad mūera eius. Trāſlatio theodo. ſic hꝫ. Infla-
mauit dn̄s ſuꝑ abel ⁊ munera eius. k ¶ Et ꝑ illā defun
ctus adhuc loquiť. inq̄ꝫtū factū ſuū mouet nos ad fidem
⁊ deuotionē. p̄ōt eñ hoc referri ad illud qd̄ diciť Ge. iiij.
Ecce vox ſangninis fratris tui abel clamat ad me de ťra
id eſt oñdit fidelis innocētis moꝛtē dignū eſſe vindicta.
k ¶ Fide enoch. Hic ponit exemplū de fide enoch. ⁊ di-
uiditur in duas ꝑtes. qꝛ pͦ ponit intentū. ⁊ ſcd̄o ꝓbat ibi.
Ante trāſlationē. Dicit ğ ꝙ fides enoch ptꝫ ꝑ hoc ꝙ fuit
a pctōꝛibus ſegregatus ⁊ in ꝑadiſum trāſlatus. ⁊ hoc eſt
qd̄ dicit. k ¶ Fide. i. ꝓpter meritū fidei. l ¶ Enoch trā
ſlatus eſt ne videret moꝛtē alioꝝ. ſ. in diluuio ⁊ etiā ſuam
qꝛ nō eſt moꝛtuus. moꝛieť tn̄ in fine mūdi. qꝛ oēs ſunt de
bitoꝛes moꝛtis ex trāſgreſſione pͥmi ꝑentis. m ¶ Et nō
inueniebať. inter hoīes peccatoꝛes. n ¶ Quia trāſtulit
illū dn̄s ad ꝑadiſum terreſtrem vbi ↄſeruať vita eius vſ-
q̄ꝫ ad finē mūdi. Rō aūt hui⁹ eſt. qꝛ vetus teſtamentū oꝛ-
dinatur ad ꝓmiſſionē noui teſtamēti. In nouo aūt teſta
mento exp̄ſſe ꝓmittitur vita eterna. ⁊ iō in vet. teſt. dareť
ſpes vite eterne. moꝛs enoch dilata eſt tp̄e legis nature. ⁊
moꝛs helie tempe legis date. vt hr̄. iiij. Reg. ij. Totū aūt
vetus teſta. decurrit ꝑ iſta duo tempa. o ¶ Ante tranſla
tionem. Hic cōſequēter ꝓbat ꝙ enoch tranſlatus fuerit
ꝓpter meritū fidei. et facit talem rōem. Nullus p̄ōt placē
deo ſine fide. ſꝫ an̄ tranſlationē enoch placuit deo vt habe
tur Gen̄. v. Enoch cū deo ambulauit. iō habuit fidē ꝓpť

l enoch trāſlat⁹ ē ne videret
m moꝛtē ⁊ nō inueniebať: qꝛ
n
o trāſtulit illū dn̄s. An̄ trāſ-
lationē. n. teſtimoniū ha-
buit placuiſſe deo. Sine fi
de ipoſſibile ē placē deo.
p Credē ei oꝫ accedētem ad
q deū qꝛ ē ⁊ iq̄rētib⁹ ſe remu
r nerato ſit. Fide noe rn̄ſo
accepto de his q̄ adhuc nō

quā trāſlatus eſt. ꝓ-
pter h̄ ibidē ſubdiť
Geneſ. v. Ideo tu-
lit eum dn̄s. ⁊ hoc ē
qd̄ diciť hic. An̄ trāſ
lationē ⁊c̄. patet lr̄a
ex dictis. p ¶ Cre-
dere eñ. ꝓbat con-
ſequēter ꝙ null⁹ pla
ceat deo niſi ꝑ fideꝫ
quia ad hoc ꝙ aliq̄s
placeat deo opus ē
ꝙ accedat ad ipſum
iſte aūt acceſſus eſt
ꝑ fidem ğ ⁊c̄. Vlte-
rius cōſiderandum
ꝙ in oīni motu vl̄ acceſſu rōnabile mobile duo intēdit. ſ.
termieū motus ⁊ cauſam que mouetur. In acceſſu autē
ad deum qui eſt ꝑ fidem terminus eſt ip̄e deus. ⁊ q̄ꝫtum
ad hoc dicit. p ¶ Credere eñ opoꝛtet accedentem ad de
um. quia eſt vnus. id eſt eternus. ꝓpter hoc dicitur Exo.
iij. Qui ē miſit me ad vos. Cauſa autē quare homo mo-
uetur ꝑ fidem in deum eſt ſpes remuneratiōis eterne. et
q̄ꝫtum ad hoc dicitur q ¶ Et inquirētibus ſe remunera
toꝛ ſit iſta enim duo credere. ſcꝫ dei vnitatem ⁊ ei⁹ remu-
neratiōem eternam fuit neceſſariū ad ſalutem ſemꝑ apō
gentiles. nec plus requirebatur ad ſalutem gentiliū qui
nullam legē receperūt a deo: niſi legē nature. Sed cōtra
hoc videť dictū Augu. libꝛo de coꝛrectiōe ⁊ gratia vbi di
citur ſic. Illa fides ſana eſt qua credimus nullū hominē
ſiue maioꝛis ſiue parue etatis liberari a cōtagio moꝛtis
et obligatiōe peccati niſi ꝑ mediatoꝛem dei ⁊ hominū ie-
ſum chꝛiſtum. ergo credere myſteriū incarnationis fuit
ſemper neceſſarium ad ſalutem omnibus etiam gentili-
bus. Dicendum ꝙ myſterium incarnationis poteſt credi
dupliciter. Vno modo explicite. ⁊ ſic tenebantur crede-
re illi quibus facta eſt de hoc reuelatio. ſicut iudei in vete
ri lege. tamen ſacerdotes ſcripturas intelligentes tenebā
tur magis cognoſcere et credere q̄ꝫ alij. ⁊ adhuc in no. le.
tenentur magis ad hoc chꝛiſtiani in qua perfecte explica
tum eſt myſterium chꝛiſti. Alio modo poteſt credi myſte
rium incarnationis implicite. et ad hoc ſolum tenebanť
gentiles. quia non erant obligati ad legem moyſi. Taliſ-
q̄ꝫ fides implicita de myſterio incarnationis continetur
in duobus p̄dictis. quia qui credit vnum deum remu-
muneratoꝛem inquirentium ip̄um. credit ipſum habere
pꝛouidentia de ſalute hominum. licet modum huius ꝓ-
uidentie explicite non cognoſcat. Modus autem ꝑ queꝫ
deus pꝛouidit ſaluti hominum eſt per incarnationis my
ſterium. Ex quo patet ꝙ fides incarnationis implicite cō
tinetur in p̄dicta credulitate gentilium. Videtur etiaꝫ
alicui ꝙ deum eſſe non ſit creditum. quia a philoſophis
eſt demoſtratum. Dicendum ꝙ multitudo hominū non
capit tales demoſtrationes ſed pauci. Et ideo licet non
ſit credibile ſimpliciter. quia non eſt credibile omnibus
eſt tamen credibile pluribus Apoſtolus autem loquitur
de fide inq̄ꝫtum reſpicit cōmunitatem hominum.
r ¶ Fide Noe. Hic ponit exēplum de fide ipſius noe de
quo dicit ꝙ ex fide quinq̄ꝫ fecit. Pꝛimū eſt de futuris cō
tingentibus credidit. Cum eniꝫ oꝛaret ꝓ populo habuit
reſponſum per reuelatiōem a deo ꝙ mundus periret per
diluuium in futuro: et q̄ꝫtum ad hoc dicitur. Fide Noe
reſpōſo accepto de his que adhuc non videbantur. ſecū-
dum eſt ꝙ credens adimpleri dictum dei timuit. Et hoc
eſt quod dicitur. Metuens. tercium eſt quia ad manda-
tum dei implendum fecit archam. Et hoc eſt quod dꝛ.

t videbāt metuens aptauit archam in ſalutē dom⁹ ſue
v ꝑ quā damnauit mundum
x ⁊ iuſticie q̄ ꝑ fidē eſt heres
y ē inſtitutus. Fide q̄ vocat
z abraā obediuit i locū exire
quē accepturꝰ erat in hēdi-
tatem ⁊ exit neſciēs q̄ iret
a Fide demoratus ē in terra
repromiſſionis tanq̄ȝ i alie
b na: in caſulis habitādo cū
yſaac ⁊ iacob coheredibꝰ
c repromiſſiōis eiuſdē. Ex-
d pectabat eñ fundamenta
e
f habentē ciuitatē cuiꝰ arti-
g
h fex ⁊ ꝯditor deꝰ. Fide ⁊ ip
i ſa ſara ſterilis ꝟtute in cō-
k ceptiōe ſemis accepit etiā
l ꝑter tp̄us etatis qm̄ fidelē
credidit eē eū q̄ repormiſe
m
n rat. Propt qd̄ ⁊ ab vno or
ti ſt: ⁊ hoc emortuo tāq̄ȝ ſy
dera celi i multitudinē: ⁊ ſi
cut harena que eſt ad oram
o maris innumerabil. Juxta
p fidem defuncti ſunt omēs
iſti: nō acceptis repromiſ-
q ſionibus ſed alōge eas a-
ſpicientes: et ſalutantes ⁊
cōfitentes: quia peregrini
et hoſpites ſunt ſuper ter-
r rā. Qui ei hoc eñ dicūt ſi
gnificant ſe patriam inqui
s rere. Et ſiquidē ipſius me-
miniſſent de q̄ exierunt ha
bebāt vtiq̄ȝ tp̄s reuertēdi

t ¶ Aptauit archam. i. aptam fecit ad habitationē hoim aīaliū: ⁊ auiū. ſm̄ ꝑceptū diuinū. vt hr̄ Geñ. vj. q̄rtū ē q2 ꝑeuntibꝰ alijs ſaluari cū domo ſua ſꝑauit. ⁊ hoc eſt qd̄ dr̄ In ſalutē domꝰ ſue. quintū tangit cū dr̄. v ¶ Per quaȝ damnauit mūdū. i. mūdanos dānabiles oñdit ꝑ ſalutem ſuā inq̄ſtū ſolus cuȝ ſuis ſaluatꝰ ē. Et cō ſequēter oñdit q̄d ꝯſecutꝰ eſt ex q̄ ꝑ fidē fecit cū dr̄. x ¶ Et iuſticie q̄ ꝑ fidē ē heres eſt inſtitutꝰ. q2 i diluuio totꝰ mūdꝰ reliquꝰ perijt. ⁊ ideo iuſticia i ip̄o ⁊ filijs eiꝰ tm̄mō remanſit. y ¶ Fide q̄ vocat. h̄ ꝯñr ponit exēpla de fide in p̄ribus q̄ fue rūt poſt diluuiū ta- men añ legē datam Et diuidit in q̄ttuor ꝑtes q2 p̄ ponit exē- plū de abraā. ſcd̄o d̄ yſaac ibi. Fide ⁊ de futuriſ. t̄cio d̄ iacob ibi. Fide iacob. q̄r- to de ioſeph ibi. Fi- de ioſeph. Iſti autē q̄ttuor ſpāliter fue- runt p̄res iudeoruȝ tres aūt ꝑcedētes fuerūt p̄res tam iudeoꝝ q̄ȝ gentiliū. Prima diuidit in duas. q2 p̄ oñditur fides abrae q̄ȝtum ad hūanā ꝯuerſationē. ſcd̄o q̄ȝtū ad diuinā obiaȝ ibi. Fi- de obtulit. p̄ma adhuc in tres. q2 p̄ oñdit q̄d abraaȝ ex fi- de fecerit q̄ȝtū ad inhabitationē. ſcd̄o q̄ȝtū ad generatiōeȝ ibi. Fide ⁊ ip̄a ſara. tercio q̄ȝtū ad ꝯuerſatiōȝ ſuā ibi. Iux fidē defuncti. Circa p̄mū ꝯſiderandū ꝙ magnitudo fidei abrae ex h̄ pȝ ꝙ ſtatim ad v̄bū dñi iuit ad terrā alienam ſibi a deo ꝓmiſſam. vt hr̄ Geñ. xij. ⁊ ꝑ totā vitā ſuā habi- tauit in illa. vt ꝑegrinus ⁊ aduena. q2 vt dr̄ Act. vij. Deꝰ nō dedit ei hēditatē in illa nec paſſuȝ pedis ⁊ tñ ſꝑ firmit credidit diuinā ꝓmiſſionē implendā. ⁊ h̄ eſt qd̄ dicit h̄. y ¶ Fide q̄ vo. abraam obediuit ipi deo. z ¶ In locū ⁊c̄. exit neſcies q̄ iret quia illam terram alias nō viderat. a ¶ Fide demoratꝰ ē in ter. repromiſ. tanq̄ȝ in aliena. ⁊ ꝙ in illa māſerit vt aduena patet. q2 nō māſit ibi in domo firma. ſ; in caſulis ⁊ tabernaculis q̄ ſunt māſiones mobi les: ⁊ hoc ē qd̄ dr̄. b ¶ In caſulis habitādo cū yſaac ⁊c̄. q2 ip̄is ꝓmiſſa ē terra ſic̄ ⁊ ip̄i abrae vtȝ Geñ. xxv. ⁊. xxvj ꝙ aūt abraam habitauerit cū yſaac pȝ. q2 ip̄m genuit ⁊ nu triuit. Q2 aūt habitauerit cū iacob nepote ſuo ꝓbatur ſic q2 abraā vixit. clxxv. annis. vt hr̄ Geñ. xxxj. ⁊ centeſimo anno vite ſue genuit yſaac Geñ. xxxj. yſaac aūt fuit ſexa- genariꝰ qñ natꝰ fuit iacob. vt hr̄ Geñ. xxv. Et ſic patet ꝙ abraā vixit cū iacob. xv. an. Vlteriꝰ reddit cām q̄re ſic ha bitabāt vt aduene. q2 nihil reputabāt q̄cq̄d eſſet ſuꝑ terrā ſ; expectabant manſionē celeſtē. ⁊ h̄ eſt qd̄ dr̄. c ¶ Expe ctabat eñ. ip̄e abraam cū heredibꝰ ſuis. d ¶ Ciuitatem māſio. n. celeſtis ꝓprie dr̄ ciuitas. i. ciuiū vnitas ꝓpter ple nitudinē pacis. e ¶ Fundamēta habentē. h̄ dr̄ ꝓpt eius imobilitatē ſm̄ ꝙ dr̄ Eſa. xxxiij. Oculi tui videbunt irl'm ciuitatē opulentā tabernaculū qd̄ nequaq̄ȝ vltra trāſfer- ri poterit. f ¶ Cuiꝰ artifex ⁊ ꝯditor deꝰ. vñ ⁊ ab ip̄o no- men accepit ſm̄ ꝙ dr̄ Ezech. vlt. Nomē ciuitatis dñs ibi dē ſicut roma a romulo noīat. g ¶ Fide ⁊ ip̄a ſara. Hic ꝯñr oñdit fides abrae q̄ȝtū ad generationē: fuit eñ gene- ratio ſare difficilis ꝓpt duo. Primo q2 erat ſterilis. vt hr̄ Geñ. xvj. ſcd̄o q2 erat extra tempus cōcipiēdi. deſierant eñ ſare fieri muliebria. vt hr̄ Geñ. xviij. ⁊ tñ abraam cre- didit in p̄ma ꝓmiſſione firmiter filiū ex ea habere. Ex q̄ patet magnitudo fidei ſue. ⁊ hoc eſt qd̄ dr̄. g ¶ Fide ſcȝ abrae. h ¶ Et ip̄a ſara ſterilis. a iuuētute. i ¶ Virtuteȝ in cōceptione ſemis accepit. a deo miraculoſe. k ¶ Etiā ꝑter tp̄us etatis. Et id̄ fuit ibi duplex miraculū. l ¶ Qm̄ fidelē credidit eſſe eū q̄ repromiſerat. Q2 autem iſtud ſit factū ꝓpter fidē abrae ⁊ nō ꝓpt fidē ſare ꝓbatur ſic q2 ſara audiēs nun- cium d̄ ſuo cōceptu nō credidit. ſ; magl friuolū reputauit. ⁊ id̄ ſicut de re friuo- la riſum emiſit. ꝓpt qd̄ angelus eā reꝑ- hendit vtȝ Ge. xviij Q2 aūt abraā audi- to cōceptu ſare riſit nō fuit ex diffidētia ſ; ex gaudio ꝓcedē- te ex diuina ꝓmiſſi one. ⁊ id̄ nō fuit reꝑ henſus ſicut ſara. id̄ ſequit. m ¶ Pro- pter qd̄ ab vno. id ē ab abraam. Et hoc emortuo. q2 iaȝ erat vetulus. ⁊ ad gene- randū fere ineptus Dico aūt fere: quia poſtea genuit filios de cethura vt hr̄ Geñ. xxv. Quia aliqñ ꝯtingit ꝙ ille qui ꝓpter ſenectutē factus eſt q̄ſi inceptus ad generandum. generat tñ ꝓpter bonā aptitudinē mulieris ad ꝯcipiēdū n ¶ Orti ſunt ⁊ hoc emor. tanq̄ȝ ſyde. celi in multitudinē ⁊ ſicut hare. q̄ ē ad orā ma. inūe. de abraā eñ orti ſūt mul ti boni ⁊ multi mali. ⁊ ꝓpter h̄ compant multitudini ſtel larū q̄ȝtū ad bonos ⁊ multitudini harene q̄ȝtū ad malos. o ¶ Juxta fidē. Hic ꝯñr oñdit q̄d abraaȝ cū yſaac ⁊ iacob ꝑ fidē fecerit. q2 iſti ita laudabiliter cōuerſati ſunt ꝙ vſq̄ȝ ad mortē in vera fide ꝑmāſerūt. ⁊ hoc eſt qd̄ dicitur. o ¶ Juxta fidem. quaſi habentes fidem ſociam. p ¶ Defuncti ſunt oēs iſti nō adeptis repromiſſionibus. ex q̄ patet firmitas fidei ip̄oꝝ. Sed ꝯtra h̄ vr̄ eē illud qd̄ ſcribit Ezech. xxxiij. Vnus erat abraam ⁊ ip̄e hereditate poſſedit terram. Dōm ꝙ ſic debet intelligi: poſſedit. id ē poſſidendi p̄mus ꝓmiſſiōem accepit nō tamen actu poſ ſedit. q2 non habuit in ea paſſum pedis. vt dr̄ Actuū. vij. ꝓpter hoc ſequitur. q ¶ Sed alonge eas aſpicīētes ⁊c̄. loquitur ad ſilitudinem nautarū. qui exiſtētes in mari a- longe vidētes portū gaudēt ⁊ ſalutant ſicut p̄res ve. teſt. vidētes alonge impletionē myſterij xp̄i gaudebāt. ꝓpter qd̄ dr̄ Joh. viij. Abraaȝ pater veſter exultauit vt videret diē meū ⁊c̄. Et q2 longe erāt a tp̄e xp̄i. id̄ ꝯfitebant ſe eſſe aduenas ⁊ ꝑegrinos: ꝓpter qd̄ abraā dixit Geneſ. xxiij. Aduena ⁊ ꝑegrinꝰ ſuȝ apd̄ vos. ⁊ iacob d. Geñ. xlvij. Di es ꝑegrinatiōis vite mee ⁊c̄. Per h̄ oñdebāt celeſtē gl'iaȝ tanq̄ȝ ſuam p̄riam ꝓp̄riā inq̄rere. ⁊ hoc eſt quod dicitur. r ¶ Qui. n. h̄ dicūt ſignificat ſe p̄riā inq̄rere. q2 poſſet ali- quis dicere ꝙ ꝓpter h̄ cōfitebant ſe ꝑegrinos: q2 exierūt de chaldea vel meſopotania quas terras reputabāt p̄riaȝ ſuā. ⁊ id̄ excludit hoc apl's di. s ¶ Et ſiquidē ip̄ius me. de qua exie. habe. vtiq̄ȝ tem. reuerte. q2 nō tm̄ diſtabant a meſopotamia vel chaldea vnde exierāt quin defacili poſ ſent illuc reuerti. ⁊ id̄ nō loquebant de illa patria. q2 de p̄ cepto dñi exierāt. ꝓpter qd̄ abraam dixit ſeruo ſuo Geñ. xxiiij. Caue ne qñ filiū meū reducas illuc. ⁊ licet iacob in meſopotamiā iuerit. hoc tñ non fuit ad manendū. ſ; ad tempus ꝓpter odium fratris ſedandum: ⁊ ad querenduȝ vxorem. Et ideo ꝯcludit apl'us ꝙ non loquebātur de pa tria terreſtri: ſed celeſti dicens.

t ¶ Nunc aũt meli.appe.i.celeſtem.⁊ qꝛ i terra adhuc po
ſiti reputabãt ſe de patria celeſti moribus ⁊ actu fidei.iõ
deus voluit noiari deus ipoꝝ ex amore ⁊ fide ſpāli. et h
eſt qḋ dr. v ¶ Ideo nõ ꝯfunditur deus vocari deus eoꝝ
hoc habet Exo.iij.vbi dñs loquẽs moyſi dixit.Ego ſum
deus abraam:deus
yſaac:⁊ deus iacob
ſicut em̃ rex denoia
tur a ciuitate ſua ṗn
cipali ꝗuis regnũ
ſe extẽdat ad alias.
ſicut in ſcriptura dr
rex irl̃m rex babylo
nis vel hmõi. ſic de
us ab iſtꝰ voluit no-
minari.qꝛ ꝟbis ⁊ fa
ctis oñdebat ſe eẽ d
ciuitate celeſti.vt di
ctũ eſt.ideo ſequit.
x ¶ Parauit em̃ illis
ciuitatẽ.ſ.celeſtem.
y ¶ Fide obtulit. h
ꝯñr oñdit qḋ abraã
ex fide fecit ꝯtuꝫ ad
obiam diuinaꝫ. dñs
em̃ ꝓmiſerat ei multiplicationẽ ſemis ꝑ yſaac Gen̄.xx.⁊
xxj.⁊ tñ ad ꝑceptũ dñi voluit eũ imolare Ex q̇ ptꝫ magni
tudo fidei abrae.qꝛ firmiter credebat ꝓmiſſionẽ rei iplẽ-
dam de multiplicatiõe ſemis ſui ꝑ yſaac ⁊ ipo imolato ñ
reſtabat alius modus niſi ꝑ reſuſcitatiõꝫ eiꝰ. Ex q̇ patet
ꝙ abraã credidit reſurrectionẽ mortuoꝝ in q̄ ꝯſiſtit vnꝰ
de maioribꝰ articulis fidei ⁊ nõ ſolũ credidit reſurrectio
nẽ generalẽ futurã in fine mũdi.ꝫ cũ h ſpālẽ reſurrectõeꝫ
filij ſui ad impletionẽ diuini ꝓmiſſi.⁊ h ẽ qḋ dr. y ¶ Fi
de obtulit abraam yſaac.i.offerre voluit.ꝫ diuinitꝰ impe
ditus fuit. z ¶ Cũ tentaret.tentat em̃ dyabolus. homo
⁊ deus.ꝫ diuerſimode.qꝛ dyabolꝰ tentat vt decipiat. ho-
mo vt ꝯgnoſcat.deus vt cognoſcẽ faciat.Et hoc mõ tẽta
nit deus abraã vt fides eius ⁊ obediẽtia notificarent no-
bis ad exemplũ imitatiõis. a ¶ Et vnigenitũ.hoc videt
falſum.qꝛ habebat iam aliũ filiũ.ꝫ ſoluit ꝑ lr̃am ſeq̄ntẽ.
b ¶ In q̇ ſuſcepat ꝓmiſſiones ⁊c̃.qꝛ ꝓmiſſuꝫ fuerat abra
he ꝙ ſemen eius vocaret ꝑ yſaac tm̃.Et ideo erat vnigeni
tus ꝗtũ ad iſtam ꝯditiõem. vel iõ dicit vnigenitus rõne
matris q̇ nõ habuit aliũ filiũ. c ¶ Arbitrans.i.iudicans
vel credẽs. d ¶ Quia ⁊ a mortuis ſuſcitare potens eſt
dñs.⁊ iõ oblatio yſaac fuit figura mortis ⁊ oblatiõis xp̄i
ſicut em̃ aries herens inter ſpinas cornibus immolatus
eſt yſaac liberato.ſic humanitas adherens cruci occiſa ẽ
diuinitate impaſſibili exiſtente.⁊ hoc eſt quod dicitur.
e ¶ Unde et eum in parabolam accepit.i.abraam oblati
onem filij ſui figuram paſſionis chriſti intellexit.
f ¶ Fide ⁊ de futuris. Hic ponit exemplũ de fide yſaac q̇
ex fide futuroꝝ benedixit filijs ſuis.⁊ hoc eſt qḋ dicitur.
Fide ⁊ de futuris benedixit yſaac iacob et eſau. hoc ha-
betur Gen̄.xxvij.vbi dicitur ꝙ in benedictione ſua pro-
poſuit iacob ipi eſau dicens. Dominũ tuũ illum cõſtitui
et yſaac vidit in ſpiritu hanc benedictiõem habere effica
ciam in futuro.qꝛ non habuit effectum in ꝑſonis duoꝝ
fratrum.quia eſau nunꝗ̃ ſeruiuit iacob. ſed habuit effe-
ctum in duobus populis exeuntibus ex ipis.q̇a idumei
filijs iſrael ſeruierũt tempe dauid.vt hr̃.ij.Reg.viij.
g ¶ Fide iacob. Hic ponitur exemplũ de fide ipius Ja-
cob qui benedicendo filios ioſeph ꝑpoſuit ephraim qui
erat iunior ipſi manaſſe Gen̄.xlviij.Quia ꝑ reuelationẽ
dignitatem regiam habuit ad ephraim debere tranſire.
et hoc fuit impletũ ꝑ hieroboam.vt habetur.iij.Regum
xij.⁊ huius impletionis iacob habuit fidem firmam. et
hoc eſt qḋ dicitur. g ¶ Fide iacob mo.ſingu.fi. Joſeph
bene.habuit etiam iacob fidem de ſepultura ⁊ reſurrecti
one chriſti fienda in terra promiſſionis.ꝓpter qḋ adiura-

t Nũc aũt meliorẽ appetũt
v id ẽ celeſtem. Jõ nõ cõfun
ditur deus vocari deꝰ eo-
x rũ. Parauit em̃ illis ciuita
y tem. Fide obtulit abraam
z a yſaac cum tentaret.⁊ vni-
b genitum offerebat: in quo
ſuſceperat repromiſſiones
ad quem dictum eſt: quia
in yſaac vocabit tibi ſemẽ
c d arbitrans quia ⁊ mortuis
ſuſcitare potens eſt deus.
e Unde eum ⁊ in parabolã
f accepit. Fide et de futuris
benedixit Yſaac Jacob et
g Eſau. Fide Jacob mori-
ens ſingulos filiorum Jo
h ſeph benedixit:⁊ adorauit
i faſtigium virge eius. Fide
ioſeph moriens de ꝑfecti
one filioꝝ iſrl̃ memoratus
k ẽ.⁊ de oſſibꝰ ſuis mãdauit
l Fide moyſes natꝰ occulta
tus eſt menſibus tribus a
m ꝑentibus ſuis eo ꝙ vidiſ-
ſent elegantem infantem.

uit Joſeph vt faceret illuc corpũs ſuum deferri.poſt au-
tem iuramentũ gratias agens adorauit dominũ conuer
ſus ad caput lectuli ſm tranſlatiõem Hiero.vt ptꝫ Gen̄.
xlvij.tranſlatio vero.lxx.interꝑtum habet vt hic allegat.
h ¶ Et adorauit faſtigiũ virge eius.⁊ vtrunq̧ eſt verum.
quia adorauit ver-
ſus caput lectuli qḋ
erat ad occidentem
ad quã partem ado
rant iudei. ⁊ qꝛ erat
ſenex habebat bacu
lum ſuꝑ cuius ſum
mitatem nitebat in
adorãdo deum:vn-
de non eſt intelligẽ-
dum ꝙ adorauerit
ſummitatem virge
vel baculi. ſed ado-
rauit deum innixꝰ
ſuꝑ baculum. Ali-
ter exponitur de ba
culo ioſeph qui por
tabat ſceptrum in ſi
gnum poteſtatis ſi-
bi date ſuꝑ egyptũ.
et hoc ſceptrum accepit iacob quãdo ioſeph cepit iurare
⁊ poſtq̧ iurauerat anteq̧ redderet ſceptrũ ipi ioſeph ado
rauit deum innixus ſummitati illius ſceptri Aliter expo
nitur magis ꝓpe litterã.qꝛ adorauit ſceptrũ ioſeph nõ in
ſe ⁊ abſolute.ꝫ inq̧tum erat ſignũ ⁊ figura poteſtatꝭ xp̄i.
ſicut ⁊ nos adoramus crucẽ inq̧tum eſt ſignũ crucifixi.
i ¶ Fide ioſeph. Hic ponitur exemplũ de fide ioſeph. q̇ꝫ
moriens ex fide fecit memoriã de exitu filioꝝ iſrl̃ de egy-
pto.vt hr̃ Gen̄.vlt.⁊ hoc eſt qḋ dicit. Fide ioſeph mo.de
ꝑfec.fi.iſrl̃.memoratus eſt.habuit em̃ fidem de ſepultu-
ra ⁊ reſurrectione xp̄i in terra ꝓmiſſionis complenda.et
ideo mandauit portari ibi oſſa ſua vt eſſet particeps illiꝰ
reſurrectionis.qꝛ chriſto reſurgente multi ſancti patres
reſurrexerunt.vt habetur Math.xxvij.⁊ hoc eſt qḋ dr.
k ¶ De oſſibus ſuis mãdauit.ſed queritur quare non pre
cepit ſtatim poſt mortem ſuam illuc portari. Dicendum
ꝙ ad hoc duplex rõ aſſignatur.vna eſt.q̇a fratres ſui non
habebant tantã poteſtatem ſicut ipe.⁊ ideo non poterãt
facere de ipo ſicut ipe fecerat de patre ſuo.ſcḋa rõ eſt qꝛ ꝑ
reuelatiõem ſciebat filios iſrl̃ multa dura paſſuros in ter
ra egypti.⁊ ideo ad cõſolatiõem eoꝝ voluit ibidẽ ad tem
pus ſepeliri vel potius reponi.vt ibidẽ dicit.qꝛ ꝑ hoc ha
bebant ſpem exeũdi ex ꝓphetia ioſeph.vñ ⁊ moyſes edu-
cens filios iſrael de egypto tulit ſecum oſſa ioſeph.vt ha-
betur Exo.xiij. l ¶ Fide moyſes. Hic ꝯñr ponit exem-
pla patrũ qui fuerũt tempe legis que ſub moyſe data eſt.
vt habet Joh.j. Lex ꝑ moyſen ⁊c̃.hoc aũt tempus diſtin
guitur in tria. Primũ aũt tempus fuit ante exitũ de egy
pto.ſcḋm in exitu.terciũ poſt exituꝫ.ṗmo ergo ponit exẽ
pla de hoc qḋ factũ eſt ante exitũ.ſcḋo de hoc qḋ in exitu
ibi. Fide reliquit egyptũ.tercio quid de hoc factũ eſt pꝰ
exitum in terra ꝓmiſſionis ibi.Et q̇d adhuc dicã. Pria ĩ
duas.quia primo oñditur quid factum eſt ex fide in nati
uitate moyſi.ſcḋo quid ipe fecerit ibi. Fide moyſes gran
dis.Circa ṗmũ ſciendũ ꝙ filij iſrael ex ꝓphetia ioſeph fir
miter credebant liberari de afflictione egypti ꝑ aliquẽ d
populo ſuo cum dei adiutorio.Et ideo parẽtes moyſi vi
dentes ipm elegantem puerum preter ſolitũ modũ iudi
cauerunt virtutem dei eſſe in illo ad liberationẽ populi.
et ex hac fide ſeruauerũt eum contra regis edictũ expo-
nendo ſe ꝑiculo ꝑſonarum ſuarum.⁊ hoc eſt qḋ dicitur.
l ¶ Fide moyſes natus occul.ẽ ⁊c̃.ex fide em̃ parentũ fa-
ctum eſt hoc non ex fide moyſi qui adhuc non habebat
iudicium rationis.Et cauſa ſubditur.
m ¶ Eo ꝙ vidiſſent elegantem infantem.i.aptum ad libe
randum populum de hoc eis inſpirante.

n ⁊ nõ timuert̃ regꝭ edictũ. Fi
o p de moyſes grãdis fact⁹ ne
q r gauit ſe eẽ filiũ filie phara
onis magꝭ eligẽs affligi cũ
s populo dei: q̄ꝫ tp̄alis pec
cati habere iocunditatem
t maiores diuitias eſtimãs
v theſauro egyptiorum im
x properiũ xp̄i. Aſpiciebat
y z enim remunerationẽ. Fide
reliquit egyptum: nõ veri
a tus animoſitatẽ regis. In
b uiſibile eñ tanq̄ꝫ vidẽs ſu
c ſtinuit. Fide celebrauit pa
ſcha ⁊ ſanguis effuſionem
d nequi vaſtabat primitiua
tangeret eos. Fide tranſie
tũt mare rubrũ tanq̄ꝫ p ari
dam terram: qđ expti egy
e tij deuorati ſunt. Fide mu
ri hiericho corruert̃ circui
f tu dierũ ſeptẽ. Fide raab
g meretrix nõ perijt cũ incre
h dul' excipiẽs exploratores

n ¶ Et non timuerũt regis edictũ. qui p̄cepat oẽs maſculos ꝓijci in flumen. vt hr̃ Exo. j. Sed hoc videt̃ falſũ. q2 dicit̃ Exo. ij. ꝙ pentes moyſi timore regis poſuert̃ eũ in flumine. ⁊ ſic expoſuerũt eũ morti. Dõm ꝙ hoc nõ fecerũt ad ip̄m interficiendũ. ſicut p̄cepat rex: ſꝫ q2 nõ poterant ip̄m ampli⁹ celare timebãt ꝓbabiliter ne auferret̃ ab eis. ⁊ iõ in tali caſu tuti⁹ iudicauerũt ip̄ſum exponere diuine cuſtodie in fiſcella bituminata. credẽtes ⁊ ex eadẽ fide ꝙ deus ſeruaret eũ vbi deficiebat humana ꝓuidẽtia q̄ i talibus nõ deficit. o ¶ Fide moyſes. h̄ oñditur ꝯñr qđ ex fide moyſes fecerit p2 adoptat⁹ a filia pharaonis vt hr̃ Exo. ij. Et adult⁹ factus viſitauit filios iſrl' ⁊ videns virũ egyptiũ ꝑcutiẽtẽ vnũ de filijs iſrl' interfecit eũ. Et ſic p hoc factum negauit ſe eẽ filium filie pharaonis. ⁊ hoc ꝓceſſit ex magnitudine fidei eius. q2 de filijs iſrl' credebat xp̄m naſciturum ⁊ hoc ẽ qđ dicitur. o ¶ Fide. i. p fidem. p ¶ Moyſes grandis factus. i. adultus. q ¶ Negauit ſe eſſe filiũ filie pharaonis interficiendo egyptiũ. Et ſubiungit duo difficilia ad ſuſtinendũ q̄ p̄elegit ſuſtinere ex fide. Primũ eſt: q2 magꝭ voluit affligi tempaliter cũ dei cultoribus q̄ꝫ iocũdari cum ydolatris. ⁊ hoc ẽ qđ dicit̃. r ¶ Magis eligẽs affligi cũ ppl'o dei. i. cũ filijs iſrl' qui colebãt deũ s ¶ Q̄ꝫ temporalis peccati habere iocũditatẽ. i. ꝓſpitatẽ egyptiorũ. ſcđm eſt ꝙ p̄elegit paupꝑtatẽ ſuſtinere magꝭ q̄ꝫ diuitias egyptiorum cũ peccato poſſidẽ. ⁊ hoc ẽ qđ dr̃. t ¶ Maiores diui. eſti. impro. xp̄i. i. paupꝑtatẽ vel vituperiũ ꝓ fide xp̄i vẽturi ſuſtinere. v ¶ Theſauro egyptiorũ. i. q̄ꝫ theſaurũ huiuſmodi poſſidere. Et reddit cãm q̄re moyſes tãdura patiẽter ſuſtinebat di. x ¶ Aſpiciebat eñ. oculis cordis. y ¶ In remuneratiõẽ. future btĩtudinis. ſicut amara potio ſumit̃ libẽter nõ ꝓpter ſe. ſꝫ habẽdo oculũ ad ſanitatẽ futurã. z ¶ Fide reliquit. Hic ꝯñr oñdit̃ qđ factũ ſit ex fide in exitu de egypto. ⁊ diuidit̃ in duas ptes. q2 p̊ oſtenditur qđ ex fide factũ eſt in p2epatiõe exitus. ſcđo quid i mõ exeũdi ibi. Fide celebrauit. tercio qđ factũ ſit in exitu de egypto egrediẽdo terrã ꝓmiſſionis ibi. Fide muri hiericho. Circa p̄mũ ꝯſiderandũ ꝙ moyſes bis exiuit de egypto. p̄mo exiuit occiſo egyptio: ⁊ de iſto exitu nõ loq̄tur hic. q2 ex timore regis tũc exiuit. vt hr̃ Exo. ij. ſecũdo exiuit egyptũ ducẽdo ſecũ oẽs filios iſrl'. ⁊ đ iſto exitu loquitur hic. q2 tũc nõ timuit regẽ eos pſequẽtem. vt habet̃ Exo. xiiij. q2 tũc dixit filijs iſrael. Nolite timere ⁊c̃. ⁊ hoc eſt qđ dicit̃ z ¶ Fide reli. egyp. nõ ve. ani. re. ⁊ reddit cãꝫ q̄re nõ timuit di. a ¶ Inuiſi. eñ ſuſti. i. deũ qui inuiſibilis eſt fiducialit̃ expectauit. b ¶ Tanq̄ꝫ vidẽs in ſpũ auxiliũ eius mirabiliter affuturũ: ꝓpter qđ dixit ppl'o. State ⁊ videte magnalia dei q̄ facturus eſt hodie Exo. xiiij. Et hoc totũ ꝓceſſit ex fide q̄ eſt ex non viſis. c ¶ Fide celebrauit. Hic ꝯñr oſtendit̃ qđ factum eſt ex fide in mõ exeundi. ⁊ diuiditur in duas ptes. q2 p̄mo oſtendit̃ quid factũ ſit in diſpoſitõne exeundi. ſcđo quid in actu trãſeũdi ibi. Fide mare. Circa p̄mũ ꝯſiderãdũ ꝙ diſpoſitõ exitus filiorũ iſrael đ egypto fuit agni paſchalis immolatio cuius ſanguine linita ſunt ſupliminaria ⁊ poſtes domorum filiorũ iſrael. ne interficerẽtur ab angelo ꝑcutiente p̄mogenita egyptiorũ. vt habet̃ Exo. xij. ⁊ hoc eſt qđ dicit̃. c ¶ Fide celebrauit paſcha. i. immolationẽ agni paſchalis que fuit figura immolationis xp̄i in cruce: ſcđm qđ dicitur. j. Cor. v. Paſcha noſtrũ immolatus eſt chriſtus: p cuius mortẽ ⁊ ſanguinis effuſionẽ ſumus liberati a poteſtate dyaboli. ſicut filij iſrael p imolationeꝫ agni paſchalis ⁊ effuſionẽ ſanguinis in poſtibus ⁊ ſupliminaribus domorũ fuerũt liberati ab angelo ꝑcutiente primogenita egyptiorum. ⁊ hoc ẽ qđ dicit̃. d ¶ Ne q̄ vaſtabat p̄mogenita egyptiorũ tãgeret eos. Fide tranſiert̃. Hic tangitur modus exeũdi vbi ex fide ꝯtigerũt duo miracula. vnũ ẽ ꝙ mare ſicco pede trãſierũt. ⁊ hoc ẽ qđ dicit̃ Fide trãſierũt mare rubrũ tanq̄ꝫ p aridam terrã. ſcđm fuit. q2 aqua erat eis ꝓ muro a dextris ⁊ a ſiniſtris. vt habet̃ Exo. xiiij. ⁊ patꝫ p h̄ ꝙ egyptij eos ſequẽtes ſubmerſi ſunt. ⁊ hoc ẽ qđ dr̃. Qđ expti egyptij deuorati ſunt. talia aũt ꝯtingebãt ex fide. q2 opatio miraculorũ aſcribit̃ fidei ſcđm qđ habet̃ Math. xvij. Si habueritis fidem ſicut granũ ſinapis dicetis huic monti tranſi hinc ⁊ tranſibit ⁊ nihil impoſſibile erit vob. e ¶ Fide muri. h̄ oñdit qđ factũ ſit p fidẽ in exitu de egypto ingrediẽdo terrã ꝓmiſſiõis. ⁊ diuidit̃ in duas. q2 p̊ oñdit qđ factũ ſit p fidẽ ppl'i iſrl'. ſcđo qđ factũ ſit p fidem raab ibi. Fide raab. Circa p̄mũ ſciendũ ꝙ in ruina ciuitatis hiericho aliquid fuit ex pte ppl'i. ſ. circũitu ciuitatꝭ ſeptẽ diebus. vt habet̃ Joſue. vj. q2 ex mãdato dei hoc fecerũt in dei credẽtes firmiter ꝓmiſſum dei impleri de miraculoſa captiõe ciuitatis. aliqđ fuit ex pte ip̄ius dei: vicꝫ ꝙ muri hiericho diuina ꝟtute corruerũt. ⁊ h̄ ẽ qđ dicit̃. e ¶ Fide muri hiericho corru. circui. die. ſep. p hoc factũ ſignatũ fuit ꝙ impedimẽta mũdi caput p ꝯtinuã p̄dicationẽ q̄ ꝯtinuitas p ſeptenariũ figurat̃. vñ dicit̃ ſcđa ad Cor. x. Arma malitie noſtre non ſunt carnalia: ſꝫ potẽtia dei ad deſtructiõeꝫ munitionũ. f ¶ Fide raab. Hic oñdit̃ qđ factũ ſit ex fide ip̄ius raab q̄ ex auditu miraculorũ in tranſitu filiorum iſrl' p mare rubrũ ⁊ in alijs mirabilibus q̄ eis acciderant: credidit firmit̃ ciuitatẽ hiericho tradendã ꝟtute dei i manu ppl'i iſrl'. ⁊ iõ nũcios iſrl' ex eadẽ fide cõſeruauit. Ex q̄ meruit liberari a morte cũ ſua ꝯſanguinitate vt hr̃ Joſue vj. ⁊ hoc ẽ qđ dr̃. f ¶ Fide raab meretrix. ſic eñ ꝯgnoiata eſt. g ¶ Nõ perijt cũ incredulis. i. cũ alijs ciuib⁹ hiericho q̄ credebãt ciuitatẽ poſſe defendere ꝯtra deũ iſrael. h ¶ Excipiẽs exploratores cũ pace. q2 eos ſaluauit. ⁊ v dictum eſt. De iſta raab dicũt aliq̄ ꝙ ad lr̃am erat meretrix ⁊ iõ exploratores melius potuert̃ ingredi domũ eius ve ſpere. q2 tales mulieres indifferẽter recipiũt oẽs. ⁊ ip̄i in neceſſitate poſiti poterant licite ad eam ire. non ꝓpter luxuriam exercendã. ſꝫ ad vitam ꝓpriam cõſeruandã. Ip̄a eñ minus poterat culpari in receptiõe eorũ q̄ꝫ alius de ciuitate cum ip̄a iudrñter omes recipet. ⁊ ſalus exploratorum non debebat ꝓcurari p mortem alterius. ideo intrauerunt domũ iſtius q̄uis eſſet meretrix. Sed hoc nõ videtur ꝓbabile. q2 tales meretrices parum hñt de fidelitate. et ideo non videtur ꝓbabile ꝙ exploratores filiorũ iſrael qui erant hoies ſapientes cõfiderent in tali muliere de conſeruatione vite ꝓprie. ideo dicunt aliqui ꝙ tunc erat meretrix ſed ante fuerat. ꝓpter qđ tale cognomen ſibi remanſerat. ſed hoc non videtur verum. quia tales meretrices q̄uis peniteant reputantur tamen in communi plebe perſone viles. ⁊ ideo ſi fuiſſet meretrix nõ fuiſſꝫ cõiuncta in matrimonio ip̄i ſalmon qui erat nobilior in toto populo iſrael. cum eſſet p̄nceps nobilioris. ſ. trib⁹ iude

i cum pace. Et quid adhuc
k dicaꝫ. Deficiet eñ me tp̄s
l m enarꝛante: de gedeon: ba-
n o rach: ſamſon iepte dauid:
p q ſamuel ⁊ alijs ꝓphis q̄ ꝑ fi-
r s dem vicerūt regna operati
t ſunt iuſticiā: adepti ſunt re
v promiſſiones. Obturaue-
x rūt ora leonū: extinxerūt im
y petū ignis. Effugauerunt
z aciem gladij ꝯualuerūt de
a infirmitate: fortes facti ſūt
in bello. Caſtra verterunt
b exterorum: acceperūt mu-
lieres de reſurrectiōe mor
c tuos ſuos. Alij autem di-
d ſtenti ſunt non ſuſcipien-
e tes redemptionem: vt me-
liorem inuenirent reſurre-
f ctionem. Alij vero ludi-
g h bria et verbera experti in-
ſuper et vincula ⁊ carceres

quia nobiles iudei abominabant talibꝰ perſonis in matrimonio ꝯiungi: et ideo videt melius ꝙ non fuerit meretrix nec erat: ſed tm̄modo tale cognomen habebat: multi eñ cognominant aliquo cognomine cuiꝰ ꝓprietatē nunq̄ꝫ habuerūt in re ſicut aliqñ aliq̄s pauꝑ cognominat rex: vel comes vel aliq̄d hm̄oi. Item alit poteſt dici ⁊ melius vt credo. Ad cuiꝰ intellectū ſciendū ꝙ Joſue.ij. vbi agit de raab dictio hebꝛaica ſibi adiūcta ſonat ſic quid eſſa: ⁊ ſignificat promptā ꝓprie ⁊ qꝛ meretrix ꝓmpta eſt ad offerendū corpꝰ ſuū. ideo hoc nomē tractum eſt ad deſignandū meretriceꝫ ⁊ ſimiliter: qꝛ mulier hoſpitalaria ad tranſeūtes ē promptra trahendos ad hoſpitiū ſuum tractū eſt idem nomen ad ſtandū pro hoſpitalaria. vñ Joſue.ij. vbi tranſlatō noſtra habet. Ingreſſi ſunt domū mulieris meretricis. tranſlatio chaldaica habet domuꝫ mulieris hoſpitalarie. et talis fuit Raab: ꝓpter qḋ exploratores declinauerūt ad domum ſuam ad hoſpitandū. Ad auctoritatem ꝟo Hiero. qui dicit ſuꝑ matheum. ꝙ ponitur in genealogia ſaluatoris: ſicut mulier reprehenſibilis ſolui diffuſius ſuꝑ Matheum. Poteſt etiam breuiter dici ꝙ hoc dicit Hiero. nō ꝓpter vicium meretricij: ſed ꝙ fuit alienigena et de ydolatris nata: ſicut etiam dicit de ipſa Ruth: que tamen fuit mulier magne virtutis ⁊ fame: vt dicit Ruth.iij. Scit omnis populus qui habitat intra vrbis mee portas mulierē te eſſe virtutis. i ¶ Et quid adhuc dicam. hic ponunt exempla de fide poſt exitū de egypto in terra ꝓmiſſionis iā obtenta. di. Et quid adhuc dicam. quaſi dicat multa poſſunt dici exempla de fide patrum: ad que enarꝛanda non ſufficeret tempus vite mee: et hoc eſt quod dicit.

k ¶ Deficiet enim tempus me enarrante. i. anteq̄ꝫ poſſem enarrare per ſingula. l ¶ De gedeon. qui credens ꝓmiſſo dei cum trecentis hominibus confidēter pugnauit cōtra exercitum maximum ipſius madian: vt habetur Judi.vj. m ¶ Barach. qui credens prophetie Delbore iuit cum populo inermi ad pugnandum contra ſiſaram Judi.iiij. n ¶ Jepte. qui ex fide iuit ad pugnandum contra filios Amon: Judi.xj. Unde ibidem dicitur. Factus eſt ergo ſuper Jepte ſpiritus domini. ꝙ autem poſtea filiam ſuam indiſcrete et crudeliter occidit: vt dicit Auguſtinus credendum eſt ꝙ ipſe penituerit: quia ponitur in cathalago ſanctorum: Hebrei tamen dicunt ꝙ non occidit eam ſed ſacrificauit eam domino per obſeruantiam virginitatis ſecūduꝫ conſilium ſapientum illius temporis: ſicut plenius dixi Judicum.xj. Et eodem modo dicendum eſt de gedeone qui fecit ephot contra preceptum domini: vt habetur Judicum.viij. ſcilicet ꝙ penituerit ante mortem vt dicitur communiter: tamen aliter poteſt dici probabiliter. ſ. ꝙ non fecit contra preceptum domini in illo ephot: ſicut plenius dixi Judicum.viij. o ¶ Dauid qui ex fide adhuc iuuenis pugnauit inermis contra goliath.

p ¶ Samuel. qui ꝓpter fidelitatem ſuam optinuit ꝓphetie ſpm̄ ⁊ vnctōnem regis ⁊ multa alia. q ¶ Et alijs prophetis. ſ. Eſa. ⁊ Hiere. ⁊ ꝯſimilibus. r ¶ Qui ꝑ fidem vicerūt regna. in quo tangit actus fortitudinis. s ¶ Operati ſunt iuſticiaꝫ. in quo tangit actus iuſticie ⁊ virtutis. iſti eñ ſunt actus ꝑcipui inter actus virtutū moraliū: qꝛ conſeruāt cōe bonū: vt habet. v. Ethico. Et qꝛ virtutes ꝯnexe ſunt. Ideo ꝑ iſtos actus intelligunt actꝰ aliaꝝ virtutum. t ¶ Adepti ſunt repromiſſiones. Sꝫ hoc videt eſſe ꝯtra illud qḋ dictū eſt. ſ. eo. ca. Juxta fidem defuncti ſunt oēs nō adeptis repromiſſionibus. Dicenduꝫ ꝙ triplex ꝓmiſſio facta eſt antiq̄s. Una fuit ꝓmiſſio terre ſancte: ꝫ hanc nō acceperūt abraā yſaac ⁊ iacob in ſe: ⁊ de h̄ loquit apl̄s ſ. cū dicit. Nō adeptis repromiſ. ⁊c̄. acceperunt tñ eam in ſucceſſoribus ſuis. Alia eſt ꝓmiſſio ſpiritualis q̄ ꝓmittitur ſctis vita btā: ⁊ hanc nullꝰ accepit añ xp̄i aduentū. Alia eſt ꝓmiſſio ſingularis q̄ ꝓmiſſum eſt cuilibet aliqḋ bonū particulare: ſicut dauid ꝓmiſſuꝫ fuit regnū ezechie ſanitas: ⁊ ſic de alijs: ⁊ iſtas promiſſiones conſecuti ſunt. Et de iſtis loq̄tur hic. v ¶ Obturauerūt ora leonuꝫ. hoc hꝫ veritatē ḋ daniele: vt hr̄ Dañ.vj. Et ḋ dauid: vtꝫ. j. Re.xvij. Et de ſanſone. xiiij. ⁊ in h̄ oñdit victoria ſanctoꝝ de aīalibus brutis.

x ¶ Extinxerūt impetū ignis. hoc pꝫ in tribꝰ pueris poſitis in camino Dañ.iij. Et de moyſe ⁊ aaron: Nume.xj. ⁊.xvj ⁊ in h̄ oñdit victoria ſanctoꝝ de rebus inaīatis. y ¶ Effugauerūt aciē gladij. i. aciē hoſtiū hñteꝫ gladios acutos. h̄ frequēter fecit Joſue. gedeon: ⁊ dauid: vtꝫ in libris Joſue: Judicū ⁊ Regū. z ¶ Et ꝯualuerūt de infirmitate. h̄ ſpāliter pꝫ de ezechia Eſa.xxxviij. q̄ miraculoſe ex fide ſanatꝰ eſt: ⁊ de pluribꝰ alijs hoc credendū eſt: qꝛ loquit in plurali. a ¶ Fortes facti ſunt in bello. caſtra ve. exte. i. alienigenaꝝ: hoc pꝫ de multis: ſpāliter aūt de ioſue dauid ⁊ machabeis. b ¶ Acceperūt mulieres de reſurrectione mor. ſuos. aliq̄ hoc male exponētes dixerūt ꝙ mulieres acceperūt viros ſuos reſuſcitatos dicentes ꝙ matrimoniuꝫ non diſſoluat ꝑ mortē: ⁊ ideo tenebant illos reaccipe ꝫ hoc eſt ꝯtra apl̄m Ro.vij. vbi loquit ḋ muliere ꝯiugata. Si mortuus fuerit vir eius ſoluta eſt a lege viri. Ideo ſcienduꝫ ꝙ aliqua ſunt ſacr̄a q̄ imprimūt characterē ⁊ talia non reiterant: ſicut reſuſcitatus nō dꝫ iteruꝫ baptizari: qꝛ character ꝑpetuus manet in aīa q̄ incorruptibilis eſt. Aliq̄ ſunt ſacramēta q̄ nō imprimunt characterē: ⁊ talia reiterant: vtꝫ de pn̄ia: qꝛ ſi interrūpat ꝑ pctm̄ mortale: neceſſe eſt ipſam iterari mr̄ioniū aūt nō imprimit characterē: ⁊ ideo ſi ſoluatur ꝑ mortem viri mulier non debet eum amittere ſi reſuſcitet niſi inter eos matrimoniū iterum ꝯtrahat: idō ſic dꝫ exponi. Mulieres. i. matres. Acceperūt de reſurrectione mortuos ſuos. i. filios ſuos reſuſcitatos ꝑ fidem ⁊ orationem ſanctoꝝ ꝓphetarum: ſicut patet de muliere ſarcptana que ab helya accepit filium ſuum reſuſcitatū. iij. Regum.xvij. Et de muliere ſunamite: que filiū ſuū reſuſcitatam recepit ab helyſeo. iiij. Reg.iiij. c ¶ Alij aūt diſtenti Oſtenſo quid ſancti patres pro fide fecerūt. Hic ꝯſequēter oſtendit quid pro fide ſuſtinuerūt. Et diuidit in duas partes: quia primo oſtendit quid paſſi ſunt pro fide. ſcḋo quare promiſſiones ſunt eis dilate: ibi. Et hi oēs. Prima adhuc in duas: qꝛ primo tangunt mala ab alijs illata ſcḋo mala voluntarie aſſumpta: ibi. Circuierūt in melot. Dicit igit ꝙ ꝑ fidem vnius veri dei. c ¶ Alij diſtēti ſunt. i. in tormentis extenti: vtꝫ. j. Macha. ⁊ ſcḋo de ſepteꝫ fratribus: et de pueris ad vbera matrum ſuſpenſis. ij. Macha.vj. d ¶ Nō ſuſci. redem. i. liberatōneꝫ a pn̄ti pena. e ¶ Ut meliorem inueni. reſurrec. in futura gloria. f ¶ Alij ꝟo ludibria exp̄ti. ſicut pꝫ de ſanſone Judicū.xvj. ⁊ de thobia: thobie.ij. ⁊ de iob: Job.xix. g ¶ Et verbera. h̄ pꝫ de michea ꝓpha quē ꝑcuſſit ſedechias. iij. Reg. vltio ⁊ de ꝑpoſitis filioꝝ iſrl̄ q̄ flagellati fuerūt ab exactoribus pharaonis: Exo.v. h ¶ Inſuper et vincula et carceres.

ħ pꝫ de hiere. Hiere.xxix.⁊.xxvij.de michea.iij.Reg.vlt. l Lapidati ſunt.ħ pꝫ de Naboth.iij.Reg.xxj.⁊ zacharia filio Ioiade.ij.Para.xxiiij. k Secti ſunt.pꝫ de Eſa.q̄ ex p̄cepto regis Manaſſe sectꝰ fuit cū ſerra lignea.eo ꝙ re p̄hendebat eiꝰ facinoꝝ:⁊ de ſeptē fratribꝰ machabeis.q̄ ſe cti ſunt in manibus ⁊ in aliis corꝑis ꝑti bus.vt pꝫ.ij.Ma cha.vij. l Tentati ſunt vt ad ydolatriā inclinarent. ſic̄ pꝫ de mathatia ⁊ filiis eiꝰ.j.Macha.ij ⁊ ꝺ eleazaro.ij.Macha.vj.⁊ ꝺ ſeptē fratribus ibidem.vij.

i lapidati ſunt:ſecti ſūt:tēta-
k
l
m ti ſunt in occiſione gladij
n mortui ſunt. Circuierūt in
melotis:in pellibus capri-
o
p nis:egentes:anguſtiati:af
q
r flicti:quibꝰ dignꝰ non erat
s mūdus: in ſollicitudinibꝰ

m In occiſiōe gladij mortui ſunt: q̄a nolentes conſentire ydolatrie gladio ꝑcuſſi ſunt vt pꝫ.ij.Machab.v.⁊.vj. n Circuierūt i melotis. Hic ꝯñr oñdit q̇d paſſi ſunt ꝓpter fidē in malis volūtarie aſſūptis:⁊ reducunt̄ ad tria.ſ.ad exteriorē cultū: ⁊ ꝙ̄tū ad ħ dicit. n Circuierunt in melotis. Melota autez eſt veſtis facta de pelle taxi q̄ hirſuta eſt et deformis. ⁊ i tali habitu ꝙ̄tum ad aliq̇d deſcribit̄ Helyas.iiij.Reg.j. Et Iohēs baptiſ.Math.iij.ſcꝺo reducunt̄ ad pſone ſtatum ⁊ ꝙ̄tum ad ħ dicit. o Egentes.qꝺ ſpālit̄ pꝫ in helya q̄ in neceſſitate paſtus eſt a coruis ⁊ a muliere vidua.iij.Regū.xvij. p Anguſtiati.ħ pꝫ de helya fugiente Iezabel. iij.Reg.xix.⁊ de dauid fugiente ſaul.j.Reg.xxj.⁊.ſ. vſꝙ ad finē primi libri.⁊ abſalon.ij.Reg.xv. q Afflicti.labore corꝑali.vt hr̄ de helya q̄ laſſus obdormiuit ſbter iunipex.iij.Reg.xix. r Quibꝰ dignꝰ nō erat mūdus.per ħ eñ ꝙ fugiebant a ſocietate alioꝝ pꝫ ꝙ hoīes mūdani nō erant digni ſocietate illoꝝ ꝓpter culpā mundialē:tercio reducunt̄ ad locū:⁊ ꝙ̄tum ad ħ dicit s In ſolitudinibus errantes in mōtibꝰ ⁊ ſpelūcis ⁊ in cauernis terre. Spelunca eſt foſſa facta ꝑ artē. Cauerna ꝺo ꝑ naturā vel ex aliq̄ accidente.ſic̄ de corroſione aquaꝝ vel hmōi:talia aūt loca i-habitabāt p̄res antiq̄ vt eſſent in loco apto diuine contē-platōi:ꝓpter qꝺ Phus.j.poli.poſtꝙ̄ ꝓbauerat hoīez eſſe aīal ciuile ſubiunxit ꝙ ille q̄ refugit cōem habitatōem hominū.vel eſt beſtia vel melior hoīe:q̄ꝛ ſi hō refugiat ħ ꝓpter maliciā ſuā non potens cū aliis cohabitare: propter defectū ſuū in moribꝰ cadit a dignitate hūana i vitā beſtialē.ſi aūt refugiat cōitatez hoim vt liberius vacet contēplationi diuine excedit cōem ſtatuz hoim.⁊ eſt q̇dam deꝰ int̄ alios hoīes ſm phm. a Et hi oēs. Hic conſeq̄nter oñdit apoſtolus quomodo ⁊ quare promiſſiones ſunt eis dilate.d.Et hi omnes teſtimonio fidei probati.vt patꝫ ꝑ predicta exempla. b Non acceperunt repromiſſionem. glorie eterne:⁊ ſubdit cauſam.d. c Deo pro nobis ⁊c̄. conſummarentur.i.ad perfectionem glorie ducerentur. Sine nobis.ex hoc enim ꝙ patres ve.teſt.in limbo exiſtētes ſimul venerunt ad gloriam per xp̄m cum aliquibꝰ ad nouū teſtm̄ pertinentibus:fuit maius gaudium vtrorūꝙ Notandum ꝙ aliqui ex hoc loco acceperunt occaſionem errandi dicentes ꝙ nullus intrabit ad gloriam niſi poſt finalem reſurrectionē ſed hoc eſt contra apl̄m dicentem.ij. ad Cor.v. Scimus enim quoniam ſi terreſtris domꝰ noſtra huius habitatōnis diſſoluatur ꝙ edificatōem habeamus a deo domū non manufactā ſed eternaz in celis. Ex quo patet ꝙ anima a corpore ſeꝑata ſtatim recipit̄ in gloria niſi ꝓpter debitum alicuius pene tꝑalis retardetur.ꝓpter quod cōſummatio glorie de qua loquit̄ hic apl̄s pōt referri ad p̄miū eſſentiale:⁊ ſic nō habuerūt eā p̄res ve.te. ſine nobis.q̄ꝛ nō habuerūt eā ante no.te. vl̄ pōt referri ad corꝑis ſtolā q̄ nō dat̄ generaliter niſi pꝰ vl̄em reſurrectōez ꝙ̄uis aliq̄bus data ſit ante ex ſpāli p̄uilegio:⁊ hoc mō patres ve.te.ſil̄r non cōſummant̄ in gl̄ia ſine nobis q̄ꝛ ſancti ve.teſt.⁊ noui ſimul accipient gl̄am corꝑis.

In ca.xj.vbi dicit̄ in poſtil. Fides eſt ſubſtantia ad cuiꝰ intellectum ſciendum.

errātes in montibus ⁊ ſpe
luncis:⁊ in cauernis terre.
a Et hi omnes teſtimonio fi
b dei probati:non acceperūt
c repromiſſionē deo pro no-
bis meliꝰ aliq̇d ꝓuidēte vt
nō ſine nob̄ cōſummarent̄.

Additio.

AD vlteriorē declaratōem quorundā q̄ in ħ cap̄.cōtinent̄:p̄ter illa que ħ habent̄. In poſtil.quedā vident̄ addenda.Et p̄ circa ħ ꝙ dī. Fides eſt ſubſtantia ſperandarū rerū ⁊c̄.Circa qꝺ attendē dum ꝙ lꝫ expoſitio poſtilla.de hac diffinitōne ſeu deſcriptione fidei quaz apoſtolus ponit:ſit ſat̄ vera ⁊ videt̄ eē ſumpta a ſctō Thoma: ſcꝺa ſcꝺe.q.iiij.arti. j.i corꝑe q̄onis. Exponant̄ tamē etiam ħ verba apl̄i ſm alios ſic:vt cū dicit̄. Fides eſt ſubſtātia ſperandarū rerū.intelligat̄ cauſa ſubſiſtendi in nobis per res ſperandas.que quidē ſunt bona futura:que rōnabilit̄ ab hoīe ꝟtuoſo ſꝑari dūt.ſ.btitudo q̄ ab oibꝰ eſt appetenda.vñ in ħ ꝙ dic̄. Sperandaꝝ rex excludunt̄ res ſꝑate q̄ tñ nō ſt̄ ſpāde:ſic̄ ſunt bona mūdana ſeu tꝑalia q̄ non ducūt ad verā btitudinē. Bona aūt ad verā btitudinē ꝑtinētia ſubſiſtunt in nobis ꝑ ſpem q̄ a fide generat̄ vt in gloſa. Mat.j.Et ſic cū dicit. Suba ſꝑandaꝝ rex ꝑ li ſuba intelligitur cā.ſ.fides q̄ ſpem cauſat:cū aūt dī. Argumentuz nō apparentiū.ꝑ argumentū intelligit̄ ꝓbatio.ꝑ fidē eñ ē in nobis q̄dam ꝓbatio rerū nō apparentium.ſ.que de ſe nō hñt euidentiā.ꝫ ꝑ fidē ꝑ quā in nobis cauſat̄ aſſenſus de inuiſibilibꝰ ſperādis ſicut argumentū oſtendit concluſionē i ſcibilibꝰ. Conſequent̄ circa ħ qꝺ dī. In ħ eñ cōſecuti ſunt teſtimoniū ſenes. Notandū ꝙ cū apl̄s loquit̄ hebreis quoꝝ cōis ſtatus ppl̄i ꝙ̄diu legem obſeruabat ſemper in ꝓſperitate fuit:⁊ cū a p̄ceptis dei declinaſſet in multas aduerſitates incidabat:ſic̄ pꝫ in hyſtoriis cōibꝰ ve.le.ꝓut in p̄ma ſcꝺe.q.xcix.arti.vj.in rñſione ad terciū ar.declaratur:ideo in primitiua eccia hebrei ad fidē cōuerſi:ſicut legalia obſeruanda ex primeua cōſuetudine inclinabantur credentes ipſa eſſe neceſſaria cum fide xp̄i. ſic eſtimabant ꝙ ad iuſticiā fidei debebāt ſequi aliqua preſentia ⁊ viſibilia bona:ſi ſpecialit̄ redēptio eorū vi captiuitate gentium vñ ⁊ poſt paſſionē xp̄i quidaꝫ de diſcipulis nondū ꝑfecte docti dicebāt. Luce.xxiiij.ca. Nos ſperabamus ꝙ ip̄e eēt redēpturus iſrl̄.⁊ ideo apud hebreos ponere totū p̄miuꝫ fidei in bonis futuri ſeculi:que omnino in hac vita nō habent̄ nec ad plenū vident̄ erat eis durū ad credendū. Vñ apl̄s hūc errorē intendēs ab eis excludere dic̄. In ħ enim teſtimoniū conſecuti ſunt ſenes.ſ.in hac fide que eſt de rebus ſperandis vt iam dixerat non de rebus viſis ſeu iam adeptis ſeu in proximo adipiſcendis. Conſecuti ſunt i teſtimoniū.ſ.iuſticie a deo. Senes.i.antiqui. Ad quod probandū.ſ.ꝙ fides meritoria proprie ſit de rebus ſperandis ⁊ non adeptis inducit exempla: ⁊ primo ponit vnum exemplum de fide:que eſt de rebus non ſperandis ſed iam exiſtentibus:⁊ hoc cum dicit. Fide intelligimus. ſecūdo ponit plura exempla de fide que eſt de rebus ſperandis: ibi. Fide plurimam hoſtiam. Circa primum dicit ſic. Fide intelligimus aptata eſſe ſecula verbo dei. Ad quod ſciēdum ꝙ credere mundum eſſe a deo creatum:prout Geñ. j.dicitur. licet ſit fides vera non eſt tamen ſperandarum rerum: ſed eſt de rebus iam exiſtentibus: ideo per iſtam fidem ſolum non legitur aliquis teſtimonium iuſticie fuiſſe conſecutus: ſed per fidem de rebus ſperandis:vnde notanter dixit. Fide intelligimus. non autem dixit. Fide credimus hec quaſi diceret.hec fides per quam mundus creditur fuiſſe creatus a deo in qua nō includitur aliquid ſperandum non legitar commendari in ſacra ſcriptura ſic:vt aliquis dicatur iuſtus eo ſolo. ꝙ credit mūdum a deo eſſe creatum: ſed fides illa que de rebus ſperandis eſt ſepe in ſcriptura commēdatur: prout pꝫ per ex

empla ꝯſequenter inducenda. Et pꝛimo de abel q̄ ꝯmēda
tur in ſcriptura tanq̄ iuſtus dupl'r. Pꝛimo ꝑ acceptioneꝫ
munerū ſuoꝝ cum de eo dicit̄ Gen̄.iiij. Reſpexit dn̄s ad
abel ⁊ ad munera eius. ſcd̄o ꝑ hoc ꝙ deus poſt moꝛteꝫ di-
citur audiſſe clamoꝛem ſanguinis eius Gen̄.iiij. ⁊ de hoc
qd̄ dicit ꝙ Defunctus adhuc loquit̄. ſ. clamando ⁊ de ter-
ra. ſcd̄o ponit exemplū de Enoch qui ꝯmendat̄ in ſcriptu
ra tanq̄ iuſtus per tranſlatōnem eius ad deum. Ex q̄bus
duobus exemplis apl's intendit oñdere ꝙ ꝑ fidem de re-
bus ſperandis: ⁊ nondū adeptis antiqui ꝯſecuti ſūt teſti-
moniū iuſticie fidei: eo ꝙ p̄dicti nō legunt̄ aliqd̄ opꝰ meri
toꝛiū feciſſe: niſi ꝙ crediderūt veram fidem de ſperandis.
Q̄ ſi ꝯtra p̄dicta dicat̄: vnde habet̄ ꝙ abel credidit aliq̄d
ſperandū: ſil'iter et enoch cum ſcriptura nihil circa hoc di
cat de eis. Ad quam tacitā q̄ōneꝫ reſpondet dicens. Sine
fide aūt impoſſibile eſt placere deo. Vñ q2 p̄dicti duo le-
gunt̄ placuiſſe deo: vtꝫ ꝑ p̄dicta: ſequit̄ ꝙ habuerūt fidem
ſꝫ nō de rebus adeptis cum talia nō legunt̄ habuiſſe i hac
vita: ſꝫ de rebus ſperandis qd̄ eſt intentū. Sed ꝯtra h̄ ad-
huc poſſet q̄s dicere: vñ habet̄ ꝙ ſine fide impoſſibile eſt
placere deo. Ad qd̄ reſpondet. Credere em̄ opoꝛtet accedē
tem ad deū: q2 eſt: ⁊ inquirentibꝰ ſe remunerator ſit. Pꝛo
quo ſciendū ꝙ naturalis ratio dictat homini ꝙ alicui ſu-
perioꝛi ſubdat̄ ꝓpter defectus: q̄s in ſeipſo ſentit. in quibꝰ
eget adiuuari ⁊ dirigi qui apud om̄s dicit̄ deus ꝓut ſcd̄a
ſcd̄e. q. lxxxv. Ex q̄ ſequit̄: ꝙ ſi quis ad verū deū accedere
intendit opoꝛtet ꝙ credat ipſum deū eſſe ſuperioꝛē illo ad
quem accedere intendit: ⁊ ſic verificatur illud ꝙ acceden-
tē ad deum opoꝛtet credere q2 eſt: opoꝛtet etiam ꝙ acce-
dens ſperet ab illo adiuuari: ⁊ dirigi in futuro: al's fruſtra
ad talem ſuperioꝛē accederet. ⁊ ſic verificat̄ ꝙ opoꝛtet ac-
cedetem ad deum credere: ⁊ ꝙ inquirentibus ipſum. ſ. de-
um remunerator ſit. Ex quibꝰ ꝓbat̄ ꝙ abel ⁊ enoch q̄ iu-
ſticie teſtimoniū ꝯſecuti ſunt fidem habuerūt de deo per
quā ſperauerūt ab eo remunerari quā remuneratōneꝫ in
hac vita nō habuerūt: qd̄ eſt intentū apl'i ad fundandam
diffinitōnem. ſeu deſcriptōeꝫ ſuam ſupꝛadictā. Sꝫ querē
dum videt̄ cum iſta verba apl'i. ſ. Sine fide aūt impoſſibi
le eſt placere deo ⁊ credere opoꝛtet accedentē ⁊c̄. cōmuni-
ter ꝑtineant ad fidem: de qua agit̄: quare interpoſuit illa
verba inter teſtimoniū abel ⁊ enoch: ⁊ teſtimonium noe ⁊
ſequentiū. Debuiſſet em̄ vel pꝛeponere illa añ om̄ia teſti-
monia antiquoꝝ vel poſtponere ea poſt omniū fidelium
teſtimonia. Ad qd̄ dicenduꝫ ꝙ ratio eſt: q2 in duobꝰ ſolis
pꝛimis. ſ. abel ⁊ enoch non legit̄ expꝛeſſe aliq̄ fides de re
ſperāda: ⁊ ideo ꝓbat eam ꝑ rōnem. In alijs v̄o. ſ. noe ⁊ ſe-
quentibus inuenit̄ clarius fides de re ſperanda: vtꝫ in oi-
bus ſequentibus. Et ꝑ̄ de noe qui diluuiū futurum credi
dit ⁊ ab eo eripi ꝑ archam iuxta diuinam reuelatōeꝫ: ⁊ ſic
habuit fidem manifeſtā de rebus ſperandis ⁊ nondū ade
ptis. Item habet̄ de abꝛaā ⁊ alijs qui ſequunt̄ in quibus
inuenit̄ fides de rebus ſperandis: vtꝫ intuenti ꝑ ſingula.
Et exponant̄ cetera: vt in poſtilla vſq3 ibi. Et alijs ꝓphe-
tis: qui ꝑ fidem vicerunt regna operati ſunt iuſticiaꝫ. Cir-
ca qd̄ attendenduꝫ ꝙ fides antiquoꝝ q̄ manifeſta fuit ſeu
ꝯfirmata in veteri lege: ꝑ miracula ſubuertentia aduerſa-
rios coꝛpaliter ⁊ liberantia ppl'm dei vt in egypto ⁊ in ma
ri rubꝛo ⁊ hmōi in noua lege potiꝰ fuit oſtēſa vt plurimū
ꝑ mirabilē patiam ſctōꝝ in cruciatibꝰ acerbiſſimis et aſſi-
duis ꝑſecutōnibꝰ: ſcd̄m q̄s vere dicunt̄ martyꝛes. i. teſtes fi-
dei quā quidē dr̄iam int̄ antiq̄s ⁊ nouos videt̄ hic innue-
re apl's q̄ de antiq̄s dicit. ꝙ ꝑ fidem vicerūt regna ⁊c̄. obtu
rauerūt oꝛa leonū. Que om̄ia vſq3 ibi. Alij v̄o diſtenti ex-
cluſiue ꝑtinent ad ſtatū antiquoꝝ: vbi om̄ia iſta ⁊ plura ſi
milia legunt̄: ⁊ ſic in illo ſtatu vt plurimū teſtimoniuꝫ fi-
dei accipiebat̄ ex victoꝛia fideliū ⁊ liberatōeꝫ ppl'i dei viſi
biliter ⁊ miraculoſe factis. Et h̄ teſtimoniū ꝓpꝛie ꝑtinebat
ad illū ſtatū: q̄ ꝓpter eiꝰ impfectōneꝫ ꝑ ꝓmiſſiones tꝑales
deducebat̄ ad obſeruantiā p̄ceptoꝝ: vt in. j. ij. q. xcix. arti.
vlti. in coꝛpe q̄ōnis. vñ ⁊ ppl's ille ꝯꝑatur puero ſb̄ peda-
gogo exn̄ti: vtꝫ Gal'. iij. Et ideo ſi pꝛincipales p̄res antiq̄

teſtamenti: vt patriarche. moyſes ⁊ hmōi. tꝑalia om̄ia cō-
tempſiſſent nō haberet locū ipſoꝝ doctrina. Vñ opꝫtebat
apud ppl'm illum q̄ talia bona p̄cipue eſtimabāt: ꝙ coꝛuꝫ
doctoꝛes tanq̄ bona magna illa eſtimātes: ſic tꝑalibꝰ bo-
nis publice adhererēt: vt de eiſ ꝓmiſſiōes alijs facerēt: ſic
mgr̄ pueroꝝ munuſcula puerilia quibꝰ pueros intēdit ꝓ-
uocare ad aliqd̄ virtuoſum opꝰ faciendum illa aſſerit eſſe
magna ⁊ maxie deſiderabilia: vt ꝑ ea deducant̄ ad opera
virtuoſa. Et ideo deus q̄ om̄ia ſuis tꝑibus ⁊ locis ſuauit̄
diſponit patribꝰ illiꝰ tꝑis bona tꝑalia cōiter p̄ſtabat q̄ſi in
pꝛemiū meritoꝛū: vt ex talibꝰ induceret ppl'm ad obſuā-
tiam p̄ceptoꝝ. q̄ erāt in ſuis effectibꝰ potioꝛa. ꝙ aūt apl'us
in p̄dict verb. ſ. cum dixit. Per fidē vicerūt regna. loquat̄
de patribus ſeu de iuſtis ve. te. pꝫ manifeſte ex plano ſen-
ſu lr̄e. Cum em̄ dixiſſet. Quid adhuc dicam de Gedeon
dauid ſamuel ⁊ alijs ꝓphis: imediate ſubiunxit q̄ ꝑ fidem
vi. regna: vbi manifeſtū eſt ꝙ illud relatiuū q̄ refert̄ ad ꝓ-
phetas ⁊ alios ſupꝛadictos q̄ om̄s ſunt de antiq̄ teſtamē-
to. Si aūt ꝯtra h̄ arguat̄ de dauid fugiente a ſaul ⁊ abſalō
Vōm ꝙ dauid de vtroq3 aduerſantium p̄dictoꝝ tenuit vi
ctoꝛiā manifeſte in hac vita. Si aūt de helya arguat̄. Di-
cendū ꝙ nō eſt trahendꝰ in exemplū: q2 fuit vnꝰ tm̄ ⁊ hyꝛū
do vna ſcd̄m Philo. j. Ethi. non facit ver. nec docuit ppl'm
vt ꝓſpera mundi deſpicerēt: ſꝫ vt ab ydolatria declinarent
Et q2 erat in regione decē tribuū vbi om̄es erāt ydolatre:
iō opoꝛtuit eū fugere a ꝯſoꝛtio eoꝝ. De eſaia aūt ⁊ macha
beis nō poteſt ſumi argumentū. cum perſecutōnes eoꝝ
nō legant̄ in autentica ſcriptura. Vnde manifeſtum ē ꝙ
in ſupꝛadictis apl's loquit̄ de iuſtis qui fuerūt ſub veteri
teſtamento. De his autem q̄ ſub nouo teſtamento fuerūt
ſubdit. Alij v̄o diſtenti ſunt non ſuſcipientes redemptio-
nem. vnde bene dicit: alij v̄o vt denotet ꝙ iſti de quibꝰ lo-
quitur ſunt ſub alio teſtamento. ſ. nouo: quoꝛum q̄ꝫpluri-
mi p̄ſertim in pꝛimitiua eccleſia in qua ꝑſonalit̄ erat apo
ſtolus. Non inuenerunt redemptionem. ſ. coꝛpoꝛalem: vt
melioꝛem inuenirent redemptōneꝫ. ſcilicꝫ ſpiritualem. de
iſtis ꝓpꝛie dicit̄: Lapidati ſunt: ſecti ſunt: in occaſiōe gla-
dij moꝛtui ſunt: egentes: anguſtiati: afflicti: omnia ei iſta
contigerūt ſanctis in pꝛimitiua eccleſia: ſequit̄. Quibꝰ di-
gnus non erat mundꝰ. qd̄ pōt dupliciter exponi: vel quia
mundus non erat dignus. i. mundani vt tales haberēt in
ꝯſoꝛtio: vel quia illis ſanctis mundus non erat dignus. ſ.
mundana ſcd̄m illud ad Gal'. vj. capitulo. Mundus mihi
crucifixus eſt ⁊ ego mundo. Si autem queratur ratio di-
cte differentie inter vtrunq3 ſtatum eccleſie. ſ. antiquum ⁊
nouum. Dicendū ꝙ duplex eſt. vna. ſ. que pꝛius fuit tacta
⁊ ſumit̄ ex diuerſitate populoꝝ ſub diuerſis ſtatibus pꝛe
dictis exn̄tium. pꝛimi em̄ erant impfecti: ⁊ ideo ꝑ bona tē-
poꝛalia ⁊ viſibilia ducebant̄. Alij v̄o ꝑfecti qui ꝯtemptis
terrenis potius ſpiritualia deſiderabant iuxta illud apo-
ſtoli ad Phil'. iij. Que retro ſunt obliuiſcens ad anterio-
ra me extendo. alia v̄o ratio pōt ſumi ex parte p̄cedentiū
illi v̄o nondum ꝑfecti ſequebant̄ veſtigia moyſi ⁊ alioꝛuꝫ
patrum qui ſuperando vincebant hoſtes ⁊c̄. Iſti v̄o veſti
gia xp̄i qui patiendo ⁊ moꝛiendo vincūt hoſtem. Vnde
de antiquis ꝓpꝛie dicit̄. Vicerūt regna: quia vicerūt egyp
tum: chananeā. idumeā ⁊ hmōi: que ſunt regna particula
ria. Noui v̄o ꝓpꝛie dicunt̄ vincere non ſolum regna ſꝫ mū
dum: iuxta illud pꝛima Joh. v. ca. Hec eſt victoꝛia q̄ vin-
cit mundum fides veſtra. Cuius ratio eſt. Nam ille iuſtꝰ
qui toꝛmenta mundi vſq3 ad moꝛtem patiendo immobili
ter in fide manet non ſolum vnum regnum vel plura vin
cit: ſed mundum. Non em̄ mundus congregatus ampli
us poſſet facere ꝯtra vnum hominē q̄ꝫ ipm̄ multipliciter
toꝛquere et interficere: ⁊ ideo ſancti qui iſta ſuſtinuerunt
ſub fide totum mundū vicerūt: ſupando om̄ia que mun-
dus contra illos poſſet facere. Et ideo ſummus magiſter
huius hiſtoꝛie noue. Luce. xij. ca. dicit. Ne terreamini ab
illis qui occidunt coꝛpus et poſt hoc non habent ampliꝰ
quid faciant. Sed antiqui qui huiuſmodi doctrinaꝫ non
habuerunt verbo nec exemplo: licet per fidem vicerūt re-

gna aliqua: vt dictum eſt non tamen mundum vicerunt: q2 forte ſi plura regna fuiſſent cōgregata cōtra eos nō potuiſſent ea vincere: ſicut illa pauca vn̄ notanter dr̄ de antiquis. Per fidē vicerūt regna: non mundū: ʒ de nouis dr̄. Hec eſt victoria que vincit mundū fides vr̄a. ⁊ de iſta materia dictū fuit i additōnē ſup. pſal. lxxvj. ſup illud verbuz hec mutatio dextere excelſe. Conſeqn̄ter concludēs apl's pmū principale intentū ſuuz dicit. Et hi oēs teſtimonio ſi dei probati inuenti non accepert repromiſſionē ⁊c̄. qð itelligit ſm glo. de plena beatitudine corporis ⁊ aīe: quā ſancti cōiter non accipiunt vſq ad finē mūdi vel de beatitudīe anime tm̄ quo ad priores qui nō acceperunt ſtatim vitaz repromiſſam eternaz vſq ad xpm. Ex quibus oibus bene ꝯſideratis pz q ratio fidei in bonis ſperādis ⁊ inuiſibilib9 cōſiſtit: nō aūt in bonis in hac vita viſis ſeu iam adeptis: put quidā hebreoꝝ eſtimare videbāt qð fuit intentū pricipale hui9 capi. prout dcm̄ ē in pcedētib9. ¶ In eo. ca. vbi dr̄ in poſtil. Videt etiā alicui q deū eē nō ſit creditum.

a I Deoq̄ ⁊ nos tā- xij.
b tam hn̄tes ipoſitā nu
c bē teſtiū deponētes omne
d pōdus ⁊ circumſtans nos
e pctm̄ p patientiaz curram9
f ad ppoſitū nobis certamē
g h aſpiciētes in auctorē fidei:
i ⁊ ꝯſummatorē ihm̄ q ppoſi
to ſibi gaudio ſuſtinuit cru
k l cem ꝯfuſione ꝯcepta atq i
m dextera ſedis dī ſedet. Re
cogitate em̄ eū q talez ſuſti
nuit a pctōrib9 aduerſus ſe
n metipm ꝯdictōem vt nō fa
tigemini animis veſtris de

¶ Additio.

D Eum eſſe ppꝛie loquēdo nō eſt articul9 fidei ʒ preambulū ad articulos. fides em̄ preſupponit cognitionē naturalē: ſic gr̄a naturā: ⁊ pfectum pfectibile.

I N ca. xj. burg. facit longā digreſſionē: ¶ Replica. in q int cetera ponit dr̄iam int ſctōs no. ⁊ ve. teſt. p agē ſm fidē ⁊ pati: ſic q antiq fuert i ſpera actiuorū: noui in ſpera paſſiuoꝝ: allegat burg. ad id qð dixit circa. ps. Voce mea ad dn̄m pmū: ʒ hoc ibi correctum ē: vide correctionem ibidem ⁊c̄.

¶ Caplm. xij.

I Deoq ⁊c̄. Poſtq apl's ꝯmendauit fidē p quā mēbra vniunt capiti. et poſuit multa exēpla fidei: hic ꝯn̄r hortat ad oñdendū fidē p opa exteri9 que tenētur in corde interi9. Et diuidit in duas ptes. q2 p oñdit q̄lr ſe dn̄t hr̄e circa mala. ſcðo q̄lit circa bona ca. ſeq. ibi. Charitas fraternitatis. Circa primū ſciendū q duplex eſt malū ſcz culpe ⁊ pene. Et iō p oñdit q̄lit ſe dn̄t hr̄e circa mala pene toleranda. ſcðo q̄lr circa mala culpe vitanda: ibi. Propter qð remiſſas. Pria in tres: q2 p inducit ad tolerandū malū pene exēplo antiqꝝ. ſcðo exēplo xpi: ibi. Aſpiciētes tercio auc̄te ſcripture: ibi. Et obliti eſtis. Circa primū ſciēdū q ſancti dicunt teſtes dei: q2 facto ⁊ vbo glificatur de9 p eos ſm q dr̄ Eſa. xliiij. Vere vos eſtis teſtes mei dicit dn̄s. Congregatio etiā ſctōꝝ dr̄ nubes pter vite faſtidiuz ⁊ doctrine ſtillicidiū. ⁊ concupie refrigeriū: pter qð dicit Eſa. lx. Qui ſunt hi q vt nubes volant: pter qð apl'us de ſanctis prībus p exēpla vtutis nos mouētib9 ad tollerantiā maloꝝ: vt pz p pdicta dic ſic. a ¶ Ideoq ⁊ nos. poſteriores. b ¶ Habentes tantā nu. impo. teſtiū. i. cōgregatōnē fideliū ſctōꝝ: exēplo ſuo nos exhortantiū. c ¶ Deponentes omē pōdus. q̄tum ad pctm̄ ppetratū. d ¶ Et circūſtans nos pctm̄. q̄tuz ad occaſiones peccādi. e ¶ Per patientiā curram9 nō ſolū mala illata ſuſtinēdo. ʒ etiā voluntarie aſſumēdo. f ¶ Ad ppoſitū nob certamē. h certamē eſt iuſticia dei de q ſcribit Eccl'. iiij. Vſq ad mortē certa pro iuſticia. g ¶ Aſpicientes. h inducit ad idez exēplo xpi qð dz mag' nos mouē ad patiaz: q2 ipe agn9 innocēs pro nob paſſus ē. dic igr. g ¶ Aſpicientes oculo cordis attente conſiderādo. h ¶ In aucto. fidei ⁊ conſum. ihm.

Dicitur em̄ auctor fidei inq̄ntum de9 ipam fidē infundēdo dr̄ etiam auctor fidei inq̄ntum hō: ipam fidē pdicando dr̄ etiā cōſummator ipius fidē p miracula confirmādo. et fidei pmiū reddēdo. i ¶ Qui propo. ſibi gau. ſuſti. crucē gaudebat em̄ in ſupiori pte aie ppt impletōez volūtat' prīs. ⁊ ex fideliū redēptōne: ⁊ ex ſui corporis propinq glorificatōe. k ¶ Con fuſiōe ꝯtēpta. quia mortē maxie. ꝯfuſibilē volūtarie ſuſtinuit. Cōfuſio āt apparet ex q̄tuor. p ex loco: q2 in citate celebri. ſcðo ex pte: q2 paſſus ē in feſto paſchali: qn̄ oēs de terra cōueniebāt i hieruſalē. tercio rōe ſocietatis: q2 int latrones paſſus eſt. q̄rto rōe pcedētis honoris. Ppoſita eī iuxta ſe poſita maiora ⁊ minora videnť vt dr̄. j. Elen. Et iðo ex honore q ei exhibitus fuerat in hirl'm in die palmaꝝ maior fuit ꝯfuſio paſſiōis q̄ſi imediate ſequēt' ⁊ q2 q ſe hūiliat exaltabit. iō ſeqt l ¶ Atq in dextera ſedis dei ſedet ⁊ q2 ꝯſideratio dn̄ice paſſionis non valet ſolū ad patiam in aduerſis: ʒ etiā ad pſeuerentiā: que plus oſtēdit. q2 reſpicit diuturnitatē mali ⁊ dilatōem boni pmiſſi. iō dicit. m ¶ Recogitate eū qui talē a pctōrib9 ſuſtinuit aduerſus ſemetipm cōtradictōez in vbis ꝯtumelioſis: ſm qð hr̄ Mat. xj. Ecce hō vorax ⁊ potator vini ⁊c̄. Et itex Matt. xxvij. Vah q deſtruis tēpluz dei ⁊c̄. ſubdit cauſam ad qd valet iſta conſideratio. d. n ¶ Vt non fatigemini animis vr̄is deficientes: propter qð dicit Greg. Si paſſio xpi ad mēoriā reuocet nihil tādurū eſt qð nō equo aīo tolleret. Et reddit cām hui9. d. o ¶ Nōdū em̄ ⁊c̄. i. vſq ad ſanguis effuſionez. Reſtitiſtis aduerſus pctm̄ repugnātes p ¶ Et obliti. Hic ꝯn̄r inducit ad tolerandū malū pene p auctem ſcripture. Et diuidit i tres: q2 p ponit auctem. ſcðo ſenſuz ipi9: ibi. In diſciplina tercio ex iſtis arguit ibi. Q2 ſi extra diſciplinā. Circa pmū arguit eos q videbant obliuiſci ſcripturā veteris teſta. in q erant nutriti dicens. p ¶ Et obliti eſtis conſo. i. ꝯſolantis et eſt emphatica locutio. q ¶ Que vobis tanq filijs loqtur dicēs. Prouer. iij. mutant tn̄ aliq̄ntulū vba ʒ eſt eadē ſententia. r ¶ Fili mi ⁊c̄. negligentes dicuntur quaſi nō eligentes. Et ideo ille diſciplinā domini negligit qui ipaz tanq bonam non eligit. ſed magis vt malam refugit. s ¶ Neq fatigeris. per impatientiam. Dum ab eo argueris. ⁊ ſubdit cauſam. t ¶ Quem enim diligit domin9 caſtigat. retrohendo a concupiſcentia. v ¶ Flagellat autez omnē filium quez recipit. per flagella enim retrahitur homo a proſecutione ꝯcupiſcentie. x ¶ In diſciplina. Hic ponit ſenſuz predicte auctoritatis. In ipa em̄ dixerat. Noli negligere diſciplinſm. Et iterum. Neq fatigeris. ⁊ hec ſignificant patientiam ⁊ perſeuerantiam in flagellis. ideo dicit. x ¶ In diſciplina perſeuerate. tāq filijs vobis ſe offert deus: quando vos corripit: quod oſtendit conſequenter per ſimile dr̄. y ¶ Quis enim filius quem non corripiat pater. q. d. nullus loquendo de filio vero ⁊ dilecto. z ¶ Q2 ſi extra diſciplinam. Hic arguit ex predictis. Et diuiditur in tres. quia primo arguit ad inconueniens ducēdo. ſecundo exemplum experientie inducendo: ibi. Deinde patres. tercio vtilitatem conſequentem oſtendendo ibi Omnis autem diſciplina. In prima parte facit talem rationem. Omnes veri filij dei facti ſunt participes diſcipline ipſius per tolerantiā flagelloꝝ: ergo ſi ab ipa eſtis ab-

o ficientes. Nondū em̄ vſq
ad ſanguinem reſtitiſtis ad
uerſus pctm̄ repugnantes
p et obliti eſtis conſolatiōis
q que vobis tanq filijs loq-
r tur dicens. Fili mi noli ne-
s gligere diſciplinā dn̄i neq
fatigeris dum ab eo argue
t ris. Quem em̄ diligit dn̄s
v caſtigat flagellat aūt omnē
x filium quem recipit. In di-
ſciplina pſeuerate. Tāq fi-
lijs vobis offert ſe deus.
y Quis em̄ filius quē nō cor
z ripit pater. Q2 ſi extra di-

ſoluti:nō eſtis veri filij dei.ſed adulterini filij mundi ⁊ dyaboli:⁊ hoc eſt qd̓ dicit̃. Qꝫ ſi extra diſciplinam eſtis cuiꝰ ⁊c̃.⁊ patet litera. a ¶ Deinde patres.hic arguit ad idem ꝑ exemplū experientie. Circa qd̓ ſciendū ꝙ duplex eſt differentia inter patrē carnalem ⁊ ſpūalēʒ q̇ eſt ipe deꝰ. Prima eſt qꝛ pater carnalis nō generat animaʒ: ſʒ ⁊ tm̄ corpꝰ diſpoīt deus aūt eaʒ infundit. Et iō pater naturalis dicit̃ pater carnis.deꝰ aūt dicit̃ pat̃ ſpūs:⁊ ꝑ ɔ̄ns verius hʒ rōnem patris:qꝛ ille dicit̃ verus pr̄ q̇ dat formaʒ. Et ideo diſciplina dei tanꝗ̄ patris veriſſimi eſt maxie toleranda.qꝛ ꝑ hͦ ɔſeruat̃ ſpiritualis vita:⁊ hoc eſt qd̓ dicit̃. a ¶ Deinde patres quidē carnis nr̄e habuimꝰ erudito:qꝛ pater dʒ filio documentū ſicut et nutrimentum. b ¶ Et reuerebamur eos.acceptando eorum diſciplinam. c ¶ Num multomagis obtem.pa.ſpi.⁊ viue.q.d.ſic dʒ eſſe.ſcd̓a differentia inter deū ⁊ patrē carnalem eſt:qꝛ pater carnalis inſtruit filium ⁊ caſtigat ad aliq̇d tranſitoriū.ſ.ad honeſte ɔuerſandum in hac vita q̄ breuis eſt:inſtruit etiā ſm̄ regulā volūtatis ſue q̄ falli pōt:deus aūt erudit filios ſuos ad eternā vitā recipiendā. Inſtruit etiā ꝑ regulā volūtatis ſue q̄ infallibilis eſt. Et iō eius diſciplina eſt maxime recipienda ⁊ acceptanda:⁊ hͦ eſt qd̓ dicit̃ hic. d ¶ Et illi quidem.id eſt patres carnales. e ¶ In tpe paucoꝝ dierū.i.pn̄tis vite. f ¶ Scd̓m voluntatē ſuā.q̄ falli pōt. g ¶ Erudiebāt nos.quoꝝ diſciplinā recepimus. h ¶ Hic aūt.ſ.deus. i ¶ Ad id qd̓ vtile eſt.i.ad beatā vitā q̄a nihil melius erudit nos. k ¶ In recipiendo ſancti.eius.i.grāʒ ſanctificātem q̄ ducit ad vitam btāʒ. l ¶ Omnis diſcipli.hic arguit ad ꝓpoſitū ex vtilitate ɔſequente. Ad cꝰ intellectū ɔſiderādū ꝙ malū pene quedā medicina ē:medicina āt lʒ ſit amara ⁊ horribilis ad ſumendū ſm̄ ſe ⁊ abſolute: tm̄ ex ɔſideratōne eius finis.i.future ſanitatis fit acceptabilis ⁊ ita dʒ eſſe de penis in pn̄ti ex ɔſideratōne futuri p̄mij:⁊ hͦ eſt qd̓ dicit̃. l ¶ Omnis aūt diſciplina i pn̄ti quidē vi.nō eē gau. ſʒ meroris ⁊ bn̄ dicit:videt̃.qꝛ ſic nō eſt ſm̄ rei veritatē.licʒ ſic videat̃ carnalibus hoībꝰ q̄ nō ɔſiderāt niſi vitā carnalē ideo ſequit̃. m ¶ Poſtea aūt.i.in futuro. n ¶ Fructuʒ pacatiſſimū.i.beatitudinē q̄ quietat totaliter appetitum. o ¶ Exercitatis ꝑ eam reddet iuſticie.hͦ addit̃ qꝛ ꝑ iuſticiā hō beatitudinē meret̃:ij.Timo.iiij. Repoſita eſt mihi corona iuſticie. p ¶ Propter qd̓ manꝰ. Hic ɔ̄n̄r oñdit apoſtolus q̄liter ſe debēt hr̄e ad mala culpe vitāda. Et diuiditur in duas ꝑtes:qꝛ p̄ ponit ſuā monitōeʒ.ſcd̓o monitōis rōnem:ibi. Nō em̄ acceſſiſt̃. Prima adhuc in duas:qꝛ p̄ monet hoīeʒ peccantē.ſcd̓o nō peccantē:ibi. Pacē ſequimini.p̄ igit̃ monet ipm hoiem pctōrem pctm̄ vitare omiſſionis qd̓ ɔſiſtit in duobꝰ.p̄ in ocio reſpectu boni opandi ⁊ ꝗ̄tum ad hͦ dicit. p ¶ Propter qd̓ remiſſas manꝰ erigite.ad bonū opandū:manꝰ em̄ eſt organū organoꝝ:vtʒ.iij. de aīa:⁊ iō manꝰ remiſſa ſignificat gn̄aliter ociū.ſcd̓o cōſiſtit in debilitate reſpectu mali tolerādi q̄ ſignificat̃ ꝑ ſolutionē genuū:qꝛ ſup genua innitit̃ totū pōdus: ⁊ ꝗ̄tum ad hͦ dicit. q ¶ Genua ſoluta erigite.i. fortificate ad laborem debitū ſuſtinendū. Monet etiā apl's vitare peccatum ɔmiſſionis dicens. r ¶ Greſſus faci.rec.pe.veſtris. Rectum em̄ eſt cuiꝰ mediū nō exit ab extremis: obliquū aūt qd̓ exit ab extremis ⁊ ideo opꝰ rectū eſt qd̓ nō exit a limitibus recte rōnis. Obliquum aūt qd̓ exit. Et ſicut tybia q̄ exit regulā potentie greſſiue claudicat in greſſibꝰ ſic operās extra limites rationis recte claudicat in moribus ⁊ errat:ideo ſequit̃. s ¶ Vt nō clau.q̇s erret:magis aūt ſanet̃.hoc aūt contingit qn̄ actꝰ ad ordieʒ rōnis reducunt̃:q̇a ſicut infirmitas corporis cauſat̃ ex inordinatōne actuū ⁊ affectionū. t ¶ Pacem ſequimini.hic monet hoiem innocentē vt ſollicite caueat nē in pctm̄ incidat. Et diuidit̃ in duas:qꝛ p̄ monet vitare peccata ſpiritualia.ſcd̓o carnalia: ibi. Ne q̇s fornicator. Circa primū ſciendū ꝙ pctā ſpiritualia corrūpunt pacē ad p̄ximuʒ ⁊ ſanctimoniā ad deum: iō dicit. t ¶ Pacē ſequimini.cauentes peccatū iniuſticie:odij:⁊ hmōi. v ¶ Et ſanctimoniaʒ.cauentes pctā que ſunt ɔ̄tra diuinā reuerentiaʒ. x ¶ Sine qua.ſ.pace ⁊ ſanctimonia. y ¶ Nemo videbit deum.in celeſti gloria:ꝓpter qd̓ dicit̃ de pace Math.v. Beati pacifici qm̄ filij dei vocabunt̃. Et de ſanctimonia Apoca.xxj. Non intrabit in illā aliquid coinquinatum. Et qꝛ ſine pace ⁊ ſanctimonia nullꝰ hʒ grām in pn̄ti:iō ſequit̃. z ¶ Contemplantes ne quid deſit grē dei.grā em̄ dei nulli deeſt:qꝛ deꝰ patus eſt eam dare:ſʒ hō peccans deeſt ipſi grē ſubtrahens ſē ab ipſa ꝑ ɔ̄trarium pacis.⁊ ſanctimonie. Et qꝛ nō ſolū vitanda ē diſcordia ſʒ etiā eiꝰ occaſio:iō ſeq̇t̃. a ¶ Neq̄ radix amari.ſurſum ger.impe.i. ɔ̄tēplātes ne aliq̄ radix odij ⁊ rancoris a corde germiēt ſurſuʒ in ope que impediat pacē. b ¶ Et ꝑ illā inq̇nent̃ multi.qꝛ ad cōturbatōeʒ pacis ſeq̇t̃ inq̇natio multitudinis. c ¶ Neq̇s for.hͦ ɔ̄n̄r monet vitare pctā carnalia q̄ ſunt duo potiſſime.ſ.luxuria ⁊ gula:q̄ ꝑficiunt̃ in delectatōne carnali:iō dicit. c ¶ Ne q̇s fornicator.i ɔ̄tēplātes diligēter ne q̇s vr̄m ſit luxurioſus. d ¶ Aut ꝓphanꝰ.i.ꝓcul a phano.iſte ē guloſꝰ q̄ de ventre ſuo facit deū:⁊ d̓ coq̇na tēplū: ⁊ qꝛ ex gula aliqn̄ incidit hō in maiora pctā.iō ſequit̃. e ¶ Vt eſau q̇.p.vneſcā vendi.primitiua ſua.hoc hr̄ Gen̄.xxv. Ius āt primogeniture tūc temporis habuit annexum ſacerdotium ꝓpter quod primogeniti habebāt veſtes ſpeciales quibuſ induebant̃ diebus feſtiuis in ſacrificij oblatione ⁊ menſe benedictōe:⁊ in paterne benedictōnis receptōne:ſic̃ ibidē dicit̃ de veſtibus eſau valde bonis quas rebecca ſeruabat et ideo eſau ex gula cecidit in ſymoniam vendendo ſpiritiuale:iacob aūt non emit ꝓpria ſed redemit vexatōeʒ ſuaʒ ſciens ꝙ ius primogeniture ſuum erat:quia de hoc a matre edoctus fuerat que hoc per reuelatōnem diuinā habuerat:vt dicit̃ Gen̄.xxvij.et ideo eſau merito fuit reprobatus:vnde ſequit̃. a ¶ Scitote em̄ qm̄ ⁊ poſtea cupiēs hereditate benedictōnem reprobatus eſt.yſaac em̄ in admiratōne extaſis factus vt hr̄ Gen̄.xxvij.ꝑ reuelatōnem habuit ꝙ a deo factū erat de tranſlatōne benedictōnis ad iacob.ideo ipſam nō reuocauit:ſʒ magis cōfirmauit ⁊ eſau ipſi ſubiugauit:vtʒ ibidem:vū ſequit̃. b ¶ Non em̄ inuenit pn̄ie locū:ad ɔſequendum ius primogeniture.

ſciplinam eſtis:cuius participes facti ſunt om̄es: ergo adulteri et nō filij eſtis
a Deinde patres quidē carnis noſtre eruditores ha-
b buimus reuerebamur eos
c Num multomagis obtpabimus patri ſpirituū ⁊ vi-
d e uemꝰ. Et illi q̇dē i tpe pau-
f coꝝ dierū ſm̄ volūtatē ſuā
g h erudiebant nos hic autem
i k ad id qd̓ vtile eſt in recipiē-
l do ſanctificatōeʒ eiꝰ. Omnis aūt diſciplina in pn̄ti q̇deʒ vr̄ nō eē gaudij:ſʒ meroris
m n poſtea aūt fructū pacatiſſi-
o mū exercitatis ꝑ eā reddet
p iuſticie. Propter qd̓ remiſ-
q ſas manus et ſoluta genua
r erigite ⁊ greſſus rectos fa-
s cite pedibꝰ vr̄is vt nō claudicās q̇s erret:magꝭ aūt ſa-
t net̃. Pacē ſequimini cū oībꝰ
v x ⁊ ſanctimoniā: ſine qua ne-
y z mo videbit deū. Cōtēplan-
a tes nequid deſit grē d̓i nequa radix amaritudis ſurſum germinans impediat:
b ⁊ per illam inquinent̃ mul-
c d ti. Ne quis fornicator aut
e prophanus vt eſau:qui ꝓpter vnam eſcam vendidit
a p̄mitia ſua. Scitote em̄ qm̄ ⁊ poſtea cupiens hereditate bn̄dictōeʒ reprobatꝰ eſt:
b Nō em̄ iuenit penitētie lo-

c ¶ Quāq̄ꝫ cū lacrimis inquiſiſſet eā. lacrime em̄ iſte nō ꝓ cedebāt ex dolore culpe cōmiſſe. ſ; ſolū ꝓpter dānuꝫ tp̄ale. iō non erat vā penitentia. d ¶ Nō em̄ acceſſiſtis. Supꝰ ad vitandū malū culpe apl'us poſuit ſuā monitionē. h cō‑ ſequēter ponit monitōis rōnem. rō aūt huiꝰ ſumit ex cō‑ patōne no. ⁊ ve. teſt.
Et ideo illa cōpatio p̄ ponit. ſcđo ex illa ad ꝓpoſitū arguitur ibi. Videte ne recu ſetis. Pria adhuc i duas: q: p̄ ponit ea q̄ ptinent ad ve. teſ. ſcđo ea q̄ ptinēt ad no. teſ. ibi. Sꝫ acceſ ſiſtis. Circa p̄mum cōſiderānduꝫ ꝙ lex fuit pedagogus no ſter: vt pꝫ Gal'. iij. ⁊ iō fuit cōueniens ꝑ uulis ⁊ impfectis: q a pedagogo terrori bus inducuntur ad opa v̄tutis. Et ideo ſm h qđ dic̄ h apl's ⁊ hr̄ Exo. xix. ⁊ xx.

c cū q̄ꝫq̄ꝫ cū lacrimis inquiſiſ
d ſet eā. Nō em̄ acceſſiſtis ad
tractabi'ē ⁊ acceſſibilē ignē
e ⁊ turbinē ⁊ caliginē ⁊ ꝓcel
lā: ⁊ tube ſonū ⁊ vocē v̄bo
rū quā qui audierūt excuſa
uerūt ſe ne eis fieret verbū
f Nō em̄ portabant qđ dice
g bat: ⁊ ſi beſtia tetigerit mō
h tem lapidabit Et ita terri‑
i bile erat qđ videbat Moy
k ſes dixit: exterritꝰ ſum ⁊ tre
l mebundus. Sꝫ acceſſiſtis
m ad ſyon montē ⁊ ciuitatem

dei viuentis hierl'm celeſtē
n et multoꝝ miliū angeloruꝫ
o frequentiā ⁊ eccl'iam primi
p q tiuoꝝ q̄ cōſcripti ſunt in ce‑
r lis: ⁊ iudicē oīm deū et ſpi‑
s ritū iuſtoꝝ ꝑfectorū: ⁊ teſti
t noui mediatorē ieſuꝫ: ⁊ ſan
guinis aſperſionē meliꝰ lo‑
v quentē q̄ꝫ abel. Videte ne
a recuſetis loquentē. Si em̄
illi nō effugerūt recuſanteſ
b eū q̄ ſup terrā loq̄bat: mul‑
tomagis nos q̄ de celis lo‑
c quentē nob auertimꝰ: cuiꝰ

lex data fuit in terroribꝰ. Et ideo apl's p̄ deſcribit illa q̄ fue rūt terribilia pp'lo legē recipienti. ſcđo oñdit ꝙ fuit terribi le ipi legiſlatori. ſ. moyſi: ibi. moyſes dixit. Circa primum apl'us ponit tria terribilia. Aliqua em̄ erant terribilia viſu ſcꝫ ignis q̄ videbat in monte ⁊ caligo tenebroſa ex nubis denſitate. vt hr̄ Exo. xix. ⁊ h eſt qđ dic̄. d ¶ Nō em̄ acceſ ſiſtis ad tracta. ⁊ acceſſi. ignē ⁊ tur. ⁊c̄. Ignis em̄ qui vide bat in mōte erat corpalis. ⁊ ꝑ ꝯñs. Tractabilis. i. tactu co‑ gnoſcibilis: erat etiā in loco determinato ⁊ ꝑ ꝯñs. Acceſſi‑ bilis. tñ ad ip̄m nō accedūt ſuſcipientes ve. te. ſic̄ acceſſerūt recipientes no. teſt. non tñ immediate ad ip̄m. ſ; q: breui ſpacio diſtabāt. ita ꝙ vocē loq̄ntes de medio ignis intelli gebant. Aliq̄ etiā erant terribilia auditu. ſ. ꝓcella venti. q̄ audiebat in aere ⁊ ſonꝰ tube ⁊ vox angeli loquētis in ꝑſo‑ na dei. Et q̄ꝫtuꝫ ad h dic̄. e ¶ Et ꝓcellā ⁊c̄. ne eis fieret ver bū. vt hr̄ Exo. xx. vbi dr̄ ꝙ filij iſrl' terrore concuſſi dixerūt moyſi. Loq̄re tu nobis ⁊ audiemꝰ nō loquat nobis domi nus ne forte moriamur. ⁊ cā huiꝰ ſubdit. f ¶ Non ei portabant qđ dicebat. i. nō poterāt ſuſtinere p̄ timore. Aliqua em̄ erant ibi terribilia ex cōminatōis actu: q: ibi fuit dcm̄ ꝙ ſi hō vel beſtia tranſiret terminū conſtitutū interficeret vt pꝫ Exo. xix. apl's aūt h tm̄ reſumit de beſtia dicens. g ¶ Et ſi beſtia tetigerit mon. lapidabit. ⁊ iō cōcludit ex p̄‑ dictis. h ¶ Et ita terribile erat qđ videbat. Notandum ꝙ oīa illis ꝯtingebāt in figura: vt dr̄. j. Cor. x. Et iō iſta terri‑ bilia in datōne legis aliq̄d deſignabant: q: ignis ſignifica bat ſeueritatē diuine iuſticie ad puniendū legis tranſgreſ ſores. vñ dr̄. Deu. iiij. Deꝰ noſter ignis cōſumens eſt. Tur bo auſteritatē penarū que erāt in lege. Caligo. i. velamen legis. q: oīa erant ſub figurarū velaminibꝰ. Procella ter‑ rorē cōminationū q̄ erāt in veteri lege. Sonꝰ tube grauita teꝫ p̄ceptoꝝ. Vox verboꝝ multitudinē ipoꝝ. Cōminatio occiſionis ꝑiculū trāſgreſſionis. i ¶ Moyſes dixit. Hic ꝯñr agit de timore legiſlatoris. ſ. moyſi ꝑ hoc oñdit ꝙ lex iſta fuit terribilis nō ſolū hoibus impfectis ſ; perfectis q: oſtendebat culpā ⁊ non dabat grām: ꝓpter qđ dr̄. Act. xv. Hoc eſt onus qđ nec nos nec p̄res noſtri portare poteri‑ mus. timor aūt moyſi non hr̄. Exo. xx. vbi agit de datiōe legis. ſ; Exo. iij. in viſione rubi. ⁊ h ē qđ dr̄ h. i ¶ Moy‑ ſes dixit. i. facto oñdit. k ¶ Exterritus ſum ⁊ tremebūdꝰ q: ex timore faciē abſcondit. vbi dr̄. l ¶ Sed acceſſiſtis. Hic conſequent ponit apl's conditōes no. te. i quo nobis tria promittunt. Primū eſt ſpes glorie. que gloria conſi‑ ſtit in viſione clara q̄ꝫtum ad intellectum ⁊ q̄ꝫtum ad hoc dicit. l ¶ Sꝫ acceſſiſtis ad montem ſyon. i. vos qui eſtis

renati per fidem catholicam acceſſiſtis in certa ſpe ad alti‑ tudinem ſpeculatōnis diuine. ſyon em̄ ſpecula interpreta tur. Conſiſtit etiā in fruitione perfecta q̄ꝫtum ad effectum q: ibi quietat affectus. Et q̄ꝫtum ad hoc dicit. m ¶ Et ci‑ uitatē dei viuentis hierl'm celeſtem. Hierl'm em̄ interpre‑ tatur viſio pacꝫ. Cō ſiſtit etiā gloria i ſo‑ cietate iocūda q̄ꝫtuꝫ ad decoris comple‑ mentū: ⁊ q̄ꝫtum ad h dicit. n ¶ Mul‑ toꝝ miliū angeloꝝ frequentiā. ſcđm ꝙ nobis ꝓmittit i no. teſt. eſt ꝑticipatio ec cleſie in apl'is fūda‑ ta: ⁊ h eſt magnum bonū. ſ. eſſe ꝑticipeꝫ taliū: ⁊ q̄ꝫtum ad h dicit. o ¶ Et eccl'iaꝫ primitiuoꝝ. i. apl'o‑ rū qui fuerūt primi fructus eccl'e ⁊ p̄mi fundatores eius pꝰ xp̄m. p ¶ Qui cō ſcripti ſunt in celis. id eſt in libro vite. terciū quod nobis ꝓmittitur i nouo te‑ ſtamēto eſt familiaritas trinitatis beate. q̄ꝫtum ad hoc dic̄ q ¶ Et iudicem oim deum. i. ad patrem cuius ꝓprium eſt iudicare: q: ſi filius iudicat hoc habet a patre. vt dicit Jo han. v. Pater om̄e iudiciū dedit filio ad ip̄m inquā acceſ ſiſtis ꝑ fidē. r ¶ Et ſp̄m iuſtoꝝ ꝑfectoꝝ in quo tangit fa‑ miliaritas ſp̄ūſſancti qui facit iuſtos perfectos. familiari‑ tas aūt filij erga nos tangit cū ſubditur s ¶ Et teſtamen ti noui mediatorē ieſum. qui per effuſionē ſui ſanguis cō‑ firmauit no. teſt. ſicut. ſ̄. dictū eſt. ca. ix. ad hāc aūt effuſio‑ nē accedimꝰ per baptiſmū in quo nobis cōmunicat effica cia paſſionis xp̄i delendo culpā ⁊ penā. ⁊ q̄ꝫtum ad h dicit t ¶ Et ſanguis aſperſionē melius loquenteꝫ q̄ꝫ abel q: ſan guis abel loquitur vindictā. vt habet Geñ. iiij. Sanguis xp̄i loquitur: veniam. q: in effuſiōe ſanguis orauit ꝓ trāſ‑ greſſoribus. ſicut fuerat predictū Eſai. liij. Et ꝓ tranſgreſ‑ ſoribus orauit. v ¶ Videte ne recuſetis. Poſita cōditōe noui ⁊ veteris teſtamēti. ex hoc conſequēter apoſtolus ar guit ad propoſitū. Et diuidit in tres partes. q: p̄ intentōeꝫ ſuā premittit. ſcđo ad ꝓpoſitū arguit: ibi. Si em̄ illi. tercio intentū concludit: ibi. Itaq̄ꝫ regnū. In p̄ma pte, dicit ſic. Videte ne recuſetis loquentem. dixerat enim ꝙ ſanguis chriſti melius loquitur q̄ꝫ abel: ideo intendit apl'us indu‑ cere ad obediendum huic locutioni. Loquitur enim nob primo cōmemorando beneficiū ſue paſſionis. Treno. iij. Recordare paupertatis ⁊ cetera. ſcđo loquitur exhortan‑ do ad exemplum imitationis. prima Pe. ij. Chriſtus pro nobis paſſus eſt relinquens vobis exemplū. a ¶ Si em̄ Hic arguit ad ꝓpoſitū. ſ. ꝙ ſermoni xp̄i ſit obediendum. Et diuiditur in duas partes. q̄a primo arguit. ſcđo quod‑ dā ſuppoſitū in arguendo ꝓbat: ibi. Nunc aūt. Circa pri‑ mū facit talem rationē. Magis obediendū eſt voci illius qui mouet celū q̄ꝫ voci illius qui mouet terrā. angelus au tem qui loquebatur in monte ſynai mouit terrā: quia exo di. xix. dicit ꝙ mons tremebat. xp̄s autem mouet celuꝫ et terram: ergo magis eſt ei obediendū ⁊ hoc eſt quod dicit. a ¶ Si enim illi non effu. recu. eum qui ſuper ter. lo. quia iudei inobedientes angelo loquenti in monte ſynai fue‑ runt grauiter puniti. vt patet ex decurſu ve. teſta. b ¶ Multo magis nos qui de celis ⁊c̄. q. d. nos qui ſcimꝰ chriſtuꝫ ſedere ad dexteraꝫ patris merito puniemur ſi fu erimus inobedientes. c ¶ Cuius vox mouit terraꝫ tunc id eſt vox angeli loquentis in monte ſynai. vt dictum eſt: ſed vox chriſti mouet celum. Aliter exponitur de xp̄o. c ¶ Cuiꝰ vox terraꝫ mouit. i. vox xp̄i: q: angelus loq̄batur

d vox mouit terrā tūc: nūc āt
e repromittit dicēs. Adhuc
semel ⁊ ego mouebo nō so
f lū terrā ſ ⁊ celuꝫ. ꝙ autem
adhuc ſel' dic: declarat mo
biliū trāſlatōēꝫ tanq̄ꝫ facto
g rū vt maneāt ea q̄ ſūt imo-
h bilia. Itaqꝫ regnū imobile
i ſuſcipiētes hēm⁹ gratiam:
k ꝑ quaꝫ ſeruiam⁹ placentes
deo cum metu ⁊ reuerētia.
l Etem̄ de⁹ noſter ignis con
ſumens eſt.

Ca. xiij.

a Charitas fraternitat᷑
b maneat in voƀ ⁊ ho-
ſpitalitatē nolite obliuiſci.
c Per hāc em̄ placuerūt qui
dam angelis hoſpitio rece

d ptis. Memētote victoꝝ tā
e q̄ꝫ ſit vincti: ⁊ laborātium.
f tanq̄ꝫ ⁊ ipſi in corpe morā-
g tes. Honorabile ꝯnubiū i
h omibus: ⁊ thor⁹ imacula-
i tus. Fornicatores ei ⁊ ad-
ulteros iudicabit de⁹ Sit
mores ſine auaricia ꝯtenti
a b pn̄tib⁹. Ipſe ei dixit. Non
te deſerā neqꝫ derelinquā:
ita vt ꝯfidēter dicam⁹ Do
min⁹ mihi adiutor ē: nō ti-
mebo quid faciat mihi hō
c Memētote ꝑpoſitoꝝ vr̄o-
d rū q̄ voƀ locuti ſt vbū dei
e q̄ꝝ ītuētes exitū ꝯuerſatio-
f nis: imitami fidē. Iheſus
g h xp̄c heri ⁊ hodie: ipſe ⁊ i ſe
i cl'a. Doctrinis varijs ⁊ pe

in monte ſynai in ꝑſona dei: ⁊ ꝑ ꝯn̄s in ꝑſona xp̄i: q2 xp̄us de⁹ eſt: ſic verbū p̄conis dicit᷑ verbū regis. d ¶ Nūc autē. Hic ꝓbat ꝙ xp̄c moueat celū qd̄ erat ſuppoſitū. Et ꝓbat hoc ꝑ au᷑ ctem Aggei. ij. Et loquit᷑ ibi ꝓpha de ꝓ xp̄i aduē-tu: vt manifeſte pꝫ. tūc em̄ xp̄c mouit celū cuꝫ ſtellā nouā apparere fecit: vl' potius cū humanitati ei⁹ aſcendēti celū pa tuit. ⁊ h̄ eſt qd̄ dicit᷑. d ¶ Nunc aūt repromiſit. i. ꝑ tpe no. te. q2 licet ꝓphetia Aggei fuerit dicta tempore ve. te. erat tam̄ impleta tpe noui. in q̄ xp̄c mouit terram in ſua paſſione ⁊ celum in ſua aſcenſione: ⁊ h̄ eſt qd̄ dicit᷑. e ¶ Adhuc ſemel et ego ⁊c. ⁊ bn̄ dicit᷑ ſemel q2 vltra nō clauder᷑ aditus celi ſicut antea claudedat᷑: et ꝑ h̄ deſignat᷑ amotō legaliū q̄ ꝓpter ſui īꝑfectōēꝫ nō introducebant ad celeſtia: ⁊ h̄ eſt qd̄ d̄r. f ¶ Qd̄ aūt adhuc ſe di. declа. mo. trā. tanq̄ꝫ fa. i. tanq̄ꝫ amotiōēꝫ legaliuꝫ q̄ erāt ad tp̄s inſtituta. g ¶ Ut maneant ea q̄ ſunt immobilia. i. lex noua q̄ eſt duratura vſqꝫ ad finē mūdi: ꝑ hoc etiā intelligitur gloria celeſtis q̄ eſt ſimpl'r immobilis ad quam lex noua immediate introducit. h ¶ Itaqꝫ regnū. Hic ꝯn̄r ex p̄dictis ꝯcludit ꝯcluſionē principal'r intentā. multipl'r em̄ declaratū eſt ꝑ p̄dicta: ꝙ xp̄c in no. te. ꝓmittit bona immobilia ⁊ eterna: nos aūt ſum⁹ ꝑticipes no. te. ideo h̄ bona hr̄e poſſum⁹ ſi volum⁹: q2 xp̄c nō defecit ꝓmiſſa ſoluendo niſi deficiam⁹ in accipiendo: ⁊ h̄ eſt qd̄ d̄r. h ¶ Itaqꝫ regnum immo. ſuſci. ⁊ ſubdit ꝑ quid poſſum⁹ ſuſcipe. d. i ¶ Habemus gr̄am. i. de facili hr̄e poſſum⁹: q2 gr̄a ⁊ veritas per ih̄m xp̄m facta eſt Ioh. j. k ¶ Per quā ſer. placē. deo cū metu ⁊ reue. ⁊ ſubdit cām: l ¶ Etem̄ deus nr̄ ignis conſumens eſt reſpectu reproboꝝ: ꝫ eſt ignis purgans reſpectu electoꝝ. Dicūt aūt hic deus ignis cauſalit᷑. q2 inferni agit vt inſtr̄m diuine iuſticie: purgās electos: ⁊ puniēs reprobos: ſicut em̄ in eodē igne aurū rutilat: ⁊ palea fumat: ſic in eodem igne electi purgant᷑: ⁊ eternaliter reprobi cruciātur: ſm̄ Greg. iiij. dyalogoꝝ.

¶ Capitulum. xiij.

c Charitas fraternitat᷑. Supius apl's hortatus ē eos quibus ſcribebat ad mala ꝑferenda. Hic ꝯn̄r hortat᷑ eos ad bona opanda. Et diuidit᷑ in duas: q2 primo hortat᷑ ad bonū. ſcd̄o ꝯfert eis ſue oratōnis ſuffragiū: ibi. Deus aūt pacis. prima in tres. q2 ꝓ hortat᷑ eos ad bonum opādū erga ꝓximos. ſcd̄o erga ſeipſos: ibi. Honorabile ꝯnubiū. tercio erga p̄latos: ibi. Memētote ꝑpoſitoꝝ. Circa primū ꝯſiderandū ꝙ nullū opus eſt meritoriū ſine charitate: vt hr̄. j. Coꝝ. xiij. iō dicit: a ¶ Charitas fraternitat᷑ ma. in voƀ. ſi aūt ſit vēa dꝫ oñdi in ope. Et iō ꝯn̄r tangit tria in q̄bus dꝫ oñdi charitas vera. Primū ē receptio hoſpitum ⁊ q̄ꝫtum ad hoc dicit. b ¶ Et hoſpitalitatem nolite obliuiſci: ⁊ ſubdit cām dicens. c ¶ Per hanc em̄ placuerunt quidam angelis hoſpitio receptis. hoc patet de abraam et Loth Gen̄. xviij. ⁊ xix. angelos em̄ apparentes in ſpecie hominū receperūt hoſpitio credentes. primo eos eſſe homines: ſed in fine ſciuerūt eos eſſe angelos in perſona dei loquentes. Scd̄m in quo debet charitas oſtendi

eſt ꝯpaſſio oppreſſoꝝ: ⁊ q̄ꝫtum ad hoc dicit. d ¶ Memētote vinctoꝝ tanq̄ꝫ ſimul vincti. i. laborate ꝓ illoꝝ redemptione: ⁊ liberatōne tanq̄ꝫ ꝓ veſtra. Terciū in quo dꝫ oſtēdi charitas: eſt ſubleuatio pauperū ⁊ infirmoꝝ: ⁊ hoc eſt qd̄ dicit᷑. e ¶ Et laborantiū. ſupple mementote. f ¶ Tanq̄ꝫ et ipſi in corpe morantes. et expientia defectuuꝫ in veſtro corpe debꝫ vos ad ſubuentiōēꝫ aliorūꝫ mouere: ſm̄ ꝙ dicitur Eccl'. xxxj. Intellige q̄ ſunt ꝓximi tui ex teipſo. g ¶ Honorabile cōnubiuꝫ: Hic hortat᷑ eos apl's ad bonum q̄ꝫtum ad ſeipſos: ⁊ hoc in duobus: primo i repreſſione luxurie. ſcd̄o in euitatione auaricie: ibi. Sint mores ſine auaricia. Circa pmū ꝯſiderandū: ꝙ luxuria q̄ꝫtuꝫ ad ꝯmunitatē hominū repmit᷑ ꝑ ꝯtinentiā ꝯiugalem: ⁊ hoc eſt qd̄ dicit. g ¶ Honorabile ꝯnubiū in omibus. i. q̄ꝫtum ad hominū multitudineꝫ. h ¶ Et thorus immaculatus. ꝑ hoc excludit᷑ error dicentium: ꝙ actus matrimonialis ſemꝑ eſt in pctō: ꝑ hoc auteꝫ qd̄ ſubdit᷑. i ¶ Fornicatores em̄ ⁊ adulteros iudicabit deus. i. ꝯdēnabit: ꝑ hoc excludit᷑ error dicentiū ꝙ fornicatio ſimplex nō eſt pctm̄ mortale: q2 nullus ꝯdēnat᷑ a deo niſi ꝓ pctō mortali. k ¶ Sint mores. Hic hortat᷑ eos ad extirpatiōnē auaricie q̄ eſt radix oim̄ maloꝝ. d. k ¶ Sint mores ſine auaricia ꝯtenti pn̄tibus. Auarus em̄ d̄r q̄ſi eris auidus: q2 eſt nimis ſollicit⁹ de cumulandis tp̄alib⁹. Et ſubdit cāꝫ q̄re h̄ nō dꝫ fieri. d. a ¶ Ipſe em̄ di. ſ. dn̄s Ioſue. j. b ¶ Nō te deſerā neqꝫ derelinquā: quin tibi neceſſaria adminiſtrarē. Et ex h̄ dꝫ in noƀ ꝯſurgere fiducia: ⁊ h̄ ē qd̄ d̄r. Ita vt ꝯfidenter dicam⁹. Dn̄s mihi adiutor nō timebo qd̄ faciat mihi hō. c ¶ Memētote. hic oñdit q̄liter dn̄t opari bonū ad p̄latos. Et diuidit᷑ in duas q2 ꝓ oñdit q̄liter ſe debent habere ad p̄latos mortuos. ſecūdo ad viuos: ibi. Obedite ꝑpoſit᷑. pma i duas. q2 ꝓ oñdit q̄liter ſe debent habere ad bonos. ſcd̄o qualiter ad malos: ibi. Doctrinis varijs in prima ğ pte dicit ſic. c ¶ Memētote ꝑpoſitoꝝ veſtroꝝ. i. aploꝝ ⁊ alioꝝ xp̄i diſcipuloꝝ. d ¶ Qui vo. lo. ſunt verbū dei. ⁊ q2 nō ſolū ꝯſiderandū eſt eoꝝ doctrina ꝫ etiā virtut᷑ exempla: iō ſequit᷑. e ¶ Quoꝝ intuētes exitū ⁊c. ⁊ ſic dicat᷑: nō eſt ſil'e de ipſis ⁊ de noƀ. q2 xp̄o ſeruierūt principal'r: nos aūt nō. Rn̄det ꝙ imo: q2 xp̄c et̄nal'r eſt ſm̄ diuinitatē: eternitas aūt aſſiſtit oi tpi: ⁊ hoc eſt qd̄ dicit᷑. f ¶ Ihs xp̄c heri. i. in tpe p̄terito. g ¶ Et ho. i. in pn̄ti tpe. h ¶ Ipſe ⁊ in ſcl'a. i. in futuro: ⁊ nō ſolū h̄ vltimuꝫ veruꝫ eſt rōne diuinitat᷑: ꝫ etiā alio mō rōne hūanitat᷑. q̄ lꝫ ſit in celo tn̄ eſt nobiſcū pn̄tialiter in altar᷑ ſacro: ꝓpꝫ qd̄ d̄r math. vl. Ecce ego vobiſcū ſuꝫ oib⁹ dieb⁹ vſqꝫ ad ꝯſumatōēꝫ ſcl'i. i ¶ Doctris varijs. Hic ꝯn̄r oñdit q̄liter ſe debēt hr̄e ad p̄latos malos. ſ. fugiendo eoꝝ malā doctrinā. Et diuidit᷑ in duas ptes: q2 ꝓ ponit ſuā monitōēꝫ. ſcd̄o monitōnis ratōnem: ibi. Hēm⁹ altare. in pria ğ pte. d. ſic. i ¶ Doctri. va. ⁊ ꝑegrinis nolite abduci. i. extra veritatē duci. Doctrie varie dicunt᷑ errores ⁊ hereſes: q2 ſic a pūcto ad punctū nō ē niſi vna recta linea: multe aūt tortuoſe: ſic veritas fidei eſt vna ꝫ hēſes ab ea deuiātes ſt mlt'e. Dicūt᷑ āt tales doctrie

pegrine:qꝛ faciūt hoiem a ſua pr̄ia.ſ.celeſti gl'ia elongare. Contra autē iſtos erroꝛes dat remediū dicens. k Opti mū ē gr̄a ſtabilire coꝛ.qꝛ ē ſic āchoꝛa firma tenēs aiaꝫ immo bilē ⁊ in ꝟitate ſtabilē. Hoc āt nō faciebat obſuatō legali um q̄ gr̄am nō cōferebat:ꝓpt̄ h̄ dr̄. l Nō eſcis q̄ nō pro fuerunt ambulantibus i eis.eſcas h̄ vocat obſuātias legaliū.qꝛ ibi ꝓhibebat̄ viuſ aliq̄ꝝ ciboꝝ tal' āt obſuatio legaliū fuit moꝛtua a tēpoꝛe xp̄i ſed moꝛtifera pꝰ p̄dicatōeꝫ euāgelij. ⁊ iō bn̄ dic̄ apl's ꝙ nō ꝓfuit ambulātibꝰ in eis. Et h̄ dicit apl'us ꝯ illos q̄ cuꝫ euāgelio volebant obſuare legalia. m Hēmꝰ altare.h̄ reddit ſue monitionis rōem. Et diuiditur in duas.qꝛ p̄ fac̄ q̄ð dcm̄ ē. ſcðo ꝯcludit q̄ſdaꝫ ꝯcluſiōes ex dictis:ibi. Exeamꝰ igr̄. Circa p̄mū cōſideranduꝫ: ꝙ rō apl'i ſubtilit̄ ſumit̄ ex ve.te. Ad cuiꝰ intellectū ſciendū ꝙ in feſto expiatōis offerebat̄ ſolēne ſacrificiū q̄ð fuit figura imolatōis xp̄i.vt.ſ̄ dcm̄ ē. Offerebat̄ aūt vitulꝰ ⁊ hircꝰ quoꝝ ſanguis a ſummo ſacerdote inferebat̄ intra ſctm̄ ſctōꝝ.vt.ſ̄.dcm̄ ē.ix.ca. Carnes aūt nō comedebant̄ ab offerētibꝰ qꝛ erat hoſtia ꝓ pctō ſacerdotū:ꝓpt̄ q̄ð carnes ex̄ caſtra cōburebant̄.hircꝰ aūt ⁊ vitulꝰ figurabāt xp̄m ꝓpt̄ ſilitudinē carnis pcti: ſanguis eoꝝ illatꝰ intra ſctm̄ ſctōꝝ ſignificabat q̄ð ꝑ ſanguinē xp̄i pꝫ nobis ingreſſus ad celū. Cōbuſtio hoſtie ex̄ caſtra ſignificabat paſſionē xp̄i futurā ex̄ poꝛtā hierl'm. Qꝛ autē ſacerdotes legales nō comedebāt hoſtiā illā: ſignificabat ꝙ obſuātes legalia cū euangelio nō hn̄t in effectu paſſiones xp̄i ꝑtē:ſm̄ ꝙ dr̄ ad Gal'.v. Si circūdamini xp̄s vob̄ nihil ꝓderit.⁊ h̄ eſt q̄ð di.apl's m Habemꝰ altare.i.crucē in q̄ oblatꝰ eſt. n De q̄ ede.nō ha.po.q̄ taber. def.q̄a illi q̄ legalia cuſtodiunt q̄ð deſignat̄ in ſuitute tabernaculi nō hn̄t ꝑtem in efficacia paſſionis xp̄i:⁊ ſubdit figurā.d. o Quoꝝ em̄ aialiū infert̄ ⁊c̄.i.vituli ⁊ hirci q̄ imolabant̄ in die expiatōis. p Hoꝝ coꝛpa cremant̄ ⁊c̄. qꝛ offerebātur ꝓ pctis ſacerdotū ⁊ ppl'i. q Propt̄ q̄ð.i.vt figuratū reſpōderet figure r Et ieſus vt ſci.ꝑ ſuū ſan.po.ex̄ poꝛ.paſ.eſt:qꝛ locus caluarie vbi crucifixus fuit:erat tunc ex̄ ciuitatē hierl'm:vt hr̄ Ioh.xix. s Exeamꝰ. Hic ꝯn̄r cōcludit ex p̄dictis duas concluſiones.ſcða ponit̄:ibi. Per ip̄m.qꝛ ḡ in p̄cedenti dcm̄ eſt ꝙ legalia nō poſuerūt obſeruantibꝰ ea in cuius figura xp̄s paſſus eſt extra poꝛtā. ideo cōcludit. s Exeamꝰ igit̄ ex̄ caſtra ad eū.i.ex̄ obſeruatōnes legis. t Improperiū eiꝰ poꝛtantes.improperatuꝫ em̄ fuit xp̄o a iudeis ꝙ non cuſtodiebat legē ſm̄ ꝙ dic̄ Iohan.ix. Non eſt h̄ homo a deo q̄ ſabbatū non cuſtodit ⁊ ſimilit̄ fuit iproperatū paulo ⁊ eiꝰ ſequacibꝰ in p̄mitiua eccleſia.vt hr̄ Act̄.xxi. Audierūt de te qꝛ diſceſſionē doceas a moyſe ⁊c̄. Et ſubdit cām quare ſit a legalibꝰ exeundum. v Non em̄ habe.h̄ manē.ciui.i.ſtabilē manſionē in leg' obſeruationibꝰ.qꝛ fuerunt ipoſite ſolū ad tp̄s.vt dcm̄ ē.ſ̄.ca.ix. x Sed futurā inq̄rimꝰ.i.gl'am celeſtē ad quā introducit lex no.vt pꝫ ꝑ ſupradicta. y Per ip̄m. Hic ponit ſcðaꝫ ꝯcluſionē dcm̄ ē em̄ ꝙ ſacrificia ve.le.nō erāt deo accepta.qꝛ erant carnalia.iō cōcludit ꝙ deo eſt offerendū ſp̄ūale ſacrificiū ꝑ ieſum xp̄m q̄ ē ſacerdos nr̄:⁊ h̄ ē q̄ð dic̄ y Per ip̄m ḡ ⁊c̄.non qꝛ ſit cōtinue oꝛandū.ſed qꝛ ad ſacrificia ve.le.non eſt recurrendū.oñdit etiā vlterius ꝙ ſacrificiū aliud eſt deo offerendū.ſ.elemoſyna in ſuſtentatōe indigentiū.d. z Beneficiente aūt ⁊ cōmunionis ⁊c̄.⁊ accipitur h̄ cōmunio ꝓ cōicatōe bonoꝝ in neceſſitate:⁊ ſubdit cauſam q̄re tales hoſtie ſint deo offerende.d. z Talibꝰ em̄ hoſtijs ꝓmeret̄ deus. nō autem ſacrificijs legalibꝰ.

k grinis nolite abduci. Opti
l mū ē ei gr̄a ſtabilire coꝛ nō
eſcis que nō ꝓfuerūt ambu
m lantibꝰ in eis Habemꝰ al
n tare de quo edere non hn̄t
ptātē q̄ tabernaclo deſuiunt.
o Quoꝝ em̄ aialiū infert̄
ſanguis ꝓ pctō i ſctā ꝑ pō
p tificē hoꝝ coꝛpa cremāt̄ ex
q r tra caſtra. Propt̄ q̄ð ⁊ ih̄s
vt ſctificaret per ſuū ſangui
nē ppl'm:extra poꝛtā paſſus
s eſt. Exeamꝰ igr̄ ad eū extra
t caſtra:iproperiū eiꝰ poꝛtan
v tes. Nō ei hēmꝰ hic manē
x tē ciuitatē ſ̄ futurā inq̄rimꝰ
y Per ip̄m ḡ offeramꝰ hoſtiā
laudis ſꝑ deo.i.fructū labi
z oꝝ cōfitentiū noi eiꝰ. Bn̄
ficientie aūt ⁊ cōmunionis
z nolite obliuiſci. Talibꝰ em̄
a hoſtijs ꝓmeret̄ deꝰ. Obe
dite p̄poſitis veſtris ⁊ ſub
b iacete eis. Ipi em̄ ꝑuigilāt
quaſi rōnem ꝓ aiabus vr̄is
reddituri vt cū gaudio hoc
faciāt ⁊ non gemētes. Hoc
c ei nō expedit vobis Orate
d ꝓ nobis Cōfidimꝰ ei qꝛ bo
e nā ꝯſciaꝫ hēmus: in oibus
f bn̄ volētes ꝯuerſari. Am
plius aūt dep̄coꝛ vos hoc
g facere quo celeriꝰ reſtituar
h i vobis. Deus aūt pacis:q̄
k eduxit de moꝛtuis paſtoꝛē
l magnū ouium in ſanguine

a Obedite. Hic oñdit q̄lit̄er ſe debēt hr̄e ad p̄latos viuētes. Et diuidit̄ i duas.qꝛ p̄mo oñdit q̄lit̄ ſe dn̄t hr̄e ad alios p̄latos.ſcðo qualiter ad ip̄m pauluꝫ ſcribentē ibi. Orate ꝓ nobis. Circa p̄mū ſciēdū ꝙ coꝛpora inferioꝛa q̄ regunt̄ ꝑ ſuperioꝛa ſubiecta ſunt eis i duobus.ſ. in ſitu ⁊ motu.qꝛ elemēta reuoluūt̄ motu oꝛbis q̄tū ad illā ꝑtē q̄ excedit altitudinē montiū.vt hr̄.j. metheo. eodē mō hoies inferioꝛes ſupioꝛibꝰ dn̄t obedientiam.vt ad eoꝝ imperiū moueant̄ ⁊ reuerentiam eis adhibeant.⁊ h̄ eſt q̄ð dr̄. a Obedite p̄poſitis vr̄is ⁊ ſubiacete eis ⁊ ſubdit ad hoc duplicem cauſaꝫ. Prima accipitur ex nobilitate officij:quia p̄lati preſunt in ſpiritualibus que coꝛpoꝛalibus preferuntur quanto anima melioꝛ eſt coꝛꝑe.⁊ hoc eſt quod dicit̄. Ipi em̄ peruigilant quaſi rationem pro animalibus veſtris redditurí. ſcða ratio accipitur ex modo exercendi officiuꝫ:qꝛ qn̄ inferioꝛes bene obediunt:officium prelationis delectabile eſt ſuperioꝛibꝰ ⁊ vtile inferioribꝰ. Si autē male obediunt contrariū accidit.et hoc eſt quod dicit. Vt cū gaudio hoc faciant ⁊ non gementes. b Hoc em̄ non expedit vo.hoc patet ꝑ exēplum choꝛe ⁊ ſocioꝝ eius qui rebellantes moyſi a terra fuerunt abſoꝛpti Nu.xvj. c Orate pro nobis.hic oſtendit qualiter ſe debent habere erga ip̄m paulum. non em̄ erat prelatus iudeoꝛum.et ideo non petit ab eis talem obediētiam.ſed petit eis illud quod tenentur reſpectu omniuꝫ fidelium.ſ.oꝛationis ſuffragium.d. c Orate pro no.et ſi hoc petebat paulus qui de gratia dei erat certus.multo foꝛtius debet hoc petere quicunq3 alius q̄ntumcūq3 ſit ſanctus. Sed qꝛ poſſent dicere illi quibus ſcribebat.nō debemus pro te oꝛare:quia tibi nō valeret cū doceas diſceſſionē a legalibus.iō hoc remouet.d. d Confidimꝰ em̄ qꝛ bo.conſci.ha.p̄dicta docēdo. e In omībꝰ bene vo.conuerſari.i.deſiderantes bonā cōuerſatōem oim.ſubdit aliā cauſam q̄re petit oꝛōnis ſuffragiū.d. f Amplius autē dep̄coꝛ.vos h̄ facere.i.ꝓ me oꝛare. g Quo cele. reſtituar vob̄.qꝛ ad hierl'm fuerat adductꝰ romā vinctꝰ.vt habet̄ Act̄.xxi. Vel alit̄ ꝙ ſi liberatꝰ eſſꝫ a carcere intendebat iteꝝ viſitare iudeos qui erāt in hyſpania q̄bꝰ hanc ep̄l'am ſcribebat ſm̄ aliquos vt dictū eſt in p̄n.huiꝰ op̄is. h Deus aūt pacis.h̄ vl.apl's cōfert ip̄is ſue oꝛōnis bn̄ficiū ⁊ diuidit̄ in duas ꝑtes:qꝛ p̄io ponit ſuā oꝛōeꝫ: ⁊ ſcðo foꝛmat ſuā petitōeꝫ:ibi. Rogo āt vos. In p̄ia ꝑte optat eis beatitudinē q̄ nō dat̄ niſi a deo ⁊ mediāte gr̄a q̄ hoieꝫ aptat ad btitudineꝫ:⁊ hoc ē q̄ð dr̄. h Deus aūt pacis. qꝛ ꝓp̄iuꝫ dei eſt vnire coꝛda cuꝫ ſit vnitas p̄ia. i Qui eduxit de moꝛtuis dn̄m ieſuꝫ xp̄m.⁊ hoc in reſurrectione. k Paſto.ma.ouium. i. ſimplicium ⁊ innocentiū qui ꝓp̄ie ſunt de grege xp̄i. l In ſanguine.i. per ſanguinem: qꝛ xp̄s meruit ſuā reſurrectionem et exaltatōem ꝑ ſuā paſſionē.

m ❡Teſtamenti eterni.i.te.no.qd̄ ɔfirmatum eſt ſanguine xpi:⁊ dicit̃ eternū q2 eterna ꝑmittit. n ❡Aptet vos in oībus ⁊c̃.ſic̃ em̄ aptitudo potētie ad bn̄ opandū politice eſt p hit⁹ ṽtutū politicaꝝ:ſic aptitudo aie ad opa meritoria ē p hitū gr̃e ⁊ ṽtutū infuſaꝝ q̄s de⁹ opat̃ in nob:iō ſequit̃.

o ❡Faciēs in vo.qd̄ placeat corā ſe p hieſum xpm: q2 p ipm rōne diuinitat̃ cōſeq̃mur grām: ſic̃ p cā3 principalr̃ agentem rōne ṽo hūanitatis ſic̃ p cām inſtrumētalem ɔiunctam.

p ❡Rogo. Hic format ſuā petitōnem. Et diuidit̃ in duas: q2 p̊ facit qd̄ dictum eſt. ſcd̄o ɔplet epl'a3 ibi. Salutate oms̄. Circa primum duo

m teſtamēti et̃ni dñm noſtrū
n ihm xpm : aptet vos i omī
bono vt faciatis ei⁹ volun
o tatē:faciēs i vobis qd̄ pla
ceat corā ſe p ihm xpm: cui
eſt glīa in ſecula ſeculorum
p amen. Rogo aūt vos fra
q tres:vt ſufferatis: ṽbū ſo
r s latij. Etem̄ p paucis ſcp̄ſi
t vobis. Cognoſcite fratre3
v vr̃m timotheum dimiſſum
x cu3 q̊ ſi celerius venerit vi
y debo vos. Salutate oēs p̄
z poſitos vr̃os:⁊ oīes ſan
ctos. Salutant vos d̄ yta
5 lia fratres. Gratia cū omī
bus vobis Amen.

❡Explicit epiſtola Pauli ad hebreos.

petit vnū.p ſe.d. Rogo aūt vos fratres vt ſufferatis.i. patienter portetis ſi aliq̄ ſcripſi vobis increpando:q2 hoc fuit ad correctōe3 ⁊ bonū:⁊ ideo magl̄ d3 eſſe ad ſolatiū: ꝓpter h̃ ſubdit. q ❡Verbū ſolacij. Excuſat etia3 ſe de ſcripture breuitate:q2 breuis eſt iſta epl'a reſpectu materie contente cū ibi oīa myſteria ve.le.breuiter tangant̃:vt3 ex p̄dictl̄. ⁊ h̃ eſt qd̄ dicit̃. r ❡Etem̄ ppaucis.i.valde paucis verbis s Scripſi vobis.ſcribebat em̄ hominib⁹ ſcientibus lege3 ⁊ ideo nō oportebat eis oīa explicare.alio mō petit apoſtolus p nuncio epl'e.d. t ❡Cognoſcite timoth.i.gr̃oſe ⁊ amicabiliter recipite illū. v Dimiſſum.i. a me miſſum p vtilitate veſtra. x ❡Cum q̊ ſi celerius ve.vi.vos.h̃ em̄ diſponebat apoſtolus facere ſuppoſita diuina pmiſſione Notandum q timo.erat circumciſus ⁊ ex matre iudea:vt patet Act̃.xvj.ideo p ipſum miſit apoſtolus epiſtola3 ipſis iudeis:vt eſſet magis gratioſa ipſis ⁊ p hoīem gentilē ⁊ incircūciſum noluit eā mittere:q2 iudei ɔſortiū gentiliu3 adhorrebant:vt habet̃ Act̃.x.⁊.xj. y ❡Salutate. h̃ apoſtolus ɔplet ſuam epiſtolam que debet terminari in ſalutatōne:ideo dicit. Salutate oms̄ prepo.ve.i.apoſtolos: q̊rum aliqui ſupuiuebant. Vel dicendum q prepoſitos h̃ vocat epiſcopos qui ſunt ſucceſſores apoſtoloꝝ in eccleſia dei vt habet̃ in glo. Lu.x.⁊ in decre.xxj.di.ca.in no.te. z ❡Et oms̄ ſanctos,i.alios eccleſie miniſtros iſtos nō intendebat apoſtolus inſtruere:quia nō indigebant:ſed ſalutat eos p illos quib⁹ ſcribebat ex parte ɔuerſoꝝ ad fidē qui erant in ytalia.d. Salutant vos de ytalia fratres. Et ī fine quaſi p ſigillo ɔfirmatōis ponit. z ❡Graria dei cu3 oībus vo.amen.i.ɔfirmet̃ in pn̄ti et in futuro: preſtante dño nr̃o hieſu xpo: cui ē honor ⁊ gloria in ſcl'a ſcloꝝ: Amen

❡In ca. xiij. vbi dr̃ in poſtil. Doctrinis varijs ⁊ pegrinis nolite abduci.

❡ Additio.

P Er hoc q dicit apl's. Doctris varijs ⁊ pegrinis nolite abduci. p prie pōt intelligi doctrina phariſaica q̄ i talmudicis codicibus diffuſe habet̃ et diſpendioſe:in quibus multe falſitates ⁊ enormitates cōtinent̃:prout fuit oſtenſum in additōnibus Eſa. xxxiij.⁊ zach.v. Et q2 ſm glo. nulla falſa doctrina eſt que nō aliq̄ vera:intermiſceat:ideo p̄dicte doctrine dicunt̃ varie:ſicut corpus diuerſis coloribꝰ colоratū variū dictū dicit̃. ſimiliter ⁊ dicunt̃ pegrine:q2 nō a deo actore:ſicut fingunt reuelata fuerūt:ſed ab hominibus dyabolica inueſtigatōe inuenta:⁊ de hoc vide in predictis additōnibus.

❡ Replica

T N ca.xiij.vbi burg.exponit q̄d intelligit̃ p varias doctrinas allegat ad h̃ talmudicas traditiōes q̄s ponit Eſa.xxxiij.⁊ zach.v.⁊ in fine Apoc̃.traditiones ſaracenicas machometi:q̄ q2 nā ſunt ɔtra poſtil.tranſeāt alioꝝ iudicio relicta:⁊ ſic eſt finis. Et hec ſunt que reperi in dictis burg.ɔtra poſtil.correctōne digna:pauca aūt q̄ ponit circa actus aploꝝ canonicas epl'as ⁊ Apocal'.q̄ ſunt modici ponderis tranſeo:q2 ⁊ plurimu3 al's s̄. tacta ſunt inq̄tum ſunt poſtil.ɔria.q̄ ſic p me ſcripta ⁊ alia ſub debita ꝓteſtatōne offero rectis amatoribus mgr̃i Nico . de lyra media charitate corrigēda. Satis em̄ mihi ē p hunc laborē ociū euitaſſe:⁊ maioribus meis dediſſe occaſionē vt cōtra poſtil.corruptorem efficacius exurgant.

❡ Poſtilla fratris Nicolai de lyra ſup epl'as pauli finit.

❡Poſtilla ſuper actūs aploꝝ fratris Nicolai de lyra ordinis minorum incipit.

R Epleti ſunt omnes ſpiritu ſancto . Et ceperūt loqui Actuum.ij. Sicut lex euangelica per chriſtum deum ⁊ hominem fuit data:vt pat3 in euangelio:ita per apoſtolos alioſq3 chriſti diſcipulos p orbem fuit publicata.vt patet in hoc libro apoſtoloꝝ actibus intitulato.ꝓpter quod ſaluator dicit eis Math.vltimo. Euntes in mundū vniuerſu3 predicate euangelium omni creature. Hec autem publicatio facta eſt per ſpiritumſanctum principaliter ⁊ p apoſtolos miniſterialiter Math.x. Non enim vos eſtis qui loquimini ſed ſpiritus patris veſtri qui loquitur in vobis ꝓpter quod verbum ꝓpoſitum ad literam dicitur de ipis. Repleti ſunt ⁊c̃. In quo duo notantur.ſcilicet apoſtoloꝝ aliorumq3 chriſti diſcipulorum p ſpiritumſanctum cōfortatio:cum dicitur. Repleti ſunt omnes ſpiritu ſancto. Secundum eſt per eoſdem euangelij publicatio.cum ſubditur. Et ceperunt loqui:que duo ſanctus Lucas proſequitur in hoc libro:vt videbitur proſequendo. Circa primum tria ponuntur ſcilicet virtus efficiens:ibi. Spiritu ſancto ſcd̄o modus ſufficiens:ibi. Repleti ſunt. tercio cetus ſuſcipiens:ibi. Omnes. Circa primu3 ſciendum q prophete ſpiritu ſancto inſpirati locuti ſunt ſm q dicitur ſecunda Pet̃.j. Non voluntate humana allata eſt aliquādo ꝓphetia:ſ3 ſpūſcto inſpirati locuti ſunt ſancti homines dei.⁊ legem euangelicam denunciauerunt p xpm dandam:Eſa. ij. De ſyon exibit lex ⁊ verbum dñi.de hirl'm. ibi em̄ legit̃ xp̄c frequenter docuiſſe.⁊ Hiere.xxxj. Ecce dies veniunt dicit dñs ⁊ feriam domui iſrael et domui iuda fedus nouum non ſm pactum qd̄ pepegi in oreb ⁊c̃.⁊ ſicui p̄nunciatum fuerat p ꝓphetas p xpm hominem ſpūſancto repletum.fuit lex euangelica data.vnde Luce.iiij. dicit̃ de ipſo q ingreſſus ſynagogam legit in Eſai. qd̄ in eo ſcribit̃.lxj. Spiritus domini ſuper me ꝓpter qd̄ vnxit me.euangelizare pauperibus miſit me.⁊ ſequit̃ ibidem.ſ. Luc.iiij. Cepit autem dicere ad illos q2 hodie impleta eſt ſcriptura h̃ in auribus veſtris.⁊ ſimiliter ſpūſſanctus apl'os ɔfortauit et pfecit vt eſſent apti ad p̄dicandum euangelium. ꝓpter qd̄ de ipſo dicit̃.j. Cor.xij. Hec aūt oīa opatur vnus atq3 idem ſpūs diuidens ſingulis ꝓut vult.⁊ ſic patet primu3. ſc3 cā efficiens. Circa ſcd̄m conſiderandu3 q pfectio ſufficiens ad predicatōnem euangelij.non ſolum reſpicit pſo-

nam propriā.ſed etiā alias ꝑ quandā redundantiā. q̄ ſunt inſtruende ꝑ ſanā doctrinā.talis aūt fuit aploꝝ perfectio collata eis a ſpūſctō.nā ꝑ ſapiam ⁊ eloquentiā facti ſunt apti ad predicandū euangeliū ꝑ vniuerſum mundū. ⁊ h̄ notat̄ cum dr̄. Repleti.Eccli.xj.Si replete fuerint nubes imbres effunderunt ſup terrā nubes iſte ſunt apoſtoli de q̄bus dr̄ Eſa.lx.Qui ſunt hi q̄ vt nubes volāt .nubes iſte fuerunt ſcia ⁊ eloquentia replete ꝓpter qd̄ effuderunt ſup vniuerſam terrā imbres euangelice doctrine.vñ ⁊ in quolibet ipoꝝ fuit impletū qd̄ dr̄ Eccleſi.xxxix. Ipe tanꝗ imbres emittet eloquia ſapie ſue.⁊ ſic pꝫ ſcdm.Circa terciū cōſiderandū qd̄ donū ſpūſſancti cōfirmans ⁊ ꝑficiens ad publicatōem euangelij nō ſolū fuit datū vni aplo.ſꝫ oib⁹ nec ſolis aplis ſꝫ etiā alijs diſcipulis ſimul exiſtentib⁹.ſm ꝙ dicit Hiero.in epla ad paulinū d̄ oibus ſacre ſcripture libris.⁊.j.ca.hui⁹ libri dr̄.Erat aūt turba hoim ſimul fere cxx.⁊ hoc notat̄ cū dr̄. Oēs. In q̄ exꝓmit̄ cetus ſuſcipiēs ſpūſſancti donū ſm ꝙ ſcribit̄.j.c.ij.Et dū cōplerent̄ dies pentecoſtes erant oēs diſcipuli ꝑiter in eodē loco ⁊ factus eſt repente de celo ſonus tanꝗ aduenientis ſpūs vehemētis ⁊ repleuit totā domū vbi erant ſedentes ⁊ ſic pꝫ primū ꝑncipale.Circa ſcdm ṽo qd̄ eſt euāgelij publicatio.qd̄ ponit̄ ibi.Et cepert loq̄.Duo notant̄ ad h̄ neceſſaria.ſ. excluſio timoris.et oñſio feruoris.pmū notat̄ cū dr̄.Et ceperūt ꝑ h̄ inſinuat̄ manifeſte ꝙ ante loq̄ non audebant.imo nec etiā apparere ſm ꝙ dr̄ Joh.xx.Cum ſero eſſet die illa vna ſab.⁊ foras eſſent ⁊c̄.ſꝫ recepto ſpūſſcti dono qd̄ foras mittit timorē.ſm ꝙ dr̄.j.Jo.iiij. Perfecta charitas foras mittit timorē:timor iſte fuit excluſis ab aplis ⁊ cōſtantia eis data.vñ q̄libet eoꝝ potuit dicere illud.ps.lxxvj. Nūc cepi hec mutatio dextere excelſi.q̄ q̄libet cepit hr̄e conſtantiā terrore maloꝝ ſublato ⁊ h̄ mutatio fuit dextre excelſi.dantis aplis cōſtantiā p̄dicandi.ſcdm ṽo.ſ.oñſio feruoris notat̄ cū dr̄. Loq̄.q̄ feruor in actu p̄dicandi recepto ſpūſſctō ſtatim fuit oſtenſus corā iudeis vulgarib⁹.cū dr̄.j.ij.ca.ꝙ petrus feruent̄ locutus eſt de ipo.d. Viri frēs.liceat audēter vobis dicere ⁊c̄.⁊ ſubdit̄ ibi.Qui ğ receperūt ſmones ei⁹baptizati ſunt.⁊ appoſite ſunt in die illa aie circiter tria milia.ſcdo fuit oſtenſus corā iudeoꝝ principibus quib⁹ petrus ⁊ iohannes cōſtanter rñderunt.j.iiij.ca.Nō poſſumus q̄ vidim⁹⁊ audiuim⁹ nō loq̄.poſtea fuit oſtenſus etiam corā gentib⁹.vñ.j.xiij.iudeis contradicentib⁹ euāgelice p̄dicationi dr̄.Tūc ꝯſtant̄ paulus ⁊ barnabas dixerunt vobis oꝑtebat primū loq̄ ṽbū dei.ſꝫ qm̄ repellitis illud et indignos vos iudicatis eterne vite.Ecce conuertimur ad gentes ſic enim nobis precepit dominus. cui eſt honor et gloria in ſecula ſeculorum Amen.

Incipit prefatio beati Hieronimi preſbyteri in librum actus apoſtolorum.

Canit pſalmiſta:ambulabant de virtutibus in virtutes. Poſt apoſtoli pauli epiſtolas dudū vno vobis volumine tranſlatas dōmon et rogatōne chariſſimi act⁹ apoſtoloꝝ cōpellitis:vt trāſferā in latino:quē librū nulli dubiū ē a luca antiocheno arte medico:qui poſtea inſuiēs pau-
a lo aplo xp̄i fact⁹ eſt diſcipul⁹ fuiſſe editū.Ceruices premit ipoſita ſepi⁹ oneris magnitudo: q̄
b
c
d ſtudia inuidoꝝ reprehenſione digna putant ea
e q̄ ſcribim⁹. Illoꝝ nūꝗ odio ⁊ detractōe:iuuāte xp̄o meū ſilebit eloquiū.Act⁹ aploꝝ nudā q̄dē vident̄ ſonare hyſtoriā⁊ naſcētis eccie eē īfantiā texere:ſꝫ ſi noueram⁹ſcriptorē eoꝝ lucā medicum cui⁹ laus eſt in euangelio :animaduertimus pariter omnia verba illius anime lāguentis eſſe medicinam.

Incipit prologus ſuper actus apoſtoloꝝ.

Lucus antiocenſis ⁊c̄. In iſto ꝓlogo procedit̄ ꝑ hūc modū.primo ponit Hiero. multiplicē auctoris notificatōem.ſcdo in ſcribēdo euāgeliū oñdit ipius fidelitatē:ibi. Hic ſpūſctō inſtigante ⁊c̄.q̄ fideliter ſcripſit euangeliū. tercio dicit ꝙ cōgruum fuit vt ſcribēdi actus aplicos haberet ptātem. vñ dicit. Cui nō immerito. q̄rto dicit Hiero.ſe vitare ſermonis ꝓlixitatē :ibi. Nō legentib⁹⁊c̄. Qr ṽo lucas fuit medicus officio.q̄nto officij ipius oñdit vtilitatem ibi. Quē ita diuina ⁊c̄. Iſta ſufficiant d̄ prologo iſto .ſ.enī fere totus exponit̄ in ꝓlogo ſup Lucā

Sequitur alius prolog⁹

Lucas antiocenſis natoine ſyrus cui⁹ laus in euāgelio canitur apud antiochiā medicine artis egregius et aplorū xp̄i diſcipul⁹ fuit:poſtea vſꝗ ad cōfeſſionē paulū ſecutus aplm̄ ſine crimine in ꝟginitate ꝑmanēs do maluit ſuire. Qui ſeptuagita ⁊ q̄tuor annos etatis agēs in bythinia obijt plen⁹ ſpirituſctō q̄ inſtigāte in achaie ꝑtib⁹euangeliū ſcribens grecis fidelib⁹ incarnatōē dñi fideli narratōne oñdit: eūdēꝗ ex ſtirpe dd̄ deſcendiſſe mōſtrauit Cui nō immerito ſcribendoꝝ actuū aploꝝ ptās i miniſterio datur vt deo in deū pleno ⁊ filio ꝑditōis extincto orone ab aplis facta : ſorte dñice electōis nūerus cōpleret̄. Sicꝗ paulus ꝯſummatōē aplicis actib⁹ daret ꝗ diu ꝯ ſtimulū calcitrantē dñs elegiſſet Qd̄ legentib⁹ ⁊ requirentib⁹ deū breui potius voluit oſtēdere ſmone: ꝗ ꝓlixius aliq̄d faſtidientibus prodidiſſe ſciens ꝙ oꝑantē agricolā oꝑteat primū de ſuis fructib⁹ edere. Quē ita diuina ſubſecuta eſt gr̄a vt nō ſolū corꝑibus ſed etiā anima bus: eius proficeret medicina.

Incipit liber actuū aplorū be. Luce euangeliſte.

Caplm̄.j.

a
b
c
d
e Primum quidē ſermonē fecit de omnibus o theophile que cepit ieſus facere et

Capitulum.j.

Primū quidē. Hic incipit lib Actuū aploꝝ.in q̄ ſanctus lucas primo ſe cōtinuat ad precidētia.ſcdo ꝓſequit̄ ſb ſequentia:ibi.Et cōueſcens. Precedentia ṽo dicta ſcti Luce ſunt in ei⁹ euāgelio:in q̄ incipiens a a xp̄i p̄curſore.cōceptōem xp̄i.natiuitatē.cōuerſatōem.⁊ p̄dicatōem. mortē.et reſurrectōē.⁊ aſcēſionē declarauit et h̄ eſt quod dicit.

a Primū quidē id eſt ꝑ.ſ.in euangelio. b Sermonē feci de oibus. nō dicit oia. q̄ oia facta xp̄i non pn̄t per ſingula ſcribi.ſm ꝙ dicit Joh.vlti.Sunt autē ⁊ alia multa q̄ fecit ih̄s q̄ ſi ſcribāt per ſingla nec ipm arbitror mundi capere eos qui ſcribēdi ſunt libros.ſꝫ dic. c De omnibus q̄ de ꝑtinentib⁹ad xp̄i conceptōē. natiuitatem.vitā ⁊ mortē.reſurrectōē ⁊ aſcēſionē aliqua ſcripſit. d O theophile. Hic erat q̄dā eps aſie cui ſcpſerat euāgeliū.vt pꝫ in ei⁹ ꝓlogo.⁊ eidē ſcpſit hūc libꝝ e Que cepit ih̄s facē ⁊ docē.ne ſilis eēt ſcrib ⁊ phariſeis d̄ q̄b⁹ dr̄ im ꝓperādo Math.xxiij.Dicūt em̄ ⁊ nō faciūt.Bn̄ em̄ docē ⁊ male viuere nihil aliud eſt ꝗ ſe ſua voce damnare.